Pr. Dr. Dorin Octavian Piciorus

*P*raedicationes

(vol. 4)

Teologie pentru azi
București
2013

Predică la Duminica întâi după Rusalii (*a Tuturor Sfinților*) [2011]

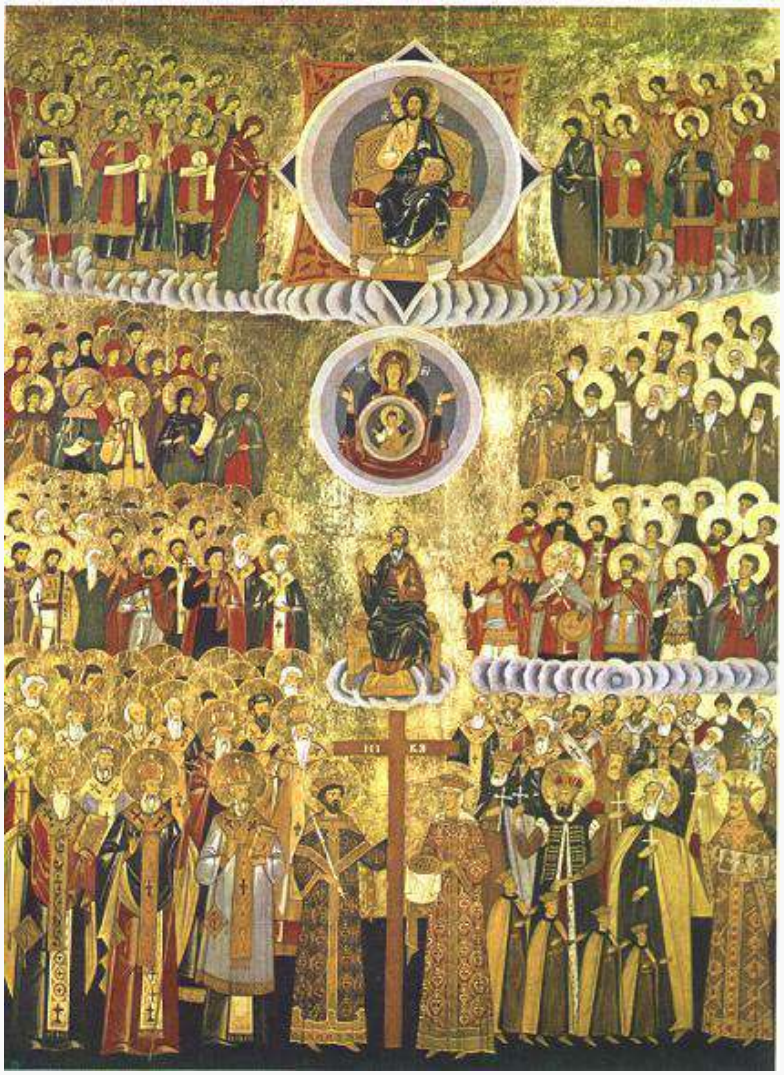

Iubiți frați și surori întru Domnul[1],

în această primă duminică după Cincizecime ne bucurăm împreună cu toți cei care *s-au umplut* de harul Prea Sfintei Treimi, coborât la Cincizecime în lume și și-au sfințit viața, și prin viețile și cuvintele lor s-au arătat *mărturisitorii lui Dumnezeu* în toate secolele.

Pentru că îi cinstim astăzi pe toți Sfinții lui Dumnezeu, *știuți* și *neștiuți* de noi cu numele și cu

[1] Predică scrisă în data de 17 iunie 2011.

vieţuirea, şi care sunt *ajutătorii* şi *îndreptătorii* noştri în viaţa după Dumnezeu.

Iar toţi Sfinţii Bisericii sunt Sfinţii Prea Sfintei Treimi, pentru că ne învaţă evlavia şi ascultarea faţă de Dumnezeul nostru treimic, pentru că toţi slujesc, fără încetare, împreună cu toate Puterile cereşti, Dumnezeului nostru.

Pe cine cinstim noi astăzi?

„Pe cei ce s-au luptat cu credinţă în toate părţile lumii, pe Apostoli, pe Mucenici, pe Preoţii cei de Dumnezeu înţelepţiţi, pe Cinstitele Femei, pe adunarea cea sfântă" [***_Penticostar_, 1999, p. 358].

Pe toţi Sfinţii, de orice vârstă şi de orice naţionalitate, din orice secol, pe care Biserica Ortodoxă îi mărturiseşte drept *Sfinţi* ai ei.

Pentru că viaţa sfântă se lucrează *în adevărata* Biserică a lui Dumnezeu şi întru *dreapta credinţă* şi nu în orice fel de *biserică* şi de *spiritualitate*.

Pentru că Biserica noastră îi cinsteşte ca *Sfinţi* pe cei care *au fost* şi sunt *mădularele ei*, *fiii* ei şi nu pe orice om declarat „sfânt", „drept", „extraordinar", „genial" de o biserică anume, de o religie sau de vreo formă de spiritualitate.

Tocmai de aceea Biserica noastră Ortodoxă *are grijă* de memoria Sfinţilor ei, pentru că le păstrează Sfintele Moaşte, cărţile, lucrurile lor, datele lor biografice.

Chipurile Sfinţilor sunt transmise iconografic, pentru că sunt păstrate tradiţional.

Vieţile şi slujbele lor sunt transmise liturgic, pentru că sunt păstrate tradiţional.

La fel sunt păstrate şi Sfintele lor Moaşte, minunile lor, cărţile lor, comentariile la cărţile lor.

Şi observăm adesea în vieţile Sfinţilor, că Sfinţii care sunt încă în viaţa aceasta sunt ajutaţi de Sfinţii adormiţi, care sunt *vii* în Împărăţia lui Dumnezeu, ca să îşi sfinţească şi aceştia viaţa.

Se ajută unii pe alţii pentru că *se iubesc* şi *se cinstesc* unii pe alţii.

Îşi folosesc cărţile *cu evlavie* şi *nu le contestă*.

Află har și întărire din Sfintele Moaște ale înaintașilor și din poveţele lor și din modul lor de viețuire.

De aceea e imposibil de exprimat în cuvinte dragostea, prietenia, bucuria și evlavia dintre Sfinți.

Se văd cu toții ca aparținând unei *singure Biserici* și ca moștenitori ai unei *singure Împărății*, pentru că toți se închină Treimii Celei deoființă și nedespărțite.

De aceea, o astfel de prăznuire ca cea de astăzi, ne vorbește despre *lecția unității* între noi, a unității în aceeași *credință, dragoste* și *evlavie*.

Pentru că *viața ortodoxă* e *viața cu Dumnezeu* și Dumnezeu nu ne învață *la discordie* ci la *a fi împreună*. La a trăi cuviincios și profund, având drept *icoane/ exemple* pe Sfinții de dinainte de noi.

Acesta e motivul pentru care Sfinții unui secol se considerau *nevrednici* față de Sfinții din secolele anterioare.

Pentru că priveau la cei de dinaintea lor *cu evlavie* și *cu dragoste*, nedorind să se întemeieze pe ei înșiși ca *primii creștini* ai Bisericii, ci înțelegându-și fiecare rolul, în secolul său, ca *mădulare* ale Bisericii lui Hristos și ca niște *urmași* ai Sfinților de mai dinainte.

Și așa se explică de ce Biserica Ortodoxă nu a avut *reformatori* și nu are nevoie de *reformatori*.

Pentru că fiecare Sfânt al Bisericii se sfințește/ se înduhovnicește/ se schimbă/ se reformează *pe sine* și nu *Biserica lui Dumnezeu*, care e *mediul ambiant* al înduhovnicirii Lui.

Ci el *se sfințește pe sine* pentru ca *să se facă propriu*, la nivelul său, vieții divino-umane a Bisericii, pentru că viața Bisericii, fiind *viața cu Dumnezeu* e *o nesfârșită cuprindere a sfințeniei de necuprins a lui Dumnezeu*.

Și tocmai această *cuprindere necuprinsă* a vieții cu Dumnezeu, această *trăire cu Dumnezeu* îl face pe orice Sfânt al Bisericii să se vadă *nedesăvârșit* și *nevrednic* de Dumnezeu și de Sfinții de dinaintea lui.

Pentru că *evlavia autentică* e plină de *smerenia* și de *umilința* care vin dintr-o *viață sfântă* și care *viață sfântă*, pe cât e *de sfântă*, pe atât se vede și *mai nevrednică* de Dumnezeu și de oameni.

Și de aceea nu avem Sfinți „reformatori" ai Bisericii, care să aibă îngâmfarea să spună că „viața bisericească *începe cu ei*": pentru că Sfinții Bisericii sunt *prea umili* și *prea iubitori* față de Sfinții de dinaintea lor.

Și când ești *serios* și *cinstit* cu istoria Bisericii nu mai poți presupune că ești „mai sfânt", „mai curat", „mai deștept" decât Sfinții de dinaintea ta, dacă le cunoști *viața* și *opera*.

Și acolo unde sunt *cunoscuți Sfinții*, atât prin *citirea lor* cât și prin *intimizarea cu ei prin rugăciune*, acolo se cinstește Scriptura și viața Bisericii, se cinstesc mărturiile Tradiției, se aprofundează continuu viețile și învățăturile Sfinților care ne precedă, pentru că întregul cult și întreaga viață a Bisericii ne țin *în comuniune* pe unii cu alții.

Iar pentru *a fi în comuniune* cu Sfinții Bisericii trebuie să faci *parte integrantă* din Tradiția ei.

Să te simți *trăind* Tradiția în Biserică, să te simți *viu* împreună cu Sfinții cei *vii* ai Bisericii, să simți că *aparți* aceleiași Împărății a lui Dumnezeu.

Și numai dacă simți că ești *viu întru Dumnezeu* vrei să dărui și altora *posibilitatea de a trăi* viața lui Dumnezeu.

Pentru că de aici vine *autentica propovăduire* a credinței și a vieții Bisericii: de la *cunoașterea ei* și de la conștiința că nu trebuie să lași *comoara mântuirii* necunoscută și de alții.

Dăruiești *dintru ale tale*.

Numai că credința, bucuria, pacea, mântuirea ta sunt *daruri ale Lui*.

De aceea le dăruim *pe ale Lui*, pe cele primite *de la Dumnezeu* și altora, prin expresiile faptelor și ale cuvintelor noastre.

Și de aici *marele nostru folos* sau *marea noastră vină*. Pentru că ceea ce am primit de la Dumnezeu trebuie *să dăruim fără falsificare*,

pentru ca viața lui Dumnezeu în oameni *să fie deplină*, adică prin intermediul tuturor surselor credinței și ale evlaviei.

Nu putem vorbi despre Sfânta Scriptură, în acest caz, fără comentariile Sfinților Părinți la Scriptură.

Nu putem vorbi despre *dogmele* Sinoadelor Ecumenice fără să vorbim și despre *canoanele* aceloraşi Sinoade, după cum nu putem vorbi *doar* despre Sfinții din secolul al IV-lea și nu și despre cei din secolul al XXI-lea.

Pentru că Biserica e *mereu aceeaşi* și cultul, viața, istoria Bisericii ne sunt *comune*.

Iar fiecare nou credincios al Bisericii trebuie să fie îndrumat spre *întreaga comoară şi viață a credinței*, cuprinsă în toate monumentele teologice ale Bisericii și nu doar *spre unele*.

Pentru că orice *grupare* și *sectă religioasă* a istoriei a plecat de la *maximalizarea* sau *deformarea* unor adevăruri în detrimentul altora.

Însă Biserica ne oferă nu numai *posibilitatea cunoaşterii întregului adevăr al Tradiției* ci și *posibilitatea unei vieți depline cu Dumnezeu*, liturgico-duhovnicească, care *să ne împlinească în mod ontologic*, să ne îndumnezeiască.

Biserica, cu alte cuvinte, nu oferă *doar o doctrină* sau *o conduită morală* credincioșilor ei, pentru că astfel ar fi *o simplă academie filosofică*, ci *o viață deplină cu Dumnezeu*, în care teologia, asceza, mistica, partea liturgică a Bisericii sunt *un tot care ne transfigurează* și nu doar *ne educă*.

Pentru că Sfinții pe care îi cinstim astăzi sunt niște *îndumnezeiți* și nu doar niște „oameni politicoși”.

Sfinții sunt niște oameni *cu totul schimbați*, schimbați *de Dumnezeu* în cadrul vieții cu Dumnezeu, fapt pentru care văd toate lucrurile *prin prisma vieții* cu El.

Și e nevoie ca și noi să fim *cu totul alții*, cu *minți dumnezeiești*, pentru ca *să ne asemănăm* Tatălui nostru, Care este în ceruri.

Suntem chemați, în concluzie, „să prăznuim *cu dreaptă credință* și *să cinstim cu laude*

preaslăvita și cinstita pomenire a Tuturor Sfinților" [Idem, p. 362], pentru că „cetele Sfinților, lăudând neîncetat pe *Cel ce Se odihneşte întru Sfinți*, se *îndulcesc* acum de *dumnezeiasca desfătare*"[Idem, p. 374] a Împărăției Sale.

Și bucurându-ne împreună cu Sfinții dorim și noi *desfătarea* vieții cu Dumnezeu, întru Împărăția Sa, acum și în vecii vecilor. Amin!

Predică la *naşterea* Sfântului Ioan Botezătorul [24 iunie 2011]

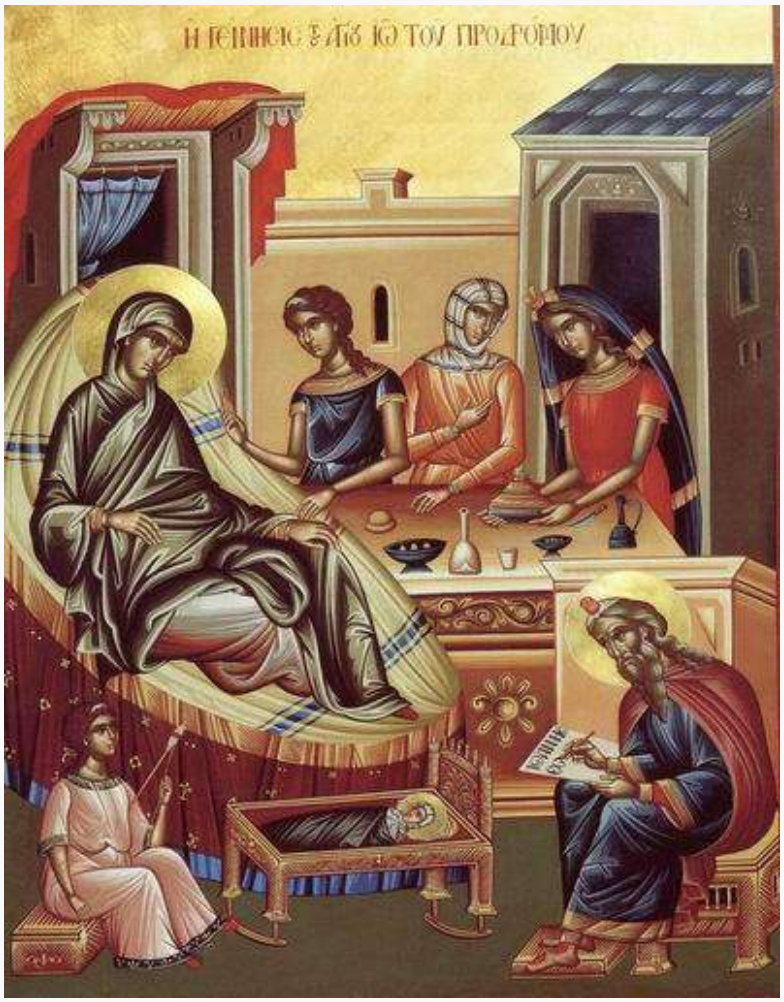

Iubiții mei[2],

naşterea Sfântului Ioan Botezătorul e naştere *însoțită de multă bucurie* pentru că „din pântece sterp s-a născut, dezlegând *sterpiciunea* inimilor noastre” [*** *Minei*, ed. BOR 1927, p. 234].

Pentru că Dumnezeu a adus prin el *bucurie multă* nu numai părinților lui *cuvioși* și *înaintați în zile* ci și nouă, sau *mai ales nouă*, pentru că ne-a învățat ca întru pocăință și curăție trebuie *să Îl primim* pe Mântuitorul sufletelor noastre.

[2] Predică scrisă în data de 22 iunie 2011.

Astăzi s-a născut *Înaintemergătorul* Domnului, vestitorul Lui și de aceea naşterea lui e *naştere plină de bucurie*, pentru că ea Îl vestește pe *Cel ce avea să vină* spre mântuirea lumii.

Sfântul Ioan e „însemnătorul [învățătorul] pocăinței cel cu mare glas, și dumnezeiescul mijlocitor al legii vechi și al celei noi" (Ibidem).

El e „vițelul cel gras *al înfrânării*", care s-a născut din cea stearpă și care ne arată nouă pe *Mielul lui Dumnezeu*, Cel care S-a născut din Fecioară [Ibidem].

Pentru că Ioan vorbește lumii despre *Mielul lui Dumnezeu* [In. 1, 9; 1, 36, GNT: ὁ ᾽Αμνὸς τοῦ Θεοῦ/ *o Amnos tu Teu*], adică despre Fiul lui Dumnezeu întrupat ca *jertfă bineplăcută* Tatălui pentru iertarea lumii.

Și aceasta, pentru că *arderea de tot* a Vechiului Testament vorbea *în taină* tocmai despre *dăruirea deplină*, totală, a Fiului pentru *viața lumii*.

Iar dacă te dărui *în mod deplin* lui Dumnezeu și cauți *să fii bineplăcut* Lui în toate *detaliile* vieții tale, tocmai de aceea nu poți fi *duplicitar*, nu poți sluji *la doi domni*, pentru că ești *absorbit* de slujirea singurului Dumnezeu, a Creatorului lumii.

Cum mai e *numit* Sfântul Ioan Botezătorul în imnografia zilei de astăzi?

El e „turtureaua cea iubitoare de pustie" [Ibidem], cea care are *o singură* dragoste: dragostea de Dumnezeu.

E „prietenul Mirelui" [Ibidem] și de aceea îi aducem „podoaba cântărilor" [Ibidem] noastre acestui „ostaș al Împăratului" [Ibidem].

Pentru că *asceza*/ lupta cu patimile este *lucrul războinic* al vieții duhovnicești, atâta timp cât lupta noastră e cu *gândurile păcatului* și nu *cu trupul nostru*.

Și nu fără *rost ascetic* îl avem pomenit pe Sfântul Ioan astăzi, în mijlocul postului Sfinților Aposoli Petru și Pavel.

Pentru că viața lui trebuie *să dinamizeze* viața noastră, a celor ce postim în timpul verii, atâta timp cât el a fost *un om al postului* și *al rugăciunii*

în mijlocul *pustiului neprietenos,* care este *înăbuşitor de cald*.

Însă Sfântul Ioan Botezătorul este *o minune de om* care s-a construit/ s-a zidit pe sine duhovnicește în răbdare, în durere, în rugăciune, în ascultare de Dumnezeu.

Și de aceea *viața cu Dumnezeu* nu e prezentată de Biserică drept *o viață ușoară*, fără dureri ci, dimpotrivă: ca *o viață plină de dureri* dar în care suntem *susținuți continuu* de harul lui Dumnezeu.

Asceza plină de teologie ne cizelează *din interior,* cum nu poate *să ne educe* nimeni.

Pentru că asceza pornește din pironirea/ fixarea/ *afundarea* întregii noastre ființe în slava lui Dumnezeu și în adevărul Lui.

Ca să stai *în har* trebuie *să stai în adevăr*. Și ca să stai *în adevăr* trebuie *să lucrezi continuu virtutea*.

Orice *inconsecvență interioară* înseamnă *o slăbire* a acestei atenții continue spre Dumnezeu.

Și viața Sfântului Ioan, a Părintelui nostru, este *o continuă atenție* spre Dumnezeu.

Pentru că nașterea lui, prorocită prin Îngeri, este *începutul dumnezeieștilor lucruri* [Idem, p. 236] ale nașterii Domnului.

Și nașterea lui e *minunată* pentru că e „naștere afară de vârstă” [Ibidem], dincolo de vârsta când *se concep* pruncii și vestește prin ea „zămislirea fără de sămânță” [Ibidem] a Fiului lui Dumnezeu din Pururea Fecioară Maria.

Iar dacă ne întrebăm de ce *prăznuim* și *nașterea* Sfântului Ioan și nu doar *martirizarea lui* prin tăierea capului, găsim aici răspunsul: pentru că minunea ei *vestește* prea marea minune a nașterii Domnului din Fecioară, care a fost mai presus de fire.

Și iată cum *ne uimește* Dumnezeu!

Cum ne uimește prin frumusețe, prin curăție, prin sfințenie.

Pentru că *adevărata uimire* e *frumusețea duhovnicească* dobândită prin multă *zbatere interioară* și *luptă cu sinele nostru*.

Imnograful exclamă: „O, *prea slăvită* minune!” [Ibidem].

Pentru că se naște Ioan la bătrânețe și tatăl său, arhiereul, se vindecă de mutenie, pentru ca să se bucure de *încredințările* Domnului.

Pentru că Domnul „*a cercetat* și *a făcut mântuire* norodului [poporului] Său” [Ibidem], prin Fiul Său născut din Fecioară, născut sub Lege, iar Ioan, născut de Sfinții Zaharia și Elisabeta, în mod minunat, a fost *vestitorul* Acestuia, al Mirelui Bisericii.

Sfântul Andrei Criteanu îl numește pe Sfântul Ioan Botezătorul: „hotarul Prorocilor și începătura Apostolilor” [Idem, p. 239].

Pentru că prin el se termină șirul Prorocilor care Îl vestesc pe Hristos și se face începutul unui alt șir, al unei alte *rânduieli dumnezeiești*: cea a Apostolilor Lui.

Pentru că *cei trimiși* de El, Apostolii Lui, vor *bineînmiresma* întreaga lume cu persoana și cu adevărurile lui Hristos, pentru că Îl vor *propovădui* și *împărți în mod neîmpărțit* pe Hristos întregii lumi, prin cuvinte și Euharistie și slujirea preoțească. Ca toți să fie *o singură turmă* a unui singur Păstor. Căci *Mielul lui Dumnezeu* e și *Păstorul* sau *Capul Bisericii*.

Însă grija Bisericii față de *prietenul* Mirelui, față de Sfântul Ioan Botezătorul, ca față de toți Sfinții Săi, care sunt *prietenii Lui*, se vede prin aceea că *ne prezintă* pe prietenii Lui pentru ca în ei *să Îl vedem* pe El, pe Mirele Bisericii.

Pentru că prietenia/ intimitatea pe care Biserica vrea *să o avem* cu Dumnezeu e *totală* și ea e *posibilă*, pentru că e *regăsibilă* în Sfinții Lui.

Și această *comoară imensă de prietenie*, de jertfelnicie, de conștiință pe care o găsim în viețile Sfinților e *un argument viu*, credibil pentru viața noastră, pentru că ne umple de dorul de *a ne împlini* și noi în același fel.

Iar sfințenia nu e în niciun secol *ridicolă* sau *vetustă* pentru că e *singura împlinire reală* a oamenilor.

Dar, în orice secol, ea este *grea* și *ușoară* în același timp, pentru că *slăbiciunea noastră* e *întărită de harul Său,* fără ca Dumnezeu *să ne ia cu totul* durerea și amărăciunea pe care le presupune viața virtuoasă.

Însă, în același timp, prăznuirea *zilei de naștere* a unui Sfânt e o lecție profundă de cinstire a vieții ca *dar al lui Dumnezeu*, a voii lui Dumnezeu cu oamenii, pentru că nimeni nu se naște *în afara* voii lui Dumnezeu.

Cinstim *viața*, pentru că Îl cinstim pe *Dăruitorul vieții*.

Și Cel care *ne-a dat viața*, ne și ajută să călătorim cu bine spre limanul mântuirii, fără ca această călătorie spre Împărăția Sa să fie *doar zâmbet*.

Zâmbetul nostru, iubiți frați și surori întru Domnul, trebuie să fie *unul înțelept*, trecut prin multe griji, ispite, dureri, drame…

Adică să nu ne permitem *să glumim* cu durerile și nefericirea din jur, cu nedreptățile de tot felul, cu ipocrizia crescândă.

Să zâmbim dureros, adică *să trăim responsabil* și *auster*, chiar dacă prosperitatea ne este *la îndemână*.

Pentru că mai devreme sau mai târziu fiecare dintre noi *vom da seama* lui Dumnezeu pentru viața, pentru sănătatea, pentru capacitățile noastre native și dobândite, pentru harul Său în viața noastră, pentru averea și vizibilitatea noastră socială.

Postul să ne învețe *tăcerea lui Dumnezeu* iar cuvântul să ne învețe *bucuria lui Dumnezeu*.

Pentru că *tăcerea bucuroasă* a lui Dumnezeu *se revarsă* în viața noastră când trăim, gândim și acționăm cu conștiința că suntem *în fața* lui Dumnezeu, descoperiți *în fața ochilor Lui* și că totul e *văzut* și *cercat de către El*.

Dumnezeu să ne dea bucuria de a ne bucura întru suferințele și durerile noastre dar și întru nădejdea noastră întru El. Amin!

Predică la Sfinții Apostoli Petru și Pavel (2011)

Iubiților[3],

Sfinții Apostoli Petru[4] și Pavel[5] au fost *evrei*.

Ei se trag dintr-un *neam bine definit*, din care și Domnul S-a născut după trup…și nu sunt *veniți din cer* și, tocmai din acest motiv, ne-ar întrece pe noi, pe toți, în evlavie, în cunoștință sau în muncă.

Dar s-au făcut, prin harul Treimii, îndurând multe și punându-și toată nădejdea în Dumnezeu, *Apostolii Bisericii lui Hristos*, vestitorii mântuirii tuturor.

Nu și-au *redus* activitatea la propriul popor.

Nu au devenit *ultra-naționaliști*, *revanșarzi* sau *indiferenți* față de celelalte națiuni…pe premisa că sunt *Apostolii* lui Hristos Dumnezeu.

Ci ei au vizat binele *extins*, binele *universal*…pentru care și noi trebuie să învățăm *cât mai multe limbi* și *tradiții* pentru a înțelege *cum*

[3] Predică scrisă în data de 27 iunie 2011.
[4] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Petru.
[5] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Pavel.

gândesc alte neamuri și *cum le putem ajuta*, ajutându-ne în același timp.

Adică nu putem fi *ortodocși* fără să avem *perspectivă soteriologică mondială*, universală.

Fără să ne pese de *mântuirea* întregii Biserici și de întreaga lume și creație, fără ca prin asta să fim indiferenți față de propria noastră Biserică, de propria noastră casă sau de propria noastră limbă.

De aceea, Petru nu este *al Apusului*, pentru că pe baza lui se fabulează „primatul papal", și Pavel al ortodocșilor, pentru că trebuie să avem și noi *o marcă*, ci ambii sunt *ai Bisericii*.

Ei sunt *nedespărțiți* și *de nedespărțit*, așa după cum ni-i arată și iconografia Bisericii noastre[6].

Iar dacă gândim *ortodox*, adică *universalist*, dacă gândim *binele mântuirii* ca fiind *binele tuturor neamurilor*, al întregii existențe, ne asumăm întreaga Tradiție a Bisericii timp de 2.000 de ani, inclusiv pe Sfinții și Tradiția ortodoxă scrisă și păstrată în Occident.

Tradiția ortodoxă a Occidentului nu e mai puțin *Tradiția Bisericii Ortodoxe*.

Dacă renunțăm la ea, dând Scriptura protestanților *să o interpreteze*, iar catolicilor lăsându-le pe Sfinții Părinți *să îi îndosarieze*…noi, ortodocșii, ne dăm din mână Tradiția, adică modul de *a respira normal* pe pământ și rămânem *numai cu slujbele*.

Dar slujbele nu se explică *pe ele însele* decât în Biserică, prin Tradiție, acolo unde Scriptura și Părinții Bisericii sunt la un loc și ne vorbesc despre *conținutul* și *exigențele* slujbelor ortodoxe.

Pentru că observăm drama noastră, a ortodocșilor, peste tot în lume cât și în România: nu mai înțelegem *ce se cântă* la strană și în altar, nu știm *cum s-au format* slujbele noastre, *ce ne aduc* ele și *ce ne spun* ele, pentru că am pierdut obișnuința de *a gândi* prin Scriptură, prin Sfinți, prin asceză, prin rugăciune cultul Bisericii.

---

[6] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/28/predica-la-sfintii-apostoli-petru-si-pavel-2010/.

E cel mai normal lucru *să îi cinstim* pe Sfinți și *să vrem să îi cunoaștem*.

Însă Sfinții se vor cunoscuți integral.

Adică cunoscuți în viețile lor, în cărțile lor, în slujbele lor, în icoanele lor, în rugăciunea către ei, în închinarea la Sfintele lor Moaște…în apropierea de locurile unde au trăit pe pământ și de epoca în care ei au trăit.

Numai așa, numai îmbinând *cultul* cu *munca de cercetare* ne împrietenim cu Sfinții Apostoli Petru și Pavel și cu toți Sfinții.

Cărțile lor trebuie traduse, citite, aprofundate personal, incluse în Tradiție, adică unite cu toată Tradiția Bisericii.

Trebuie puse *în relație* Icoanele lor, cu Moaștele lor și cu cărțile și viața lor pentru ca să le vezi *frumusețea interioară* și *să te îndrăgostești de ei* și de relația duhovnicească cu ei.

Mai ales dacă *le purtăm* numele…Purtarea numelui lor e *un motiv în plus de apropiere* de Sfinții Apostoli Petru și Pavel pentru *a le vedea prietenia* și *dragostea sfântă*.

Însă nici aici nu trebuie *să exagerăm*!

Chiar dacă *nu le purtăm numele*…avem *nevoie* de ei. Avem nevoie de *cunoașterea* tuturor Sfinților. Și fiecare vine cu *autenticitatea* și cu *aportul lui* la credința și cunoașterea noastră teologică.

De aceea nu e de ajuns *doar să te închini* la Sfintele lor Moaște. Trebuie să vrei *să îi cunoști* și mai mult. Dacă le asculți acatistul, slujbele, dacă le vezi Icoanele…iar nu e *de ajuns*…dacă nu vrem *să ne rugăm lor*.

Rugăciunea către ei ne face *poftă tainică* de scrierile lor și de pilda vieții lor.

Și până *nu ne îndulcim duhovnicește* de mâncarea vieții lor, de cuvintele lor, de prezența lor duhovnicească nu putem să înțelegem importanța lor în Biserică, rolul lor în viața noastră, nu îi simțim lângă noi.

Da, marea noastră dramă, a multora, e că *vorbim despre Dumnezeu fără să Îl cunoaștem*, fără

să fi avut *o atingere reală* cu El și fără să îi fi *văzut* și *simțit* pe Sfinții Lui.

Și acesta e motivul pentru care mulți dintre noi *se îndoiesc*, își pun întrebări, își fac calcule cu privire la una sau la alta din Biserică pentru că nu văd *întreaga ambianță* a Bisericii, întreaga *minune a prezenței lui Dumnezeu* în toți și în toate.

Și cu Sfinții Petru și Pavel s-au întâmplat multe *căderi*…până când L-au văzut profund pe Dumnezeu, adică în fiecare fibră a creației Sale.

Unul L-a trădat, celălalt L-a prigonit…însă ambii au suferit enorm și s-au bucurat enorm *întru lucrul mâinilor lor*.

Pentru că au lucrat în lume, în mijlocul unei lumi reci, respingătoare, neprimitoare, indiferentă, avidă doar pentru *ceea ce se vede* și *produce plăcere*, ca și cea de acum…*preoția lui Hristos*.

Au făcut lucruri *imposibile* tocmai pentru faptul că *au îndrăznit* întru Domnul și I-au cerut Lui *să îi ajute în toate ale lor*.

Și Domnul i-a ajutat!

Însă Domnul ne ajută și pe noi *tot la fel de mult* ca pe Petru și pe Pavel…și *nu mai puțin*!

Trăim în *aceeași Biserică* în care au trăit și ei, în *aceeași lume* și avem *același sprijin* ca și ei de la Domnul.

Ce ne lipsește?! Doar *voința* și *determinarea lor zilnică* spre a-I sluji Domnului. Doar atât…

Și vedem că acest lucru stabilește *distanța enormă* dintre *ei* și…*noi*.

Însă Ortodoxia nu e *o luare la întrecere cu Sfinții*!

Ci Ortodoxia e viața sfântă a lui Dumnezeu cu oamenii, în Biserica lui Dumnezeu, fapt pentru care avem aceleași *căutări profunde* ca și Părinții noștri.

În Biserica Ortodoxă fiecare credincios se împărtășește de *sfințenia* Prea Sfintei Treimi și e chemat să *trăiască sfânt*, în măsura în care *înțelege* și *poate* să trăiască cu Dumnezeu.

Rolul Sfinților (și de aici *praznicele lor continue*) e acela de a ne învăța *cum să trăim* și

cum să simțim și ce *bucurii* și *pericole* sunt pe calea vieții ortodoxe.

Însă tot ce aflăm de la ei le aplicăm la viața noastră *concretă*, într-un mod *nespus de concret*…fără să trăim cu fantezia că suntem *ca ei*, sau că *le retrăim viața* sau că *îi înțelegem deplin*.

Nu, noi nu trăim *viața lor*, ci doar *viața noastră*! Și depinde cât *de conștient* trăim *propria noastră viață*, *scurtimea* și *exigențele* ei.

Pentru că într-un timp *foarte scurt* trebuie *să ne venim în fire*, și *să ne curățim de patimi*, și *să ne sfințim* și să ne umplem de *normalitatea abisală* și *plină de viață* a Ortodoxiei.

Nu avem la dispoziție *un mileniu* pentru ca să ne mântuim ci doar 10, 20, 40, 60, 90 de ani…

Totul e *în contra timp*.

Totul e *foarte rapid*.

Și ceea ce facem e *bun făcut*…iar ceea ce *nu facem*…nu mai putem *să facem niciodată*.

De aceea, ca să nu avem *regrete enorme* sau *regrete eterne*, trebuie să facem ceea ce Dumnezeu *ne îndeamnă*, în conștiința noastră, să facem pe fiecare zi.

Și mai mult decât sigur, că dacă Îl lăsăm pe Dumnezeu *să ne conducă viața*, El ne va învăța, clipă de clipă, ce e *cel mai bine să facem*.

Iar Sfinții noștri Părinți, Apostolii Petru și Pavel, ne învață că *viața întru sfințenie* nu e *o ruşine* ci *cea mai mare rațiune pentru care trebuie să existi*.

Pentru că cel ce *trăiește* și *adoarme întru Domnul* nu e *mort*, ci viu și plin de nemurirea Treimii, a Căreia fie slava și puterea și cinstea în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 3-a după Rusalii [2011]

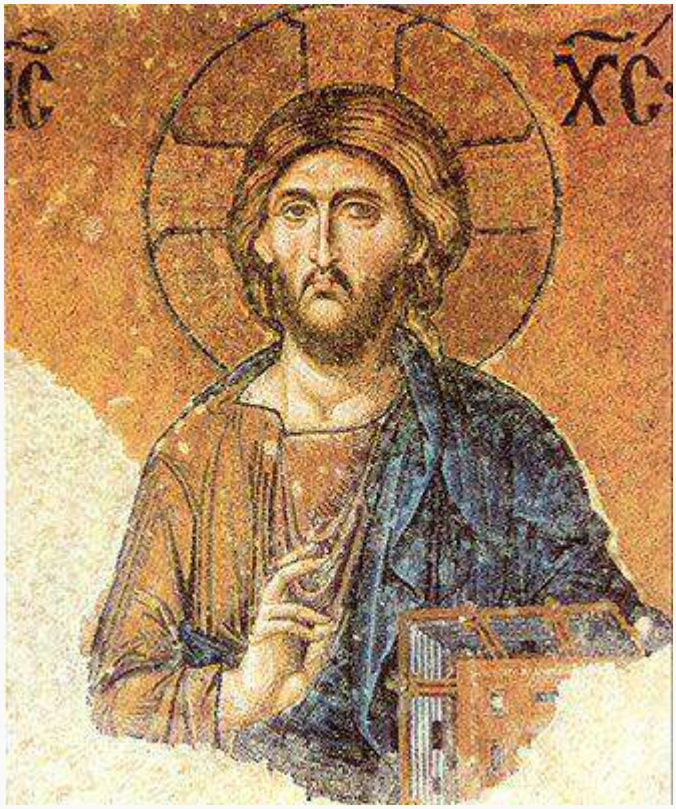

Iubiți frați și surori întru Domnul[7],

duminica aceasta, prima din luna iulie, ne vorbește despre *rezistență*.

Despre *rezistența duhovnicească* în fața tuturor tentațiilor și a agresiunilor la adresa noastră.

Despre rezistența prin *curăție interioară* și prin *încrederea în Dumnezeu* în orice clipă a vieții noastre.

Pentru că Domnul ne spune că trebuie să avem ochii inimii *simpli*, curați, nevinovați [Mt. 6, 22], să nu fim *duplicitari* [Mt. 6, 24] și să nu ne *blocăm atenția* în privirea la situația noastră existențială [Mt. 6, 25].

Și prin aceste trei *sfaturi dumnezeiești*, Domnul nostru ne învață în ce constă *rezistența*

[7] Predică scrisă în data de 1 iulie 2011.

noastră în fața oamenilor *groși la inimă*, a celor *duplicitari* și a celor care se scufundă în grija pentru *a avea*, pentru *a obține*, pentru *a fi în frunte*: în *sinceritatea relației* cu Dumnezeu.

Pentru că *sinceritatea credinței* și *a iubirii noastre pentru Dumnezeu* se naște într-o *inimă simplă*.

Sau numai cineva, care *în mod simplu* și *total* se deschide lui Dumnezeu, este *credinciosul autentic* al Bisericii.

Și omul cu o credință simplă, autentică, frumoasă e cel care vine la Dumnezeu și în Biserică *pentru Dumnezeu* și pentru *o viață sfântă* și nu pentru *avantaje materiale* sau *demnități bisericești*.

Și acesta e motivul pentru care Domnul *ne cere* să avem ochiul nostru interior *simplu*/ *curat*, adică inima, conștiința, viața simple/ curate: pentru *a alege profund*.

Fiindcă alegem *profund*, cu conștiință, cu delicatețe de suflet numai când alegem *esențial*, când alegem *plinătatea* vieții și a relației cu Dumnezeu și cu oamenii.

Când alegem să trăim *cu Dumnezeu* și *pentru Dumnezeu*, pentru că am înțeles că nu există nicio *altă viață reală* în afară de aceasta.

Copilul se naște cu inimă *neînvățată/ neobișnuită cu răul*. De aceea, până *află* duplicitatea, moliciunea, perversitatea pe propria-i piele trăiește *simplu*, profund orice eveniment din viața lui.

Și Domnul ne cheamă nu la *neștiința* copiilor în fața răului existent în lume ci la *neobișnuirea lor cu răul*, cu perversitatea, cu lucrul care ne rănește interior.

Acesta e motivul pentru care copiii simt *în mod fundamental* dramele în familie, păcatele, fărădelegile la adresa lor sau ale altora: pentru că *nu se distanțează interior* de ele, nu sunt *indiferenți* față de oameni…

Pentru că *indiferența față de răul produs în viața noastră* sau *a altora* e *o pervertire* a omului.

Și când *ne complicăm* viața, când ne pierdem *simplitatea* ei?

Când nu mai trăim potrivit simțămintelor noastre interioare, a conștiinței noastre, ci ne aliniem unei *tendințe*, unei *ideologii*, unei vieți *secătuite* de *autenticul* vieții duhovnicești.

Când descoperim muzica, divertismentul, persoana de sex opus, moda și vrem *să fim plăcuți altora* sau *să fim ca alții*…atunci nu mai vrem să fim *ca noi*.

Și renunțăm la *noi*, la modul nostru de *a fi*, ne încadrăm într-o ideologie, într-o filosofie, într-o perspectivă religioasă improprie firescului nostru, a simplității noastre și ajungem ființe *anormale*, ființe improprii lor, autenticului lor, care nu își trăiesc *propria viață*…ci imită *un mod de viață impersonal*.

De aceea mulți nu știu *cine sunt*.

Nu știu *cine sunt* și *ce vor*.

Pentru că au renunțat la ei la un moment dat, la firescul lor, care le-ar fi vorbit despre *vocația lor*, despre *ce vor* cu adevărat, și au vrut să fie *ca alții*…în speranța că *așa le va fi mai bine*.

Însă, după cum spune Domnul, prin această încercare de *a fugi de ei înșiși*…au ajuns să slujească la *doi domni* [Mt. 6, 24].

Sau cred că pot să trăiască *precum alții* și…în același timp, să fie *ei înșiși*.

Numai că *duplicitatea*, profitabilă într-o lume postmodernă fundamentată pe *travestire*, pe *luarea ochilor*, pe poleială *searbădă*, nu duce la *împlinire de sine* pe plan ontologic.

Minți, înșeli, furi, profiți de prostia, de nesimțirea sau de grandomania unora sau a altora și ajungi în prim-planul societății, al lumii, în aparență ești un om „fericit”, însă fericirea aceasta se bazează pe *dezicerea de tine*, pe negarea ta, pe uitarea adevăratelor tale crezuri, pe nesinceritate covârșitoare față de relația ta cu Dumnezeu și cu oamenii.

Acesta e motivul pentru care Domnul a vorbit despre *simplitatea conștiinței*, despre *sinceritatea* și *curăția* ei și apoi despre *imposibilitatea de a sluji la doi domni*, la două crezuri, la două moduri existențiale.

Și aceasta, pentru că *dezicerea de simplitatea noastră* este și *o dezicere de Dumnezeu*.

Când ne negăm *firescul nostru* îi spunem lui Dumnezeu că *nu avem nevoie de firescul cu care El ne-a creat*.

Și când vrem *să ne ajustăm*, în mod duplicitar, trupul, biografia, intențiile dar nu vrem *să ne curățim inima*, să ne-o *simplificăm*, adică *să ne sfințim viața*, atunci am renunțat la *împlinirea interioară* pentru *parvenire*.

Pentru că *împlinirea interioară* e trecerea, în mod *interior*, pas cu pas, în mod organic, prin toate treptele care ne fac *proprii* unei vocații, unui post de conducere, unei demnități.

Pe când *parvenirea* e *sărirea treptelor,* e negarea *împlinirii reale* pentru *un simulacru de profesionalism,* de *competență intelectuală* sau *duhovnicească*.

Și când *parvii* ajungi *acolo unde vrei*…dar nu știi *ce să faci* în locul pe care l-ai obținut *în mod impropriu*.

Și *parvenitul*, în mod logic, e *incompetent,* e *încet la decizii,* e *dușmănos* față de cei cu adevărat *proprii* statutului său, e un om *hăituit* de obsesiile pierderii demnității obținute ilegal.

Vindecarea însă de *duplicitate* și de *dorința de parvenire* ne-o dă Domnul prin *neîngrijirea obsesivă* față de cele ale existenței noastre [Mt. 6, 25-32] și pe centrarea noastră pe *împlinirea voii lui Dumnezeu* [Mt. 6, 33].

Pentru că *grija obsesivă pentru existență* e tocmai *grija orgolioasă* pentru *un anumit statut social*.

Și mulți dintre noi *nu au timp de Dumnezeu* tocmai pentru că nu au timp de *seriozitatea lui Dumnezeu* și de *seriozitatea împlinirii lor interioare* ci vor ceva *spectral*, feeric, o faimă pentru o anume perioadă și nu *o reală* și *autentică existență*/ *împlinire*, adică *o viață sfântă*.

De aceea, *căutarea* Împărăției lui Dumnezeu și a dreptății lui Dumnezeu [Mt. 6, 33], adică *a vieții sfinte*, curate, cuvioase vine în urma *simplității* și *a onestității* față de Dumnezeu și de

oameni, pentru că viața sfântă e *organică*, e *pas cu pas*, e *fără sărirea treptelor*.

Cine vrea *să parvină* în viața teologică și duhovnicească și caută cu obstinație *demnitate bisericească* și *duhovnicească* e *făcut de ruşine* în mod practic, pentru că lipsa de experiență și de autenticitate și de nevoință continuă te pun la *indexul duplicitarilor*.

Motiv pentru care trebuie *să te nevoieşti real* și *să afirmi lucruri* în măsura în care *le-ai cunoscut efectiv*.

Trebuie să afirmi lucruri din *propria ta muncă de cercetare*, din propria ta *nevoință*, din propria ta *experiență* pentru a dovedi că ești un om care te construiești/ te zidești intelectual și duhovnicește în mod organic, pe fiecare zi și că *nu spoliezi*, nu furi vorbe *de la alții* și *doar atât*.

Și această duminică ne vorbește despre *rezistența duhovnicească* în fața *murdăriei sufleteşti* și *a materialismului grosier*.

Pentru că niște oameni care au înțeles că nu sunt *importanți* decât *banii* și *relațiile de complicitate* în această viață sunt capabili de orice *murdărie sufletească* și de orice *atrocitate*.

În fața lor, a celor care ne consideră doar *pioni de șah neimportanți* pe harta intereselor lor meschine, doar *vehicule* pentru parvenirea lor sau doar *arme* prin care ei își exprimă umorile trebuie să rezistăm prin aceea de *a nu ne vinde conştiința* și *crezurile*.

Trebuie să mizăm pe crearea între noi a unor *relații umane reale*, în care respectul și dragostea între persoane să fie *personalizatoare*, să ne *întărească* în eforturile noastre de *înduhovnicire* și nu *să ne demoralizeze*.

Domnul ne cere *să căutăm* mântuirea noastră și a oamenilor și nu *să profităm* de patimile și de sărăcia lor!

Ne cere să ne umplem de dreptatea Lui, de curăția Lui, de frumusețea Lui, de cuviința Lui și să ne manifestăm astfel și față de cei care *ne iubesc* și față de cei care *ne urăsc în mod gratuit*.

Iar celui care a venit la Dumnezeu *cu inimă simplă* și care *nu a abdicat* de la nevoința pentru mântuirea sa, Domnul îi promite și pe *cele ale vieții* pe lângă *împlinirea duhovnicească*.

Adică vom fi *împliniți sufletește* dacă vom fi cu Domnul, dacă *nu vom trăda* credința și evlavia noastră față de El și dacă ne vom bucura *cu cuviință* și *cu simplitate* și de cele pe care *le vom dobândi*, mai mult sau mai puțin aici, în viața aceasta, pentru că *simțim* că *Domnul e cu noi*.

Primordialitatea simțirii lui Dumnezeu în viața noastră e *împlinirea* de la care pornește orice *împlinire temporală* și, fără ea, orice *succes temporal* e *lipsit de bucurie*.

Și, iată, iubiții mei, cum *lecția lui Dumnezeu pentru noi* e chiar *El*, e chiar *prezența Lui în viața noastră*, fără de care viața noastră nu are sens, nu are frumusețe, nu are prospețime, nu are bucurie!

Pentru că nu ne putem bucura *în mod real* de ceea ce nu are *realitate dumnezeiască*, adică de minciună, de aparență, de parvenire, de simulacrul de fericire ci ne bucurăm numai de dreptatea, de adevărul, de bucuria și frumusețea Sa. Amin!

Predică la Duminica a 4-a după Rusalii [2011]

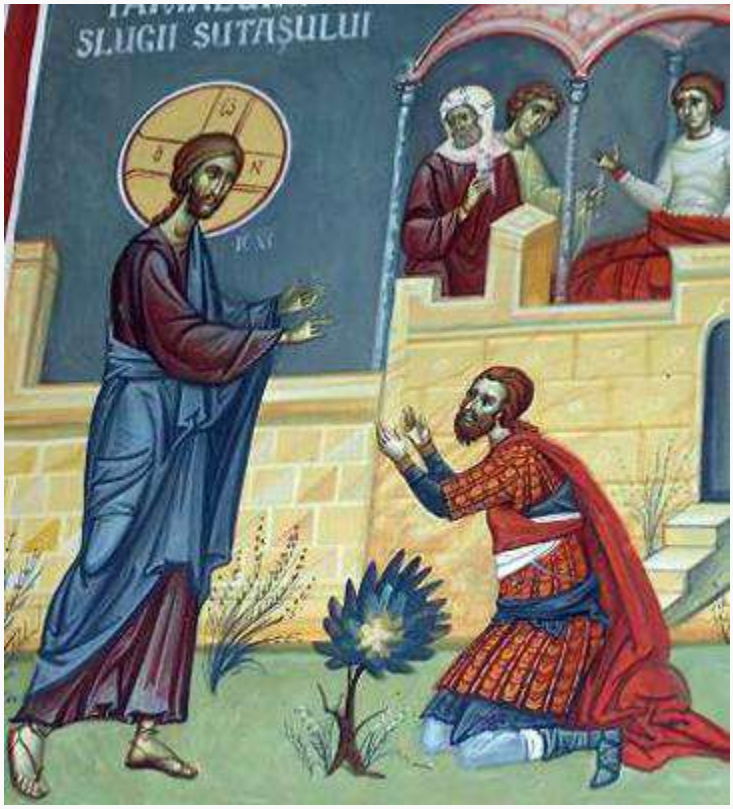

Iubiți frați și surori întru Domnul[8],

Evanghelia zilei [Mt. 8, 5-13[9]] este o subliniere faptică *a măreției credinței*. E o punere în relief a ceea ce înseamnă *să te încrezi* în Dumnezeu.

Pentru că ecatontarhul[10]/ centurionul *nu L-a ispitit* pe Domnul, nu L-a pus *la încercare* ca să vadă dacă *poate să facă* această vindecare și nici nu *a negociat* vindecarea slugii lui ci *s-a încrezut* în cuvântul Domnului, în voia Lui.

De aceea și Domnul a mărturisit credința lui *curată*, autentică, *încredințarea/ lăsarea lui în voia*

[8] Predică scrisă în data de 7 iulie 2011.
[9] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/06/08/evanghelia-dupa-matei-cap-8/.
[10] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Centurion.

lui Dumnezeu și ne-a dat-o drept *paradigmă*/ exemplu pentru toți.

Și de ce este paradigmatică *încrederea totală* în Dumnezeu?

Pentru că aceasta nu caută *să răstălmăcească* cuvintele Tradiției, nu încearcă *să-i ridiculizeze* pe Sfinți, nu încearcă *să scape de greutăți într-un mod necuvios*, ci suportă durerile, așteptările, neîmplinirile cu *încrederea nețărmurită*, fără margini în Dumnezeu, Care este *credincios* făgăduințelor/ promisiunilor Sale.

Dacă e să îl aducem pe ecatontarh în zilele noastre, el ar fi un ortodox *riguros* în viața lui, atent la *toate detaliile* și care în fiecare clipă a vieții lui se simte *văzut* și *condus* de Dumnezeu.

Motiv pentru care nici nu se necăjește *prea mult* când e *vorbit de rău* și *nedreptățit* și nici nu *se bucură* când cei care îl nedreptățesc *se îmbolnăvesc*, sunt *făcuți de rușine* sau sunt *prinși cu matrapazlâcuri*.

De ce? Pentru că El știe că istoria și viața cotidiană nu se desfășoară după *voia exclusivă* a oamenilor, ci după *voia lui Dumnezeu* și *a oamenilor*.

Că Dumnezeu *punctează clipă de clipă* viața noastră, că El *nu ne lasă singuri* și că dacă Îl simțim pe El *cu noi* și *în noi*, atunci nedreptățirea, necazul, durerea, boala noastră nu sunt o urmare *a îndepărtării lui Dumnezeu de noi* ci toate acestea sunt spre *lămurirea* și *întărire noastră duhovnicească*.

Așa se judecă istoria: *duhovnicește*! Din perspectiva *schimbărilor interioare* ale oamenilor.

Nu după ce se petrece *în afară*, în mod exterior…ci după ce se petrece *în lăuntrul* oamenilor.

Pentru că bucuria poate aduce și *infatuare*, după cum nefericirea poate aduce și *umilință*.

Iar Dumnezeu *potrivește/ îngăduie* vremurile, anotimpurile, intemperiile, bucuriile și necazurile pe măsura *interiorității* oamenilor.

Pentru că Dumnezeu caută *îndreptarea tuturora*, chiar dacă, în mod faptic, doar câțiva

înțeleg *în mod abisal* schimbările istoriei, motivele pentru care *se petrec lucrurile* și care cer și *reconfigurarea*/ schimbarea noastră.

Iar Evangheliile *se tot repetă* în cultul Bisericii pentru ca să ne facă să înțelegem că vorbesc despre *lucruri esențiale*, care ne sunt proprii *și nouă* ca și celor de acum 2.000 de ani.

Pentru că și ei și noi și urmașii noștri au nevoie de *o viață verticală*, de o viață trăită în nădejdea făgăduințelor lui Dumnezeu cu Biserica Sa.

Și credința ecatontarhului e credința de care *cu toții avem nevoie* pentru că *măreția ei* înseamnă *așteptarea și ascultarea necontenită a voii lui Dumnezeu* cu noi. Așteptarea luminării de la Dumnezeu, a ajutorului Său, a intuirii a ceea ce trebuie *să facem* clipă de clipă.

Acesta e motivul pentru care ortodocșii caută *sfat* la *oamenii duhovnicești*, la oamenii pe care îi simt mai aproape de Dumnezeu, prin cunoașterea, experiența și curăția vieții lor.

Cer *cuvinte*…după cum ecatontarhul cerea *numai cuvântul vindecător* al Domnului pentru *însănătoșirea* slugii lui paralitice.

Și când *ceri cuvânt*…te ceri *pe tine*, îți ceri *normalitatea*, îți ceri *așezarea* în relația vindecătoare, care te scapă de suferința nevorbirii, a necomunicării, a necomuniunii, a neiubirii.

În mod indubitabil, Domnul *cunoștea* credința centurionului, pentru că e Dumnezeul tuturor, Care cunoaște toate gândurile și faptele noastre mai înainte ca noi să ne naștem.

Însă Sfântul Matei spune că Domnul „S-a minunat”, S-a umplut *de uimire* pentru frumusețea credinței, a încrederii ecantotarhului în Dumnezeu.

Și s-a spus acest lucru pentru ca să aflăm că Hristos ca *om* sau după *umanitatea Sa* S-a minunat de credința lui, pentru că *omul cuvios* se bucură *imens* când găsește în altul *o viață bogată în credința în Dumnezeu*.

Hristos S-a uimit, S-a bucurat mult, pentru că Hristos Dumnezeu *a umplut* umanitatea Sa și, prin ea, și pe a noastră, de normalitatea trăirilor și a

manifestărilor umane *trăite în comuniune* cu Dumnezeu.

El S-a uimit, pentru ca noi *să ne uimim*, să ne bucurăm când întâlnim un om care trăiește *drept*, care creează lucruri *enorm de frumoase* și *de înțelepte,* care are *mult eroism* și *multă candoare* în viața lui.

Așa înțelegem cât *de dezastruos* este pentru noi păcatul *împotriva harului lui Dumnezeu*.

Pentru că atunci când nu sprijinim pe omul care gândește și acționează cuvios, pe cel care are proiecte mari și înălțătoare pentru toți, când nu-l călăuzim cu frică și cu cutremur pe cel care *Îl caută cu înfocare* pe Dumnezeu, luptăm *împotriva harului* lui Dumnezeu, a lui Dumnezeu Însuși, Care îi sprijină pe toți aceștia.

Măreția credinței e *măreția conștiinței curate*.

Însă până acolo, până la această *imensă credință,* trebuie *să încurajăm* pe oricine caută *adevărata* și *dreapta credință* și *să-l călăuzim* la izvoarele/ sursele credinței noastre.

Și trebuie să Îl ducem pe fiecare ortodox și pe fiecare om care caută *adevărul îndumnezeitor al Ortodoxiei* la Sfinții Părinți ai Ortodoxiei, care tălmăcesc Scriptura, cultul, viața ortodoxă și la teologii care caută să cuprindă *cât mai mult* din *autenticul* vieții cu Dumnezeu.

Și dacă începem să citim *pe secole* pe Sfinții lui Dumnezeu și pe teologii Bisericii vedem grija lor constantă pentru *păstrarea credinței* și *a modului autentic de viețuire ortodoxă*, care e în Biserică, prin participarea la slujbe și la o viață de frățietate și de curăție virtuoasă.

Pentru că *derapajele morale* vin din *derapajele religioase*.

Obiceiurile și *faptele rele* vin dintr-o *nealtoire frumoasă*, autentică, la tot modul de *a gândi* și de *a trăi al Ortodoxiei*.

Însă numai dacă *îți asumi greșelile* și *vrei să le îndrepți în mod coerent* ajungi *să te pui,* tot mai mult, *în palmele lui Dumnezeu,* pentru ca El *să te poarte* spre Sine.

Pentru că asta a făcut, iubiții mei, ecatontarhul/ centurionul Evangheliei de azi: s-a lăsat *la cuvântul* lui Dumnezeu, la voia Lui, la decizia Lui. A lăsat *viața* și *ieșirea din durerea imensă* a slugii lui *la latitudinea lui Dumnezeu*.

Însă această *lăsare a noastră în voia lui Dumnezeu* nu înseamnă *pasivitate*!

Ci, dimpotrivă, înseamnă *un tot mai mare dinamism*. Pentru că noi *ne lăsăm* în mâinile lui Dumnezeu, în voia Lui pe măsură ce devenim *tot mai proprii Lui*, tot mai curați, tot mai atenți, tot mai *profunzi* în citirea cuvintelor Lui.

Ecatontarhul credea în vindecarea slugii *prin cuvântul* Domnului dar *a venit* și *I-a și spus-o* Domnului. El a venit *atât de convins* de vindecarea slugii lui încât privea lucrurile ca și când vindecarea *se produsese deja*.

Pentru că asta înseamnă *să te rogi* lui Dumnezeu: să nu te îndoiești *nicio clipă* de împlinirea rugăciunii tale.

Să crezi că Dumnezeu *va asculta* și *împlini rugăciunea ta* așa cum El *va dori* și *când va dori*…dar *o va împlini*.

Și știți *ce se petrece interior* cu un astfel de om, care *se încrede cu totul* în rugăciunea sa către Prea Curata Treime? Nu mai e *apăsat de grijă* și nici de *o încordare păcătoasă* pentru ziua de mâine, pentru că El *așteaptă* voia Lui.

Și când *Îl aștepți pe Dumnezeu* cu adevărat, El *nu întârzie* prea mult!

El nu te lasă *să aștepți* prea mult…pentru că El e *credincios* făgăduințelor Sale și e *binevoitor* cu cei care *Îl primesc cu toată inima*.

Cu alte cuvinte: nu vă stresați peste fire *cu griji păcătoase*, ci lăsați-vă conduși de *eliberarea interioară* pe care ți-o dă *viața trăită în așteptarea voii lui Dumnezeu* cu noi!

El *va veni* și *nu va întârzia*!

Domnul *Se va arăta prea minunat* în viața noastră și *nu ne va ocoli*!

Însă El Se va arăta în viața noastră, *în primul rând,* ca Dumnezeul care ne curățește de păcate, Care ne iartă, Care ne luminează asupra vieții

noastre, Care ne îndrumă, Care ne sfătuiește, Care ne întărește, Care ne simplifică, Care ne înfrumusețează, Care ne bucură, Care ne eliberează de fricile obsedante.

Și prin asta observăm *perena actualitate* a Evangheliei de astăzi, pentru că ea ne vorbește despre *neabdicarea de la voia lui Dumnezeu*.

Pentru că demonii ne sugerează continuu că tocmai *viața noastră religioasă* și *dreptatea noastră* sunt motive de *stagnare* și de *neîmplinire socială*.

Însă Evanghelia de azi vine și ne spune contrariul: că *împlinirea reală* e *împlinirea interioară*, e simțirea faptului că *Dumnezeu e cu noi*…și nu *prosperitatea socială*!

Fără *prosperitatea duhovnicească*, fără *simțirea prezenței lui Dumnezeu în viața noastră*, prosperitatea socială e un chin, o dezolare, o traumă continuă.

Pentru că omul nu trăiește numai prin prisma banilor, a divertismentului și exceselor de tot felul ci, în primul rând, din *liniștea conștiinței* și din *bucuriile credinței*, dintr-o educație sănătoasă și complexă, dintr-un mod *echilibrat* și *duhovnicesc* de împreună viețuire cu Dumnezeu și cu oamenii. Amin!

Predică la Duminica a 5-a după Rusalii [2011]

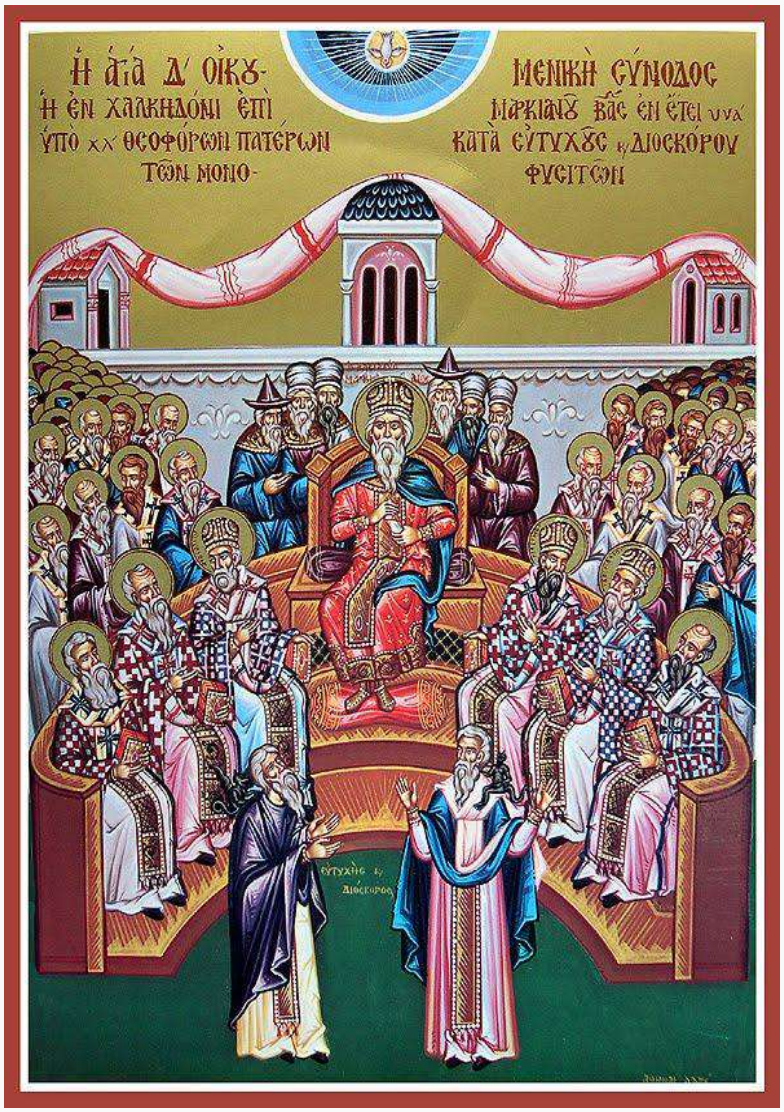

Iubiți frați și surori întru Domnul[11],

în această duminică a 5-a după Rusalii, peste care s-a suprapus și pomenirea Sfinților Părinți de la Sinodul IV Ecumenic[12] (451 d. Hr.), având astfel două Evanghelii și două Apostole, ne vom ocupa *numai* de *Apostolul duminicii*, textul scriptural de la Rom. 10, 1-10, care continuă discuția de

[11] Predică scrisă în data de 15 iulie 2011.
[12] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_IV_Ecumenic.

duminica trecută despre *încrederea totală* în voia lui Dumnezeu.

Pentru că aici Sfântul Pavel vorbește despre dorința lui intimă pentru propriul lui popor, pentru Israel. Spune ce *dorește* poporului său…care nu Îl cunoaște pe Hristos, și pe Tatăl și pe Duhul Sfânt, pe Dumnezeul treimic, în locașul inimii lui. Ce dorește celor care *se privează pe ei înșiși* de *bucuria mântuirii*.

Și această dorință a lui *de mare conștiință* pentru Israel e dorința sa pentru fiecare om, din orice popor și din orice parte a lumii, pentru că *mântuirea* e *viața adevărată a întregii umanități*.

Și vedem din cuvintele Sfântului Pavel de la Rom. 10, 1 că *bunăvoința inimii* trebuie să nască *rugăciunea către Dumnezeu*. Să nască *rugăciunea* și *să o însoțească*.

Pentru că aici Dumnezeiescul Pavel nu vorbește despre altceva decât despre *propovăduirea generoasă a Evangheliei* celor care nu o cunosc.

Și aceasta trebuie să se facă din *motive evlavioase*, din dorința de a-i face părtași *mântuirii* și *sfințeniei* lui Hristos, de care și noi ne-am împărtășit din prea marea milostivire a lui Dumnezeu…și nu pentru ca să înregistrăm *succese predicatoriale*.

Pentru că nu *propovăduitorul Evangheliei* câștigă în primul rând, ci cel care crede „întru mântuire" (εἰς σωτηρίαν/ is sotirian, GNT).

Iar mântuirea nu e *un gest*…ci *o stare*.

Mântuirea nu înseamnă numai *acceptarea* Botezului, acceptarea Evangheliei, acceptarea unui nou mod de a fi ci *odihnirea* în acest nou mod de a fi, găsirea *identității proprii* în relația cu Dumnezeu, găsirea *normalității tale celei mai profunde* în bucuria mărturisirii Prea Sfintei Treimi.

Pentru că, *ceea ce se începe* cu Botezul, trebuie *să se permanentizeze* întru noi.

Trebuie să se permanentizeze *dorința nestăvilită pentru bine*, pentru *întregul bine* al ascultării de Dumnezeu, din care se naște și *aversiunea pentru rău*, pentru *orice fel de formă a răului*.

Fiindcă numai așa primim și stăm *întru mântuire*, adică *în har*, dacă nu renunțăm la viața întru credință și întru evlavie.

Pentru că evlavia ne arată că credința noastră e ascultătoare, smerită, își vede neputințele. Pentru că putem crede în Dumnezeu fără să vrem *să Îi slujim*…și această *credință* e una *neevlavioasă*.

Și numai *o credință neevlavioasă* vrea *să se disocieze* de Biserică sau nu găsește *relevante* viața și slujba Bisericii…ci consideră că *nu are nevoie* de comuniune…pentru că ea *vorbește direct* cu Dumnezeu.

Și *credința arogantă*, mai devreme sau mai târziu, devine *o necredință* sau *un motiv de hulire* a lui Dumnezeu.

Aceasta e rațiunea pentru care Sfântul Pavel *diagnostichează* astfel pe Israel: „căci le mărturisesc lor că au *zelul/ râvna lui Dumnezeu* [ζῆλον Θεοῦ/ zilon Teu] dar nu *prin cunoaștere* [οὐ κατ᾽ ἐπίγνωσιν/ u cat᾽ epignosin]” [Rom. 10, 2].

Pentru că Israelul nu se împotrivea lui Hristos pentru că era *un popor ireligios*, ci pentru că *nu dorise să-L cunoască cu adevărat*.

Și *nu L-au cunoscut* pentru că au venit cu *gânduri murdare*, hulitoare în fața Lui și nu *cu inimă deschisă*.

Acesta e motivul pentru care toți Evangheliștii punctează *răutatea* evreilor și, în mod preponderent, a păturii educate și religioase a lui Israel, continua lor *aversiune*, în faptă și cuvânt, prin care se împotriveau *evidenței* lui Hristos, Care S-a întrupat pentru ei și pentru întreaga umanitate.

Aduc probe peste probe pentru posteritate, pentru a arăta că *neprimirea* lui Hristos a fost *un act asumat de necredință* și nu *un act inconștient*.

De aceea Dumnezeiescul Pavel vorbește despre *zelul lor pentru Dumnezeu*, despre credința lor orgolioasă, oarbă, care nu e *luminată* de descoperirea/ de revelarea Treimii de către Hristos Dumnezeu, Fiul Tatălui dar și al Fecioarei.

Pentru că viața și teologia descoperite nouă de Fiul au fost pentru Israel și pentru neamuri *o*

luminare dumnezeiască, o umplere de cunoaștere și de viață adevărată, mântuitoare.

Și fără *totala* și *nesmintita*/ netrucata/ nefalsificata *teologie dumnezeiască* nu poți *să trăiești evlavios*, ci zelul/ evlavia ta se transformă în tot felul de *dispute despre credință*, care *nu ajută credinței* și, în primul rând, ție însuți.

Pentru că ceea ce *aflăm* despre Dumnezeu de la El Însuși sau ceea ce Sfinții *ne traduc* despre Dumnezeu trebuie *să modeleze* evlavia/ râvna/ zelul nostru pentru Dumnezeu.

Și aici, la Rom. 2, 10, Sfântul Pavel ne vorbește tocmai despre *importanța cunoașterii lui Dumnezeu* în viața și mărturisirea noastră, pentru că ea e *fundamentul* faptelor noastre cumpănite, atente, modeste…

Pentru că numai fiind plin de teologie ești plin și de atenție evlavioasă, de sfială, de mărinimie, de delicatețe duhovnicească.

Israelul însă era ca *un cal neînhămat*. Ca un cal care nu dorea să primească zăbala în gură și hamurile pe el.

Tot la fel erau și *neamurile idolatre*.

Pentru că ele aveau râvnă religioasă, se închinau cui doreau…dar nu aveau *cunoașterea cerească*, deplină a Evangheliei, cunoașterea care-i îndumnezeiește pe oameni și care vine din credința în Hristos Dumnezeu.

Cunoașterea lui Hristos *te domesticește*.

Ea te face să vezi că *zăbala ascezei* e absolut importantă în viața noastră, pentru că abținerea de la mâncare, de la băutură, de la somn, de la plăceri în exces și umplerea noastră de dulceața dumnezeiască a faptelor bune sunt cele care ne fac să trăim *întru mântuirea* lui Hristos, întru care *am crezut* și *ne-am botezat*.

Sfântul Pavel adâncește discuția despre *problema interioară* a lui Israel, care e *necredința* lui.

Cum *să nu crezi* în Cel pe care *Îl aștepți*?

Cum să vă împotriviți lui Hristos, când toți Profeții lui Israel *L-au mărturisit* și *v-au povățuit spre El*, spre *acceptarea* și *iubirea Lui*?

Cum să nu credeți în *Cel prea evident pentru toți*?

Și spune Sfântul Pavel: „căci nu au cunoscut *dreptatea lui Dumnezeu* și au căutat *să-și stabilească* propria lor dreptate, [de aceea] nu *s-au supus* dreptății lui Dumnezeu [τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ/ ti dicheosini tu Teu]" [Rom. 10, 3].

Și nu s-au supus *dreptății lui Dumnezeu* pentru că au râvnit la *propria lor împlinire*, la *o soteriologie fără Hristos*.

Însă iconomia/ dreptatea/ lucrarea lui Dumnezeu cu oamenii *cerea* și *cere acceptarea ei de către noi*.

Noi nu punem *condiții* lui Hristos, ci El ne cere nouă să-I împlinim *condițiile dreptății* Sale.

Pentru că dreptatea Sa fiind *plină de milă* nu ne-a lăsat până în sfârșit în robia diavolului, a păcatului și a morții, ci ne-a eliberat de ele prin însăși *asumarea umanității noastre* de către El și prin îndurarea a toate pentru noi, ca astfel *bucuria sfințeniei Lui* să *strălucească* și în ființa noastră.

Și dacă *așa a binevoit Dumnezeu* să ne mântuiască pe noi, cu aceeași *mărinimie* trebuie să primim *consecințele vieții* și ale *cuvintelor Lui* în viața noastră.

Dreptatea iubirii și a milei Lui ne cere să credem, să fim de acord, să fim *întru totul deschiși* iubirii Lui față de noi.

Însă când credem că fericirea/ împlinirea sunt rodul unor *alegeri subiectiviste*, care nu *Îl introduc* și pe Dumnezeu în ecuație, nu facem decât să repetăm în noi acest păcat al *stabilirii dreptății noastre* mai presus de *dreptatea lui Dumnezeu*.

Pentru că *supunerea noastră* în fața *dreptății lui Dumnezeu* înseamnă *acceptarea totală* a voii Lui. Și când facem acest pas, atunci renunțăm la *conducerea de sine* și *ne lăsăm conduși de Dumnezeu*.

Care era *greșeala* lui Israel? Reducea Legea la ea însăși.

După cum greșeala tuturor religiilor păgâne actuale sau a bisericilor eterodoxe e aceea că reduc

perspectiva soteriologică la *propria lor ideologie* sau *perspectivă îngustă*.

Dumnezeiescul Pavel însă oferă teologiei mozaice *soluția* pentru ieșirea din impasul ei fundamental și, odată cu ea, și tuturor teologiilor care *se reduc la ele însele*.

Pentru că afirmă drept *telos*/ sfârșit/ *împlinire* a Legii pe *Hristos* [Rom. 10, 4], adică o Persoană și comuniunea cu o Persoană, care nu e *o Persoană oarecare*, ci *Însăși Dumnezeul nostru personal*, împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, Care *explică* și *susține* Legea, dar Care o și *desăvârșește într-un mod personal*.

Iar dacă punem *persoana* în prim-plan și *comuniunea* cu ea, atunci facem *relevante* și cuvintele și faptele persoanei, pentru că nu vedem faptele și cuvintele persoanei ca fiind *distante* față de persoana care le-a prezentat *într-un mod personal*.

Și de aceea tot ce *a aparținut* unui Sfânt sunt pentru noi dragi/ importante/ delicate pentru că ele vorbesc *despre el*, au *amprenta lui*, îl *evocă pe el*.

Numai că noi nu trebuie să ne oprim la *cuvintele persoanei* și prin aceasta să fim indiferenți față de *viața reală* a persoanei care le propovăduiește.

Pentru că greșeala lui Israel, ca și a neoprotestanților de astăzi, e aceea că *Îl reduceau* pe Dumnezeu și comuniunea cu Dumnezeu la *cuvintele Lui*, la tradiția scriptică a cuvintelor Lui și erau indiferenți față de latura intimă, relațională, personală cu Dumnezeu, care pleacă *de la cuvinte* dar care *le depășește* într-o rugăciune și iubire mai presus de cuvinte.

Și ce le spunea, de fapt, Dumnezeiescul Pavel: că citirea și împlinirea autentică a Legii trebuie *să îi ducă la Hristos* și nu *să-i lase* la cuvintele Lui, pe care le pot *interpreta cum vor*.

Căci atunci când vii spre *Cel care a dat Legea* trebuie să arăți împlinirea ta prin Lege sau *cunoașterea Lui* din *cuvintele Lui*.

Dar dacă nu ai ajuns *din cuvintele* lui Dumnezeu *să Îl cunoști* pe El, să știi *ce fel de*

Dumnezeu e Dumnezeul tău înseamnă că nu ai citit niciodată Legea *în sensul* Legii ci *împotriva sensului* ei.

Și *sensul* Legii e *Hristos*.

Iar noi, ortodocșii, facem adesea aceeași *greșeală fatală* ca și Israel: încercăm *să adaptăm*, în mod mincinos, *adevărurile Lui* la *mincinoasa noastră viață*.

Și asta pentru că conștiința noastră *ne mustră*.

Și când nu vrem *să ne plecăm inima* lui Hristos și să acceptăm adevărurile Lui *în mod simplu*…începem să le *complicăm*…pentru ca ele să aibă sensul pe care *îl vrem noi*…și nu pe care *îl au cuvintele Lui*.

Însă *sensul* cuvintelor Evangheliei e tot *Hristos*.

Evanghelia ne indică *aceeași relație de mare intimitate* cu Dumnezeul nostru treimic.

Evanghelia nu ne învață *o filosofie ruptă de viață*, un sistem gnoseologic care nu are nicio *intersectare* cu existența noastră cotidiană, ci ea ne învață *o viață teologică* și *filosofică* clipă de clipă.

Tocmai de aceea telosul/ împlinirea Evangheliei nu este *învățarea ei pe de rost* ci transformarea noastră în *evanghelii evlavioase*, în *întrupări armonioase ale cuvintelor lui Dumnezeu*.

Căci stând în continuă relație cu Dumnezeu, cu Cel care ne-a vestit Evanghelia, *înțelegem cuvintele Lui* dar și modul cum *cuvintele Lui* devin *viața noastră*.

Pentru că Scriptura și Tradiția sunt *căi spre Dumnezeu* dar ele nu înlocuie *relația noastră cu Dumnezeu* ci *ne călăuzesc spre ea*.

Și relația cu Dumnezeul nostru treimic e cea care *ne amplifică* înțelegerea cuvintelor Lui tradiționale, descoperind astfel *cu mare bucurie* că cuvintele Lui nu sunt *litere moarte* ci *litere vii*.

Și ele *ne poartă* spre Sine, după cum faptele și cuvintele unui om ne poartă *spre* acel om, spre cunoașterea și mai mare a acelui om.

Dacă ajungi *să Îl cunoști pe Hristos* și să simți *nevoia Lui permanentă* doar din cuvintele și

din faptele Lui ajunse până la tine, atunci trăiești „întru dreptate” [εἰς δικαιοσύνην/ is dicheosinin] [Rom. 10, 4].

Pentru că trăiești *în relația cu Hristos* toată împlinirea *dreptății Lui* pentru fiecare om care crede în El.

Și a trăi *întru dreptatea Lui* înseamnă *a trăi în tot harul credinței*, al vieții virtuoase, în toată frumusețea duhovnicească a vieții ortodoxe. Care, întotdeauna, e *un mai mult*…și niciodată *un mai puțin*.

Pentru că *viața cu Hristos* e mereu un *mai mult* de frumusețe, de curăție, de sfială, de bunătate, de îngăduință, de sinceritate, de modestie, de atenție, de dragoste, de înțelepciune…

Mereu o escaladare/ o depășire a experienței de ieri.

Și Dumnezeiescul Pavel, la Rom. 10, 8, ne spune că credința e *mai aproape* de noi decât *am putea crede*.

Pentru că ea este *în gura* și *în inima* noastră.

Primirea *în inimă* a lui Hristos devine *mărturisire a Lui*. Și cine Îl mărturisește *cu gura* pe Hristos, Îl mărturisește și *cu fapta* și *cu scrisul* și cu *durerea inimii* pentru mântuirea tuturor.

Însă *mărturisirea* care *ne mântuie* e mărturisirea făcută *întru mântuirea*, întru *dreptatea* Lui. Adică mărturisirea Lui după *tot adevărul Lui* și nu doar după *ce ne convine*.

Și pentru că *dogma de la Calcedon* este evidențiată astăzi prin pomenirea Sfinților Părinți adunați sinodal la Calcedon, trebuie să spunem că Hristos, Care e *împlinirea* Legii, trebuie *acceptat* de către noi prin *modul dogmatic integral* în care L-a propovăduit Biserica.

Trebuie să mărturisim despre Tatăl și despre Hristos și despre Duhul Sfânt așa cum *învață* Biserica și pentru asta ne trebuie *o cunoaștere teologică bogată*, în amănunt, care *să normeze* viața noastră religioasă și evlavia noastră.

Credința dobândită prin auz și în familie trebuie *întregită pe fiecare zi* cu o cunoaștere fidelă, în litera și duhul ei, a învățăturii de credință.

Pentru că numai unde „inima crede întru dreptate”, poate „gura să mărturisească întru mântuire” [Rom. 10, 10].

Și această inimă care *crede* și *mărturisește* pe Hristos e aceea din care Sfântul Pavel *se ruga cu bunăvoință* pentru mântuirea lui Israel și a neamurilor.

Așadar, iubiții mei, pentru *a mântui pe alții* trebuie *să ne mântuim* mai întâi pe noi înșine.

Și ca să ne mântuim pe noi trebuie să nu încetăm să căutăm, să descoperim, să aflăm modul în care putem *să Îl lăsăm pe Dumnezeu în noi* să picteze, în cămara tainică a inimii noastre, icoana Sa cea plină de slavă dumnezeiască.

Pentru că *nu cuvintele* ne împlinesc, ci *relația cu Cel ce ne vorbește în inimă*.

Pentru că numai Cel ce este cu noi întotdeauna și ne arată acest lucru pas cu pas ne poate explica *pe cele ale Sale*, ne poate introduce în ele și, tot mai mult, în relația cu El.

De aceea, să-L rugăm pe Domnul slavei *să ne poarte spre Sine*, să nu ne facă *să ne împiedicăm* în cuvintele Sale, și prin toate *să ne lumineze* cu o tot mai multă *atenție* și *bucurie* pentru măreția iubirii Sale dumnezeiești. Amin!

Predică la Duminica a 6-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[13],

predica din această duminică va viza *Apostolul zilei* [Rom. 12, 6-14]. Așadar vom tălmăci/ explica/ înțelege din cuvintele Dumnezeiescului Pavel, Apostolul Domnului.

Pentru *Evanghelia zilei* [Mt. 9, 1-8] vă invit *să recitiți* predica noastră de anul trecut[14].

[13] Predica a fost scrisă în data de 22 iulie 2011.

[14] Adică aceasta: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/07/02/predica-la-duminica-a-6-a-dupa-rusalii-2010/.

Și Apostolul zilei vorbește despre *stăruința în bine*, despre modul în care trebuie să ne împlinim duhovnicește în viața de zi cu zi. Pentru că *împlinirea interioar*ă vine ca urmare a stăruinței noastre în *ceea ce știm* și *putem să facem*.

În v. 6, Sfântul Pavel vorbește despre faptul că în Biserică există „χαρίσματα διάφορα/ harismata diafora" [daruri diferite].

Însă orice *dar* am avea noi, pe acela l-am primit, spune Sfântul Pavel, „după harul dat nouă" de la Dumnezeu.

Iar dacă e dat de către *harul* lui Dumnezeu sau de Dumnezeu prin harul/ slava/ energia Sa dumnezeiască, veșnică și necreată, atunci ni s-a dat pentru ca el *să fie lucrător* în noi.

Și vedem cu toții, la copiii noștri, anumite *înclinații*, anumite *însușiri* sau *o atracție* spre un anume fel de știință, viață, îndeletnicire, artă.

Când vorbim despre preoție, monahism, pedagogie sau căsătorie vorbim despre *vocație*, chemare, care își caută *împlinirea* în noi…fără de care simțim că nu suntem *deplini*…că nu se poate fără *a fi ceea ce simțim să fim*.

Pentru că asta face Dumnezeu prin harul Său: ne cheamă spre *un anume fel de a fi*, spre un anume fel de *a ne consuma existența*.

Și harul lui Dumnezeu, acceptat și lucrat de către noi, transformat în fapte bune, în artă, în știință, în muncă de cercetare, în slujba Bisericii ne duce spre *un mod personal de împlinire*.

Însă un preot *împlinit*, un scriitor împlinit, un arhitect împlinit, un jurist împlinit, un pedagog împlinit, toți fii ai Bisericii, înseamnă tot atâtea *daruri personale* puse *în slujba* Bisericii și a societății și a întregii lumi.

De aceea Sfântul Pavel vorbește despre *un singur har* al lui Dumnezeu…dar despre *diverse daruri*, date de Prea Curata Treime după puterea sufletească și trupească, adică după însușirile și voința și zbaterea interioară a omului.

Diversele daruri ies din *unitatea harului* lui Dumnezeu și toate la un loc *ne adună* și *ne zidesc* într-un singur *trup mistic* al lui Hristos.

Pentru aceea trebuie *să ne bucurăm* de darul altora din Biserică, acela de a scrie, de a picta, de a cânta, de a lucra ceva, de a învăța limbi străine, de a traduce, pentru că toate care se fac de oamenii cu aceste daruri *aparţin* Bisericii.

Ba, mai mult, trebuie să ne bucurăm de darurile date de Dumnezeu oricărui om, de calitățile oricărui om, credincios sau nu, atâta timp cât munca și creațiile lui sunt *benefice*.

Dar mai mult decât toate trebuie să ne bucurăm de darurile/ harismele oamenilor Bisericii, care ne îndeamnă *spre tot adevărul* și *toată curăția vieții ortodoxe*.

Pentru că harismele primite de la Dumnezeu sunt pentru *unitatea* Bisericii și nu pentru *scindarea* ei.

Și când cineva lucrează *cu* Dumnezeu și *pentru* Dumnezeu fapte virtuoase, frumoase, pline de sfințenie acelea sunt cele care *zidesc*, unesc, întraripează pe oameni.

Însă tot la v. 6, Sfântul Pavel ne spune că „profeția este *după măsura* credinței" personale. El se referă aici la *darul profeției* dat cuiva.

Însă, tot la fel putem spune și despre *tălmăcirea* Scripturii: ea se face după măsura credinței, a înțelegerii, a luminării dumnezeiești.

Iar dacă poți *să spui mai mult* e pentru că *vezi mai mult* decât alții. La fel e și cu profețirea: vezi *mai înainte* lucruri pe măsura credinței și a sfințeniei tale.

Însă Dumnezeu e *Cel care descoperă*, luminează, întărește, îndeamnă pe om la o faptă, la o nevoință, la răbdare în necazuri și suferințe sau la moarte martirică.

Dacă simțim *chemare*, îndemn spre ceva binecuvântat, numai atunci trebuie *să îi dăm curs*.

Dar și aici: după măsura credinței și a teologiei pe care o avem. A cunoașterii și a experienței teoretice și practice existente în noi.

Dumnezeiescul Pavel continuă îndemnurile *la stăruință*.

Pentru că el ne spune, că dacă avem *darul diaconiei/ slujirii* sau *darul învățăturii* sau pe cel *al*

mângâierii oamenilor trebuie *să stăruim* în ele [Rom 12, 6-7].

Să facem *ceea ce ştim cel mai bine să facem*…şi să facem totul *la grade înalte de excelenţă*.

Pentru că asta înseamnă să ai *un dar*: să ai *o chemare* de la Dumnezeu, un har de la Dumnezeu întru care tu *ai sporit* prin *tot efortul tău*, prin toată silinţa ta.

Pentru că Dumnezeu *a binevoit întru tine* pentru un anume lucru…dar tu *ai consimţit* şi *consimţi mereu* cu Dumnezeu pentru acel lucru.

De aceea *darul* este *o coproducţie între Dumnezeu şi noi*.

Pentru că El *ne instigă la asceză* iar noi ne umplem de *urmările ascezei* şi *ale nevoinţei duhovniceşti şi trupeşti*.

Doar preotul ştie greutăţile şi bucuriile preoţiei. Doar traducătorul ştie cât efort şi câtă împlinire e în munca lui. Doar mama ştie ce înseamnă travaliul naşterii şi greutatea educării unui copil. Doar cel care trăieşte la *cote înalte de performanţă* ştie renunţările pentru performanţă şi bucuriile venite din renunţări.

Împlinirea darului de la Dumnezeu *începe* cu stăruinţa în faptele născute din el.

Însă *împlinirea* nu se termină odată cu viaţa aceasta ci împlinirea venită din darurile lui Dumnezeu, exersate cu iubire de Dumnezeu, e *veşnică*.

Darul *se dăruie* continuu.

Iar ceea ce dărui trebuie să dărui „ἐν ἁπλότητι/ en aplotiti”/ întru simplitate [a inimii]/ întru generozitate [v. 8].

Adică să dărui pentru că *vrei să dărui*, să dărui *din bunătate* şi nu pentru vreun *scop meschin*.

Cel care este προϊστάμενος/ *proistamenos*/ *pus în fruntea altora* trebuie să arate seriozitate, sârguinţă, zel pentru ceea ce face.

Iar cel care-i *miluieşte* pe alţii trebuie să miluiască/ să împartă altora din cunoştinţa, din pacea şi din bunurile sale cu voioşie, cu veselie, cu inimă bună, miloasă [Rom. 12, 8].

Pentru că *inima simplă* are o dragoste ἀνυπόκριτος/ *anipocritos*/ sinceră/ autentică [v. 9].

Și dragostea nefățarnică/ neipocrită/ autentică urăște răutatea/ viclenia/ impostura în mod firesc dar *se lipește interior* de tot binele, *consimte* cu tot binele, dorește tot binele lui Dumnezeu pentru întreaga lume [Ibidem].

În v. 10, Dumnezeiescul Pavel, Părintele și Învățătorul nostru, al tuturor, ne vorbește despre *filadelfia* [φιλαδελφίᾳ], adică despre *iubirea frățească*.

Despre acea filadelfie/ iubire între frații întru Hristos, care trebuie să fie fundamentul nostru eclesial, fundamentul *unității* noastre.

Pentru că, dacă *toți suntem ai lui Hristos*…atunci trebuie să avem *dragoste*, respect, cuviință, *ochi buni* pentru ceilalți.

Și cine *nu dovedește* că e *om duhovnicesc*, că *gândește* și *simte ca Hristos*, e doar *un străin* în Biserica lui Dumnezeu.

Și, o, cât de *străini* suntem de Hristosul nostru!

Cât de străini suntem de iubirea Lui, de atenția Lui, de simplitatea Lui, de ardoarea Lui pentru mântuirea tuturor!

Și pe măsura *îndepărtării* noastre de virtuțile Lui suntem *neîmpliniți* și *goi*.

Pentru că numai virtutea *ține de foame*.

Numai ea *astâmpără* foamea sufletului.

Pentru că sufletul nostru e *flămând* să cunoască, să știe, să aibă, să se bucure de tot adevărul și de toată sfințenia.

„Numai *în iubire frățească* să vă iubiți unii pe alții”, ne spune Sfântul Pavel în v. 10.

Pentru că *iubirea frățească* e cea care vine *din* Hristos, din Acela care ne-a făcut pe toți *frați întru El*.

Și de aceea avem nevoie de *iubirea frățească* sau numai ea e *iubirea reală* în Biserică, pentru că *filadelfia* e iubirea pentru mântuirea tuturor.

Și când *îi iubesc* pe confrații mei, îi iubesc tocmai pentru că *îi vreau mântuiți*.

Nu îi iubesc pentru că *vreau să mă folosesc* de ei, nu îi iubesc pentru ca *să am în faţa cui să mă dezvălui*, nu îi iubesc pentru că *îi detest*…ci *îi iubesc*…pentru că *le iubesc nevoia de împlinire veşnică*, de mântuire, de fericire dumnezeiască.

Însă şi ei trebuie *să îşi iubească mântuirea* după cum *le-o iubesc* eu.

Fiindcă nimic nu se poate face *pentru om*…dacă omul nu vrea *să îşi facă* pentru sine.

Şi de aceea Domnul cerea *asentimentul* oamenilor ca să îi vindece…după cum şi noi trebuie să cerem asentimentul oamenilor pentru *a fi oameni ai Bisericii*.

Nimic *trainic* nu se face *cu forţa*.

Nimic *trainic* nu se face *din orgoliu*.

Tot ce e *trainic* se face dintr-o *dragoste neţărmurită* şi din *renunţare la tine*.

Iar dacă avem *filadelfie* în noi, dacă avem *dragoste frăţească*, atunci ştim *să dăm întâietate* altora, ştim *să îi cinstim* pe alţii [v. 10], ştim să îi vedem pe alţii *mai buni* decât pe noi…şi ca nişte *exemple caracterologice* de la care *învăţăm continuu*.

În v. 11, Sfântul Pavel ne cere să nu avem *un zel leneş*/ o râvnă leneşă, ci să avem *un duh zelos*, entuziasmat de viaţa cu Dumnezeu.

Pentru că numai cine e *plin de râvnă* pentru Dumnezeu slujeşte Domnului.

În versetul următor, Dumnezeiescul Pavel ne cere *să ne bucurăm întru nădejdea* în Dumnezeu, *să îndurăm cu răbdare suferinţele* şi neplăcerile şi *să fim mereu în rugăciune*.

Ne cere răbdare şi nădejde, pentru că astfel *ne putem bucura întru Domnul* şi în mijlocul nefericirii şi al durerii şi al ispitelor de tot felul.

În v. 13 însă ne cere ceva de mare conştiinţă: să avem *comuniune/ împărtăşire* cu „nevoile Sfinţilor” [ταῖς χρείαις τῶν ʿΑγίων/ tes hries ton Aghion].

Dar aici nu se referă la *Sfinţii din cer*…ci la cei *de pe pământ*…

La cei pe care Dumnezeu *ni-i descoperă* și de care *ne încredințează* că sunt *oamenii Săi*, că în ei *locuieşte* slava Sa.

Purtați, așadar, nevoile Sfinților Lui *împreună* cu ei!

Ajutați-i *cu dragostea* și *înțelegerea voastră* pe bărbații și pe femeile lui Dumnezeu, dar și *cu tot sprijinul vostru material*, pentru ca aceştia să ne aducă *un folos* și mai mare tuturor.

Și cum *să nu ajute* Biserica lui Dumnezeu cu *și mai multe cărți*, dacă *îl ajutăm* și nu *îl băgăm la fund*, pe teologul lui Dumnezeu, care *se nevoieşte* în mijlocul nostru?

Cum *să nu ne înțelepțească* și pe noi *rugăciunea lui* sau *zâmbetul lui*, dacă noi *îl ajutăm*?

Și de aici se vede cineva dacă are *conştiința suplă*, înaltă: dacă vede cine e *omul lui Dumnezeu* și *îl ajută* pe el!

Însă, bineînțeles, nu poți *să vezi* și *să-i ajuți* pe *oamenii lui Dumnezeu*, pe Sfinții Lui *încă împreună cu noi*…dacă ești tare la cerbice, îngâmfat, orgolios, fără muncă de înțelepțire și de curățire de patimi.

Nu vezi pentru că *nu te vezi*.

Și nu vedem *esențial* dacă *nu ne curățim de patimi*.

Însă Sfântul Pavel unește două mari *fapte de conştiință* în v. 13: *ajutorarea Sfinților* cu *filoxenia* [φιλοξενία]/ cu *iubirea de străini*/ cu *ospitalitatea*.

Pentru că pe unii, pe Sfinți, *îi vezi* pentru că *îi înțelegi* iar cu străinii *compătimești*…pentru că *te pătrunzi* de existența lor *departe de casă*.

Dar în ambele cazuri se cere o mare sensibilitate, o mare lacrimă de conștiință.

Însă tot aici intră și *grija* pentru *posteritatea* Sfinților.

Căci cum poți să fii *ucenicul unui Sfânt*, fără să fi păstrat *lucruri esențiale* de la cel Sfânt și fără să simți dorința *să le faci cunoscute* multora?

Cum să fii *ucenic* așadar în *indiferență* față de Învățătorul tău?

Tot la fel: cum să ceri *milă*…dacă tu *nu ai milă*?

Și *a avea milă* înseamnă a avea ceva *esențial*: o inimă care *plânge* pentru altul și *iese în ajutorul lui* în mod major.

Ultimul verset al *Apostolului* de astăzi ne cere să fim cu totul dumnezeiești, adică *să-i binecuvântăm* pe cei care *ne persecută* și să nu-i *blestemăm*.

Însă asta nu înseamnă că trebuie să fim *pasivi* la rău, la răul făcut de unii împotriva altora sau față de noi…ci să nu fim *justițiari*.

Să îl lăsăm pe Dumnezeu *să hotărască* cine e *de binecuvântat* și cine e *de blestemat*.

Pentru că Dumnezeu vrea *întoarcerea noastră*, a tuturor, la El și nu suferințe, atrocități, *pedepse gratuite*.

Dar noi trebuie *să ne asumăm* păcatele și scăderile noastre, dar și darurile noastre de la El, și să ne plângem păcatele, să ne recunoaștem mărginirile dar să lucrăm, întru bucurie, talantul/ darul pe care El ni l-a dat.

Căci acesta e mesajul *Apostolului* de astăzi: stăruiți *în bine*, în din ce în ce *mai mult bine,* pentru că asta înseamnă *să trăiți întru voia lui Dumnezeu*. Amin!

Predică la Duminica a 7-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[15],

cu Evanghelia de astăzi (Mt. 9, 27-35[16]) se face *ușa de intrare* în perioada *Postului Adormirii Maicii Domnului*, care ține între 1 și 14 august, fiind una dintre perioadele *stabile* de post din anul liturgic.

E vorba de postul ținut cu fructe și legume, de postul plin de mâncăruri vegetale, pentru că anotimpul verii ne oferă din belșug un astfel de post binecuvântat.

Și această *ușă evanghelică* ne vorbește despre *credința* care ne face *să vedem esențial* și despre *scăparea de demonizarea mută*.

---

[15] Predică scrisă în data de 29 iulie 2011.
Fresca de față a fost preluată din locația de aici: http://www.parohiacioraniidejosdoi.ro/.

[16] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/06/27/evanghelia-dupa-matei-cap-9/.

Pentru că e o mare demonizare *nevorbirea esențială*, adică *neîntrajutorarea între oameni*, după cum și *lipsa discuțiilor folositoare*, ziditoare între noi, ambele apărând în om datorită *orbirii* minții.

Și când folosim cuvintele doar pentru *a ne ascunde* în spatele lor sau când folosim ideea de *relație cu altul* numai *în scop utilitarist*, fără să ne lege *nimic real* de celălalt, dăm dovadă de *demonizare*.

De robire a minții noastre unor *gânduri străine* stării de comuniune, de iubire, de cumpătare…

Cei doi orbi se pun *de acord* în credința, rugăciunea și nevoia lor.

Pentru că au *aceeași credință*, de aceea vor și aceeași *vindecare de nevedere*.

Însă *credința* nu e în cazul lor doar *un motiv pentru vindecare* ci *o realitate interioară*.

Credința era *starea lor de a fi*, pentru că erau oameni care *trăiau* în credința în Dumnezeu, și nu doar *o mărturie din gură*, formală.

De ce Evanghelia de astăzi ne amintește despre *handicap* și *demonizare*, două *inconveniente* pentru comuniune, pentru relație?

Pentru că praznicul Maicii Domnului, a cărui *prefață* începe astăzi și care are odovania/ sfârșitul pe 23 august 2011, ne cere să vedem profund *relația* dintre Fiu și Maică și să vorbim despre ea doxologic, întru cântări, cu bucurie dumnezeiască.

Nu există slujbă în vreo zi liturgică din anul bisericesc ortodox în care să nu avem cântări *în cinstea* Maicii Domnului.

Și aproape în fiecare dintre ele găsim relația Maicii Domnului cu Fiul ei în cuvinte de mare delicatețe, de mare profunzime, de mare smerenie.

Spre exemplu, în această zi de 31 iulie, Prea Curata Fecioară este numită, printre altele, „cămară însuflețită a lui Dumnezeu”, „cădelniță a jăraticului celui înțelegător”, cea „mai cinstită decât Îngerii”, „cea care ne-a luminat cu patimile Fiului” ei [*** *Mineiul pe iulie*, ed. BOR 1894, p. 354, 355, 356].

Și pentru că e *Maica Stăpânului*, de aceea îi cerem ei: „roagă pururea Stăpână pe Cel ce L-ai născut, să mă mântuiască de *robia patimilor*, și de *osândire*, și de *orbirea cea rea*, care mă cuprinde, și de biruirea celor ce *mă necăjesc*, ceea ce ești [cu dar] dăruită de Dumnezeu" [Idem, p. 360].

Pentru că *orbirea reală* e *nevederea minții*, nesesizarea cu duhul nostru *a celor duhovnicești*.

Pentru că la orice slujbă și în orice clipă a vieții noastre putem să vedem, să simțim, să experiem, să trăim *prezența* slavei lui Dumnezeu în creația Sa și în noi înșine.

Dacă nu Îl intuim, nu Îl vedem, nu Îl sesizăm pe Dumnezeu în creația Sa, și în oameni, și în cărți, și în orice creație umană suntem niște *orbi jalnici*, vrednici de milă.

Mai jalnici decât cei doi orbi, care vorbeau *teologic* despre Hristos și care Îl rugau *cu credință* să îi vindece doar de *orbirea ochilor din afară*…căci cu sufletul, *cu ochii inimii,* cu *cei dinăuntru,* cei doi orbi *vedeau*…

Cu alte cuvinte, *handicapul* altora are nevoie de *înțelegerea* și de *vederea* noastră.

Nu prin *desconsiderarea lor* dovedim că suntem *oameni,* ci tocmai prin *aplecarea* noastră, cu atenție și înțelegere, asupra *nevoilor* lor.

…Mă duceam spre Biserică și am călătorit lângă o mamă cu o fetiță, de până în 7 ani, cu retard avansat.

Copila nu putea să articuleze niciun cuvânt.

Își manifesta bucuria, neplăcerea, dorința de hrană doar prin niște țipete, mugete…făcute *cu față veselă*, fără să fie conștientă de *urmările* lor…în timp ce toată lumea din jur era *oripilată* de zgomotele pe care le producea.

Din punctul de vedere al *esteticii* călătoriei, bineînțeles că nimeni *nu avea chef* de *țipetele* ei neînțelese…

Însă mama ei e nevoită, fără *doar* și *poate, să stea zilnic* cu ea…și să o audă *vorbind* numai prin aceste *mugete fără sens*.

Și când te gândești, chiar și pentru o clipă, din perspectiva mamei…dar și a fiicei…înțelegi ce e acela *un handicap*: *altceva* decât *viața normală*.

Iar dacă ne punem *în locul* celor cu dizabilități, cu handicapuri și gândim *din perspectiva* lor, pentru câteva clipe, minute, *viața*…adică să vezi cum e să nu poți *să alergi*, sau *să vorbești*, sau *să auzi*, sau *să fii conectat toată ziua la niște aparate medicale*…înțelegem ce mare *dar* e *sănătatea* dar și ce *sfâșietoare* și *dureroasă* e boala, neputința…de orice fel ar fi ea.

Domnul *vindecă* neputințele, handicapurile de tot felul.

Însă pentru *vindecare* ai nevoie de dorul după *o sănătate integrală*, adică și a sufletului și a trupului.

Și când vrem *vindecarea* de *o boală a trupului*, trebuie să începem *să ne vindecăm* conștiința, inima, sufletul.

Pentru că numai *vindecarea de patimi* ne dă adevărata *perspectivă* asupra bolii și asupra sănătății, pentru că *păcatele* și *patimile* stau la *fundamentul* bolilor noastre.

Asta face *credința în Dumnezeu*: ne ridică la *adevărata conștiință a sănătății integrale*, care e *o conștiință duhovnicească*!

Pentru că atunci când *crezi în Dumnezeul treimic* nu mai vrei *să treci cu vederea* vreun păcat din tine, vreo patimă *cuibărită* în ființa ta, ci vrei *să arunci tot răul* din persoana ta.

Și de aceea *nevederea duhovnicească* înseamnă *îmbolnăvirea noastră de toate relele*, de toate patimile demonice.

Minciuna, furtul, curvia, delăsarea, prostia, lenea, mândria, iubirea de bani…și multe altele sunt *relele* care *intră în noi* tocmai pentru că *nu le vedem nocivitatea*.

Și spovedindu-le și luptând cu ele arătăm că *nu mai suntem de acord* cu alegerile noastre *greșite* făcute anterior.

Însă cel demonizat era *mut* nu din cauza unui *handicap vocal* ci din cauza *unui demon* care nu îi

permitea să fie *dialogic*, să fie *în relație*, în comuniune.

Iar societatea în care noi trăim a devenit tot mai plină *de muțenie* sau de *monologuri private*, pentru că suferim de *afectarea* acestui *soi de demoni*, care *ne murmură continuu* despre…*„foloasele" singurătății egoiste*.

„Numai eu *să fac*, să strâng, să ajung, să am…".

„De ce să știe *altul* ce fac eu…și *să mi-o ia înainte*?!".

„Sunt *banii* și *viața mea* și fac *ce vreau* cu ei!".

„*Timpul* înseamnă *bani* și *relațiile* înseamnă *parvenire*. Trebuie *să profit cât pot*!".

Doar *patru forme*…în care *murmurul* Satanei a devenit…*crez de viață* pentru mulți.

Și e caduc/ lipsit de sens să ne mai întrebăm *ce Dumnezeu* mai au astfel de oameni, dacă la baza *motivării* lor în viață stă *un gând satanic*, acela de *a trăi numai pentru sine*.

Și acesta e *omul postmodern*, ideologizat cu trei idei satanice: *omul autonom*, care își face *legi de viață* și *de morală* după *bunul plac* sau după *dorința lui de a avea succes social*!

Dacă ies bani din *vândut droguri* sau din *trafic de persoane* sau *din arme* sau din *spart bănci* sau *din prostituție* sau din *escrocherii mai mari* sau *mai mici* atunci acestea sunt *ocupațiile* lor de viață.

E și normal ca *lupta cu patimile interioare ale omului*, pe care o predică Ortodoxia și *relevanța* educației, a muncii cinstite, a valorii profesionale și creative să nu aibă *sens* în fața omului care *se ghidează* doar după *profit*, după *parvenire*, după *îmbogățire rapidă*.

Însă *împlinirea reală* și *dialogul real* nu se obțin prin parvenire!

A ajunge într-un post de conducere fără să fii *propriu lui* înseamnă a fi ca *nuca în perete*.

Înseamnă a fi de râsul tuturor…chiar dacă, câțiva aplaudaci, te descriu în *culori răpitoare*.

Numai cel care *s-a creat pe sine continuu*, și astfel e *propriu* pentru o demnitate sau o slujire, *lasă ceva autentic*, măreț în urmă.

Pentru că măreția *se naște* organic, *în relație* și *în comuniune*.

Și nu poți să ajungi nici *să te mântui* și nici *să faci ceva măreț* în lumea asta, dacă nu ai *relație* cu Dumnezeu și cu Sfinții Săi, dacă nu cunoști *marile repere valorice* ale umanității și dacă nu *construiești pozitiv*, pentru toți, în folosul întregii umanități.

După ce demonul *a ieșit* din om…acela *a vorbit*.

Și pentru ca *să vorbim cu alții* trebuie să-l învingem mereu pe demonul care *ne ține pe loc*, care ne *închide* în propriile noastre opțiuni înguste, care *ne desfigurează* personalitatea.

Pe acestea toate *ni le spune* Evanghelia de astăzi.

Pentru că *adevărul* și *viața* Împărăției lui Dumnezeu sunt cele care *vindecă* toată boala și neputința în popor.

Pentru că teologia Bisericii și viața ei liturgică și duhovnicească sunt *adevărata gândire* a umanității și *adevăratul ei mod de viață*.

Noi, ortodocșii, toată viața nu facem nimic altceva decât *să ne chinuim* să devenim *ortodocși*, eclesiali, tot mai *îmbisericiți*.

Și cei care *se chinuie* să țină toate posturile, să se roage tot mai mult, să vină tot mai mult la Biserică, să fie tot mai mult *creștin ortodocși* au înțeles *cât de greu* e să fii *ortodox autentic*.

Ce greutate presupune *dezlipirea noastră* de aspectele grosiere ale vieții terestre pentru a avea *aripi duhovnicești interioare*, prin care să ne înălțăm, interior, spre Dumnezeu.

Și postul care ne stă acum în față e *o plângere bucuroasă*.

Pentru că ne rugăm continuu Maicii Domnului, care întru adormirea sa *nu ne-a uitat* și *nu ne uită pe noi*.

Un îndemn la cugetarea la *viața* și la *moartea noastră*…pentru a ajunge la *concluzia* că avem

nevoie de *o moarte bucuroasă*, plină de har și de iertare din partea lui Dumnezeu.

De aceea vă doresc *luminare dumnezeiască* și *pace* în acest dumnezeiesc post și cât mai mult *dialog* cu Dumnezeu și între noi. Amin!

Predică la Duminica a 8-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[17],

după praznicul preaslăvit al *Schimbării Domnului la față/ la trup*, schimbare/ transfigurare care a constat în faptul că slava Sa cea veșnică a fost văzută în mod extatic/ mistic de către cei 3 Sfinți Apostoli, cum a țâșnit/ a iradiat din întregul Său trup, Evanghelia de astăzi [Mt. 14, 14-22[18]] ne vorbește despre *dorința împărtășirii* cu Domnul, tot la fel de delicat, de frumos ca și pe Tabor, prin înmulțirea pâinilor și a peștilor.

Pentru că mulțimea a mâncat pâine și pește de la Domnul, înmulțite *în mod minunat*, ca și *apa* devenită *vin* din Cana Galileei, pentru ca Biserica lui Hristos, plină de slava Sa, *să dorească neîncetat* împărtășirea nu cu *cele trecătoare*, ci cu *Cel netrecător*, cu Mirele ei, cu *Hristos euharistic*, care e Mâncarea și Băutura noastră dumnezeiască spre viața veșnică.

Și înțelegem din alăturarea aceasta *sfântă* între cele două zile liturgice, că în experiența teologică și duhovnicească a Bisericii, *vederea*

[17] Predică scrisă în data de 5 august 2011.

[18] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/07/10/evanghelia-dupa-matei-cap-14/.

extatică nu exclude *împărtășirea euharistică*, ci ceea ce trăim prin *unirea* cu Hristos euharistic primim, în mod extatic, *în alt fel* și *la alt grad*, și în *vederea mistică*, în extaz.

Iar ambele experiențe *bisericești* sunt *mari* și *dumnezeiești* și *îndumnezeitoare*.

Pentru că și *vederea lui Dumnezeu* și *împărtășirea euharistică cu Domnul* sunt *realități existențiale* ale omului Bisericii, ale omului botezat și introdus continuu în teologia și viața Bisericii și care trăiește continuu în ritmul curățirii de patimi.

Pentru că numai *cei curați* Îl văd și Îl primesc pe *Cel preacurat* întru cunoștință și întru simțirea lor plină de har.

Și întru curăție, întru smerenie, întru dragoste nețărmurită pentru Dumnezeu și pentru oameni *Îl înțelegem* pe Hristos, Cel cu care *ne împărtășim* și ardem de dor pentru a-L vedea pe El, pe *Cel preafrumos* și *preasfânt*.

Versetul al 19-lea („*a luat* cele cinci pâini și doi pești, *a privit în cer*, *a binecuvântat* și *a frânt* [și] *a dat* pâinile Ucenicilor, iar Ucenicii mulțimilor") vorbește, în rezumat, despre *lucrarea divino-umană a Sfintei Liturghii* dar și *a lucrării lui Dumnezeu, în general sau în mod personal, cu creația Sa*.

Pentru că numai ceea ce-I *dai* lui Dumnezeu și e *binecuvântat* de către Dumnezeu devine *Euharistie*, care se frânge pentru toți, spre iertarea păcatelor și spre viața veșnică.

Și numai când *îți frângi*/ *înfrângi* patimile și poftele și te lași *umplut* de slava lui Dumnezeu poți să dai *pâinea cuvântului* și altora, care *flămânzesc* după ea.

Însă Dumnezeu așteaptă *rugăciunile credinței* noastre pentru ca să înmulțească *binecuvântarea* și *pacea* Sa în fiecare om.

După cum El așteaptă ca fiecare dintre noi *să recunoască* în El pe izvorul vieții și al tuturor bunătăților. Viață, sănătate și bunuri materiale față de care trebuie să fim *responsabili*.

Domnul a vrut să îi facă pe Sfinții Apostoli *martori direcți* ai minunii pentru că a dorit să îi

facă foarte sensibili, atenți, grijulii la *nevoia de viață duhovnicească* a oamenilor.

Pâinea și peștii au trecut prin mâinile lor…

Iar coșurile pline, de după săturarea mulțimii, erau *o evidență*.

Belșugul de hrană, pe care Dumnezeu îl revarsă pe pământ, e *o evidență a bunătății Sale*.

Însă, *și mai evident*, pentru cei *vii duhovnicește*, e *belșugul de har* și de *viață dumnezeiască* pe care Dumnezeul nostru *îl revarsă lumii* prin Biserica Sa și prin toată *averea cerească* a Bisericii Sale.

Pentru că *hrana înmulțită* de Domnul în Biserica Sa sunt cuvintele Sale și minunile Sale și vederile Sale și viețile Sfinților Săi cei atât de preaminunați.

Tot ce se petrece cu noi *în mod mântuitor* e înmulțire, coborâre, primire de har din belșug.

Ne vindecăm de păcate prin har.

Ne vindecăm de tristețe, de singurătate, de boală prin har.

Ne vindecăm de iubirea de sine și de inconsistență interioară prin umplerea de slava Sa.

Și *taina schimbării* noastre stă *în străpungerea* minții, și a inimii și a trupului nostru de mila Lui, de iubirea Lui, de frumusețea Lui, de curăția Lui.

Înmulțirea *a tot binele* în noi începe odată cu lăsarea *izvorului de viață* al harului Său *să ne inunde* prin spărtura umilinței, a încrederii în El și a lăsării în mâna Lui.

Totul începe *curat* și *lin* în relația cu Dumnezeu!

Ne dăm Lui *cu adevărat* și *pentru totdeauna*, pentru că simțim că *atingerea* Lui de noi e cuvioasă, e frumoasă, e plăcută și plină de curăție.

Și asta *se simte* și *se trăiește* de către duhul nostru, când *ne unim* cu El euharistic: curăție, iertare, umplerea noastră de foc ceresc, de bucurie, de plăcere dumnezeiască.

Și tot la fel trăim când primim marele dar de *a-L vedea pe El* cu ochii înfocați ai inimii, cei plini de dragoste: ne umplem de multă curăție, de multă

luminare, de multă înțelegere, de multă încredințare, de multă înțelepciune și dorință de sfințenie.

Pentru că *binele harului* Său coboară de la Dumnezeu și el *se înmulțește* în noi prin străduanie/ lucrare/ nevoință continuă din partea noastră.

În Biserică suntem ca într-o mare de lumină, înconjurați din toate părțile de slava Lui.

Numai dacă ne deschidem mintea și inima și trupul nostru spre *simțirea slavei* lui Dumnezeu ea intră ca *un foc dumnezeiesc* în noi și ne sfințește și ne face casă a Stăpânului.

Singură *reticența noastră* ne face *goi* de slava lui Dumnezeu.

Pentru că nu există *niciun motiv real* ca vreun ortodox să nu fie *simțitor* și *văzător de Dumnezeu*, atâta timp cât întreaga umanitate restaurată în Hristos e chemată la *comuniunea veșnică* cu El.

Și comuniunea veșnică cu El vine de la *simțirea* Lui în Biserică și în creația Sa și de la *vederea slavei* Sale, care sunt *uniri* cu El, *intimizări preafrumoase* cu Dumnezeul nostru treimic.

Trăim din bucurie în bucurie.

Pentru că *bucuria reală* e *consistentă*, ține *de foame*, fiindcă e *dumnezeiască*.

Și în comparație cu mâncarea *trupească*, care se consumă, se pierde, mâncarea *duhovnicească* (adică fapta bună și contemplația plină de har) se înmulțește continuu, fără să se *diminueze* și poate hrăni *și pe alții* nu numai pe tine însuți.

De aceea *masa duhovnicească* a teologiei Sfinților și a mărturiilor despre îndumnezeirea lor sunt *mâncarea esențială* a duhului nostru.

Mintea noastră are nevoie de înțelegere, de conexiuni, de organicitate în înțelegere, pe când duhul/ spiritul nostru, partea cea mai curată a sufletului nostru, are nevoie de vederi dumnezeiești, de iertarea lui Dumnezeu, de curăție, de frumusețe duhovnicească, de înțelegeri și luminări dumnezeiești pentru ca *să se simtă împlinit*.

Un creştin ortodox autentic se hrăneşte triplu: *cu gura, cu mintea* şi *cu inima* şi *cu duhul său*.

Şi mâncăm de post în aceste zile, pătrundem cu mintea şi cu inima pe cele pe care le trăim, le vedem, le auzim, ni se povestesc…

Dar pentru a fi *cu adevărat împliniţi* trebuie *să scăldăm* duhul nostru în slava Sa, prin rugăciune, curăţie, înţelegeri sfinte, împărtăşire euharistică cu Domnul, pentru ca să fim cu totul *plini*, satisfăcuţi şi veseli în viaţa noastră.

Şi de aici diferenţa între oamenii *trupeşti*, oamenii *sufleteşti* şi oamenii *duhovniceşti*.

A trăi doar pentru ca *să trăieşti de pe o zi pe alta* înseamnă a fi *trupesc*, grosier. A nu vedea nimic mai departe de bani, plăcere, deşertăciune.

A vedea sensuri, a le intui, a cunoaşte, a depăşi simplul *utilitarism* cotidian înseamnă *a trăi sufleteşte* sau *intelectual*.

Însă viaţa sufletească, cunoaşterea primită în şcoli, educaţia de orice fel îşi găseşte *împlinirea* în viaţa duhovnicească.

Nu e de ajuns să fii *alfabetizat*, iniţiat şi specializat în tot felul de ştiinţe şi moduri de cunoaştere!

Împlinirea reală e *viaţa duhovnicească*, adică viaţa care *decurge* din cunoaşterea lui Dumnezeu şi dintr-o viaţă de sfinţenie.

Numai aceasta din urmă *umple de sens* hrana biologică cât şi pe cea intelectuală.

Pentru că noi ne hrănim şi suntem atenţi la sănătatea şi viaţa noastră pentru ca prin starea noastră *de bine* să putem să-I slujim lui Dumnezeu şi oamenilor.

Tot la fel studiile, cunoştinţele, educaţia noastră nu ne chinuim să le dobândim pentru a deveni nişte *brute*, nişte instinctuali cu bani şi cu funcţii, care nu au nicio coloană vertebrală şi bun simţ, ci pentru ca să fie *o treaptă* în aprofundarea teologiei şi a cunoaşterii duhovniceşti.

Ca să citeşti în limba română Sfânta Scriptură şi Vieţile Sfinţilor trebuie să înveţi, mai întâi, să scrii şi să citeşti. Înseamnă ani de studii.

Dacă vrei mai mult, trebuie să înveți cât mai multe limbi străine, să te specializezi în diverse paliere ale teologiei și vieții Bisericii dacă vrei *să aprofundezi* o anume latură de cunoaștere.

Însă în orice clipă a specializării noastre intelectuale și profesionale trebuie să fim oameni ai Bisericii, care ne instruim cu scopul superior, nobil, acela de a-*L cunoaşte pe Dumnezeu* și de *a ne cunoaşte*, totodată, și *pe noi înşine*, pentru a fi proprii unor *relații sociale pline de profunzime*.

Mulțimea *a mâncat* şi *s-a săturat*, pentru că *a mâncat duhovnicește*.

A mâncat *și cu duhul lor* nu numai cu trupul lor.

Și întotdeauna când binecuvintez masa, mâncărurile, când fac slujbă de pomenire pentru cei adormiți…simt că mâncarea e *plină de har*, de acel *altceva* după care fugim toți și se numește doar într-un singur fel: *slava lui Dumnezeu*.

De aceea omul nu va trăi *doar* cu pâine, carne, ouă, lapte, brânză…

De aceea postim de multe ori în an, tocmai pentru a arăta că *nu doar cu pâine*…ci și *cu har*, cu adevăr, cu curăție, cu pace, cu blândețe, cu înțelepciune trăiește omul.

Și fie ca să înțelegem tot mai mult că *viața ortodoxă* e *viața trăită în harul lui Dumnezeu* și în tot adevărul Lui îndumnezeitor!

Că nu e *ceva de ochii lumii* ci *o realitate foarte serioasă*, cea mai serioasă de pe pământ, pentru că prezintă, în fapt, cele mai curate și sfinte *exemple de umanitate*. Amin!

Predică la Duminica a 10-a după Rusalii [2011]

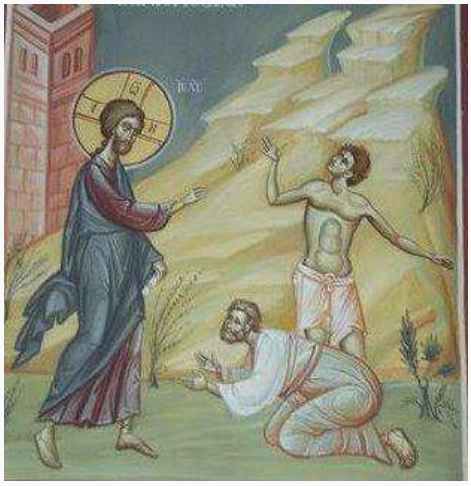

Iubiți frați și surori întru Domnul[19],

până când *ne va mai răbda* Dumnezeu pe noi, cei atât de indiferenți, de duplicitari, de aroganți, de nesimțitori?

Până când ne va mai *aștepta* să înțelegem că de *demonizare* scăpăm numai prin *renunțarea la noi* și prin privirea, cu toată ființa, către El?

Când ne vom simți *crezând* în El și *îndrăznind* în El?

Îndrăznind nu din *obrăznicie* ci din *smerenie*…

Pentru că *Evanghelia de astăzi* [Mt. 17, 14-23[20]] ne face să ne punem astfel de întrebări și ne învață că credința nu e doar *cunoaștere intelectuală* despre El, nu e doar *mers la Biserică* și *rătăcirea cu mintea prin toate părțile*, nu e doar legitimare țanțoșă cu numele Lui și cu apartenența la Biserica Lui ci, în primul rând, e *viață cu totul dăruită Lui* și *încrederea că întru El putem toate*.

---

[19] Predică scrisă în data de 19 august 2011.

[20] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/07/23/evanghelia-dupa-matei-cap-17/.

Putem să trecem de *focul* foamei pentru lucruri rele și perverse și de *apa* mâniei, a însingurării trufașe, a răcelii egoiste.

Putem să mutăm *munții* neîncrederii și ai îndoielii din noi, prin aceea că devenim *abisuri* ale smereniei și ale lăsării în voia lui Dumnezeu.

Da, demonii creau *impresia* că luna e *de vină* pentru *demonizarea epileptică* a tânărului!

Mutau atenția de la *rădăcina* posesiei demonice, care e *indiferența* față de Dumnezeu și de voia Lui, la aspecte care nu aveau nimic de-a face cu posesia.

Așa fac și în cazul pisicii care *îți taie* calea, a ieșitului *cu găleata goală*, a trecerii preotului *prin fața* noastră, a ideii că unele zile sau lucruri îți aduc *noroc*, te umplu *de bani*, pe când altele sunt *ghinioniste* și *păguboase*.

Însă Domnul comută atenția pe *esențialul* problemei: pe rugăciune și post.

Pentru că ele sunt *unele* (nu *singurele*!) dintre *armele* care *îi alungă* pe demoni din noi.

Și când vorbim despre *demonizare*, vorbim despre *sălășluirea* unor ființe spirituale în noi, care vor răul *în mod asumat*, și transformarea noastră într-un *teatru de operațiuni* în care ele își arată răutatea, invidia, indiferența față de liniștea și mântuirea noastră.

Tocmai de aceea prezența lor în oameni creează tot felul de *boli aparente*, care nu țin de latura somatică/ trupească a oamenilor posedați de ei…și care *dispar* odată cu *ieșirea* demonilor din oameni.

Acesta e motivul pentru care în v. al 18-lea, Sfântul Matei vorbește despre *ieșirea* demonului și despre *vindecarea* instantanee a tânărului…

Pentru că *ieșirea* demonului din tânăr stopează manifestările falsei *epilepsii* de care suferise până atunci, care îl apucau la lună plină și care îl aruncau, spre a-l omorî, ba în foc, ba în apă.

Răutatea demonilor, dorința lor de a-l răni, de a-l omorî cu zile pe băiat e descrisă de tatăl său ca *pătimire*/ *suferință rea* (v. 15).

Și el fusese *martorul îndurerat* al acestei *suferințe rele*, pentru că nu știa *antidotul* împotriva acestui „neam de demoni” (v. 21).

Și Sfinții Apostoli aveau nevoie să înțeleagă rolul de *mare conştiință* al *întrajutorării duhovnicești* a oamenilor prin rugăciune și post.

Pentru că nu e nevoie doar de *cuvinte iluminatoare* față de alții, nu e nevoie doar de *zâmbet* și *candoare*, de primirea *cu brațele deschise* a altora ci și de *nevoință* pentru ei.

Pentru ca *să îi înțelegem* pe oameni trebuie *să Îl înțelegem* tot mai mult pe Dumnezeu. Să fim *intimii/ prietenii* Lui.

Astfel putem *să ne încredem* în El mereu și *să mutăm toți munții* care ne despart, care ne urâțesc, care *ne stau pe suflet*.

Și Îl înțelegem pe Dumnezeu *vorbind continuu cu El* în rugăciune, iubindu-L și ascultându-L, pentru ca să ne umple de înțelegere și de pace, de candoare și de frumusețe.

Reținându-ne de la ceea ce e *în plus* pentru noi, postind cu mintea și cu inima și cu tot trupul nostru distrugem *indiferența* și *reticența* față de oameni, grijile și obsesiile noastre, impostura și deresponsabilizarea noastră față de nedreptatea și de sărăcia din jur.

Până când El, Cel Preaiubitor, ne va *suporta* pe noi, care *nu murim pentru rău* ca *să trăim întru înnoirea vieții duhovnicești*?

Pentru că Evanghelia acestei duminici ne amintește că Domnul nostru *a murit pentru noi*.

Însă nu de *moarte bună* ci de *moarte violentă*, de *moarte pe cruce*, de moartea iscată de *invidia* și de *răutatea* unor oameni.

Însă moartea Sa a fost spre *înviere* și spre *viață*, pentru ca să ne învie pe noi și să ne umple de viața Sa cea dumnezeiască, oricând vom accepta că numai El e *privirea* noastră, *atenția* noastră, *iubirea* noastră.

Și prin toate faptele și cuvintele Lui, Domnul nostru ne-a învățat *asceza*/ *suferința* pentru cei care suferă de boli, de neștiință sau din cauza indiferenței altora.

Iar motivul pentru care suntem *plini de demoni*, de patimi, de înrâurirea demonilor în viața noastră e pentru că *nu trăim* evanghelic/ ascetic/ bisericește/ duhovnicește.

Nu gândim, nu simțim, nu acționăm, nu ne comportăm ca niște *creștini plini de slava lui Dumnezeu* ci ca niște *oameni scufundați în istorie*, în materie, în lucruri minore.

Însă nu ne comportăm ca niște *purtători de Dumnezeu*…pentru că *nici nu suntem*. Și *nu suntem* pentru că *nu vrem să fim*…

Avem toate *condițiile* sau *posibilitățile* să trăim duhovnicește. Pentru că viața în Biserică e tocmai viață duhovnicească/ dumnezeiască/ plină de prezența lui Dumnezeu.

E viață *coborâtă* de la Dumnezeu pentru că e *viață plină de slava Sa* și *conform* cuvintelor, a faptelor Lui și ale Sfinților Lui, în care El strălucește, Se vede într-o multitudine de nuanțe aparte, unice.

Dumnezeiescul Botez *ne mătură* casa sufletului și a trupului de demoni.

Orice Dumnezeiască Spovedanie e *o eliberare* de demoni. Una simțită, trăită cu mare bucurie, cu mare larghețe de inimă.

Munții, pietrele de pe inimă, torentele de durere și de nefericire se fărâmă/ dispar/ se preling din noi prin spovedanie.

Devenim *tăceri bucuroase*.

Devenim *bucurii care vorbesc*, care *laudă* iubirea lui Dumnezeu, care conștientizează nevoia *evacuării* din noi a tot ce e rău pentru *a ne mobila* ființa cu toată virtutea și frumusețea duhovnicească.

Și oricând facem loc unei gândiri și unei simțiri și unei lucrări tot mai mari și mai responsabile, atunci Îi facem *loc* lui Dumnezeu în noi și oamenilor.

Și atunci înțelegem că nu e nimic *mai uman* și *mai valoros* pe pământ decât *întrajutorarea reală* a oamenilor.

Să faci *ceva real* pentru mintea, inima, experiența, viața lor înseamnă *să muți munții*.

Și numai când îl ajutăm pe om să fie *mereu altul*, să fie mereu după voia lui Dumnezeu, *munții satanici* ai pierderii timpului și ai indiferenței *pierd teren* în fața *grijii* pentru el.

De aceea, iubiții mei, să privim profund în noi și să vedem dacă *trăim în mod real* cu Dumnezeu și facem lucruri *reale* pentru oameni *reali*.

Dacă El e *cu noi* și ne umple de slava Sa și de tot adevărul și dacă *îi înțelegem* pe oameni cu adevărat și îi putem ajuta *la modul foarte concret*.

Pentru că fiecare om are nevoie de cuvinte *doar pentru el*, de cuvinte *unice* față de el, de o atenție *unică* față de el pentru ca să devină *unic*.

Și *unicitatea* înseamnă *personalitate*.

Înseamnă *o experiență vie*, care are la fundamentul ei *relații multiple*.

Iar din vindecările Domnului și din convorbirile Sale observăm că *rezolvarea problemelor reale* nu se face doar prin *predici generale*, prin *uitatul pe deasupra* mulțimilor ci și prin *plecarea urechii* și prin *privirea în ochi*, prin *prietenia specială* cu oamenii.

Așadar, Evanghelia de azi ne atenționează asupra *importanței absolute* a *relațiilor umane reale*.

Tatăl nu se uită *la sine* ci *la iubirea* pentru fiul lui și *îi caută* vindecarea.

Tânărul se vindecă pentru *asceză* și *rugăciune*, pentru ca să devină *om evlavios*.

Sfinții Apostoli sunt povățuiți *să își asume* neștiința, bolile și neputințele oamenilor și *să încerce să le rezolve* pas cu pas.

Iar noi, fiecare dintre noi, suntem puși în fața faptului de *a ne vedea* statutul condiției umane: acela de *ființe comunionale* și *responsabile*, care se pătrund atât de bucuriile cât și de tristețile și nevoile oamenilor.

Pentru că *iresponsabilitatea* față de aproapele nostru înseamnă *indiferență* față de viața lui.

Și când suntem indiferenți față de viața lumii, a umanității întregi și a fiecăruia în parte

suntem *inconsistenți* interior, goi, fără prea multe valențe umane.

Până când vom rămâne *munți de nesimțire* față de neștiința, bolile, neîmplinirile oamenilor?

Până când vom fi niște *ființe lamentabile* și *ranchiunoase*?

Domnul ne întreabă *în mod abisal* aceste lucruri. Răspunsul nostru nu trebuie *să întârzie*…Amin!

Predică la Duminica a 11-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[21],

în niște zile ca ale noastre, când *aurul*, în mod ilogic, e *mai important* decât *omul* și *viața lui*, Domnul ne vorbește despre noi ca despre niște *datornici* ai Săi.

Pentru că *Evanghelia zilei* [Mt. 18, 23-35][22] ne cere să avem *inimă de aur*, adică *miloasă*, bună, care *a învățat să ierte* de la Însuși Stăpânul ei, Hristos, Care a suferit toate relele și până și moarte pe cruce pentru ea.

Pentru că nici Sfântul Ioan Gură de Aur[23] nu avea gura *poleită* cu aur dar o avea *plină de har*, pentru că inima lui era plină de *harul Treimii*, care e subliniat de *galbenul strălucitor* al aurului.

Și când scoți *aurul harului* din tine el *înfrumusețează* toate.

Despre *aurul sfințeniei* ne vorbește Domnul.

---

[21] Predică scrisă în data de 25 august 2011.

[22] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/07/26/evanghelia-dupa-matei-cap-18/.

[23] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Gur%C4%83_de_Aur.

Despre aurul pe care Domnul *l-a vărsat* în noi în apa Botezului, când slava Sa *a coborât* în trupul nostru și pe care îl revarsă permanent, dacă suntem *potire ale slavei lui Dumnezeu*.

Și El se socotește și se va socoti cu noi *în cuvânt*, în mod rațional, potrivit conștiinței și a inimii noastre.

Și noi trebuie să arătăm că aveam *un tezaur imens* în inima noastră, tezaurul faptelor bune, al gândului cuvios, drept, al buneivoiri față de toți.

În această *ultimă duminică* a anului bisericesc 2010-2011, a vorbi despre *judecata lui Dumnezeu cu noi* înseamnă să vorbim despre *cele din urmă* ale noastre și ale întregii lumi.

Înseamnă a vedea cine suntem noi *pe lângă* Dumnezeul nostru Cel prea milostiv.

Înseamnă să vedem *ce suntem* noi, în inima noastră, vizavi de tot ceea ce Dumnezeu ne-a arătat, pas cu pas, în istoria Bisericii și a lumii.

Și pentru acest lucru Domnul ne amintește că dacă nu am învățat să fim *buni* și *iertători* nu am învățat *nimic esențial*.

Că tot ceea ce e *important* pentru noi e ceea ce *ne apropie* de Dumnezeu și de oameni și nu ceea ce *ne pervertește/ urâțește*.

Însă pentru a trăi *cu grija* răspunsului la judecata Sa cea dreaptă trebuie să ne facem sensibili, atenți, trezvitori față de *orice cuvânt* al Lui.

Să vedem care e *sensul* lor pentru noi. Ce *ne cere* Dumnezeu. Ce vrea *să devenim* noi.

Și El vrea să ne umplem de *aurul sfințeniei*, de faptele bune izvorâte dintr-o gândire cuvioasă, plină de atenție și de evlavie.

Dumnezeu nu ne vrea *strângători de bani în exces*, ci excedentari în ceea ce privește *atenția* și *bunătatea*.

Atenția față de orice filă a Scripturii, a cărților Părinților, față de orice slujbă și faptă bună.

Atenția față de orice suferință și bucurie.

Atenție plină de bunătate.

O bunătate *atentă* și *grijulie* față de toți.

Pentru că așa Se comportă și Dumnezeu față de noi: cu atenție maximă, cu grijă și cu multă bunătate, cu multă înțelegere…

Când vedeți că *prostia* sau *răutatea* vorbesc din cineva dar că acestea nu i-au distrus, în mod profund, inima, atunci puteți găsi un mod/ *o cale spre discuție*.

Când omul *caută*, dar nu știe prea bine nici *ce* și nici *cum*, bunătatea noastră trebuie *să îi vină în ajutor* și să nu îi cerem *marea cu sarea* când el…*bâjbâie*.

Nu poți să ceri *totul* de la *oricine*.

Însă oricine *se bucură* de îngăduință, înțelegere, bunătate, când *le primește* din partea cuiva.

Și se bucură de ele pentru că știe că *nu le merită*. Știe că ele sunt *o mână întinsă* pentru *mai mult*.

Iar Dumnezeu ne-a dat *totul* pentru ca să fim *buni* și *fericiți*.

Tocmai de aceea nu avem *nicio scuză* în fața Lui. *Datoria* noastră față de El nu înseamnă decât *milă* și *iertare* față de aproapele nostru. Îngăduință. Omenie. Simplitate…

Toate acestea fiind virtuți care se nasc din umplerea noastră de *slava Lui* și de *cunoașterea Sa*, de teologia Lui *practică* și *sfințitoare*.

Pentru că în Ortodoxie toată teologia *îl sfințește* pe om. Ea nu e doar *un discurs* despre El ci *adevărul* și *viața* Lui, *sfințenia* Lui, *curăția* și *frumusețea* Lui, care *se revarsă* în viața și în faptele noastre.

De aceea orice *necunoaștere* sau *răstălmăcire* a adevărului teologic al Ortodoxiei înseamnă o viață amprentată de minciună, de nedreptate, de desuetudine.

Pentru că orice *minciună* e *desuetă*, fiindcă prin ea nu trece *harul*, viața lui Dumnezeu.

Însă harul lui Dumnezeu *ne umple de viață* prin orice text al Scripturii, prin orice adevăr teologic, prin orice viață a Sfinților Lui, prin orice rugăciune ortodoxă, prin orice nevoință ortodoxă.

Pentru că harul Lui *viază* în adevărul Lui.

Și harul, bucuria Lui pentru noi e *sfințenie* și *adevăr*.

Și sfințenia nu poate fi *disociată* de adevăr niciodată, pentru că *sfințenia* e tocmai *trăirea adevărului total* al vieții cu Dumnezeu.

Vom fi judecați *dumnezeiește* și nu *omenește*!

Vom fi judecați *cu sfințenie*, întru adevăr de Dumnezeu și nu *cu patimă*.

Acest lucru ar trebui să ne dea *foarte mult de gândit*, pentru că orice lucru pe care îl facem trebuie să fie făcut *cu mintea lui Dumnezeu*, cu *luminare de sus* și nu după *moda veacului*, care nu percepe decât *utilul* și *plăcutul*…nu și *folositorul*.

Pentru că *folositorul* e *cel ce te sfințește*…pe când *utilul* și *plăcutul* te fac *frumos* și *propriu* lumii tale doar în aparență.

Sunt *utile* școala, civilizația, relațiile.

Sunt *plăcute* viața în bunăstare, călătoriile, elogiile.

Însă cu *adevărat folositoare*, pentru acum și pentru veșnicie, sunt lucrurile care *te umplu de sfințenie* și *de bunătate*.

Școala și învățătura sunt *bune* dacă înțelegi că ele te duc spre *o tot mai mare cunoaștere* a lui Dumnezeu și a oamenilor și nu spre indiferență și răutate.

Civilizația e bună dacă e *un motiv de creștere* în demnitatea umană și în responsabilitate.

Relațiile sociale sunt *benefice* dacă au drept scop *zidirea* și nu *demoralizarea* noastră.

Viața în bunăstare e *plăcută* și nu e nicio problemă dacă ai proprietăți și bunuri multiple, atâta timp cât nu devii *sclavul* bogăției și al aroganței.

Nici *călătoriile*, nici *elogiile* și nici *demnitățile publice* nu te fac să îți pierzi capul, dacă în orice clipă noi căutăm să înțelegem tot mai mult *prezența* și *lucrarea* lui Dumnezeu în istorie.

Pentru că atunci când *propovăduim voia lui Dumnezeu* și când *sfințim* pe cele primite de la El arătăm că El e *prezent peste tot* și că nicio clipă a istoriei nu se petrece *în afara* Lui.

Dar că, în același timp, cele ale Lui *ne depășesc cu totul* și cele pe care le înțelegem le-am primit prin *bunătatea* și *luminarea Lui prea frumoasă*.

Așa stând lucrurile, iubiții mei, vă doresc un sfârșit de an bisericesc cu gândul la *recolta* inimii noastre!

Câte *mere* și câți *struguri* și cât *aur* am scos noi din lucrarea poruncilor lui Dumnezeu și le-am depozitat în inima noastră?

Cât de *frumoși* am devenit noi față de cei din jurul nostru?

Cât de mult *a strălucit* viața noastră în viața altora, în așa fel încât văzându-ne pe noi oamenii, au văzut în noi pe *Cel care ne umple pe noi* de frumusețea Sa?

Pentru că *mila* și *iertarea* pe care ni le cere Domnul sunt cele pe care El Însuși *ne-a învățat să le simțim*.

Fiindcă El ne cere numai *pe ale Sale*, pe cele pe Care *El ni le-a sădit în noi* și nu *aur străin*.

Dați Domnului *în dar* inima voastră, iubiți frați și surori întru Domnul, adică inima plină de harul Său, de lumina Sa, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin.

Predică la Duminica a 18-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[24],

cred că *cea mai importantă acțiune/ lucrare* a copilăriei și a adolescenței noastre e aceea de *a ne identifica vocația* și de *a o urma*.

Adică aceea de a înțelege spre *ce ne cheamă* Dumnezeu să facem.

Pentru că pe unii Dumnezeu îi cheamă spre arte, spre științe, spre cercetare, spre sport, pe când pe alții spre lucruri aplicate, spre munci tehnice, care trebuie urmărite pas cu pas.

Și e nevoie să ne descoperim vocația/ chemarea/ potențele pentru ca *să nu bâjbâim la nesfârșit* în viața noastră și *să ne canalizăm exclusiv* spre ceea ce *ne împlinește*.

Trebuie să recunoaștem, foarte cinstit, *de ce suntem în stare*.

Pentru că *vocația* nu e *un ideal*, ceva după care alergăm, ci e *puterea de a transpune chemarea noastră în act*.

[24] Predică scrisă în data de 23 septembrie 2011.

Și vedem acest lucru, în mod elocvent, de la vârste *foarte fragede*.

Are *chemare*/ vocație pentru muzică…la 3 ani cântă la vioară, pian sau tobe.

La patru ani e gimnastă, balerină sau cântăreață.

La 5 ani știe deja 3 limbi străine, scrie poezie sau face colaje.

De mic copil a înțeles cum să descompună o mașină și să o recompună la loc.

Are zeci de tablouri pictate la 6 ani, știe să sculpteze, știe să facă traforaj sau să facă mâncare…

Toate aceste *performanțe* sunt *reale* și *normale* pentru cine *și-a descoperit vocația* și a fost ajutat *să și-o pună în practică*.

E anormal însă să fii *gelos* pe cel care *își lucrează* vocația, când tu nu vrei să vezi care e *scopul*/ *rostul* tău în lume.

Sau să îl gelozești pe altul tocmai pentru că tu *nu vrei să îți împlinești vocația*/ chemarea și, fugind de ea, te simți un ratat/ un neîmplinit/ un nerecunoscător față de darurile și chemarea lui Dumnezeu.

Și Dumnezeu *îl cheamă* pe fiecare om la ceea ce omul *poate să facă*.

El nu îi cere omului *mai mult* decât poate să facă. Și nici *nu îl lasă singur* pe om, pe omul căruia i-a dat *o misiune*/ *un scop* în viață, ci *îl ajută* în mod continuu, în măsura în care acesta cere *ajutorul lui Dumnezeu în mod continuu*.

Și dacă Dumnezeu e *generos*/ e *bun* cu toți, cu atât *mai bun* este însă cu cei pe care îi cheamă *spre slujirea Sa*, spre preoție.

Și tinerii care simt această *chemare dumnezeiască* spre preoție au înțeles de la bun început *cât de serioasă, importantă, inexprimabil de măreață* și *de înfricoșătoare* e *chemarea* lui Dumnezeu către ei.

Și *chemarea spre preoție* e o putere *mult mai copleșitoare* ca cea prin care ajungi matematician, gimnast, cercetător, inventator, pentru că

Dumnezeu *te vrea ca intim* al Lui, pentru ca *să ai grijă*, sub continua Sa povățuire, de Biserica Sa.

Adică îți dă *să ai* din conștiința, grija, delicatețea, iubirea, jertfelnicia, râvna și dorul Lui față de Biserica Sa.

Pentru că fără aceste *virtuți sfinte* nu poți să fii *duhovnic*, nu poți să fii *învățător*, nu poți să fii *părinte duhovnicesc* nimănui.

Și când simți că Dumnezeu *te vrea al Lui* trebuie *să te pregătești din răsputeri*: să fii profund în gândire, suplu în simțire, atent la detalii, cunoscător în mod extins și acrivic al teologiei Lui, un experimentator al vieții mistice/ tainice/ sfinte cu El.

Pentru că simți că *asta vrea Dumnezeu* și spre asta *te luminează*, te întărește, te ajută, te duce…

În mod evident, aceste lucruri *nu le-a simțit* cel care *s-a preoțit* pentru că…*și tatăl lui a fost preot* sau *l-a trimis mama lui la seminar și facultate* pentru că *preoții au bani* sau pentru că *a crezut că preoția e o muncă ușoară și liniștită*.

Și nici acum *nu simte* ce vrea Dumnezeu *de la el*, de la preotul care s-a preoțit pentru că *așa a vrut el* sau *așa au vrut* părinții lui.

Și nici monahul, care *și-a ales* Mănăstirea pe care *și-a dorit-o* dar în care nu se simte *împlinit* sau mireanul care *și-a ales* soția pe care *a vrut-o*…dar cu care *nu are niciun proiect* bifat/ dorit/ cerut de Dumnezeu.

Și pentru că *nu ai vrut să asculți* de glasul Lui…tocmai de aceea ești preot, monah sau căsătorit *trist* și *neîmplinit*, pentru că *nimic nu sporește* în mod real în viața ta.

Cu siguranță, George Enescu putea să facă în viața lui *și altceva* decât *muzică*. Însă niciodată nu și-ar fi împlinit *vocația* lui și niciodată nu s-ar fi simțit *împlinit*, chiar dacă *împlinirea vocației* a însemnat *multă durere* pe lângă *o bucurie imensă*.

Pe de altă parte, *vocația* este *o performanță de o viață*.

Dacă ai vocația *să scrii*, să cânți, să faci sport, să cunoști…începi *de la început*.

Pentru că *vocația* e *ceea ce îți place cel mai mult să faci* și care *te împlinește*. E ceea ce îți place *cel mai mult să faci* și e *lucru bun*, personalizator și nu *o patimă*.

Nu există *vocația* de…*consumator de droguri* sau cea *de bețivan*.

Nici de *actor porno* sau *hoț*.

Nici de *dansatoare la bară* sau *fotomodel*.

Postmodernitatea *a strecurat* pe lângă *vocații* și „meserii" sau „apetențe" care mai de care *mai josnice* și *mai depersonalizante*.

Și nu trebuie *să le confundăm* cu *chemarea* lui Dumnezeu care *ne împlinește*.

De aceea, în prezent, unele *chemări* au ajuns *hobbyuri*/ ceva *de timpul liber*, pe care le faci după ce vii de la un serviciu fără nicio *perspectivă personalizantă*.

Să fii *paznic* sau *vânzător* sau *manechin* nu înseamnă nimic *creator*.

Însă *a modela* oale, a sculpta, a coase, a țese, a grădinării o porțiune de pământ, a cultiva pomi, cereale, a crea instrumente, a picta, a scrie cărți, a face mâncare, a crea haine, a inventa mașini, a crește și a educa un copil…a face toate acestea în urma unei pasiuni, a unei *dorințe vii*, care *ne produce bucurie* și la *un anume grad de excelență* înseamnă *a ne împlini vocația*, chemarea spre acel lucru.

Chemarea spre preoție e chemarea spre faptul de *a modela oameni în mod fundamental, esențial*.

A-i modela spre *a înțelege*, simți, dori, vedea *lucrarea lui Dumnezeu în ei* și *în întreaga creație*.

Dacă educatorul, profesorul, scriitorul, actorul îl învață pe om *să cunoască* o limbă, să știe *să se exprime* în ea, să învețe modul de a-și exprima și plasticiza interiorul, preotul îl învață pe om cum să lase veșnicia lui Dumnezeu *să pătrundă în viața lui,* pentru ca să îi dea *împlinirea* înțelegerii profunde și *a intimității* cu El.

Și pentru ca să se facă *un călăuzitor* al nostru spre Dumnezeu, *un inițiator al nostru* în bucuria

comuniunii cu Dumnezeu, preotul trebuie să își lucreze vocația într-un mod plurivalent.

Să știe tot ce înseamnă *lucru esențial* despre *viața* oamenilor și despre *relația* cu oamenii.

Să știe să vorbească *personalizat* cu oamenii, să vadă dintr-o privire *adâncul* oamenilor, să aibă o intrare *atât de firească* în viața oamenilor încât ei să îl simtă *din prima* ca *al lor*, ca unul care *îi cunoaşte*, le este aproape, îi susține, îi ajută, îi ocrotește.

Pentru că cel care e *chemat de Dumnezeu la preoție* e umplut de către El de harul acestei *înțelegeri profunde* a oamenilor și a modului cum trebuie să vorbești, să îi asculți și să îi vindeci pe oameni de *neştiință* și *păcate*…lucru pe care *nu îl înveți* în nicio facultate de teologie.

Șahistul de vocație vede câteva *variante de mutare* de fiecare dată.

Atletul de vocație știe ce trebuie să facă ca *să reziste* la o cursă de 10.000 de metri.

Violonistul de vocație știe să pună și mai mult *suflet* în câteva mișcări de arcuș din care să rezulte ceva *surprinzător de frumos*.

Preotul de vocație, la rândul lui, știe *ce să spună*, cât *să spună* și *până unde* trebuie să ducă o idee, o confesiune, o pledoarie pentru ca cineva *să înțeleagă* lucruri esențiale.

Însă *vocația preoțească* nu e…*umană*, ci *divino-umană*.

E *intimitatea*/ *prietenia*/ *iubirea mea cu Dumnezeu* prin care sunt *învățat pas cu pas* ce să fac, să spun, să vreau…chiar dacă, de multe ori, cad în păcate groaznice, datorită alegerilor mele rele/ păcătoase.

De aceea *nu toți* suntem *pescari de oameni* chiar dacă toți *suntem preoți*.

Pentru că pescarii de oameni sunt *chemați* de Dumnezeu, conduși de El, ajutați de El, sprijiniți de El și nu se sprijină pe…dorința ingrată de *parvenire*.

Unde există *chemare* se vede: omul face *din destul* ceea ce e chemat să facă și nu își epuizează deloc *sursa de creație*.

Pentru că *sursa* aceasta e *harul lui Dumnezeu*, care *ne ajută* să facem ceea ce e *spre folosul nostru* și *al tuturor*. Amin!

Predică la Duminica a 20-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[25],

nu știu câți dintre dumneavoastră ați înțeles că Sfânta Scriptură este *un ocean de lumină dumnezeiască*, în care, scufundându-ne, cu smerenie și cu atenție, nu ne *asfixiem* ci, dimpotrivă, ne umplem de *o rațiune plină de lumină*, de o iluminatoare înțelegere și bucurie, care *ne umple* din destul.

Și că ea, Scriptura, trebuie să fie *preocuparea noastră zilnică*, la care fiecare Evanghelie duminicală *ne îmbie*.

Însă nu Scriptura ca *literă*, pe care *să o memorăm* și cu care *să ne împăunăm tot timpul*, ci Scriptura *ca gândire* și *simțire* care *ne schimbă*, ca realitate care a devenit *una cu noi*.

Și în Biserica lui Dumnezeu, Scriptura a devenit și *imn*, și *icoană*, și *mod de viață*, fără a pierde ceva din substanța ei, pentru că ea a devenit *tradiție actualizată*, adică aprofundare continuă, cu evlavie, a înțelesurilor ei dumnezeiești.

Scriptura, ea însăși *revelare a lui Dumnezeu față de oameni sfinți și păstrată tradițional*, e continuu *reactualizată* ori de câte ori gândurile, simțirile și faptele ei *devin* faptele, simțirile și gândurile noastre.

Însă Biserica are *un ritm scriptural* înscris în modul ei liturgic de existență.

Fiecare slujbă a noastră are *mireasma încântătoare* a Scripturii și a Tradiției pentru că slujbele sunt cugetări *la* și *în cadrul* Tradiției ale unora dintre marii oameni duhovnicești ai Bisericii.

Și noi *cinstim* și *iubim* Scriptura ca pe *locul de întâlnire* incalculabil de vast, de profund și de actual în care *ne aducem aminte* de Sfinții Bisericii,

[25] Predică scrisă în data de 5 octombrie 2011.

de viețile lor, de moartea cu care s-au născut în Împărăția lui Dumnezeu.

Pentru că Scriptura e *o deschidere permanentă* spre toți cei care au citit-o, au trăit-o și s-au sfințit prin ea într-un mod autentic, ortodox.

Sfinții Părinți ai Bisericii au tradus și comentat Scriptura *fără să o despartă* de viața Bisericii și fără să o considere *o carte din trecut*.

Pentru ei ea era *cartea lor de căpătâi* și *deplin actuală*.

Însă când o înțelegeau prin trăirea lor duhovnicească o vedeau ca având *ramificații* în fiecare latură a vieții eclesiale.

Plecând de la un verset anume ajungeau să vorbească despre *o realitate din vremea lor* cu foarte multă ușurință, pentru că considerau că *problemele Scripturii* sunt *problemele fiecărei epoci*.

Și problemele epocii sunt *parte integrantă* din problematica tradițională a Bisericii, la care Biserica, printr-un reprezentat sau altul, după voia și luminarea lui Dumnezeu, *se pronunță* despre ele.

Cum să vorbim, așadar, despre Scriptură, fără *comentatorii sfinți* ai Scripturii?

Însă, pe de altă parte, cum *să identificăm* epoca noastră cu o altă epocă, când problemele noastre au și *reliefări unice*, proprii vremii în care trăim?

Nu putem *să reînviem* viața Imperiului Roman în secolul al 21-lea, după cum nici nu putem *introduce* avionul sau computerul în *cotidianitatea* Constantinopolului Sfântului Ioan Gură de Aur.

Fapt pentru care, atunci când înțelegem Scriptura, trebuie să vedem tradiția interpretării ei dinspre *prezent* spre *trecut*, încercând să înțelegem că Scriptura nu s-a scris *azi*…ci *cu mult în urmă*.

Și coborârea în *oceanul* Scripturii înseamnă coborârea, deopotrivă, prin *asceză* și prin *cunoaștere detaliată* a ei, la cât putem *să cuprindem* din ea.

Cunoaștere, care nu e niciodată *bătută în cuie*, ci e mereu maleabilă, într-o continuă

aprofundare, vedere *şi mai luminoasă* a adevărurilor ei.

Citim Evanghelia zilei [Lc. 7, 11-16] și în *litere* și *iconic* și *imnografic* și *ascetic* în Biserică.

Toate aceste citiri *se completează reciproc* și ne dau *să inspirăm*/ să tragem în piept, profunda frumusețe *a aerului* evenimentului evanghelic pe care îl reactualizăm.

Iar dacă în icoană o vedem pe văduva din Nain *în roşu*, căzând la picioarele Domnului, vedem *dragostea care se roagă*.

E dragostea Bisericii față de fiii ei.

E conștiința fiecăruia dintre noi, care cere, prin lacrimi, învierea din moartea patimilor.

Iar dacă fiul ei, în giulgiu, se ridică din morți și privește *spre Domnul*, înseamnă că *orice zi* a vieții noastre trebuie să fie *o privire* spre Stăpânul nostru, *o privire continuă* care să ne scoată din *orbirea* păcatului.

Dacă *am privi cuvios* în fiecare zi am vedea foarte multe lucruri *incredibil de frumoase* în oameni, în lucruri, în cărți, în noi…

Pentru că această *cuviinţă a privirii* naște frumusețea.

Însă *fuga* de lumea noastră nu înseamnă *a nu privi*, a nu simți, a nu înțelege binele și răul lumii

noastre, ci *a nu socoti* mai presus pe *cele văzute* în schimbul/ în detrimentul *celor nevăzute*.

Pentru că asta e *înțelegerea*: să pleci de la *ce se vede* spre *ce nu văd toți*, fără multă curățire de patimi și cunoaștere iluminatoare.

Însă *scufundarea* cu mintea și cu inima în textele Tradiției, în *simțirea* Bisericii, în modul de *a vedea* al Ortodoxiei se face plecând de la *pierderea timpului cu* cititul, cu rugăciunea, cu comentariul, cu traducerea, cu introducerea lor în modul nostru de *a ne mișca* și de *a fi*.

Ortodoxia e *calea sfințeniei cotidiene*, a acelei uimitoare și imbatabile *concentrări* doar spre cele care *ne imprimă de har* pentru veșnicie.

Acesta e motivul pentru care ea nu poate fi trăită la *fără frecvență*.

Nu poți să citești o carte sfântă azi și peste trei luni alta, să te rogi azi și la Paști, să faci numai în anumite momente ale vieții niște metanii, să ții niște post, să ai niște *încercări de înțelegere*.

Ea e *ceva continuu* sau *nu e deloc*.

Motiv pentru care *înțeleg* reticența, rușinea, stinghereala multora de *a vorbi* despre sufletul lor, despre probleme teologice, despre *probleme capitale* într-un cuvânt.

Pentru că acestea nu sunt *probleme cotidiene* ci *ultraspeciale*.

Însă pentru un om duhovnicesc, păcatele lui, citirea Scripturii, metaniile, rugăciunile, ce trebuie să spovedească, traducerile, întâlnirile, viața lui, munca lui, familia lui, comunitatea lui sunt *probleme comune*, care *se întrepătrund* cu alte o mie de probleme culturale, filosofice, economice, politice…

Și așa vedem/ înțelegem *efortul duhovnicesc* al ortodocșilor trezvitori/ atenți/ coerenți cu viața lor la *tot ce trăiesc* ei și întreaga lume.

De unde atâta *forță* și *timp*? E *o întrebare falsă*!

Pentru că trăim *cât putem*, pe măsura *programului* nostru…dar fiind mereu *deschiși* spre tot ce înseamnă înțelegere, cunoaștere, experiență.

Și deschiderea, deschiderea aceasta *ortodoxă* spre *tot ce e de cercetat* pleacă de la faptul că Scriptura, Tradiția, Biserica sunt văzute ca *medii deschise*, care te pun în relație cu Dumnezeu *în mod continuu* și nu ca feliile de *pepene*, disparate, ale aceleiași realități.

Să privim, deci, *prin* lucruri *dincolo* de lucruri!

Căci mintea luminată de har e *străvăzătoare*, trece *ca un laser* prin toate, fără să strice nimic, pentru ca *să unească* pe toate în sine, în relație cu Dumnezeu.

Și când înțelegi iconomia lui Dumnezeu cu lumea, dragostea cu care *ne iubește* Dumnezeu, *nu mai plângi*!

Nu mai plângi *copilărește*, ci *duhovnicește*!

Pentru că de păcatele noastre trebuie *să ne pară rău* și *să plângem*…dar nu trebuie să plângem pentru imaginea publică *mototolită*, pentru nefericiri trecătoare, pentru durerile care survin în urma păcatelor noastre.

Căci plânsul *bun* ne umple *de har*, pe când plânsul *păcătos* ne umple de disperare și de tristețe.

Iar pocăința, dorința îndreptării, e durerea/ plânsul/ revenirea la bine.

Și de fiecare dată când ne venim *în fire*, în *normalitate*, înviem ca fiul văduvei din Nain.

Ne trezim la *o nouă viață*.

Și această minune trebuie *să ne bucure cel mai mult dintre toate*, pentru că ea e *bucuria* prin care noi *suntem vii*. Amin!

Predică la *pomenirea* Sfintei Maicii noaste Parascheva [14 octombrie 2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[26],

anul acesta sărbătoarea căzând *vineri*, cade tocmai în ziua de la care *i s-a derivat* numele.

Sfânta Vineri, cum e cunoscută în popor, e Sfânta Parascheva[27], numele său, nume *grecesc*, însemnând *vineri*.

Dar vinerea, după cum știm cu toții, e ziua *Răstignirii Domnului*, a Sfintelor Sale Patimi.

Și Parascheva e cea care, în totă viața ei, a urmat *Celui răstignit pentru noi*, pentru că *s-a nevoit pentru sfințenie*.

Cei în vârstă, adesea, au tendința de *a se uita de sus*/ de *a minimaliza* potențele și eforturile tinerilor.

De aceea îi auzi că spun:…„să mai *aștepte*"…„ce *știu* ei"…„ei nu au *experiență*"…

Însă Sfintei Parascheva i-au trebuit *doar 27 de ani*…pentru ca milioane de oameni *să îi sărute* Sfintele Moaște.

---

[26] Predică scrisă în data de 12 octombrie 2011.
[27] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cuvioasa_Parascheva.

Doar 27 de ani…adică, după regula mioapă a *vârstei*, fiind „o tânără neimportantă”.

Numai că tânăra asta „neimportantă”, pe care mai nimeni nu a băgat-o în seamă *la modul serios*…pe care mai toți *au minimalizat-o* (fapt pentru care avem doar *câteva date* despre viața ei)…și care nu a avut parte de o îngropare „ca lumea”…a ieșit din mormânt prin Sfintele sale Moaște și *ne împodobește* viețile cu bună evlavie.

Și ea nu este *singura tânără* sau *copilă* a Bisericii, din calendarul Bisericii, care *uimește* o întreaga posteritate!

Pentru că sfințenia nu ține *de vârstă* ci *de sinceritatea credinței* și *a evlaviei*…

Și sfințenia nu e doar *pentru trecut*…ci e și *pentru prezent* și *viitor*…pentru *o întreagă veșnicie*.

Cine e Sfânta Parascheva de la Iași…născută în Turcia de azi, în secolul al 11-lea? O străină.

O străină despre care nu știm mare lucru.

Nu știm mare lucru despre *cum a trăit*…ci mai multe știm despre *posteritatea* ei, adică despre *minunile ei* în viața Bisericii.

Însă posteritatea ei *explică* și *certifică* existența sa *atât de incandescentă*.

Dacă acum e atât *de prezentă* și *de grijulie* cu cei care *îi cer* ajutorul e pentru că această *grijă* față de alții a început atunci când *a început să își împartă* toate ale ei săracilor.

Personal nu m-am închinat niciodată Sfintelor ei Moaște…

Însă citind viața ei, rugându-mă ei, împrietenindu-mă cu ea, cu această *Maică preafrumoasă*, am simțit-o și o simt *prezentă* în viața mea…în inima mea, lângă mine, pe ea și alți mulți Sfinți.

O prezență duhovnicească care îmi face *un nespus bine*.

Și această prezență a ei, *cotidiană*, alungă din mine tristețea de *a nu se fi consemnat,* cu lux de amănunte, viața ei.

O *alungă*…dar nu *o elimină*…

Însă cine *să o bage* în seamă?

Cine să *o vadă*?

Unde erau *ochii altora*, ochii *duhovniceşti* ai altora, ca *să îi vadă* pe Sfinți?

Pentru că atunci când punem problema *vieților Sfinților*, punem, de fapt, problema celor care *le-au sesizat* sfințenia și *au scris* despre ea.

Însă cum îi putem *cataloga* pe contemporanii aceia, care *nu au sesizat nimic* și dacă *au sesizat* au preferat mai degrabă să fie *indiferenți*, și nu au scris *nimic* despre Sfinți?

Pentru că lipsa unor *vieți bogate* ale Sfinților vorbește despre *carența de evlavie* a creștinilor din vremea lor.

Dacă nu s-a găsit *nimeni* să scrie despre un Sfânt înseamnă că *orbirea* și *răutatea* erau enorme în jurul lui.

Astfel, prezența ei lângă noi e și *o mustrare* pentru *trecut* și *prezent*.

Nici minunile ei nu au fost *consemnate cu atenție*…și știm, iarăși, doar *câteva*.

Câteva binefaceri *consemnate*…în comparație cu *izvorul de binefaceri* datorat prezenței ei.

Însă Sfânta Parascheva e și *o lecție de bucurie,* de *îndrăzneală bună*, tinerească.

Când și-a dat seama că *trebuie să facă* milostenie a făcut milostenie.

Când s-a simțit *chemată* spre monahism…a devenit *monahie*.

Când a fost *luminată* să meargă în pelerinaj a mers…și când Îngerul Domnului a trimis-o în Epivata (aproape de *Istanbulul* de azi, fostul *Constantinopol*), acasă la ea…a mers și a adormit ca o străină.

O străină însă care nu e *indiferentă* față de noi.

O tânără care nu ne învață *să ne prostituăm* ci *să ne îmbrăcăm evlavios* și să ne trăim viața *în evlavie*, în sinceritate, în frumusețe duhovnicească.

Și ne putem oare da seama *ce curăție* a avut și are Sfânta Parascheva, de nu a putut *să îl suporte* lângă ea, în mormânt, pe bărbatul păcătos mort în mare?

Și astfel am *descoperit-o* în pământ: pentru că *nu a suportat* păcatele mortului îngropat lângă ea!

Teologi și nevoitori români au scris despre viața și minunile ei.

Însă minunile ei sunt mai multe…decât cele consemnate.

Din cele consemnate însă aflăm că focul *s-a oprit* și *nu i-a ars* Sfintele Moaște.

Și-a *ridicat* capul și *a primit* perna dată în dar.

A vindecat, a alinat, a întărit, a scos din neliniște și necredință oameni.

Și nu e *uimitor* cât de *eficientă* e credința ortodoxă?

Pentru că acum ni se cere *eficiență* și *lucrare socială*, muncă de întrajutorare.

Și Sfânta Parascheva, numai ea, face atâta *muncă de întrajutorare*, este atât de *eficientă*, încât nimeni nu ar mai trebui *să întrebe*, în mod prostește, ce îți aduc *credința* și *nevoința* și *cunoașterea teologică* în viața ta?

Asta aduc: *sfințenie*.

Și dacă te umpli de slava lui Dumnezeu, ajuți și acum și după moartea ta milioane de oameni să vadă *sensul bun* al vieții, singurul: *îndumnezeirea omului*.

Pentru că *viața noastră*, care e *darul lui Dumnezeu*, nu am primit-o pentru *confort exagerat*, pentru *plăceri amețitoare*, pentru *arderea gazului de pomană*…ci pentru ca să facem din noi o minune, *o minune vie* pentru toate secolele dar, mai ales, pentru toată veșnicia.

Nu e *profitabilă* Ortodoxia pentru contemporaneitate?

Nu te ajută?

Nu te scapă din *disperare* și *non-sens*, dacă îți dă posibilitatea *să devii Sfânt*?

Păi cine îți oferă *mai mult* decât atât?

Cine *îți garantează* nemurirea în afară de Biserică?

Cine îți dă *exemple de nemurire* decât Biserica?

Iar Sfânta Parascheva, pentru toți cei care acum *stau la rând* ca să i se închine…și pentru toți, din toată lumea, e un exemplu viu de *veșnicie care nu se demodează*.

Pentru că Sfintele sale Moaște nu sunt *un trup mumificat* în mod natural și nicio *escrocherie de ultimă oră*, prin care, o masă de „nătângi" cred în ceva care *nu există*. Nu!

Ele sunt *trupul unei tinere ortodoxe*, de 27 de ani, care de vreo 10 secole (peste 350 de ani numai la Iași) stă *în ochii* oamenilor…și *îi ajută*.

Ele, Sfintele ei Moaște, sunt cele care fac *misiune ortodoxă serioasă*, autentică, dacă noi mai avem *și alte treburi* de făcut…în afară de *mântuire*.

Ele sunt *aici*, cu noi, pentru că și sufletul ei e *continuu rugător* pentru noi.

Însă trupul său îndumnezeit, pe care îl avem în raclă…și al cărei veșmânt e schimbat adesea și coboară mult har acolo unde e dăruit, e *materie înduhovnicită parțial*.

Nu *deplin*…așa cum va fi la *învierea de obște/ universală*!

Acum, în Sfintele ei Moaște, ca în toate rămășițele pământești transfigurate ale Sfinților lui Dumnezeu, se vede și *umilința* și *măreția* omului. E trupul unui *mort* dar al unui mort *plin de har*.

Ele, Sfintele Moaște, sunt *capodoperele* lui Dumnezeu pe care Biserica le cinstește și le păstrează cu grijă.

Soarele e *o capodoperă divină universal recunoscută*…

Dar când Domnul va veni plin de slava Sa, El, nemurirea noastră, și morții vor învia transfigurați, plini de slavă…atunci sufletul Sfintei Parascheva va străluci prin trupul ei *mult mai puternic* decât soarele.

Pentru că *cele văzute* sunt *o icoană palidă* a lucrării de taină a sfințeniei.

Iar acolo unde va fi *sfințenie*, în acel om, va fi *lumină dumnezeiască imensă*.

Și trupurile lor vor fi *făclii de lumină* pentru că sunt *locașuri îndumnezeite* ale Stăpânului.

Da, prietenii lui Dumnezeu *nu put* ca un hoit!

Prietenii lui Dumnezeu sunt *mereu parfumați*.

Dar nu de miruri produse tehnologic ci de *mirul ceresc al slavei Sale*, care e parfumul, hrana, bucuria, vederea, cunoașterea, nemurirea Sfinților.

Nemurirea lor e *plină de fericire*…și despre aceasta, ei, prietenii Stăpânului ne dau mărturie prin minunile și ajutorul lor…și ne fac părtași, câte puțin, la bogăția de viață din ei.

Așa că, dacă vreți *să vă luptați* cu Dumnezeu și *să minimalizați* pe Sfinții Lui, nu faceți altceva decât să vă luptați, în mod *juvenil*, cu Dumnezeul Cel Prea puternic, cu Făcătorul cerului și al pământului, cu Domnul și Stăpânul întregii lumi, cu Mântuitorul și Judecătorul întregii făpturi.

Însă, dacă vreți *să-i cunoașteți* și *să-i cinstiți* pe Sfinții Lui, apropiați-vă astăzi de Sfânta Parascheva și spuneți-i din inimă dorurile dumnevoastră!

Ea vă va auzi și vă va bucura cu bucurie multă. Amin!

Predică la Duminica a 21-a după Rusalii [2011]

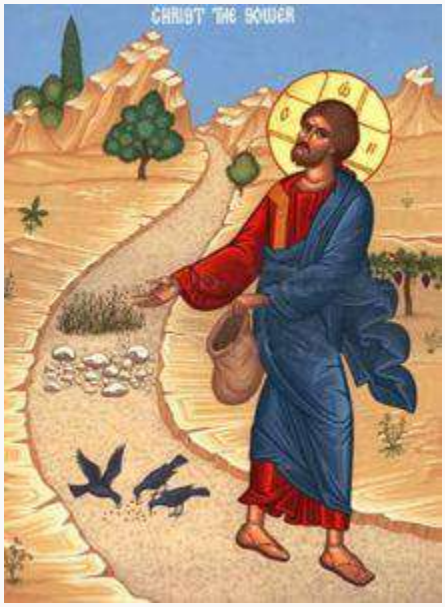

Iubiți frați și surori întru Domnul[28],

în 2010, la această duminică, am vorbit despre predică[29]. Despre *rostul* și *importanța* ei.

Pentru că astăzi avem *Pilda semănătorului* (Lc. 8, 5-15) dar și pomenirea Sfinților Părinți care au participat la *Sinodul al VII-lea ecumenic*[30] și care au reafirmat *închinarea* și *evlavia* față de Sfintele Icoane, de Sfintele Moaște și de toată *vizualitatea teologică* a podoabei Bisericii, pentru că ele *se fundamentează* pe *iconomia lui Hristos în viața lumii*.

Tocmai de aceea, acum, vreau să vorbim despre *gesturi*…dacă atunci am vorbit despre *cuvinte*.

Pentru că gesturile *subliniază* cuvintele sau *ne trădează* cuvintele.

---

[28] Predică scrisă în data de 13 octombrie 2011.

[29] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/15/predica-la-duminica-a-21-a-dupa-rusalii-2010/.

[30] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_VII_Ecumenic.

Dacă una spunem *din gură* și *alta* spunem din ochi și din mâini și din poziția corpului…înseamnă că suntem *duplicitari*.

Dar dacă gesturile trupului *vorbesc* despre inima noastră, atunci inima noastră este *în toate* gesturile noastre.

A sta picior peste picior la slujbă sau ca la bar, stând pe spate și cu picioarele larg desfăcute…înseamnă a nu ști că aici *se stă cu evlavie*: în genunchi sau în picioare, cu ființa *aplecată* în smerenie, în contemplație.

Gâtul țeapăn și privirea în tavan…vorbesc despre semeția noastră.

Gâtul care nu se pleacă niciodată, capul care nu se încovoaie, privirea care nu se pironește în cugetare nu au învățat încă *decența ortodoxă*.

La Biserică nu e loc de *foială*, de *du-te-vino continuu*.

Dacă nu ai venit devreme pentru ca să poți *să te închini la Sfintele Icoane* sau dacă *nu e loc* pentru asta…ocupă-ți locul *care mai există*!

A-l da pe altul de pe scaun sau *a sta în capul altuia* la Biserică înseamnă *neatenție* și *prost gust*.

Fiecare are nevoie de spațiu ca să se roage, ca să plângă, ca să privească, ca să respire.

Și dacă noi, unii altora, nu ne dăm *spațiu*…nu are cine să ne dea spațiu/ intimitate în Biserică.

Trebuie să înveți *să mergi* în Biserică.

Pe unde *se merge*, cum se face *închinăciunea*, ce părți din trupurile *iconizate* ale Sfinților poți săruta…ca să dovedești că ești *evlavios*.

Nu o poți săruta pe Maica Domnului *pe față* sau *pe gură*…pentru că asta e *indecență maximă*.

Mâinile și *picioarele* Sfinților sunt locurile pe care noi trebuie *să le sărutăm* cu evlavie și cu umilință, ca unor *persoane vii*, pentru că închinarea e față de *Sfinții lui Dumnezeu*.

Și când suntem la rând la Sfinte Moaște…nu trebuie să stăm *minute întregi* ca să ne rugăm în fața lor…dacă mai sunt și alții la rând.

Ne rugăm în sinea noastră până ajungem acolo, de acasă până la Biserică și acolo doar sărutăm *cu focul inimii* noastre Sfintele Moaște și îi lăsăm și pe alții, tot la fel de doritori, ca și noi, să se închine.

Sfinții *ne cunosc* dacă *îi cunoaștem* zilnic.

Nu trebuie să fim *prieteni* cu Sfinții doar *când vrem*…ci în mod continuu.

Dacă *facem cu ochiul* în mod pervers sau zeflemitor, dacă îmbrăcăm haine transparente ca să ni se vadă sânii la slujbă, dacă vorbim tare și degeaba, dacă stăm cu fundul în sus când stăm în genunchi, iarăși în mod *pervers* sau *nesimțit*, dacă uităm să închidem telefonul mobil și stricăm atmosfera de rugăciune…încă nu am învățat ce *gesturi* trebuie să facem, aici, în Biserica lui Dumnezeu.

Pentru unii, aceste *atenționări* sunt *banale*…pentru că sunt *înțelese de la sine*.

Numai că, în viața reală, avem nevoie să vorbim și despre așa ceva…pentru că nu mulți *se autoeducă* continuu.

Putem să venim *murdari* la slujbă? Mirosind *a usturoi* sau *a urină*? Putem să venim cu noroiul pe covoare? Putem aduce și cățelul la Biserică…sau să băgăm bicicleta cu noi? Nu! Nu se face…

La Biserică vii ca *să te regăsești* în comuniune, ca să te mărturisești Domnului, ca să asculți cu evlavie slujba, ca să participi la slujbă prin rugăciunea și cântarea ta, ca să înveți să te bucuri, ascultând și împărtășindu-te cu Domnul.

Haina scumpă nu aduce *un plus de valoare* rugăciunii, după cum nervozitatea, gesturile necontrolate, ticurile de tot felul nu aduc *un spor de liniște* în inima celor din jurul tău.

Trebuie să înțelegem că *indispunem până la refuz* pe cei din jur, dacă nu venim cu *liniște în suflet* și dacă *nu sporim liniștea* în timpul slujbei.

Trebuie să învățăm *să zâmbim ortodox*.

Nu să ne arătăm *toți dinții*, așa, americănește și nici să dăm aerul că suntem *foarte simțitori*, dar,

când vine vorba să facem ceva *concret*…ne retragem *vexați*…și plecăm *indiferenți*.

Zâmbetul ortodox îți răsare pe față din *pacea* și *evlavia inimii* și nu din *manierism ieftin*.

Nu are nimic de-a face cu *politețea seculară* ci cu *încrederea în Dumnezeu* și cu *vederea profundă* a sufletului oamenilor.

Învățăm *să ne închinăm cu evlavie* când ajungem să avem *frică de Dumnezeu reală* și *bucurie pentru întâlnirea cu Sfinții*.

Până atunci ne închinăm ca și când *am cânta la mandolină* sau ca și când *ne-am feri de muște*.

Cum ne alegem hainele, faptul de a ne uita la *calitatea* și *decența* lor mai degrabă decât la faptul dacă *sunt* sau nu *la modă*, se învață.

Haina trebuie să fie *în ton* cu *noutatea interioară continuă* a omului și nu trebuie să se transforme în lucrul pentru care el *e remarcat* din punct de vedere social.

Nimeni nu spune să vii îmbrăcat doar la *negru, maro* și *vernil*.

Însă a îmbrăca haine cât toată *paleta unui pictor* înseamnă a sări în ochi la modul nesănătos.

Trebuie să învățăm *măreția simplității vestimentare* și că *podoaba cea mai de preț* e *cumințenia minții noastre*.

Căci de aici, din *cumințenia plină de dorul de Dumnezeu* vine decența, vin ochii neperfizi și necurvari, fața luminată, gesturile atente, îngrijite…fără *mers de statuie* sau de *curvă de lux*.

La Biserică nu trebuie să fim confundați cu *stâlpii de susținere* ai Bisericii…pentru că nu asta e *evlavia*. Dar nici cu niște persoane care *fac balet* în Biserică.

Și nu vom învăța să zâmbim, să mergem, să ne închinăm, să fim noi înșine, *împăcați interior* și *concentrați* în același timp, dacă nu suntem în noi înșine *stabili*, fermi, calzi, bucuroși de faptul că *suntem* în Casa Domnului.

A vorbi încet nu e, în mod neapărat, semn de *bună creștere*…după cum *a vorbi cu toată gura* și *cu gesturi aiuritoare* nu înseamnă, în mod neapărat, că suntem *mari oratori*.

Vorbirea și mersul trebuie *să iasă* dinăuntrul nostru și trebuie *să ne împace pe noi înșine* în primul rând.

Dacă ne împacă pe noi, la modul adevărat, cu siguranță îi va binedispune și pe alții.

Da, *a fi cuviincios* în Biserică și în societate…înseamnă a merge cu multă-multă-multă *atenție*!

Atenție interioară la *ce iese* din tine…pentru că *ce iese din tine*…e *mai grav*…decât cuvintele pe care *le mai poți spune*.

Și, o, adesea, văd ochi *plini de drăcism* care *vorbesc frumos*, ochi desfrânați care vorbesc *politicos*, manierați cu inimi pline de patimi și bădărani cu aceleași patimi, cu aceleași patimi *grosiere*, ca și ale celor „educați”!

Perversitatea asta care emană *dincolo* de cuvinte…sau *fără cuvinte* din oamenii Bisericii îi fac…pe perverșii care *nu vin* la Biserică *să se recunoască* în noi…și să spună că *suntem ca ei*.

Da, în adâncul nostru, suntem plini de *aceleași patimi*!

Însă noi vrem *să ne eliberăm* de patimi, să luptăm cu ele…pe când cei care *zac* în ele…*se bucură* de patimi…și se miră cum de noi nu suntem *la fel de înrobiți ca ei* acelorași patimi.

Și cum facem atunci, dacă simțim una și spunem alta?

Ce facem când suntem *hăituiți* de patimi *spre rău*?

Trebuie să acceptăm că noi *am născut* și noi *am hrănit* acele patimi în noi, că ele *nu cresc* și *nu ne întristează degeaba*…și că trebuie să luptăm cu ele *duhovnicește,* prin post, rugăciune, citire, abținere, pocăință…și nu prin *enervare*.

A veni la Biserică sau *a ieși în societate* înseamnă a ne abține de la faptul de *a ne crede singuri pe lume*.

Trebuie să vezi *ce place* sau *ce nu place* din ceea ce faci. Ce nu place la modul *serios* și nu ca *toană*.

Gesturile sunt cuvintele noastre *nonverbale*.

Ele sunt tăcerile noastre care vorbesc, exemplul care uimește sau indispune, cartea noastră de vizită.

Dar, mai ales, ele sunt expresia *credinței noastre*, dacă sunt născute din *ascultarea* de Dumnezeu.

Gesturile cuvioase, alături de *cuvintele înțelepte*, dau naștere la comportamentul care naște *Sfinte Moaște* după adormirea noastră.

De aceea subliniez și acum *conștiența*/ *conștientizarea profundă* a ceea ce spunem și facem…pentru că ele sunt cele care *ne schimbă duhovnicește*.

Nu ajungem Sfinți pentru că *nu vrem* sau *din întâmplare*…ci pentru că *ne străduim* pe fiecare zi *să fim alții*.

O străduință *reală*…cu efecte *reale*.

Pentru că Sfintele Moaște atestă că Sfântul, în viața sa pământească, a trăit și a crezut în mod *conștient*, că a fost plin de slava lui Dumnezeu.

Dumnezeu să ne lumineze, pentru a învăța *cât, cum* și *unde* se pot face și se pot spune *cuvintele inimii noastre*. Amin!

Predică la Duminica a 23-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[31],

în *Evanghelia zilei* [Lc. 8, 26-39] e vorba despre *demoni reali*[32]…

Dar nu *demonologia* e *scopul* ei, ci tocmai *vindecarea de patimi*.

Pentru că patimile *atrag* în noi demonii și ele sunt…*pereții* hotelului unde demonii *preferă* să locuiască.

Și noi suntem niște „slugi *supuse*” în această afacere *grețoasă*, care *îi încălzim* pe demoni cu tot ce avem la îndemână…

Ce *să caute* demonii acolo unde nu găsesc nimic *de-al lor*?

---

[31] Predică scrisă în data de 19 octombrie 2011.

[32] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/10/19/sermon-on-sunday-the-23rd-after-pentecost-2011/.

Ei vin în oamenii cu *o bună părere* despre ei înșiși, care nu recunosc nimic *mai presus* de propriile lor gânduri, care contestă *prezența lui Dumnezeu* și *normalitatea lor creaturală*.

Pentru că demonii asta și fac clipă de clipă: fug de propria lor *vocație* de creaturi ale lui Dumnezeu, *nu vor* să asculte de Dumnezeu ci vor să trăiască *după mintea lor*.

O răutate conștientă, *dorită*…dar care *îi nefericește* continuu…

După cum și noi, pe cât *ne împotrivim* lui Dumnezeu, pe cât credem că noi suntem singurii care *știm ce trebuie*…și nu ne trebuie *altcineva* să ne învețe…ne acumulăm suferință peste suferință în inima noastră.

Și pe cât *ne împotrivim* rațiunilor/ gândurilor lui Dumnezeu pentru noi…pe atât ni se *înflăcărează* ura, titanismul demonic, obrăznicia, cutezanța prostuță, dorința de libertate *absolută*, dramatică și *caraghioasă* în același timp, aia în care ne vrem *binele netrecător*…dar care e un bine *fără* Dumnezeu…și *fără* oameni.

Nu v-ați întâlnit niciodată *în inima* dumneavoastră, cu demonul „deștept" de prost, care v-a spus că banii *vă asigură liniștea* mai presus de Dumnezeu?

Nu a venit niciodată la dumneavoastră demonul, acela foarte *grăbit* și „prieten" cu dumneavoastră, să vă spună că sunteți „mai important" decât toți, „mai frumos" decât nimeni, că viața dumneavoastră „merită" să fie salvată cu mii de sacrificii, pentru că sunteți „singurul și unicul" important, „extrem de important" pentru umanitate?

Cu siguranță…că *da*!

Pentru că demonii nu își iau *liber* niciodată, nu pleacă *în vacanță* precum creștinii…ci fac *muncă de pisălogi*, de persoane care te bat la cap continuu…până reușesc *să îi accepți* sau…măcar…*să te enervezi* din cauza *șicanelor* lor.

În filme…demonii au și *sex*, pot fi și „drăguți", îți oferă „favoruri"…

Iadul pare un fel de „salon” în care experimentezi „senzații hard”.

Într-un cuvânt: *nu par* nici ei și nici Iadul o mare *calamitate*.

În Evanghelia noastră însă demonii nu par *cool*[33], nu sunt deloc „agreabili”, nu îți garantează „prosperitatea”, nu te pun „în lumina reflectoarelor”…ci *te fac de râsul curcilor*.

Pentru că demonizatul nostru de azi, *prea-îndureratul demonizat* vindecat de către Domnul în Evanghelia de față…era demonizat *de multă vreme*, mergea *dezbrăcat*, nu mai locuia *în casă*, precum oamenii, ci *în morminte*, și era ținut *în lanțuri* și *în cătușe*, „obezile”[34] [v. 29] din edițiile sinodale românești fiind tocmai un corelativ *al cătușelor*.

Deci nu era „de joacă” cu demonii din el…și demonii (atât de *chemați* astăzi, peste tot, unde auzi *o drăcuitură la trei fraze*) nu erau „agreabili”…ci îi făcuseră o viață de *marginal*, de om *fără căpătâi*, de „nebun”.

Numai că nu era *nebun*!...

Nebunul, în mod fundamental, nu e *logic*, nu e *coerent*, nu e *liniştit* și *împăcat cu sine*, ci el delirează, se înfricoșează, vede lucruri doar de el văzute, nu se poate controla…

Nebunia e o urmare *a vătămărilor la nivelul creierului*. Creierul se îmbolnăvește și ne joacă feste.

Demonizarea însă e *luarea noastră în posesie* de demoni, de ființe cu rațiune folosită rău, care *intră* în noi și vor *să se lipească* de mintea și de inima noastră, pentru ca să *le trăim* propriile lor intenții.

E *coabitare* cu demonii…

Și când începem *să ne schimbăm* viața, când tindem *spre bine*…ei, cei care *ne parazitează* interior, încep *să țipe* din noi, să se *foiască* în noi…pentru că vor *altceva* decât…am început *să dorim* noi, cei care, până atunci…ne-am *complăcut* în „amabilitatea” față de ei.

---

[33] În engleză: *calmi*, de treabă.

[34] A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/obezi.

Pentru că această *coabitare*/ viață împreună cu ei, care e *demonizarea,* ne-a făcut să fim un fel de „frați *siamezei*" cu demonii.

Și ca să tăiem *porțiunea de carne*…care *ne lipește* de ei…avem nevoie de „medici specialiști" în domeniu.

Acum, orice preot *poate să slujească* Molitvele de exorcizare…dar nu orice preot are și *experiență reală* în domeniul acestei *vindecări duhovnicești*.

Pentru că *exorcizarea* nu este *o joacă* sau *un hocus-pocus* ci *o slujbă de vindecare interioară a celui demonizat*.

În vechime, cei care *veneau* spre Botez, pentru că erau *tineri* sau *adulți*, erau exorcizați zile în șir…iar exorcizările de după Botez, când cineva *se demoniza*…se făceau de către *oameni duhovnicești*, care *îi vedeau* pe demoni în oameni…și *știau* ce vor, de ce acționează într-un anume fel, care le sunt gândurile…

Însă când vine vorba *de demoni*…și de *locuirea lor* în noi…acest lucru se petrece ca *o îngăduință* a lui Dumnezeu, ca *o lecție pedagogică* spre îndreptarea celui în cauză…dar și a noastră.

Din exemplul evanghelic de azi, vedem că demonii *vorbeau* din cel demonizat [v. 28 și 30] dar și că intrarea lor în oameni, ca și în porci [v. 33], s-a făcut *cu îngăduința* lui Dumnezeu, spre *mustrarea* și *îndreptarea* omului și nu spre *omorârea* lui.

Ce ar fi făcut această *legiune* [v. 30], de 5-6 mii de demoni, din acest *biet om*, dacă ar fi fost *lăsată* de Dumnezeu *să își manifeste răutatea* până la capăt? L-ar fi omorât *într-o secundă*…

Însă, pe de altă parte, vedem și *tăria de caracter* a acestui om, *rezistibilitatea* lui extraordinară…că, deși era *bolnav* de demonizare de mult timp…deși trăia prin morminte…era *legat* în lanțuri, probabil și *bătut bine* de conaționalii săi…a putut *să rămână* cu mintea pe umeri…după asemenea *torent* zilnic de *agresiuni interne*.

De aceea vă spuneam la început că nu e *o lecție de demonologie*, în primul rând (deși este *și*

asta), Evanghelia de față…ci *de luptă cu patimile* și *de vindecare de ele*.

Domnul ne arată că lupta cu demonii și cu patimile e *inexprimabil de dură* (și Biserica ne pune *în față* această Evanghelie tocmai acum…când se lasă frigul, când vine iarna…și suntem puși *să rezistăm* la tot felul de agresiuni *externe* ale vremii) dar că ea nu este *imposibilă*, pentru că Cel care *ne ajută* pe noi…e Același care *l-a ajutat* și pe el.

Gheață, frig, apă intrată în ghete, viscol…lucruri venite *din afară*…

Însă ce s-ar petrece cu noi, dacă, *din năuntrul nostru*, am simți că *ne sufocăm*, după care *că înlemnim de frig*, că ne vine *să ne aruncăm* în fața trenului, că ne vine să ne culcăm cu oricine, că ne vine să mâncăm excremente, că ne vine să omorâm, că ne *sfâșie interior* prezența harului lui Dumnezeu, pentru că demonii din noi se mișcă ca niște porci, ca niște vite *lovite* pe spate?

Am mai *râde*?

Am mai *glumi prosteşte*, dacă s-ar petrece *și cu noi* așa ceva, măcar pentru *3 ore*…și nu pentru *11 ani*?

Acum, privind *din interior* lucrurile, ni se *zburlește* pielea pe noi…Râsul ni se *stinge*…Și așa e *normal* să fie!

Pentru că demonizarea e *o problemă duhovnicească* și ea trebuie *rezolvată duhovnicește*, în Biserică, prin *rugăciunea* și *mila tuturor* față de cei demonizați…așa cum trebuie să avem milă de cei *cu handicap*, de cei *fără casă*, de cei fără *loc de muncă*…

Mii de demoni într-un singur om…Domnul *le îngăduie* demonilor să intre în porci, ei își arată toată „intenția bună" față de porci…și *îi înecă* în lac [v. 33]…vin stăpânii porcilor și se arată „băieți de zahăr" cu Domnul: adică „Îl invită" *să plece* [v. 35].

Și Sfântul Luca nu lasă lucrurile *în uitare*…ci subliniază: „*toată mulțimea* din ținutul Gherasinilor "[v. 37, *cf.* GNT], I-a cerut „să plece/ să Se îndepărteze de la ei" [Ibidem].

Unul singur *Îl întâmpinase* [v. 27]: demonizatul care era *de râsul lumii*.

Și *tot el* devine *Apostolul* Domnului, cel care a predicat *întregii* cetăți, despre „câte a făcut *pentru el* Iisus” [v. 39].

Și istoria în cauză are *ironia* ei…

Pentru că demonizatul *i-a bătut la cap* pe concetățenii săi *cu Iisus*…tocmai *pe aceia* care…*I-au cerut* să plece de la ei.

L-au *izgonit* pe El, El *a plecat*…dar a rămas *cel vindecat de demonizare*…acum fiind „*îmbrăcat* și *întreg la minte*” [v. 35], care le-a propovăduit continuu, și *prin cuvânt* și prin *persoana lui*, despre *Cel alungat*.

Iar cel *vindecat de demonizare* este imaginea *fiecăruia dintre noi*…dar și *a Bisericii în lume*.

Înainte de Botez suntem *exorcizați* de demoni.

Nu venim spre Botez ca niște „Sfinți”, ci ca niște „comunionali cu demonii”.

Înainte de Botez *ne lepădăm* de demoni ca să *ne unim* cu Hristos, ca să devenim *comunionali cu Hristos*, pentru ca să fim *plini de slava Treimii*.

Recăderea noastră, după Botez, în „păcate și în patimi grele” ne face *să ne întoarcem* acolo de unde am plecat: la *comuniunea* cu demonii.

Așa că „a te face *frate* cu dracu” nu este doar *o vorbă*…ci *o realitate dramatică*.

„Reînfrățirea” noastră cu demonii e *spălată constant* prin *Spovedanie*.

Dar dacă nu apelezi la serviciile „spălătoriei” duhovnicești, care e *Sfânta Spovedanie*...rămâi cu „mașina” sufletului nespălată ani întregi.

Și de aici…demonizarea ca *realitate cotidiană*!

Pe de altă parte, Biserica Ortodoxă, în postmodernitate, e *o vindecată de Hristos*, care propovăduiește *adevărul* și *sfințenia* în mijlocul unei lumi, pe care *n-o doare nici în cot* de Hristos.

Unei lumi care, la *recensământul național* de anul acesta se poate declara „credincioasă” în Marele Arhitect, în Satana, în „Nimeni”, în zei și

dumnezei de tot felul…pentru că *nu o poate constrânge* nimeni.

Și de aceea Biserica este privită „cu ironie” și „cu indiferență” de către mulți…pentru că postmodernul nu are nevoie decât de bani și de mâncare, de sex și de distracție, și nu de Evanghelie, canoane, preoți, posturi sau donații pentru Biserică.

El n-are nevoie *de nimeni*…și de aceea și atacurile, ironiile, evenimentele create *din taste*…care trebuie *să mâzgălească* sufletul credincioșilor Bisericii când le e praznicul *mai dulce*.

Dar când și oamenii Bisericii sunt mai mult decât *iresponsabili*, bineînțeles că băşcălia ca „stare de spirit” și „gluma” printre șprițuri și semințe scuipate pe jos…*gâlgâie* din peisajul online, TV, citadin sau anodin.

Pentru că noi ne rugăm, noi, *oamenii Bisericii,* sub *o ploaie de săgeți* ale nesimțirii și ale urii…tocmai pentru lumea care *ne omoară* cu o satisfacție rară.

Rugăciuni…pentru drăcuituri, *cântări*…pentru nesimțire…*fapte bune*…pentru o lume curvară, ipocrită și demonizată.

Așa că Evanghelia de azi, *deplin actuală* și *actualizantă*, vorbește *mai degrabă* despre *prezent* decât despre *trecut*.

Pentru că în *materie de demonizare* nu ne-am „civilizat” deloc ci suntem mai „barbari” ca în vremurile *de mult apuse*.

Să dezertăm *cu totul* din *bine*? Ajungem *jalnici*.

Atunci *ce să facem*? Să *ne opunem* răului în noi și în jurul nostru…chiar dacă suntem *slabi* și *păcătuim zilnic*, pentru că Domnul e *cu noi*…chiar dacă toți sunt *împotriva noastră*. Amin!

Predică la cei doi Sfinți Dimitrie [26-27 octombrie 2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[35],

în 2010 am scris două predici în această perioadă preabinecuvântată: una la pomenirea Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir (26 octombrie)[36], ale cărui Sfinte Moaște sunt în Grecia, la Salonic[37] și alta la pomenirea Sfântului Preacuvios Părinte Dimitrie Basarabov

[35] Predică scrisă în data de 22 octombrie 2011.
[36] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/25/predica-la-sfantul-mare-mucenic-dimitrie-26-octombrie-2010/.
[37] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Demetrius_of_Thessaloniki.

(27 octombrie)[38], ale cărui Sfinte Moaște sunt în România, în Catedrala Patriarhală[39] de la București.

Însă anul acesta vreau *să îi punem împreună* pe cei doi Sfinți Dimitrie, pentru că așa îi și serbăm în România: unul după altul, trecând de la prăznuirea *celui vechi*…la *cel nou*.

Numai că în Împărăția lui Dumnezeu nu e nimeni *vechi*, vetust, învechit, ci cu toții sunt *noi*, mereu noi, trăind întru *cunoaștere* și *experiență* tot mai îndumnezeitoare.

Iar *diferența* de sfințenie dintre ce au trăit Sfinții *pe pământ* și ce sunt ei *acum*, în slava lui Dumnezeu, nu suportă *termeni de comparație*.

Așa că, oricât *de extinsă* și *de amănunțită* ar fi viața unui Sfânt în cărțile Tradiției noastre, ea exprimă experiența lui *pământească* și nu pe cea *cerească*.

---

[38] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/26/predica-la-pomenirea-sfantului-dimitrie-basarabov-27-octombrie-2010/.

[39] Idem: http://www.basilica.ro/ro/stiri/bprogramul_sarbatorii_cuviosului_dimitrie_cel_nou_ocrotitorul_bucurestilor_24_28_octombrie_2011b_9562.html.

Statura *actuală* a Sfinților se întrevede, într-o anume intensitate, în *minunile*, *descoperirile* și *luminările* pe care le dau celor care îi iubesc din inimă.

Și aceste *ajutorări* ale noastre de către Sfinții lui Dumnezeu noi nu trebuie să le ținem *ascunse*…ci *să le devoalăm* spre folosul tuturor.

Dar pentru a ajunge *să-i cunoaștem* pe Sfinți în mod personal, într-o relație de mare *prietenie* și *frumusețe*…trebuie să plecăm de la viețile lor, de la icoanele lor, de la Sfintele lor Moaște.

Și de fiecare dată, *Sfinții lui Dumnezeu* sunt *străinii frumoși* și *dumnezeiești de lângă noi*, cei care vor să fie *descoperiți personal* de către noi și cu care să legăm *prietenii irevocabile*.

Prietenii nu pentru *o viață*…ci pentru *o veșnicie*.

Și dacă privim *retrospectiv* în viața noastră, observăm că Sfinții lui Dumnezeu au intrat rând pe rând *în atenția* noastră…și că ei au devenit *familiari* nouă, chiar dacă la unii doar ne-am rugat, despre alții știm câteva lucruri, unora le-am văzut vreo icoană iar la alții le-am sărutat Sfintele Moaște.

Însă dacă am dorit *să îi lăsăm* pe Sfinți în inima noastră…ei au intrat într-un mod *cuviincios* și *dulce*, care *ne liniștește* întreaga ființă.

Având o asemenea experiență, pe aceea *a întâlnirii* cu Sfinții, putem să distingem între ce e întâlnire și *prietenie reală* și ce e *non-relație*.

Pe Sfântul Dimitrie al Tesalonicului îl cunosc *din vedere* și *din spusele altora*. Mi s-a dăruit o icoană a lui, de lângă Sfintele sale Moaște…și am fost, în rugăciune, *împreună* cu el.

Bineînțeles: îl cunosc *pe măsura mea*, în *felul meu*…dar prin *atingerea lui* de mine.

Pentru că cunoașterea e prin *atingere*, prin *apropiere*, prin *vedere* și nu fără *intersectare directă* cu cel care *ți se deschide* spre înțelegere.

Sfintele lui Moaște, văzându-le în fotografii și Sfintele sale Icoane…s-au *atins* de inima mea…

Și *cuvintele* despre el…și *cântările lui liturgice*, pe care Sfânta Biserică i le-a închinat, *au intrat* în mine.

De aceea e *atât de* important, de *foarte important*, ca viețile Sfinților și icoanele lor să fie *autentice*, să nu fie *falsificate*, să nu fie *edulcorate*…pentru ca Sfinții *să intre* în noi, prin intermediul imaginilor și cuvintelor sfinte și să se creeze *o prietenie* bazată pe realități *clare*, nemincinoase, *pline* de ei.

O fotografie *fotoșopată*, schimbată pe ici pe colo, e *o fotografie falsificată*.

O icoană nepictată *tradițional*, ci așa, cum *ni se năzare*, e *o non-icoană*…

Pentru că nu ne duce la sfințenia, curăția, sfiala, bucuria, atenția persoanei sfinte ca atare…ci la o imagine *exclusiv antropomorfă*.

Icoana trebuie să ne ducă spre *interiorul* Sfinților…sau să ne coboare în noi, în inima noastră, pentru *un dialog* cu Sfinții…și nu să fie prilejul unor *imaginații bolnave*.

O Maică a Domnului catolică, cu sânii reliefați de corset și rumenă în obraji…cu un Iisus dolofan și cu fundul gol…e o invitație *la excitare*…și nu *la rugăciune*, după cum o viață a unui Sfânt, deformată *ideologic*, ajunge să propage tot felul de lucruri *extremiste* și *fără sens*…în loc să ne unească, în *prietenie sfântă*, cu acesta.

De aceea e important *ce știm* despre Sfinți…și, mai ales, e important *să nu brodăm* tot felul de *povești* despre Sfinți sau să nu presupunem că *ar fi zis*, că *ar fi trăit* și ar fi *susținut* lucruri…pe care noi *nu le putem* proba.

Pentru că în materie de sanctologie primează *documentele* Tradiției, ce se *cunoaște* și *se recunoaște* în mod unanim, și nu *fanteziile* despre Sfinți sau „rescrierile” vieților Sfinților din diverse motive stupefiante.

Acesta e motivul pentru care *am atras* și *atrag atenția* că nu putem *modifica/ rescrie/ reinterpreta* viața unui Sfânt după nu știu câte secole…sau să ne exprimăm *îndoiala* asupra existenței unui Sfânt…atâta timp cât el *e cinstit*

într-un anume fel, de secole, în Biserica lui Dumnezeu.

Dacă *suntem* și *vrem să rămânem ortodocși*, atunci documentele Tradiției Bisericii Ortodoxe de pretutindeni nu sunt *modificabile*…pe motivul că noi avem *alte interese*…sau vrem *să stipulăm*, în mod utopic, pe baza lor, cine știe ce *lucruri penibile*.

Pe Sfântul Dimitrie Basarabov însă, ca mulți dintre dumneavoastră, îl cunosc prin *atingere* și prin *vedere,* și din *prea puținele* date biografice despre el.

Dacă Dimitrie *cel vechi* era *guvernator*…Dimitrie *cel nou*, de la București[40], care e, de fapt, *bulgar*, era *sihastru*…și viețile lor, cele *prea scurte*…ni-i prezintă ca pe niște *apariții fulminante* fără *cifru*.

Într-o predică a sa de praznic, de 27 octombrie, PFP Teoctist al României[41], amintea faptul că Sfântul Dimitrie Basarabov, pe când era *văcarul satului*, a călcat, *din greșeală,* pe un cuib de pasăre aflat în iarbă (sau cam așa ceva; nu mai îmi aduc bine aminte acest amănunt)…și că s-a pedepsit pentru acest lucru timp de 3 ani de zile…neîncălțându-și piciorul cu care *a omorât* vietatea.

Nu știu de unde *cunoștea* acest amănunt…dar el e unul *edificator*.

Căci pentru așa *sensibilitate*, *atenție* și *seriozitate*…trebuie ani de *înțelegere teologică* sau *o viață foarte profundă*.

La fel, Sfântul Dimitrios al Tessalonicului, un tânăr, adormit la 290 d. Hr.[42], se dovedește *mult prea bărbat,* mult prea *serios* pentru vârsta lui…și *prea teolog* pentru *un guvernator*.

Dacă astăzi, nașul vine la Botez și abia *poate citi* Crezul de pe *Molitfelnic*…sau un cadru universitar, ortodox fiind, poate să nu fi citit *nici*

---

[40] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Dimitrie_cel_Nou_din_Basarabi.
[41] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoctist_Ar%C4%83pa%C8%99u.
[42] Idem: http://www.basilica.ro/ro/stiri-patriarhie/viaa_sfantului_cuvios_dimitrie_cel_nou_7977.html.

măcar odată Sfânta Scriptură…guvernatorul Dimitrie e *omorât cu suliţa* pentru credinţa lui.

Sfântul Dimitrie Basarabov, sihastrul, moare *neîngropat*…între două pietre…îl ia apa…şi *ni-l pune* în Biserică.

Primul: din sec. al III-lea, celălalt: din secolul al XIII-lea.

Şi *s-au mântuit* amândoi, în contexte *diferite*…nu pentru că unul era *grec* şi altul *bulgar*, nu pentru că unul *a fost ucis cu suliţa* iar celălalt pentru că *a fost monah*…ci pentru că amândoi au fost *ortodocşi autentici*.

Şi spun asta, pentru că suferim de *multă miopie* când vine vorba *despre Sfinţi*, aşa cum evreii suferă de *cecitate absolută* când vine vorba de *Mesia*.

Pentru că, într-o Ortodoxie românească, cu ortodocşi *întregi la minte* şi *responsabili*, nu s-ar pune niciodată problema care se pune la noi: „sunt *Sfinţi* cei care au suferit în închisori pentru că…*au fost legionari*". Sau tocmai pentru acest lucru sunt „Sfinţi", pentru că au fost „legionari" şi nu: „doar ortodocşi".

Însă de când „ne sfinţeşte"…*apartenenţa politică*?

Sau de când „ne canonizează" puşcăria prin ea însăşi, o facultate de teologie, simplul fapt că suntem *monahi* sau *ierarhi*, că suntem de la *Bucureşti* şi nu de la *Iaşi*?

Şi oricât de *penibile* sunt aceste discuţii…pentru unii sunt „singurele discuţii" care „contează".

Însă, după cum vedem în *Vieţile Sfinţilor*, scrise de oameni cu Ortodoxia în minte şi în inimă, niciodată meseria, numărul de cărţi citite, la câte Biserici a fost, dacă avea 1, 95 sau 1, 35 m, dacă a fost „de dreapta" sau „de stânga", dacă avea barbă sau nu, dacă stătea în capul satului sau mai la margine…nu sunt cele care „i-au făcut Sfinţi" pe Sfinţi, ci *curăţirea lor de patimi* şi *umplerea lor de har* din perspectiva unei *atente, echilibrate* şi *profunde cunoaşteri* a Ortodoxiei.

Cu *indiferența* noastră *actuală* față de militari, dacă ar fi fost *după noi*, nu l-am mai fi cinstit *niciodată* pe Sfântul Dimitrie de la Tessalonic. Ce au *militarii*…nu, cu *teologia*?

Iar pentru faptul că e *grec*…l-am fi lăsat „la grecii lui"…că nouă „nu ne trebuie Sfinții altora".

Și pentru că strâmbăm din nas față de „văcari" și „sărăcani" [pentru că nouă ne plac numai „cei *cu bani*, avuții"]…l-am fi lăsat bulgarilor pe „Sfântul Dimitrie al lor", că nouă nu ne trebuie „scursura societății"…

Însă, iubiții mei, *Ortodoxia* este *singura cale a sfințeniei* nu pentru *fandosiții penibili*, nici pentru *elitiștii goi de sfințenie*, nici pentru *leneșii cu Ortodoxia la poartă*…ci pentru *oamenii paradoxali*.

Pentru oameni care *îmbină* în viața lor lucruri *de neîmbinat* pentru alții: *excelența* cu *smerenia*, mintea *înaltă* cu *cererea* iertării, *sărăcia* cu *simțul pentru ordine*, echilibrul cu râvna, curățția cu cunoașterea diversă, fecioria cu bunul simț, munca cu necăutarea la sine, responsabilitatea cu spontaneitatea, umorul cu zâmbetul, curăția cu jovialitatea, graba cu liniștea inimii…

Căci Sfinții noștri nu au fost niște *inculți*, niște *bădărani*, niște *fricoși*, niște *iresponsabili*…ci *oameni paradoxali*, care au îmbinat *zeci de virtuți* în ființa lor, ca niște *arhitecturi unice*, ca niște *sculpturi* ale harului dumnezeiesc…care nu se *confundă* una cu alta.

Doar *statistica* îl poate *confunda* pe om cu *un număr*.

Sanctologia însă vorbește despre fiecare Sfânt *în parte*, reliefând *particularitățile* sale…întotdeauna cu *numitori comuni* cu toți ceilalți Sfinți.

Pentru că Sfinții sunt *în felul lor*…chiar dacă sunt *împreună*.

Și noi suntem *în felul nostru*, și înțelegem *în felul nostru*, chiar dacă toți *ascultăm* și *citim* aceleași texte.

Și niciodată nu trebuie *să ne închipuim* că *suntem alții*, că trăim *în alte locuri* și *timpuri*…ci trebuie să trăim *ca astăzi*.

Nu să îmbrăcăm *costum național* la Biserică…și să avem *iPadul* în poșetă.

Iile, fotele, brăcinarele și traistele sunt *istorie*…și reactualizarea lor nu mai e *posibilă*…dar noi părem *penibili*.

Și în loc să fim *ca acum*, în loc să învățăm cum să ne comportăm *astăzi*…și cum să vorbim *astăzi*…și ce *cultură* și *speranțe* putem avea astăzi…noi suntem *pierduți* în istorie…și *fără nerv* pentru prezent.

Dialog *ioc*, la nivel larg, cu cultura, cu știința, cu alte religii și experiențe.

Dacă nu *contacte reale* cu alții…măcar *citiri* despre ei, acasă.

Însă nu se vede *coerență* cu lumea noastră la ortodocșii români, pentru că nu se văd *proiecte de ansamblu* în care să fie integrați.

Ne e frică de bombe, de cataclisme, de sperietori…dar nu ne e frică *de noi*, de cum arătăm *pe dinăuntru*.

Și pe mine asta mă înfioară: faptul că găsim *negura* în altă parte…și nu *în noi*!

Starea *în fața* Sfinților însă ne face să ne observăm *puținătatea interioară*.

Zilele noastre de praznic nu sunt zile cu sarmale, vin și cozonaci în primul rând…ci zile de *reflecție serioasă*/ riguroasă/ neiertătoare față de viața noastră.

Te *bucuri*…dacă *îți deteşti* păcatele…și vrei *viața* Sfinților.

Prăznuiești *duhovnicește* dacă te bucuri cu bucurie *venită* de la Dumnezeu și nu de la *mâncat* câteva grame de colivă.

Coliva, vinul, cântarea împreună sunt *bune* și *te-ngrașă* la inimă dacă ești *bucuros*, dacă ești *bucurat* de Dumnezeu, dacă *te veselești* în inima ta, cu toată *întreținerea mare* și *frigul de afară*.

Iar *în lipsa* bucuriei…nu e *praznic*.

Pentru *a fi praznic* în noi, cu adevărat, trebuie *să sondăm* în mintea și în inima noastră după *izvorul bucuriei duhovnicești*.

Trebuie să îl facem *să țâșnească* în noi prin spovedanie, prin împărtășirea cu Domnul, prin rugăciune, prin iertarea aproapelui, prin pocăință, prin cumsecădenie.

Așa vom fi *în praznic*! Amin!

Predică la Duminica a 22-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[43],

de deasupra, de foarte de sus, pământul e doar *un punct*…Cu cât te apropii, cu cât scala devine *mai mare*, cu cât *ne oprim privirea* pe detalii…pe detaliile *vieții*…pe atât suntem de *atenți* la dramele umanității și la bucuriile ei.

[43] Predică scrisă în data de 27 octombrie 2011.

Nesimțitul e întotdeauna *un tren care circulă cu 300 km la oră*…și care nu vede niciodată *ce se întâmplă* în jurul lui.

Mergând mai mereu cu mașina sau cu avionul, neintersectându-se mai deloc cu viața scăpătată și adusă de spate…având viața asigurată, nesimțind o afecțiune profundă decât pentru el și imaginea lui…nu are *grijă*…nici *timp*…nici *atenție*…la *fața* altora.

Fețele îi trec *prin fața* ochilor ca niște *picturi*…la care nu reflectă.

Și chiar și atunci când află, că o anumită *față* e fața unui om *profund*, valoros, fundamental pentru această lume…el nestând toată ziua *la masă* cu valoarea…nu îi face nici aceea *o prea mare impresie*.

De aceea nu trebuie să ne mire insensibilitatea din jur…nesimțirea cât cuprinde…bădărănia nesățioasă.

Pentru că acestea sunt *normale* în viața unor oameni care nu mai reflectă…care nu se mai opresc să mediteze, să contemple, să plângă sau să se bucure *în/ prin intermediul* a ceea ce văd.

A trecut vremea scrisorilor: necesită *mult efort*…și chiar *știință de carte*.

Un telefon *rapid* și *neglijent*…sau *un sms inexpresiv* consumă repede „relația” dintre noi.

Ne urâm ca și când *ne-am iubi*.

Ne privim ca și când *ne-am înțelege reciproc*.

Ne dăm cu părerea ca și când *am înțelege*.

Stăm o viață unii lângă alții și abia înțelegem *trei fire de adevăr* despre ceilalți.

Ba suntem prea grăbiți *să vedem,* prea proști ca *să înțelegem*, prea meticuloși ca *să apreciem* sau prea neindulgenți ca *să iertăm*.

O sete după autodistrugere…după smulgerea cărnii după altul…un dor de moarte și de țicneală…o aspirație spre aventură și spre indecență…explorăm toată murdăria…călcăm în picioare toată frumusețea…suntem *noi* fără să fim noi, cei care *ar trebui să fim*…și nu mai știm care sunt *paleativele*, medicamentele, remediile.

Și pentru că nu mai știm *ce să facem*…dar dorim *o lume de vis*, o lume *doar pentru noi*, o lume „impecabil de curată”…ne reținem și de la cele mai *elementare* gesturi de normalitate.

A da o bucată de pâine sau *un pahar de apă*…e cel mai ușor lucru…pentru că aruncăm zilnic *tone de resturi* la gunoi.

A ajuta cu *un zâmbet* și *cu un cuvânt*, a sta de vorbă, a mângâia, a face ceva pentru cineva e *cel mai natural lucru cu putință*…

Pentru că noi nu suntem *roboți* și nici *fiare sălbatice*…ci *oameni*, creați *după chipul lui Dumnezeu*, cu *dorul de El* și *de comuniune*.

Bogatul de azi, din parabolă [Lc. 16, 19-31] nu e pus *la zid* de Domnul…pentru că nu l-a ajutat pe Sfântul Lazaros în mod zilnic…ci pentru că *nu l-a văzut niciodată*.

Sau *l-a văzut* de fiecare dată, i-a stat ca un nod în gât…dar *nu a aruncat în el* cu nicio pâine…măcar de nervi…dacă nu *din umanitate*.

Iar Sfântul Lazaros, sărac și bolnav, nu a fost primit în Rai din cauză că *a murit* la poarta bogatului…ci pentru că *a stat în credință până la sfârșit*…chiar dacă ar fi avut o mie de motive să nu fie *om curat la suflet*…în mijlocul unei lumi *mai câinoasă* decât câinii.

Da, e *o palmă imensă* dată conștiinței noastre amănuntul, cum că câinii *îi lingeau* bubele [v. 21]!

Și câinii nu merg la Biserică, ca *să audă* Evanghelia!

Câinii nu sunt *ortodocși*…dar *se comportă* ca niște ortodocși, ei, și alte multe feluri de animale și păsări…dându-ne prilejul *să ne minunăm* de curajul lor, de răbdarea lor, de sagacitatea și de paternitatea lor.

Pentru că *din fire* fac aceste lucruri…și firea lor e *bună*…ca și *a omului*…pentru că suntem *creația* lui Dumnezeu, a Celui Preabun și Preaînțelept.

De ce ne comportăm ca *neoamenii*? Din cauza patimilor pe care *le-am născut* în noi și față de care ne comportăm ca față de *adevărata noastră fire*/ normalitate.

Însă *patima* e tocmai ceea ce *nu ne caracterizează* ca oameni!

Răutatea, pofta de plăcere, dorința de bani, mândria, mânia, nesimțirea, necredința, nedreptatea, minciuna, violența și tot șirul lor imens, al patimilor, sunt *vătămarea* gravă a umanității, sunt *ruşinea* şi nu *bucuria* și *demnitatea* noastră!

De aceea, în Iad, în *locul de chin* [v. 28], bogatul nesimțit e *în văpaie* [v. 24], în văpaia neiubirii de Dumnezeu, în văpaia *iubirii de sine*…care e *inconsistentă* și *chinuitoare*.

Sfântul Lazaros e în comuniune cu cei pe care *nu îi cunoscuse* în viața lui, pe viu…dar la care *s-a alăturat* prin viața lui martirică…

Pentru că *a răbda* boala, suferința și sărăcia e *un martiriu imens*.

S-a curățit prin suferință, s-a luminat prin răbdare, s-a înțelepțit din relația lui cu Dumnezeu.

El, Sfântul Lazaros, nebăgatul în seamă, umilitul, față de care oamenii erau *indiferenți*.

În timp ce bogatul s-a umplut de orgoliu, s-a afundat în plăcere, a vrut *veşnicia clipei*…și a rămas, și după moarte, în *dorința după materie*, în dorința *după plăcere*…pe care slava lui Dumnezeu *nu i-o alină* ci *i-o înmulțește* în ființa lui.

O, da, suntem puși *să alegem*!

Deja *ne trăim* alegerea.

Unii se prefac că sunt *ortodocşi*…alții chiar *sunt*…unii fac *ceva concret* pentru ei și pentru întreaga umanitate…pe când alții pictează *năluciri* în ființa lor.

Încă de acum *ne alegem*/ ne separăm unii de alții *interior* prin dorurile noastre.

Mi-am dat seama că *m-am dezlipit* de lumea de dinainte…din momentul când *am început* să fiu *om al Bisericii*. Eu am simțit asta *din plin*…dar și cei care *mă cunoscuseră* mai înainte.

Și cu cât m-am dezlipit de *un mod lumesc* de a gândi și de a exista…cu atât mi-am *pierdut* prietenii care gândeau *lumesc*…și mi-am câștigat, de partea mea, *prietenia* și *atenția* celor duhovnicești.

Mă refer aici la *prietenia de intimitate*…și nu la *vorbitul cu toată lumea*.

Dimpotrivă, vorbesc cu mai mult curaj și cu mai multă bucurie cu toată lumea…pentru că știu că *acum*…sau pe *viitor*…oamenii se pot schimba.

Ieri, după Sfânta Liturghie, o doamnă cu care am vorbit *ceva intim,* acum vreo 10 ani de zile, pe când nu eram *preot*…a venit *să îmi mulțumească*.

Atunci i-am destăinuit niște *taine* ale vieții duhovnicești…ce simți și trăiești în anumite momente, tu, creștinul ortodox, și după 10 ani…trăind o anume experiență mistică…a venit să îmi mulțumească pentru faptul că *i-am spus despre ea*, înainte cu mult ca să fie *proprie* ei…și acum *a înțeles*.

A înțeles *concretețea* cuvintelor…sau cum cuvintele *au devenit realitate*…pentru că erau *realitate*.

Și asta mă face să vorbesc lucruri mari, de multă finețe, cu mulți oameni…cu toate că *știu* și *înțeleg* nivelul lor…pentru că nu știu *ce vrea să facă* Dumnezeu cu *semințele adevărului* din mintea și din inima oamenilor.

Noi trebuie *să semănăm* cuvântul, să îl împărtășim oamenilor…și să Îl lăsăm pe Dumnezeu *să ne uimească*.

Pentru că nu știm *care vor fi Sfinții lui Dumnezeu*, unde sunt acum viitorii lui Sfinți, ce fac ei…și cine sunt.

Pentru că și eu eram unul *nesimțitor*…și *neatent* la voia lui Dumnezeu.

De aceea grija mea, efortul meu pentru *a predica*…pe oboseală și neoboseală…în grabă sau mai extins: pentru că cineva sau mai mulți *au nevoie întotdeauna* de cuvinte din partea lui Dumnezeu.

Și azi, în această duminică, ținând cont de faptul că mâine, 31 octombrie 2011 împlinesc 34 de ani de viață, sunt *recunoscător* celor care au scris, au vorbit, mi-au vorbit…pentru că m-au umplut de experiența lor și de viața lui Dumnezeu.

Dacă ei *tăceau*…eu eram *mai puțin frumos* în gânduri și în simțăminte.

Frumusețea lor m-a inundat și pe mine…și pe toți cei care citim cărțile și cuvintele Sfinților și ale Părinților noștri.

În concluzie: să nu așteptăm minuni ca să fim *oameni credincioși* ci să fim *credincioși* tocmai pentru *a vedea* minunile lui Dumnezeu inundându-ne.

Pentru că fiecare zi e *o minune*…dacă Îl lăsăm pe Cel Preaminunat să ne umple de văpaia iubirii Sale, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la *Soborul* Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor Puterilor cerești [8 noiembrie 2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[44],

prăznuirea de astăzi, aceea a *soborului*/ *a comunității* tuturor Puterilor cerești, subliniindu-se aici numele Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, are rolul de a ne aminti faptul, că *viața ortodoxă* e *o viață întraripată de dumnezeiescul dor*.

Că *viața ortodoxă* e o viață pe care Dumnezeu *a inițiat-o* în noi la Botez, pe care El o face *să se dezvolte* în noi, împreună cu *alegerea* și *efortul nostru* de fiecare clipă și că El este țelul/ sensul/ telosul/ *împlinirea* noastră, pentru că El a pus *dorul de El* în noi ca pe *o dispoziție continuă spre comuniune* și *dialog preaiubitor*.

Cum am fi *venit* la Biserică, dacă El nu ne-ar fi *chemat*?

Și cum să nu acceptăm această *profundă* și *preafrumoasă chemare* a lui Dumnezeu, dacă, odată *acceptată*, ea ne *schimbă* continuu, ne face plini de *frumusețe* și de *veselie dumnezeiască*?

Și cum am fi *auzit* despre El și L-am fi înțeles, pe măsura noastră, dacă El nu ne-ar fi *călăuzit* mintea spre *înțelegere* și inima spre *dorirea* a ceea ce înțelegem, pentru ca ceea ce gândim și simțim să facem să devină *act*, faptă, *expresie reliefată* a interiorității noastre?

Iar dacă suntem capabili de *a sesiza* lucruri care *depășesc* materialitatea trupului și puterea noastră de înțelegere și coordonatele noastre temporal-spațiale, ieșind spre Dumnezeu *în vedere dumnezeiască*, asta ne arată că *dumnezeiescul dor* ne conduce spre *Dumnezeul treimic*, ca și pe Puterile cerești, pentru că e *lucrarea Sa necreată* în noi, care *ne strânge* la Sine, împreună cu *întreaga creație*.

---

[44] Predică scrisă în data de 7 noiembrie 2011.

Căci soborul/ comunitatea Îngerilor nu e *separată* de comunitatea oamenilor în cer și pe pământ, chiar dacă noi avem *trupuri* iar ei sunt *netrupești*!

Ei și noi suntem *creația* lui Dumnezeu, *expresia voii* lui Dumnezeu, iar Dumnezeu este *dorirea noastră autentică*, mistuitoarea noastră *dorință de viață*, de bucurie, de nemurire.

Pentru că *nemurirea frumoasă* pe care teologia Bisericii o propovăduiește e nemurirea prin *iubirea cutremurătoare* față de Dumnezeu și de oameni.

Prin iubirea care *te cutremură*, pentru că *te înalță*.

Care *te cutremură*, pentru că *te uimește*.

Care *te cutremură* pentru că *te umple de umilință văzătoare* de noi și noi *sensuri dumnezeiești* sădite în creația Sa.

Și așa înțelegând lucrurile nu putem fi *bădărani* sau *indiferenți* vizavi de Sfinții Îngeri…ci plini de dragoste, de iubire, de sfială…pentru că suntem *co-slujitori* ai lui Dumnezeu.

Suntem *împreună slugi* cu Îngerii și ne bucurăm și ne vom bucura împreună cu ei de *continua revărsare* de lumină, cunoaștere și iubire a Dumnezeului nostru treimic, care e *nemurirea noastră*.

În mod textual, numele Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil le găsim în cartea Sfântului Profet Daniil.

Gavriil, la Dan. 8, 16, e pus *să tâlcuiască* o vedenie avută de Sfântul Daniil, adică *să-l lumineze* asupra înțelesurilor ei…iar Mihail, la Dan. 10, 13, e prezentat ca fiind „unul [dintre] primii arhonți [εἷς τῶν ἀρχόντων τῶν πρώτων/ is ton arhonton ton proton]" [*cf.* LXX] ai Puterilor cerești, lucru confirmat și de VUL: „unus de principibus primis".

În ed. BOR 1988, spre exemplu, acest *unu* din greacă și latină a fost înțeles ca „*cel dintâi* dintre Îngerii păzitori"…iar *arhonții*/ *principii* au fost traduși prin „*mai mari voievozi*" ai lui Dumnezeu, *voievodul* fiind conducătorul armatei,

iar aici, armata lui Dumnezeu fiind *armata/ oştirea Îngerilor Lui*.

Însă Tradiția Bisericii, după cum spuneam în predica din 2010[45], *îi identifică* pe cei doi arhonți/ principi/ arhistrategi/ voievozi/ conducători ai Puterilor cerești în mai multe puncte *esențiale* ale istoriei mântuirii.

Iar Mihail este iconizat cu sabia în mână, pentru că el *pedepsește* nedreptatea/ injustiția, lupta *împotriva* lui Dumnezeu…pe când Gavriil poartă în mâini *semne* de bucurie și de pace, el fiind acela care ne-a adus *vestea cea bună* a mântuirii.

[45] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/11/07/predica-la-soborul-sfintilor-arhistrategi-mihail-si-gavriil-si-a-tuturor-puterilor-ceresti-2010/.

În slujba zilei, *cf. Mineiului pe noiembrie*, ed. 1927, românească, sunt pomeniți nominal *numai* Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil.

Mai nou însă se încearcă *o extindere*[46] a icoanei praznicului de față, incluzându-se în ea și Sfântul Arhanghel Rafail[47].

Că este *Arhanghel* o spune chiar el în Tobit 12, 15: „Eu sunt Rafail, *unul dintre cei 7 Sfinți Îngeri* [εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ῾Αγίων ᾽Αγγέλων/ is ec ton epta Aghion Anghelon], care *stau* și *intră înaintea* slavei Domnului” [*cf.* LXX].

---

[46] Idem: http://www.icones-grecques.com/icones_saints/8-saints-archanges.html.

[47] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Rafail_%28Arhanghelul%29.

Însă dacă *îl includem* în icoana praznicului…trebuie să extindem *și slujba zilei*, adăugând cântări care să i se adreseze.

O altă icoană, numită *sinaxa/ adunarea/ soborul Arhanghelilor* îi egalizează pe toți, nemaiieșind *în relief* Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, așa cum ies, în mod tradițional, din *slujba de azi* a Bisericii.

Însă ea prezintă iconic *a doua parte* a titlului praznicului…pentru că azi e *soborul tuturor Puterilor cerești*…chiar dacă *doar* numele lui Mihail și Gavriil sunt pomenite *nominal*.

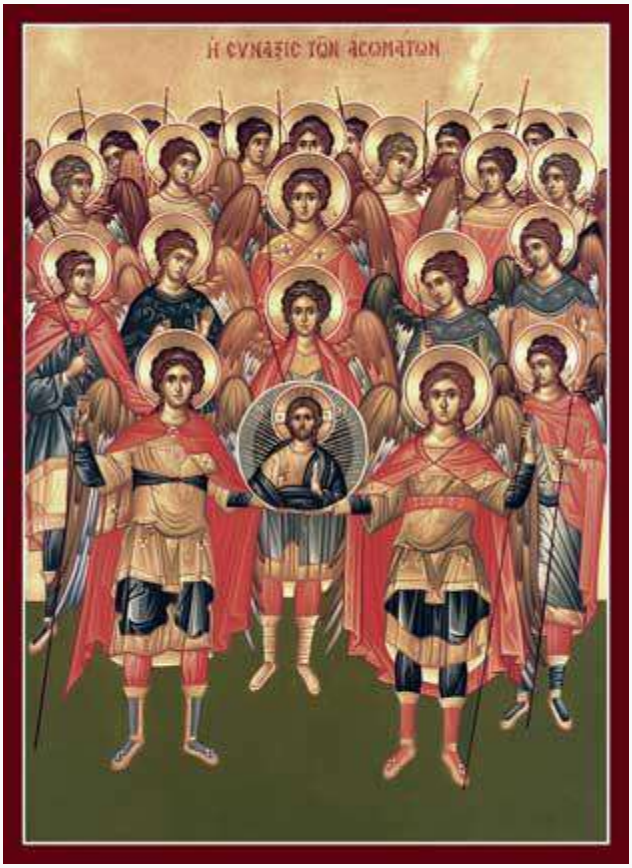

Însă ultimele două icoane prezentate, după cum observați, pun în prim-plan pe Hristos, icoana lui Hristos, arătând faptul că Puterile cerești *au contribuit* și *contribuie activ* la iconomia lui Hristos cu lumea pământească…sau că *și ei fac parte* din Biserică, din care, un anume curent teologic recent, vrea *să-i excludă*.

Eu le văd ca pe două icoane *apologetice*, care *polemizează* cu tendințe teologice contemporane…numai că ele *nu se înscriu* în tradiția primei icoane prezentate aici, care e *o imagine clară* a slujbei zilei, așa cum o avem și noi, în limba română.

Adică aceasta e *icoana praznicului* de față!

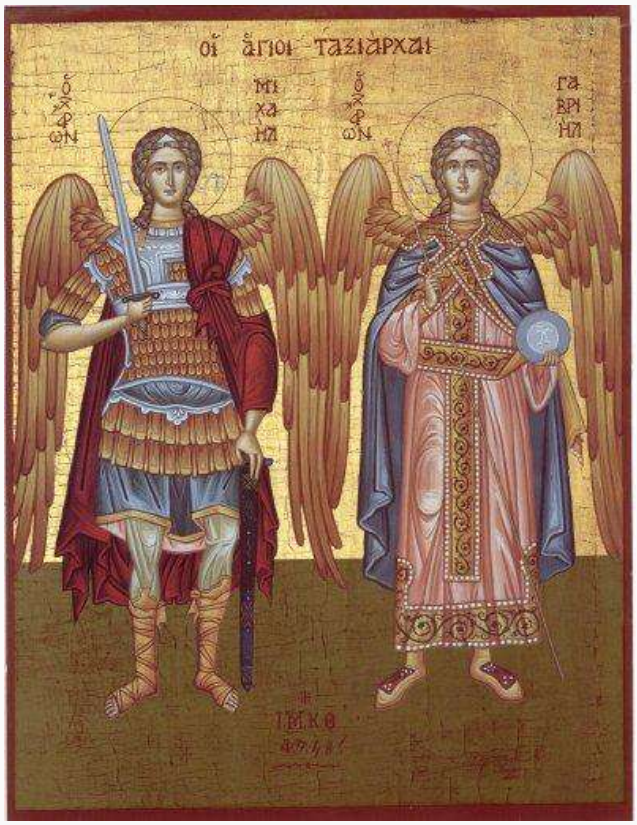

Mihail și Gavriil sunt *pomeniți nominal*…dar cântările se referă și la *toate* Puterile cerești.

Asta însemnând că *putem discuta* și despre ceilalți Sfinți Arhangheli dar numai *conform* Tradiției Bisericii.

Într-un acatist românesc al Sfântului Arhanghel Rafail[48] se subliniază faptul că el e *călăuzitorul* celor care călătoresc în pământuri străine, *a pribegilor* dar și cel care *îi păzește* pe cei căsătoriți. Datele acestea, în mod evident, sunt extrase din *înțelegerea* cărții *Tobit*.

---

[48] Idem: http://tainacasatoriei.wordpress.com/2007/07/27/acatistul-sfantului-arhanghel-rafail/.

Sfântul Nicolae Velimirovici [conform ediției românești recente a *Proloagelor* sale, vol. al 2-lea[49]] spune faptul că sărbătoarea de astăzi a fost *instituită* în secolul al IV-lea de Sfântul Papă Silvestru al Romei[50]…și că a fost *aleasă* luna noiembrie ca zi de pomenire, pentru că e luna *a noua* după luna martie, lună în care *a fost zidită* lumea.

Și astfel pomenim pe toate Puterile cerești în *luna a noua*…datorită numărului de *nouă cete Îngerești*, pe care le-a văzut *în mod extatic* și le-a descris *cu multă acrivie teologică* și dragoste dumnezeiască Sfântul Sfințit Mucenic Dionisie Areopagitul[51] (pomenit la 3 octombrie în întreaga Biserică), „marele *ucenic* al Sfântului Apostol Pavel", după cum spune Sfântul Nicolae Velimirovici aici…în comparație cu teologii care *se luptă* cu întreaga Tradiție a Bisericii și care îi neagă *istoricitatea* și *autenticitatea* operei…*evacuându-l* din secolul I în secolul al VI-lea.

Și asta numai pentru faptul, că Sfântul Maxim Mărturisitorul[52] *l-a comentat* în secolul al VII-lea…

Însă toată Tradiția Bisericii *cinstește* persoana și opera Sfântului Dionisie Areopagitul, *anghelologia Bisericii* neputând să renunțe vreodată la contribuția sa…pentru că e *capitală*.

Și Sfântul Nicolae Velimirovici *redă* înșiruirea dionisiană a *Ierarhiilor îngerești*: Serafimii, Heruvimii, Scaunele, Domniile, Puterile, Stăpâniile, Începătoriile, Arhanghelii și Îngerii…*Arhanghelii* fiind numai *a 8 ierarhie* de sus în jos.

Și se observă de aici *abordarea paradoxală* a Bisericii, aceea de *a pune în prim-plan* pe Arhangheli, și dintre Arhangheli doar *pe doi* dintre ei…deși ei sunt *din ultima triadă* angelică.

---

[49] Idem: http://www.scribd.com/doc/2052666/sf-n-velimiroviciproloagele2.
[50] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Papa_Silvestru_I.
[51] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Dionisie_Areopagitul.
[52] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Maxim_M%C4%83rturisitorul.

Care este *motivul* unei asemenea „răsturnări” aparente de funcții?

Pentru că Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil au avut, din partea lui Dumnezeu, *misiuni speciale* în interiorul iconomiei lui Dumnezeu cu lumea.

Și Biserica îi pune în prim-plan pentru *a lega* Vechiul și Noul Testament într-un *tot unitar*, pentru a ne arăta că tot *demersul revelațional*, că toată *descoperirea dumnezeiască* și toată *ocrotirea noastră* din partea Puterilor cerești e *voința* lui Dumnezeu, pentru că toți suntem *ai Lui* și toți trebuie *să fim împreună*.

Însă tot Sfântul Nicolae Velimirovici, în cartea citată supra, redă numele celor 7 Arhangheli: Mihail, Gavriil, Rafail, Uriil, Salatiil, Iegudiil, Varahil…după care precizează faptul că a găsit și numele *unui al 8-lea* în Tradiție: *Ieremiil*.

Numai că numărul Sfinților Îngeri este *imens*…și despre ei nu știm decât că *slujesc* lui Dumnezeu și că ei sunt *apărătorii* noștri, dar și *mustrătorii* noștri.

Viața noastră e plină de *luminarea* și *frumusețea* lor…

Și tocmai de aceea trebuie să le fim *recunoscători*…și cu umilință să ne rugăm lor mereu…ca să se roage pentru noi…să fie cu noi în bucuriile și încercările noastre…ca să ne putem mântui.

Căci *mântuirea* e *dialog*, e *comuniune*, e *întrajutorare*, e *împreună-locuire* cu Dumnezeu și cu oamenii.

Ea e o continuă *dărâmare* a barierelor *din* noi și *dintre* noi, prin harul lui Dumnezeu, pentru ca să trăim în *libertatea slavei* lui Dumnezeu.

Cine ne va da nouă *aripi*, ca ale porumbelului, ca să *zburăm* spre El și să ne odihnim?

Cine ne va da *aripi de curăție*, de har, de lumină, ca să zburăm spre Tine, Doamne?

Și cine poate *să Îți slujească* Ție după cuviință și după dreptate, Preacurată și Preasfântă

Treime, Dumnezeul nostru, când nici Puterile cele de sus nu sunt *vrednice* de *vederea* slavei Tale?

Și cu toate acestea, din mila Ta cea prea mare, ai venit și Te-ai întrupat și Te-ai făcut om ca noi, afară de păcat, căci ai vrut *să ne sui* pe noi mai presus de Îngeri, prin umanitatea Ta și ai făcut din corul Îngerilor și din cel al oamenilor *o singură oștire a Ta*.

Pentru aceasta Ție Îți mulțumim și pe Tine Te binecuvântăm Prea Sfântă Treime, Dumnezeul nostru Cel Preabun și Preamilostiv, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 25-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[53],

cine este *departele* nostru?

Cine este cel de care, apropiindu-ne prin *înțelegerea* lui, ni-l facem *aproape*?

Pentru că *aproapele nostru real* nu este cel pe care noi *îl alegem la vot* dar el *nu ne cunoaşte*, nu e cel care *stă lângă noi* în tren sau la Biserică și cu care nu schimbăm două vorbe, nu e cel pe care *îl vedem la față* la TV sau într-o reclamă stradală dar care nu ne vorbește *intim*, personal…ci *aproapele nostru real*…e cel care *are nevoie* interioară enormă de noi, care are nevoie *să ne vadă* și *să ne vorbească* și *să ne audă*, și să ne *îmbrățișeze*…și care nu vrea *să se mai despartă* de noi vreodată.

Aproapele nostru este *departele* care s-a apropiat de noi.

Aproapele nostru este întotdeauna cel care *ne-a fost departe*…dar care *ne-a văzut* și *ne-a înțeles*…și *s-a lipit* de noi, reînvigorându-ne amândoi prin această *relație*.

[53] Predică scrisă în data de 9 noiembrie 2011.

Și Evangheliile duminicale recente ne pregătesc pentru venirea în lume *a Departelui* care *S-a apropiat de noi*…

A celui *departe* și *mai presus de toate* după ființa Lui, Care S-a făcut *om*, ca noi, afară de păcat…și *a locuit cu noi*…și *a mers printre noi*…și *a trăit* toate bucuriile și dramele noastre împreună cu noi.

El l-a făcut pe demonizat om *întreg la minte* (duminica a 23-a după Rusalii)…pentru că S-a făcut *aproapele* lui…*venind la el* și făcând ceva *concret* și *mântuitor* pentru el.

El a devenit *aproapele* femeii cu scurgerea de sânge pentru că S-a lăsat *atins* și aproapele lui Iairos pentru că S-a făcut *ascultător cererii lui* și a înviat-o pe fiica acestuia (duminica a 24-a după Rusalii).

În duminica de astăzi însă, *Samariteanul* care *a făcut milă* cu cel căzut între tâlhari (a se vedea Evanghelia zilei[54], conform GNT), e același *Departe* care *S-a apropiat* de noi, pentru că Fiul lui Dumnezeu întrupat a venit *după noi*, după noi *cei căzuți*, ca să ne reintroducă *în comuniunea* cu Dumnezeul treimic, cu Dumnezeul întregii creații.

Așa că întrebarea rămâne statornică: cine este *departele* nostru? Tot cel față de care nu manifestăm *niciun interes*.

Iar *interesul real* e interesul cunoașterii dezinteresate, al prieteniei, al simpatiei, al uimirii față de ceea ce face, al milei, al responsabilității față de el…adică al intrării într-o *relație*/ *raportare* față de el.

Da, nu putem *să salvăm* toată lumea de la sărăcie, boală, neputință, moarte!

Da, nu putem *să ne împrietenim* cu întreg mapamondul!

Însă predica Domnului din această zi nu ne impută că nu am făcut *imposibilul*…ci că nu am făcut *posibilul*.

---

[54] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/11/12/predica-la-duminica-a-25-a-dupa-rusalii-2010/.

Pentru că viața noastră e plină de *posibil*, adică de *întâlniri* cu tot felul de oameni și situații…și în aceste momente *concrete* de viață…ni se cere *să nu fim impasibili*, să nu ne căutăm *interesul îngust*…ci *interesul frumos*, acela al relației *ortodoxe* cu alți oameni, al prieteniilor de suflet, de conștiință.

Trecerea *pe lângă* altul…e trecerea *pe lângă tine*.

Tu ieși *în pierdere* dacă nu citești și cartea lui, dacă nu vezi și creația lui, dacă nu vrei să afli și drama vieții lui, dacă nu vrei să afli ce îl bucură și ce îl necăjește.

Interviurile reale sunt strigăte spre *departele* nostru…pentru ca el *să ne fie aproape*.

Cărțile reale sunt *mâini întinse* spre inima *departelui* și spre conștiința lui…prin care îl îmbrățișăm pe cel departe…și îl facem *să se simtă aproape* de inima și de adevărurile expuse de noi.

Și predicăm mereu, și ne zbatem la nivel online…în ciuda *singurătății vii* din jurul nostru…și *a necomunicării comunicate*…tocmai pentru a ne arăta *disponibilitatea spre normalitate*…care înseamnă *dialog, intercunoaștere, bucurie*…

Și cine *se expune* privirii altora prin scris, prin imagine, prin creația lui nu este decât *aproapele lor*...

Pentru că el *iese din sine* spre alții, aduce *departele lui* în *apropierea lor*…pentru ca *să îl cunoască* și *să se cunoască*.

Cine e *departele nostru* însă, în primul rând…mai mult decât *noi înșine*?

Cât timp ne ia ca *să ne cunoaștem* pe noi înșine, să ne explorăm pas cu pas?

Dar oare devenim vreodată, noi pentru *noi*, mai *aproape* ca la începutul *căutării de sine*?

Necunoscutul nostru, cu alte cuvinte, trebuie să se întâlnească cu *necunoscutul altora*.

Preconcepțiile sunt cele care *ne opresc* din așteptare, din căutări, din descoperirile noastre.

Pentru că, uneori, ni se pare că unul e *necomunicativ* și *răutăcios*…și îl găsim, mai apoi, că e tocmai contrariul a ceea ce credeam noi că *ar fi*…pe când altădată mergem la altul, cu faimă de om care *ți se lipește* la inimă…și simțim tocmai invers: că nu ne *încălzește* cu nimic…

Însă *relația* nu e fără *suspansuri*.

Relația presupune și dialog dar și ceartă, dovezi dar și muncă, conștiință dar și valoare, experiență dar și statornicie.

Și cei care vor *o relație autentică* de prietenie, de duhovnicie, de căsătorie, de camaraderie sau una profesională știu să treacă peste *suspansuri*, pentru că *mizează* pe celălalt.

Și atunci când doar unul *mizează* pe celălalt iar celălalt *nu mai mizează* pe primul…relația *se autodesființează* pentru că unul *a abdicat* în mod laș.

Și în această situație vorbim de lipsă de caracter, de lipsă de fidelitate, de lipsă de încredere și de perspectivă.

Atunci când *treci de partea cealaltă* a drumului…într-o prietenie…arăți că nu ai avut niciodată *ceva sfânt* în inima ta.

Sau dacă totuși *ai rătăcit* un timp…și ți-ai dat seama de ce *oroare* ai făcut aproapelui tău…*întoarcerea în prietenie* e o dovadă de *mult caracter* și nu *de laşitate*.

Și nu trebuie să uităm faptul că *minunea de parabolă* a Evangheliei de astăzi s-a născut pentru posteritate din cauza unui *nomicos*/ a unui *învățător de Lege*, care a vrut *să Îl ispitească* pe Domnul.

De-a lungul timpului, mulți Sfinți Părinți au scris cărți din cauza unor astfel de *ispitiri* sau din cauza unor *acuze nefondate* la adresa lor sau din cauza unor *prostii cu carul*, pe care anumiți eretici sau păgâni *le inventau* și își făceau adepți pe baza lor.

Cărțile au rămas…unele dintre ele…și au rămas tocmai pentru că sunt *contrariul* motivației lor.

Motivul era *să se răspundă* mojiciei, imposturii și ateismului cu *adevărul experențial*.

Și adevărul acesta *experențial*, trăit *în mod deplin*, care a țâșnit din întreaga ființă a celui care l-a scris, se dovedește iluminativ, mântuitor, descoperitor de sine pentru secole la rând…pentru că adevărul nu e doar *subiectiv*…ci și *obiectiv* în același timp, și el face parte din nevoia universală, din *nevoia întregii umanități*.

Cine e *aproapele* nostru…și *cum ne apropiem departele* sunt nevoi universale, obiective…dar sunt nevoi, în același timp, *ale fiecăruia* dintre noi.

După cum toți avem *nevoie de mâncare* și *de somn*…tot la fel toți avem nevoie de *adevăr* și de *frumusețe*, de *pace* și de *bucurie duhovnicească*, chiar dacă nu toți *am conștientizat* acest lucru.

Neîmplinirile noastre au de-a face cu *lipsa virtuților* din noi și a cunoștințelor și a experiențelor de care suntem avizi.

Pentru că noi avem nevoie și de har și de literatură, și de știri din actualitate dar și de filosofie, de post dar și de paza gândurilor, de bani dar și de iubire, de loc de muncă dar și de liniște conjugală, de aer proaspăt dar și de clipe de relaxare, de lucruri incitante dar și de epuizarea care ne împlinește, de epuizarea căutătoare și iluminativă.

Chiar dacă nu ne-ar lipsi nimic ca să trăim *decent*…ne lipsesc *relațiile* dacă nu le avem.

Ne lipsește *prietenia dezinteresată*.

Ne lipsește *naturaleța* vieții și a căutărilor.

Studiile și creațiile noastre au nevoie și de *iubirea* și *aprecierea* altora.

Căsătoriile nu trăiesc *prin sine* ci și *prin alții*.

Închiderea în sine, căderea din dialog, fuga din fața greului nu sunt *soluții*…ci *descurajări*, teritorii *deschise* pentru frustrare, pentru angoase de tot felul.

Trebuie *să mergi* și *să vezi*…și să nu rămâi *indiferent*!

Trebuie *să porți în tine* dramele și bucuriile lumii, să faci din ele rugăciune, dor, nevoie de schimbare continuă…pentru ca să fii *aproapele lor*, al tuturor!

Să punem din *uleiul* și din *vinul* nostru peste rănile altora!

Pentru că *uleiul* și *vinul* nostru pentru alții e *tot ceea ce putem să facem*, cu slabele noastre puteri sau cu mai marile noastre puteri, pentru ca oamenii *să se simtă altfel*.

Să dăm exemple de *umanitate ortodoxă*, adică de *simțire plină de har*, de *grijă plină de har*, de *atenție plină de har*!

Pentru că *ne îndreptăm* spre *Postul Nașterii Domnului*, care începe marți, 15 noiembrie 2011…și mergem astfel spre *întâlnirea* cu Necunoscutul din peșteră, spre *Necunoscutul care ne iubește* și ni se oferă vederii ca *Prunc înfășat* și *culcat în iesle*.

Și ca să fii *sensibil* trebuie *să te sensibilizezi* de la Hristos!

Ca să plângi *ortodox*…trebuie ca iubirea Lui *să se reverse* peste *ochii* inimii tale.

Căci altfel *cum să facem* cadouri…dacă nu știm *cu ce inimă* să le facem?

Și cum să știm *ce să dăruim*…dacă nu învățăm de la Hristos, de la *Cel neapropiat* care *S-a apropiat de noi*, ce și cum se dăruie ceva cuiva?

Și cine e *departele* nostru? Cel care *nu intră niciodată* sub privirea atenției noastre.

Și cine e *aproapele* nostru? Cel pentru care *ne-am ostenit*, cel pe care *l-am căutat* și *l-am descoperit*, cel pe care *l-am cunoscut* și *ni s-a spus*, cel care *s-a amestecat* cu rugăciunile și speranțele noastre, cel față de care nu suntem niciodată indiferenți.

Eu îl am pe *aproapele meu*, ca și dumneavoastră, nu numai *departe* de mine…dar și în *viața cealaltă*.

Sfinți, scriitori, eroi, diverși oameni…sunt *apropiații* mei, deși sunt adormiți…după cum *aproapele meu* nu stă *neapărat* lângă ușa mea…ci la mulți, uneori foarte mulți kilometri de mine.

Și e dramatic ca *vecinul meu* să nici nu știe *cum mă cheamă*…și să mă cunoască cineva de la mii de kilometri distanță de mine, care *palpită*

pentru mine…și care vorbește cu mine, în ciuda distanței…

Vecinul meu îmi este *departele*…deși e *proximul* meu…iar *cel din depărtare* e *aproapele meu*, pentru că *mă cunoaște*…și *mă dorește*, pentru că *mă descoperă zilnic*.

Da, și dumneavoastră *ne descoperiți* zilnic!

Și dacă atunci când ați venit prima dată *la noi* credeați că *ne știți*…că puteți *aproxima* deciziile noastre editoriale, articolele, proiectele nostre ulterioare…ați înțeles că aveați *preconcepții* față de noi…pentru că nu puteți *aproxima* ce nu *cunoașteți*.

Vă bucurați mereu de *noul nostru*…vă revizuiți mereu opiniile în fața a ceea ce e *viu* și *creator*…pentru că *necunoscutul nostru* vă devine *prieten* tocmai pentru că vă *devine cunoscut*.

De aceea vă mulțumim că *veniți*…și că *plecați alții*!

Că *fiecare venire* înseamnă *o altfel de plecare*.

Și această plecare *altfel* constă în faptul că, pe fiecare zi, cu harul lui Dumnezeu, încercăm să fim cei care *nu trecem strada*…când vă vedem *nevoia de nou*…ci vă venim *în întâmpinare*.

Dumnezeu *să vă lumineze* și *să ne lumineze* cu pacea și iubirea Sa, ca să știm să ne *întâmpinăm frumos* unii pe alții!

Întoarcerea feței când ne întâlnim…*întoarcerea cu fundul*…uitarea *la nori*…trecerea *pe partea cealaltă* e *o carte de vizită depersonalizantă*.

Aceste gesturi spun *ceea ce nu suntem*…nu *ceea ce suntem*.

Pentru că ceea ce suntem se spune luminos, frumos, cu zâmbet, cu delicatețe, cu moderație, cu întindere de brațe…Amin!

Predică la Duminica a 26-a după Rusalii [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[55],

că Evanghelia de astăzi [Lc. 12, 16-21], la nivel literal, vorbește despre bogați *nesimțiți*, autosuficienți, căzuți *în letargia* păcatului e un lucru evident[56]…

Și îi putem mustra din plin pe *grosii la inimă*…pe *nemilostivi*…

Mai puțin *evident* însă, dar tot la fel de *real* e și faptul, că Evanghelia de astăzi vorbește despre

[55] Predică scrisă în data de 14 noiembrie 2011.

[56] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/11/19/predica-la-duminica-a-26-a-dupa-rusalii-2010/.

cei „bogați duhovnicește” în închipuirea lor, despre „sfinții” care *dorm* sub patimi multe, despre „teologii” eretici, care au o mare *experiență lingvistică*…dar nu și una reală, *întrupată*, în ființa lor…având cu toții *o prea bună părere* despre ei înșiși.

Pentru că, mai cu seamă a celor din urmă, a „sfinților” închipuiți, e nebunia mai mare…atâta timp cât *nu se văd*…dar *văd pe toți*.

După revoluția română din decembrie 1989…România a devenit o pepinieră de „sfinți” închipuiți…pe motivul că noi traduceri…noi scrieri teologice au ieșit pe piață…au fost la preț mic, accesibil…fiecare a putut să citească…și să își facă, de unii singuri, *catalogul* de harisme, de daruri dumnezeiești, de revelații…

Au citit…au făcut unele *experiențe*…unele dintre ele, fără doar și poate, *bune*…altele nu, s-au bucurat de o anume *creștere* în înțelegere și în asceză…și apoi…au lăsat-o *mai moale*…stabilindu-și însă *gradul de sfințenie* și *de autoritate*…pe care cred că *îl au*.

Și de la „înălțimea” cugetării lor, a *părerii bune* despre ei…vorbesc, își fac ucenici…sunt și *monahi* dar și *mireni*…dezbat, scriu, vorbesc…dar se tem să dea amănunte despre *un singur lucru*: cum de au ajuns „atât de sfinți”…dar nu pot *explica* transformările/ preschimbările ființei lor de la *rău*…la *bine*…că așa e *sfințenia*.

Pe scurt: Evanghelia zilei vorbește și despre *bogați închipuiți* la nivelul *înduhovnicirii*.

Pentru că *într-un an*…adică într-o *clipă*, Dumnezeu îți poate *deschide mintea* ca să vezi cum arată *mulțimea slavei Sale*.

Ființa ta poate rodi mult și bine, harul te poate inunda…pentru că e *darul* lui Dumnezeu…și El nu dă harul *cu măsură*…ci după *cuprinderea, râvna* și *puterea* omului de înțelegere, de conlucrare și iubire…

Însă revelațiile dumnezeiești, luminările, umplerea de cunoaștere și înțelepciune nu sunt date

de Dumnezeu pentru ca *să îți crească coarne*…ci pentru ca să îți crească *smerenie* în minte, bun simț, bună cuviință, iertare, iubire, frumusețe…

Iar toate aceste daruri dumnezeiești *nu te cocoșează* și *nici nu te urâțesc*…ci te *umanizează* tot mai mult, te fac *normal*, te fac *o frumusețe rară*.

Am lăsat *Cursul nostru online*[57] *de Teologie Mistică Ortodoxă*[58] părut *în derivă*…tocmai pentru acest lucru: pentru că narațiunea despre *înșelare* (unde am rămas *cu discuția*) e și mai *de neacceptat*…decât *extazul*…deși despre *extaz* lumea vorbește doar cu referire la *Sfinți*…și nu la orice fel de *creștin ortodox*, care *se nevoiește*…

De ce e *mai zdrobitoare* discuția despre *înșelare*? Pentru că *vederea extatică* e *fulgerătoare* sau *mai lungă* în viața noastră…e *de la* Dumnezeu pentru noi…odată cu ea începem să vedem, cu adevărat, patimile din noi…pe când *înșelarea* reprezintă însăși *aerul* fiecărei zile.

Și cum noi suntem *înșelați de demoni* în tot ceea ce suntem, avem și credem: în modul de-a fi, de-a simți, de a ne mișca, de a gândi, de a reacționa, de a interrelaționa…a arăta *cât de decăzuți* suntem…e *o cutremurare ființială*.

Ce înseamnă *trăire în har*, ce înseamnă *luptă cu patimile*, ce înseamnă *luptă* cu gândurile, sentimentele și impulsurile de tot felul ale ființei noastre înseamnă *a ne lupta* cu nefirescul/ cu negura/ cu înșelarea/ cu decadența noastră.

Și cum noi, șmecheri la culme, catapultăm *vederea lui Dumnezeu* numai în viețile Sfinților…iar de la noi nu cerem nici *vederea* Lui, nici *simțirea* Lui, nici *simțirea* și *vederea propriei noastre decadențe*…a vorbi despre *înșelare* înseamnă *a irita* pe toată lumea…pentru că nimeni nu e *nebolnav* de ea.

Însă, în același timp, nu suntem bolnavi de înșelare/ decadență/ mentalitate decăzută *în mod*

---

[57] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/cv-pr-dr-dorin-octavian-piciorus/curs-online-de-teologie-mistica-ortodoxa/.

[58] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/category/curs-online-de-teologie-mistica-ortodoxa-continuare/.

egal…și niciunul dintre noi nu rămâne *la fel de corupt* la nivelul ideilor, sentimentelor, acțiunilor…dacă înțelege *unde* e greșeala…și *se dezbară* de ea…

Și acum vine greul! Ca să te deparazitezi de *idei rele*/ de *înșelare* la nivel mental…trebuie să studiezi toate ereziile, religiile, sectele lumii…în paralel cu teologia ortodoxă…pentru ca să înțelegi ce e *adevăr* și ce e *minciună*.

Pentru asta trebuie să fii tobă de Scriptură, de Sfinți Părinți, de Viețile Sfinților, de cărțile de cult…și toată viața învățăm *să dejucăm* idei, chichițe demonice la nivel mental…lucruri care ne fac, cu timpul, niște supli și profunzi filosofi și teologi ai ideilor și ai dogmelor.

La fel, la nivelul sentimentelor, al impulsurilor sufletești și trupești, la nivelul acțiunilor, în ani de trudă, de efort, de chin, de căderi și ridicări, trebuie să învățăm *ce e omul*, cum e *omul real*, cel *plin de har*…și *ce simte* și *trăiește* el…

Iar dacă nu începem *să simțim*, să *trăim*, să *gândim* precum Sfinții, dacă nu *semănăm* din ce în ce mai mult cu ei…rămânem, pe scara asta a înțelegerii și a experienței…la o anume *treaptă*…ne mândrim cu ea…batem apa în piuă de dimineață până seara…credem că nimic nu e *mai sus* decât starea pe care am atins-o noi…și suntem bogatul căruia i-a rodit țarina din belșug…și nu s-a mai gândit că *și la anul*…trebuie să are…și să semene…să privegheze…și să recolteze…

E vorba despre *ratarea duhovnicească*…aici.

Despre *a confunda* pe Dumnezeu cu darurile Sale. Sau a dori de la El vedenii, minuni, venerația oamenilor…dar nu și *palmele iubirii* Lui, nu și insultele oamenilor, nu și neîncrederea și dușmănia lor…nu și *răul*…pentru *bine*…

Însă, dacă noi *ne facem treaba*, așa cum putem…și Dumnezeu *Își face treaba* în noi.

Și Dumnezeu *lucrează în noi*, în mod evident, *cu evidențe*…și nu *în mod inconștient*!

El ne luminează să facem anumite lucruri, El ne ridică din diverse erori…viața cu El înseamnă ascensiune, *o continuă ascensiune*…și cei care suntem schimbați de Dumnezeu putem *da detalii* despre ce se petrece cu noi, în noi, cum ne-am schimbat…de ce…de ce am ales să facem una…de ce am ales să facem alta…care e *substratul* acțiunilor noastre…

Nu, nu e mândrie *să vorbești* despre *lucrările harice* ale lui Dumnezeu din viața ta!

Vorbești spre *a incita* și pe alții la *viața cu Dumnezeu*, cum vorbești despre *căsătorie* sau *monahism*…pentru a aprinde și în alții *dorul de ele*…

Obrăznicie colosală e *să vorbeşti* despre har, harisme, vedenii și minuni…în *absența* lor! Așa…pe burta goală…tu *nemâncând* nimic din ele…dar fiind *expert* în toate…

Și mă întorc la bogatul…*închipuit* al „duhovniciei”.

Pentru că mai nimeni nu îți cere *experiență mistică* și *ascetică* pentru hirotonie ci doar *studii teologice*, la sau fără frecvență…*părintele slujitor*…nu cam știe nici el ce e *harul*…cum *lucrează* în om…cum *te schimbă*…și *cum îi schimbă* și pe alții.

E lucrare *a celor preasfinte*…*în orb*: fără să vezi, fără să simți, fără să înțelegi ce *slujești*.

Spui din gură *una*…și nu simți nimic *pe dinăuntru*…

De aceea, *marea*…și *neagra secularizare*…sau *despiritualizare* a teologiei, a slujirii și a predicii Bisericii…se face *în Biserică* și *de către oamenii* Bisericii…în primul rând și nu *în afara ei*!

E normal ca *în afara* Bisericii să fie *negură deasă*…

Însă, când *negura* e și în capul oamenilor Bisericii…vorbirea *improprie* despre Biserică și despre *ce se petrece* în ea e de la sine *înțeleasă*…pentru că oamenii nu înțeleg, faptic, *ce se petrece*.

De aceea, fiecare îmbrățișează cu plăcere ideea *relaxant de relaxată*: fă slujba, nu trebuie să simți, să vezi, să trăiești ceva…dar trebuie *să crezi*, pe neexperiate…că harul *se pogoară* la noi.

Și *indiferența incatalogabilă* față de *miezul experienței eclesiale*, și anume *simțirea* și *vederea slavei lui Dumnezeu*, care *inundă* și *susține* toată Biserica, pentru că e fundamentul ei *real* și *experiabil*, e promotoarea *transformării* Bisericii dintr-un *spațiu al sfințeniei* într-unul al *culturii* și al *istoriei*.

Sfințenia nu poate fi *povestită* ci pe ea *o întrupezi*, devii tu însuți *Sfânt*…și atât!

Pentru că sfințenia nu are niciun sens…dacă *nu o cunoști pe măsura ta*…după cum nu are niciun sens, pentru cineva, *o limbă străină*.

Dacă începi să fii învățat de Dumnezeu *cele ale sfințeniei*…o iubești, rezonezi cu ea… o aperi…o înțelegi…pe fiecare zi mai mult…Dacă nu, nu!

Și sună *fals*…după cum ați văzut…și ați auzit…predicile celor care *nu au nimic de-a face* cu subiectul.

Bogatului i-a rodit țarina sufletului…a primit un dar anume de la Dumnezeu…nu l-a lucrat, nu l-a înmulțit…și s-a apucat *să vândă* darul…

Și când *vinzi* darul lui Dumnezeu sau când îl folosești *împotriva* lui Dumnezeu…se nasc lucruri monstruoase.

O minte brici…folosită pentru *a extermina* masele…sau o poziție socială dobândită pentru *a umili* masele…sunt daruri dumnezeiești *terfelite*, luate în derâdere de către noi.

Un trup frumos folosit pentru prostituție, o voce bună folosită pentru cântece aiurea, o sănătate irosită prostește…o avere sufletească *nedăruită*…sunt tot atâtea *bătăi de joc* la adresa lui Dumnezeu…Care *a mizat* pe noi…ne-a dat viață…ne-a dat aceste daruri…și noi n-am făcut *nimic* cu ele…

Da, e o nebunie *să mimezi* sfinţenia…o viaţă întreagă…să dobândeşti demnităţi în Biserică…în lume…şi să te vedem, cu toţii, în veşnicie, *în fundul* Iadului!

E *o dramă*…una *vie*…

Şi de *nebunia* asta suferim cu toţii…pentru că e *nebunia înşelării,* a decadenţei de care vrem *să scăpăm*.

Şi nu trebuie niciodată să ne mințim că *am scăpat*…de ea…

Nu, iubiţii mei, *înduhovnicirea* nu poate fi *plagiată*…pentru că plagierea asta e *comică* la culme!

Ea e *reală,* ea e *treptată,* ea e *abisală,* ea e *în toată fiinţa* noastră, ea e *o bucurie,* o *dramă,* un *chin imens,* o fericire *inexprimabilă,* ea e *în noi*…sau nu e…

Şi când e se vede prin aceea, că Dumnezeu *o înmulţeşte* continuu…şi nu *o scade*!

Dumnezeu *înmulţeşte sfinţenia* în noi, pe fiecare zi…şi cine trăieşte acest lucru nu se teme decât de *a ieşi* din comuniunea cu El, de *a fi bădăran* în relaţia cu El şi cu orice om!

Am intrat în post în această săptămână…ne îndreptăm spre *mult sfioasa* şi *prea delicata venire* în lume, în istorie a Fiului lui Dumnezeu întrupat…şi cine se simte *Sfânt* şi *propriu* lui Dumnezeu?!

Cel care se umple de sfinţenie pe fiecare zi, de sfinţenia lui Dumnezeu, nu se poate simţi *vrednic* de Dumnezeu…pentru că sfinţenia Lui *ne măreşte continuu* conştiinţa păcătoşeniei noastre şi a nevoii de *tot mai multă* delicateţe, frumuseţe, voioşie duhovnicească.

Vă doresc *să ne bucurăm* întru Domnul *în simplitate* şi *cu inimă largă*!

Cu omenia asta *ortodoxă*, a noastră, care nu se gândeşte *la sine*…ci mereu *la altul*…

Să fim ca *un colind* de frumoşi…*mai albi* decât zăpada şi *mai încântători* decât florile cele mai frumoase!

Pentru că Domnul vine, și Se face Prunc *pentru noi*, ca să ne învețe că *începutul vieții* e *curăția*. Amin!

Predică la *Intrarea în Biserică* a Maicii Domnului [21 noiembrie 2011]

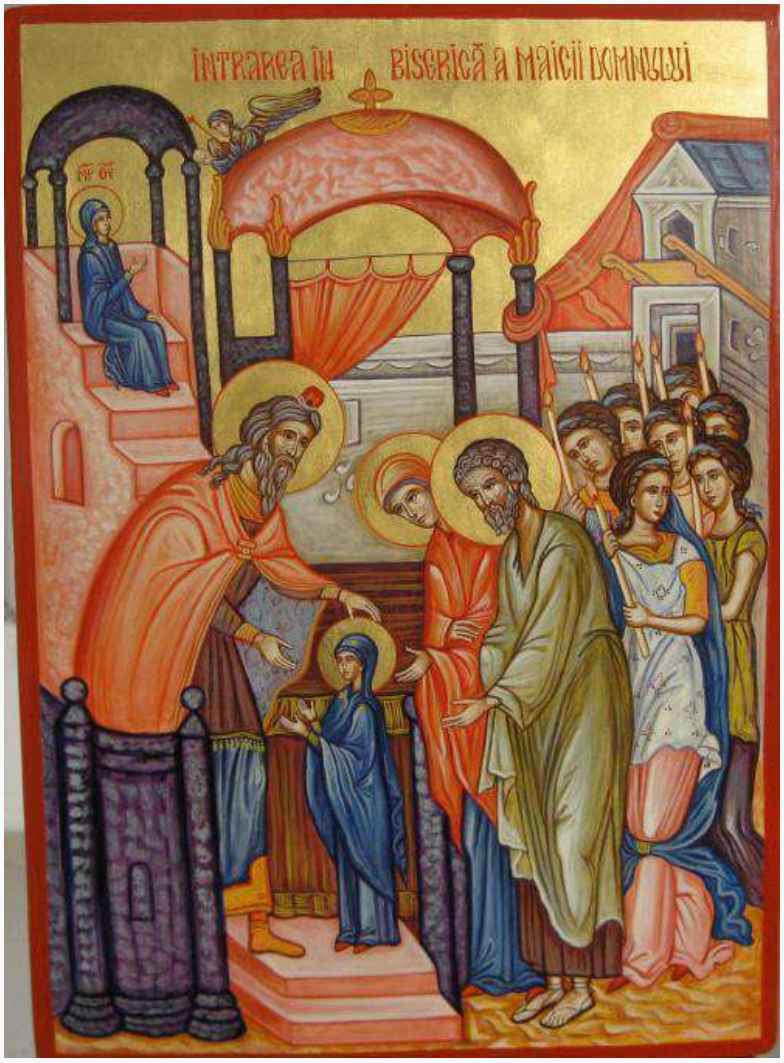

Iubiți frați și surori întru Domnul[59],

la *intrarea în post*…praznicul de astăzi ne vorbește despre *intrarea/ dăruirea cu totul în slujire*, despre *asumarea deplină* a voii lui Dumnezeu de către Prunca Maria, Născătoarea de Dumnezeu.

Pentru că Prea Fericirea sa nu a intrat *doar fizic* în Templul iudaic de la Ierusalim, în forma eclesială *premergătoare* Bisericii creștine, ci a

[59] Predică scrisă în data de 18 noiembrie 2011.

intrat *dorind cu totul* împlinirea făgăduinței părinților ei.

Intrare, *Biserică* și *Maica lui Dumnezeu*: sunt trei termeni *cruciali*/ definitorii pentru un creștin ortodox.

Pentru că *adevărata intrare* în Biserică se face prin Botez.

Dar întreaga viață e *un timp continuu de conștientizare* și *asumare cât mai deplină* a consecințelor sfințitoare, îndumnezeitoare ale Botezului în viața noastră.

Și ca *să intri* la Dumnezeu…trebuie să te simți *chemat* de El, să simți *dorul* de El.

Și credința noastră e plină *de dorul de Dumnezeu*, de nevoia presantă de *a fi cu El*…de a nu putea trăi *fără El*…

Intrare…Unde? *În Biserică*.

Și Biserica e privită aici ca *ultima dorință*, ca *dorința prin excelență* a omului…ca *locul de întâlnire* cu Cel iubit.

Îmbisericirea de fiecare clipă e totuna cu *dorul nostru de Dumnezeu*.

Prunca Maria, „roada făgăduinței" părinților ei și „jertfa bine primită" de Dumnezeu [Mineiul pe noiembrie, ed. BOR 1927, p. 319], *vine cu dor* spre Dumnezeu, pentru *a locui* în Templu, în Biserica Sa, *în intimitate* cu El.

Și cine *intră*…și *rămâne*…în Biserică, cine e *statornic* în bucuria lui, în descoperirea lui Dumnezeu față de el…nu mai vrea *să plece*, să se despartă de El niciodată.

Și astăzi *prăznuim* bucuria Prea Curatei Stăpâne, Născătoarea de Dumnezeu, *împlinirea* dorului ei de Dumnezeu, deși evenimentul acesta *capital* pentru întreaga umanitate s-a petrecut pe când Maica lui Dumnezeu avea…*3 ani* [Idem, p. 334]!

Da, *3 ani*…și nu *30 de ani*, ca să delibereze îndelung, să împartă firul în patru!

Pentru că copilul știe *să decidă*…pentru că *se decide cu toată ființa lui pentru bine*…și nu doar *cu mintea*…

Pentru că omul nu e doar *minte,* ci omul e *om* când *cu totul* dorește binele, frumosul, curăția!

A fost adusă de Sfinții ei Părinți, Ioachim și Ana/ Anna, la Templu pentru ca astfel să-și împlinească *făgăduința* pe care o făcuseră lui Dumnezeu înainte de nașterea ei.

Și Sfântul Zaharia, arhiereul, spune același *Sinaxar*, care era tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, „o a băgat în *cele mai dinlăuntru* ale Bisericii, unde numai *singur* arhiereul, odată în an, intra" [Ibidem], adică în *Sfânta Sfintelor*, sinonimă cu *altarul* de astăzi al Bisericii.

Și Sfântul Zaharia face acest lucru *în mod profetic,* fiind *luminat* de Dumnezeu, pentru a arăta că *adevăratul chivot* al lui Dumnezeu este tocmai ea, cea care Îl va naște cu trup pe Fiul lui Dumnezeu.

În secolul al 5-lea după Hr., Nestorie, patriarh al Constantinopolului, alături de alți teologi ai vremii, au îndrăznit să spună *hula* că Prea Curata Fecioară nu e *Născătoare de Dumnezeu* ci *născătoare de Hristos*, *de om*.

Al 4-lea Sinod Ecumenic[60] l-a anatematizat pe Nestorie, și *a reafirmat* adevărul Bisericii, cum că *Pururea Fecioară Maria* e *Născătoare de Dumnezeu*, pentru că din ea S-a născut *Fiul lui Dumnezeu întrupat*, Care este *Dumnezeu adevărat* și *om adevărat*, cele două firi ale Sale fiind *unite* în *singura Sa persoană preexistentă*.

De aceea *adevăratul credincios*, ortodoxul, nu poate *nega* niciodată această *dogmă mariologică*, adică adevărul că Fecioara Maria e *Maica lui Dumnezeu,* e *Născătoarea de Dumnezeu*.

Și cel care *intră* în Biserică, intră și *se închină* Icoanei Domnului și celei a Maicii Sale,

[60] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Nestorianism.

pentru că ea este *reala Mamă* a lui Hristos Dumnezeu.

Însă, după cum vedeți, pentru a fi *Maică* a Stăpânului, Prea Curata Maică a lui Dumnezeu s-a pregătit din *zorii* vieții ei, de *foarte devreme*…

De foarte devreme începe *pregătirea* pentru *vocația* vieții noastre.

Dacă vrem preoție, dacă vrem monahism, dacă vrem căsătorie, dacă vrem performanțe muzicale, atletice, științifice…trebuie *să ne ajutăm* copiii să meargă, de foarte devreme, *pe calea lor*, spre unde sunt *conduși* de Dumnezeu.

Prea Curata Fecioară va locui în Sfânta Sfintelor de la 3 ani și până la 12 ani, „cu străină cuviință, hrănindu-se cu hrană cerească de către Arhanghelul Gavriil" [Ibidem], da, același care îi va vesti *bucuria* întregii creații.

Și numai pentru un om *fără înțelegere duhovnicească*…praznicul de astăzi e unul *lipsit* de importanță.

Pentru că astăzi, de fapt, ne sărbătorim *calea credinței*, dorul nostru de Dumnezeu, *tânjirea după El*…*tânjire* care înseamnă *dezlipire* de tot ceea ce ne *desparte* de El.

Pentru că avem aceeași *cale* cu Maica lui Dumnezeu: calea *curăției*, a umplerii de vederea și de simțirea lui Dumnezeu.

Și astăzi *îi cerem* ajutorul pentru ca și noi *să intrăm* la Dumnezeu…sau pentru ca și noi să devenim *locașuri* ale Lui…sau *să ne bucurăm cu El* întru cele *din lăuntru* ale noastre.

Bucuria *reală* e *o stare totală*. E o stare care *ne umple toată ființa*. E *tresăltare duhovnicească*.

Și când suntem *bucuroși* ne bucurăm *cu toate simțurile* noastre sufletești și trupești de Dumnezeu, de bogăția slavei Sale.

Că asta înseamnă *praznic*: bucurie *fără margini*! Să te bucuri în înțelegere, în curăție, în rugăciune, în așteptarea lui Dumnezeu, în bucuria de El.

Astăzi ne bucurăm *de* și *împreună* cu „Biserica Împăratului tuturor” [Idem, p. 320], cu *Biserica Lui însufleţită*, cu Maica lui Dumnezeu, de la care *învățăm* ce e aceea *o mamă* și cum ar trebui *să se comporte o mamă* față de fiii ei.

Căci de la cine altcineva am putea *învăța* ce e *maternitatea* și *filiația*?

De la cine am putea învăța ce e *ascultarea* și *curăția*?

De la cine am putea învăța *cu ce sfințenie* trebuie *să iubești* și *să dorești* pe Dumnezeu?

Și e normal ca acolo unde nu e *reală dragoste* de Dumnezeu să nu fie nici *reală dragoste* față de Maica lui Dumnezeu și față de Sfinții și Îngerii Lui.

Dacă ne imaginăm un Rai „doar” pentru noi…sau că noi suntem „cei mai sfinți din istorie”…e normal că nu avem *nimic de-a face* cu aceste milioane și milioane de Sfinți și de Îngeri ai lui Dumnezeu și, în primul rând, cu Maica lui Dumnezeu.

Însă noi ne pregătim pentru *conlocuirea veșnică* cu toți aceștia și nu pentru *un Rai în singurătatea noastră*.

Ne pregătim pentru *vederea continuă* a celor iubiți de noi, pentru că aici, pe pământ, *ne-am intimizat* cu ei, cu Sfinții lui Dumnezeu.

Pe cine *vedem cu foc* aici…pe aceiași îi vedem *și în cer*, pentru că stau în slava Lui, a Celui care e *Foc mistuitor*.

Astăzi vine *cea profețită* de Profeți și *intră* în Templu. Intră *în Templu* ca *să contemple* pe Dumnezeul slavei…pe Dumnezeul Părinților noștri, pe Cel care face minuni mari și neînchipuite, pentru că „Lumina cea întreit strălucitoare”, Prea Curata Treime, *a aprins-o* pe ea, ca pe *o făclie*, în „Biserica slavei” Sale [Ibidem].

Vine în Biserică și Îl prevestește pe Hristos [Ibidem].

Tocmai de aceea „astăzi, [noi], credincioșii, [trebuie] *să dănțuim* în psalmi și în cântări, Domnului *cântând* și *cinstind* sfințit cortul Lui”,

[Idem, p. 321] *cortul cel sfințit* fiind *Maica lui Dumnezeu*.

Și nu dansăm *ca la discotecă* în Biserică…ci *ne dansează sufletul* de bucurie la slujbă.

O, da, auzind *teologia slujbei*, ce *se spune* la slujbă, înțelegem *ce distanță* este între *răceala noastră sufletească*, între *picoteala noastră*…și *bucuria plină de entuziasm* a Sfinților scriitori care au scris slujba!

Adică se poate *și altfel*!

Se poate și altfel *prăznui*…nu uitându-ne mereu la *ce fac alții*…ci la *ce face* Dumnezeu cu noi, în inima și mintea noastră.

Pentru că *ceea ce contează* din mersul la Biserică e *ce face* Dumnezeu cu noi, cum *ne schimbă*, cu ce *rămânem* în noi.

Și pe nimeni *nu interesează* de câte ori am fost noi la Biserică, de câte ori ne-am spovedit, câte milostenii am dat…dacă atunci când trebuie *să spunem* sau *să facem ceva* suntem *oligofreni în cele ale sensibilității*, ne fâstâcim, ne panicăm sau pur și simplu *dăm din umeri*.

Ce suntem și *ce-am făcut cu noi* se vede când vorbim, când facem ceva, când ne angajăm într-o lucrare.

Și noi am intrat de o săptămână în *lucrarea* postului…pe care *o lucrăm* zi de zi, în ființa noastră.

Postire pentru *luminare*.

Postire pentru *curăție*.

Postire pentru *împrietenirea cu toți*.

Postire ca *revedere*/ *reevaluare de sine*.

Postire ca *citire*, ca ascultare *de ceva frumos*, ca bucurie de colind.

Postire și iar *doinire*.

Pentru că trebuie *să ne doinim*/ să ne spunem *cu durere* păcatele în fața lui Dumnezeu.

Pentru că o să cădem, de nu știu câte ori, și în postul ăsta…dar *nădăjduim*!

Nădăjduim la tine, Prea Curată Stăpână, să ne ajuți nouă, împreună cu toți Sfinții și cu toate

Puterile cereşti, ca să ne *pocăim frumos* şi să ne *bucurăm* întru iertarea Domnului nostru!

Postim, nădăjduim, ne privim, ne doinim, ne iubim…

Da, fie ca *să ne iubim*, Doamne, pentru ca să intrăm la Tine, în Biserica Ta, mereu *cu suflet de sărbătoare*. Amin!

Predică la Duminica a 30-a după Rusalii [2011]

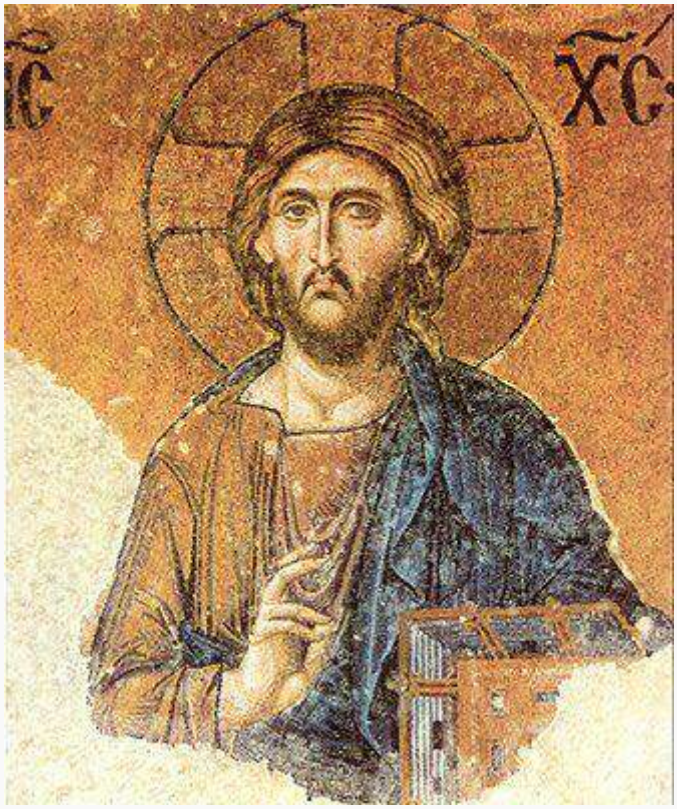

Iubiți frați și surori întru Domnul[61],

cel mai *la îndemână* lucru e să fii torționar și…lucrul care *ne entuziasmează* cel mai mult orgoliul e să fim „contabili de fapte bune”.

Dacă sunt *mai bogat* ca tine, dacă am *o funcție de conducere* și tu ești subsecventul meu, dacă sunt *mai sănătos* ca tine…și cu forță fizică *mai mare* decât tine…mi-e foarte ușor *să te umilesc*, să te port prin tribunale, să te desconsider, să scornesc tot felul de lucruri *mincinoase* la adresa ta…pentru că știu că tu ești *vulnerabil*, ești *slab*…

Și devin *torționarul*/ *călăul* tău…prin *tot ceea ce fac*…pentru că știu că *am* ceea ce nu ai

[61] Predică scrisă în data de 22 noiembrie 2011.

tu…și, mai ales, pentru că *îmi place*…să te văd *cum suferi*, cum nu ai ce mânca, cum te târăști, de pe o zi pe alta, cu tristețile vieții în spate…

Sunt călăul care *te asurzește* cu muzică proastă, sunt *nesimțitul* care îți face zile *fripte la serviciu* pentru că sunt *șeful tău*, sunt soția ta care *nu te ascultă*, sunt rudele tale care *nu te bagă în seamă*…sunt anonimul care *te calcă pe zebră*…sunt cel pe care *l-ai votat*…și ai rămas *cu buza umflată*…

Și sunt *torționar*…numai pentru faptul că am ajuns într-un *post de conducere* pe care nu-l merit…și în scaunul căruia *nu știu* cum să reacționez ca *un domn*…și sunt ceea ce sunt eu de toată viața mea: *o brută*.

Torționarul se bazează *pe ascendentul* său față de alții…și nu *pe sine*.

El îi corupe pe alții prin *șpaga pe care o cere*…pentru o semnătură, pentru o închidere de ochi…pentru un matrapazlâc.

El corupe *prin funcție*…și nu prin *persoana sa*. Pentru că, în sine, el e *o nulitate*…dar una *cu funcție în stat*.

Contabilul de fapte bune e *lupul moralist.*

El pare *un om de cinste*/ *admirabil*…pentru că îl cunosc atâția, a făcut atâtea, este în diverse comisii, asociații și instituții…indiferent de *cum este el* în inima lui…

Dar *contabilul de fapte bune* nu e numai „cel al lumii", ci și „omul Bisericii", care se laudă tot timpul cu *ceea ce a făcut*…dar nu dovedește niciodată *cine este*.

Și omul valorează prin prisma *a cine este* în fața lui Dumnezeu, în primul rând, prin cine este *datorită relației* cu El.

Căci cum altfel am putea să le înțelegem pe „cele cu neputință"[62], cum am putea să înțelegem *de neimaginatul*/ paradoxalul mod *al relației* cu

[62] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/11/26/predica-la-duminica-a-30-a-dupa-rusalii-2010/.

Dumnezeu, dacă nu am fi *cu El* ci doar *ne-am contoriza* faptele făcute „în numele Lui”?

Astăzi există *gândul extremist*, în mintea multora, că monahism înseamnă doar *să mergi* la mănăstire, să te supui tuturor ascultărilor mănăstirești și prin asta *împlinești* v. 22 al Evangheliei de astăzi.

Și, ca o prelungire a acestuia, există *alt gând prostuț*, acela că monahismul ortodox reprezintă *singura modalitate de sfințire* a omului…reducându-se Biserica *la spațiul* mănăstirilor…iar societatea largă și Bisericile ei rămânând *în afara* acestui „*singur mod de a fi*” al Ortodoxiei.

Însă lucrurile stau altfel…pentru că adevărul nu e *reducționist*…

Biserica, cu toată sfințenia și rectitudinea ei, nu e prezentă *numai* în mănăstire…ci e prezentă până *în ultimul cătun* și *în ultima casă*…și *în ultima persoană* botezată ortodox și care *trăiește* în harul lui Dumnezeu.

A reduce Biserica Ortodoxă la Mănăstirile ei înseamnă *a-i nega universalitatea* și *vocația transfiguratoare*, îndumnezeitoare pentru întreaga umanitate și creație.

Dar, pe de altă parte, a minimaliza *aportul* și *vitalitatea* Mănăstirilor la viața Bisericii înseamnă *a privi secularist* lucrurile, pentru că *scopul* fiecăruia dintre noi este acela de *a ne dezlipi de lucruri*, de a ne dezlipi *interior* de lucruri…și nu să înotăm, până în gât, în materie și în plăceri.

Pe baza Evangheliei de astăzi [Lc. 18, 18-27] însă, deducem faptul că *viața monahală* sau *viața mirenească* nu sunt *importante* în primul rând pentru *locație* ci pentru *intensitatea vieții duhovnicești*.

Că eu *mă nevoiesc* în munți ca sihastru…sau sunt *preot*…sau sunt *monahie*…sau trăiesc la Brașov sau la Piatra Neamț și sunt *căsătorit*, sunt *familist* nu sunt *lucruri mântuitoare* pentru mine *prin ele însele*.

Ci *mântuirea* e *cu dovezi*, cu dovezi *de înduhovnicire*…indiferent dacă sunt preot, monah, copil, profesor universitar, femeie casnică, pensionară sau persoană cu handicap.

Mântuirea e *realitate personală*…și nu fapte *înșirate pe ață*!

Și ce credem noi azi, despre *contorizarea*/ *numărarea* faptelor bune…pe care le vedem ca pe *o comoară* pe care *o purtăm în spate* sau pe care Dumnezeu *ne-o depozitează* în cer, pentru că *numără continuu* toate faptele noastre bune…ca urmare a înțelegerii literale a expresiei „comoară în ceruri" [v. 22]…*credea* și arhontele de azi, din Evanghelie.

De aceea vroia să știe *ce mai trebuie* să facă…ce faptă bună *să mai facă*…pentru ca Dumnezeu să *o stivuiască în cer* pentru el…și când o veni moartea…să o găsească acolo: *intactă*…și *numai pentru el*.

Însă Domnul îi spune…și ne spune…despre *lăsarea a toate*…și despre *urmarea* Lui și nu îi încurajează *lista de fapte bune* văzute ca „arhivă personală de sfințenie".

Și atât monahii cât și mirenii *au lucruri*.

Monahul *renunță* la familia lui, la ce are *în mare parte*…Însă la mănăstire are lucruri, muncește, primește salariu…și are ce mânca…*în comparație* cu mulți scăpătați ai zilei…care trăiesc *mult mai prost* decât monahii.

Și există monahi *mai bogați* decât mirenii…după cum există mireni *mult mai bogați* decât sate și orașe întregi…bogăția în sine nefiind *o povară*…pentru că *nu o cari* în spate.

Ceea ce e o *povară*…o adevărată *povară* e *alipirea* de lucruri, de persoane, de moduri de a fi…care *ne predispun* la *dorința de a păcătui* mai mult decât *ne-am putea închipui*.

Care e însă *starea de echilibru* în toate acestea? Cum *să se comporte* monahul față de ale lui și mireanul de ale lui?

Dacă te arăți impasibil, *indiferent* față de familie, față de societate, față de lucrurile necesare vieții arăți că ești *iresponsabil* și *neomenos* pe lângă *ascetic*, necruțător cu tine.

Dacă însă te duci la orice sindrofie, faci compromisuri interioare unul după altul, cu tot felul de oameni care nu au nici în clin și nici în mânecă de-a face cu tine…ajungi *un relaxat,* un om *de lume*, un pătimaș *notoriu.*

Cum împaci *rigoarea ta interioară* cu *buna dispoziție* pentru alții?

Cum împaci dorința ta de liniștire și de adâncire în rugăciune…cu ieșirea la operă, la film, la un recital de poezie?

Cum împaci *dusul la serviciu* cu *dusul la Biserică*?

Cum împaci *vestimentația ta* cu vestimentația *tot mai iresponsabilă* a altora?

Dacă ești *contabil de fapte bune*…nu le vei *împăca* niciodată.

Pentru că cel care *le împacă* e cel care *își agonisește* mereu experiență duhovnicească pentru că e *un om duhovnicesc*, lipit de Dumnezeu prin harul Său.

Putem merge *cu Dumnezeu* la film, la operă, la Biserică, la bibliotecă, la cumpărături, pe stradă, în casele oamenilor, la spital, în penitenciare…putem să stăm de vorbă *cu oricine*.

Putem merge oriunde dacă *sintetizăm* totul, dacă folosim tot ce trăim și înțelegem spre *luminarea* și *adâncirea noastră* în cunoaștere, în sensibilitate, în dăruire, în omenie.

Dacă suntem *un burete plin de dorul de Dumnezeu*, dacă suntem *o inimă fierbinte pentru Dumnezeu,* o minte *atentă* și *binevoitoare* față de toți și interesată, în mod profund, de orice noutate, mișcare, *tendință* a umanității…orice experiență *se convertește* în *platina experienței teologice*.

Teologia este viața noastră *clipă de clipă*. Ea este ceea ce Dumnezeu *ne spune* când citim o carte,

când vorbim cu un om, când privim un film, când auzim o știre.

Teologia e *libertatea* cu care *mă iubește* Dumnezeu pentru că eu *mă dărui Lui* în tot ceasul și secunda…pentru ca El *să facă în mine* lucrarea Lui.

Da, e *cu neputință* să gândești *ce face Dumnezeu cu oamenii care I se dăruie Lui*, până *nu te dărui Lui*…ca să vezi *ce minune de om* face din tine!

El face din noi *oameni noi*…și nu *faptele noastre*, puse una lângă alta, ca un șir de mărgele!

Dacă rugăciunile, posturile, cărțile mele *n-au ajuns* la Dumnezeu și, ajungând la El, El *nu m-a făcut altul*, ce folos am eu *din viața mea*?

Și dacă par drept, sfânt, frumos, mărinimos, viteaz, neînfricat *numai* oamenilor…dar Dumnezeu *nu mă cunoaște*, nu mă cunoaște *din intimizarea* cu El, din apropierea de El, din *spusul la ureche* al vieții mele…ce folos am?

Știți faptul, fără îndoială, că mulți eretici și păgâni *au fapte imense*, admirabile, au vieți pline de dramatism și de vitejie spirituală.

Colecții teologice patristice imense scrise și editate de eterodocși, hinduși care țin posturi extreme, musulmani cu *o râvnă uluitoare* pentru credința lor, preferând moartea și să omoare pentru ea, pietate catolică sau protestantă sau neoprotestantă *uluitoare*…vedem la tot pasul…

Însă…nicio astfel de râvnă *improprie* Bisericii lui Hristos nu avem în calendarul nostru.

Râvna *autentică* e *râvna plină de adevăr*.

Sfințenia e *plină de adevăr*, de *adevărul integral* al Ortodoxiei.

Și asta e diferența: putem fi *admirabili* ca oameni de conștiință și de morală, ca oameni *de caritate*, ca oameni care salvăm de la *delfin* până la *păduri virgine*…însă, în același timp, să nu avem *nimic de-a face* cu viața ortodoxă, cu îndumnezeirea și sfințenia Bisericii.

Însă sfinţenia nu e *străină* de nicio *dorinţă bună* a umanităţii.

Măreţia intelectuală şi *morală* a celor *din afara* Bisericii trebuie *să ne umilească* şi *să ne întărească în nădejdea* că Dumnezeu are grijă şi *de ei* şi *de noi*.

Ca să evanghelizezi pe cineva fără cultură şi alfabetizare…trebuie *să îl instruieşti* mult timp.

Însă pentru cineva care *a înmagazinat* zeci de biblioteci, care ştie multă teologie, multă cultură…dar este *eterodox*…e nevoie de *exemplul viu*, de exemplul tău viu, de faptul de a fi *o icoană* pentru el…adică *să fi citit şi tu tone de bibliotecă*…şi să le poţi explica, în mod *viu* şi *iluminator*…pentru el…care crede că *ştie*…dar încă *n-a înţeles* lucrurile *importante*, mântuitoare…

Adică nu avem nevoie doar de *conferinţe pentru tineri*…ci şi de conferinţe pentru copii, pentru mame divorţate, pentru văduve, pentru muncitori pe şantier dar şi la computer, pentru *savanţi* şi *nebuni*, pentru *proşti* şi *înşelaţi*, pentru *eretici* şi *păgâni*, pentru *drogaţi* şi *posedaţi*.

O, da, o Biserică *vie* este o Biserică *eficientă*!

Biserica *vie*…este *eficientă* prin cât *iluminează* şi *sfinţeşte*.

Biserica vie nu e *o statistică* ci *o iradiere continuă de viaţă dumnezeiască*.

Iar în ea *torţionarii* şi *contabilizatorii de sfinţenie* sunt *puţini* pentru că *se simt penibili*.

Acolo unde dorinţa principală e aceea de *a sluji*, de *a te jertfi*, de *a ieşi în întâmpinarea altora*, de *a pune în lucrare* darurile lui Dumnezeu din viaţa ta…nimeni nu mai ascultă *închipuiri de sine*.

Însă când Biserica e *aţipită* în buna părere despre sine…când se gândeşte la *ce îi mai lipseşte*…atunci nu poate da *o mărturie credibilă* despre viaţa cu Dumnezeu…pentru că nu o interesează aceasta de fapt.

Şi acesta e motivul pentru care la Biserică, *în timpul slujbei* sau *după slujbă*, răspândim bârfe, cancanuri, fobii de tot felul…şi nu *ce ne-a mai luminat* Dumnezeu despre una sau alta, vreun

comentariu la o carte, vreo *descoperire importantă* făcută de către noi, vreo *faptă de conştiinţă*.

Şi, la urma urmei, răspândim ceea ce *suntem* şi *facem*.

De aceea, ceea ce pare *cu neputinţă* la noi, care nu încercăm *să ne mişcăm din loc spre Dumnezeu* e *cu putinţă imediat* la Dumnezeu…Care revarsă *luminări* şi *har fără măsură*, ca dar *viu*, neapărat pentru fiinţa noastră avidă de cunoaştere, de bucurie, de împăcare, de frumuseţe.

Dumnezeu să ne îmbogăţească *în dor de Sine* şi *în inimă paşnică*. Amin!

Predică la *pomenirea* Sfântului Apostol Andrei [30 noiembrie 2011]

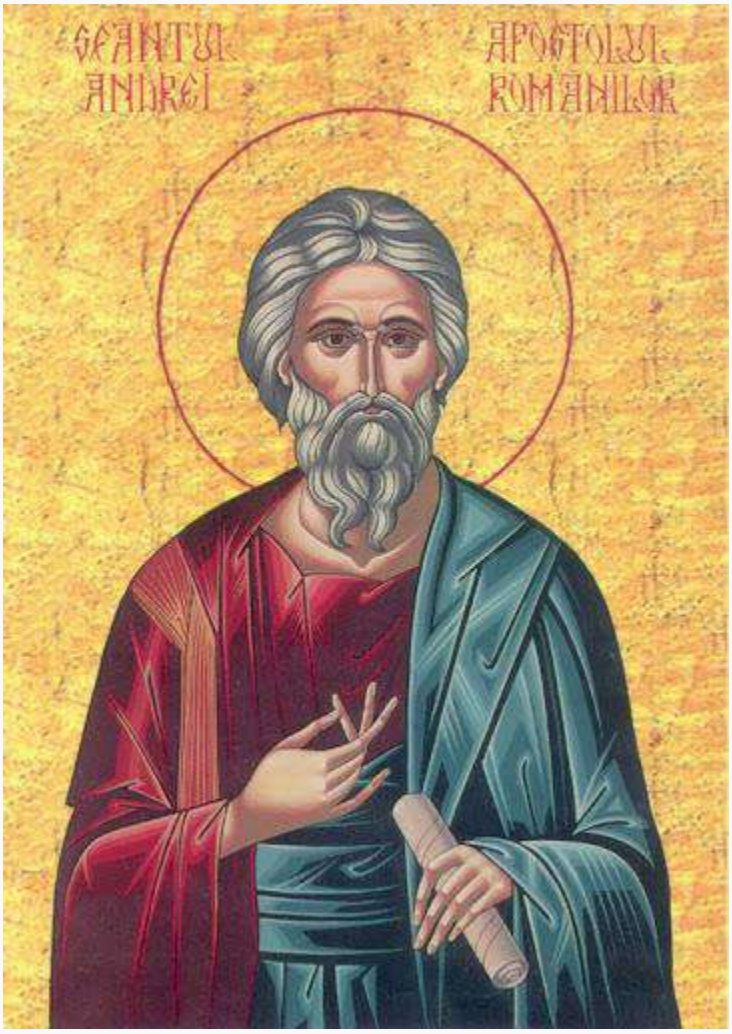

Iubiți frați și surori întru Domnul[63],

nici acum 2.000 de ani…oamenii secularizați, *îmbâcsiți* de teluric, nu credeau că propovăduirea *a o mână de oameni*, toți *Ucenici ai lui Hristos*, o să aibă un astfel de *impact universal* și *o să dăinuie*!

Nici atunci nu i-au creditat *cu prea multă încredere* pe Sfinții lui Dumnezeu…iar ei nu s-au uitat la imensa populație *ostilă* sau *indiferentă* din jurul lor.

Căci dacă ar fi *pactizat interior* cu *torpoarea* din jur, dacă s-ar fi gândit că *o să vină* o ceată de Îngeri *ca să le facă slujba*, așa, *în locul lor*, Sfinții Apostoli n-ar mai fi bătut pământul în lung și-n lat pentru vestirea *adevărului* și *a mântuirii* care vine din Evanghelie.

Adevărul e contiguu cu mântuirea…pentru că el naște *sfințenia*, care e *sălășluire* a slavei lui Dumnezeu în cei care I se închină și Îl slujesc pe El în mod drept/ cu adevărat pe Dumnezeu pentru că sunt *plini de tot adevărul Său*.

Căci cum ai crede adevărul lui Dumnezeu *doar parțial*?

Cum să te bucuri doar *pe sfert*?

Cum să crezi că ești *întreg*…dacă nu ai toate membrele/ mădularele care te fac să fii *om deplin*?

Adevărul Vechiului Testament se face și mai *evident* în Noul Testament iar Cel care *grăise* prin Profeți ne vorbește, în Evanghelie, în trup, ca *Dumnezeu întrupat*.

Dumnezeu adevărat și om adevărat, ambele firi ale lui Dumnezeu Cuvântul întrupat fiind unite *în aceeași* persoană a Sa, preexistentă, veșnică.

Și ambele Testamente, împreună cu Tradiția și slujirea continuă a Bisericii, sunt *ochii* prin care noi *Îl vedem* pe Dumnezeu, cunoaștem adevărul Lui și ne îmbogățim de imensitatea slavei Lui.

[63] Predică scrisă în data de 26 noiembrie 2011.

Predica, iubiții mei, este *o introducere* în relația cu Dumnezeu…dar ea, această relație cu El, e sacramentală, e liturgică, e duhovnicească, e teologică, e imnică, e confesivă, e iconică, e existențială, e clipă de clipă.

Predica te îmbie să guști din tăcerea și pacea lui Dumnezeu și să te bucuri de El, Cel euharistic, de Icoanele Lui, de adevărul Lui, de cântările adresate Lui, de faptele care *ne unesc* cu El și ne fac să ne dezicem de *rău*, de adversitatea față de *Binele personal*.

A încerca doar una dintre *unirile* cu El înseamnă *a ne priva*, fără discernământ, de totalitatea *frumuseții bisericești* a lui Dumnezeu.

Frumusețea Lui Dumnezeu *ne inundă* din Sfânta Euharistie dar și din Sfânta Scriptură.

Icoanele Lui *ne strălumineză* cu frumusețea Sa, dogmele Lui ne umplu de *curăția* și *dreptatea Sa*, iar creația Lui, ca *o icoană înțelegătoare*, contemplativă, ne unifică mintea ca *să ne unim* cu El, cu Unicul și Primul.

Da, nici Sfântul Apostol Andrei, Evanghelizatorul, Părintele nostru, Apostolul nostru, nu a fost *crezut* de mulți…și a fost *minimalizat*…batjocorit…izgonit…famat!…

Însă el nu a luat aminte la *vorbele lumii fără Dumnezeu*…ci la glasul Lui, al Celui care le-a spus *să îndrăznească*, pentru că El le-a dat lor, Apostolilor, putere preadumnezeiască, puterea harului Său, ca să calce peste prostia, satanizarea, idolatria, nesimțirea și nesfințirea lumii.

Și anul trecut am vorbit despre viața lui[64]…și despre locurile pe unde el a propovăduit…iar anul acesta, după cum bine vă amintiți, pe 24 octombrie 2011, prin preacinstitul său cap, Sfântul Andrei a fost la București[65]…și credincioșii români au venit cu mult entuziasm ca să i se închine.

---

[64] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/11/29/predica-la-pomenirea-sfantului-apostol-andrei-cel-dintai-chemat-la-apostolat-30-noiembrie-2010/.

[65] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/10/24/sfantul-apostol-andrei-la-bucuresti-24-octombrie-2011/.

În viață…și după moarte, ca unul *mereu viu*…Sfântul Andrei *evanghelizează*, evanghelizează cu aceeași îndrăzneală dumnezeiască, și e primit cu aceeași reticență, indiferență de către mulți…dar și cu multă iubire și frumusețe de către cei credincioși.

Adică: la fel ca atunci…e și acum!

Cei care simt *mirosul spre viață* al slavei lui Hristos *se schimbă*, se înnoiesc în simțuri…

Înțeleg rostul vieții…înțeleg decadența lor, stricăciunea din ei înșiși, pe care patimile, pe care le-au cultivat, au adus-o…și de aceea *au foame* de înnoirea vieții.

Sufletul *se înnoiește continuu*…și are nevoie de *spălare pe față continuă*!

Oricând ne spurcăm, ne întinăm…trebuie *să ne spălăm*…

Sufletul și trupul *se spală cu har* dacă *se înnămolesc* cu păcate.

Și în Casa slavei Sale, în Biserica Sa, împodobită de Dumnezeu cu sfințenie prea minunată, oamenii *se spală* ca într-un lavoar imens, ca într-o baie imensă…și *curăția* lui Dumnezeu este *frumusețea* noastră, e *haina* care ne ține de cald și care *ne întărește,* ne dă curaj în fața bolilor, a dezamăgirilor, a tristeților, a îndoielilor și a nesocotirii noastre în chip și fel.

O, nu, nu sunt doar *metafore*!

Ci *poezia* acestei sfințenii care ne inundă ne dă să vorbim *frumos*, delicat despre îmbrățișarea pe care ne-o face Dumnezeu prin Sfintele Sale slujbe, pentru că ea e *reală*, e covârșitoare, e *netrecătoare* în noi, pentru că e *mireasma vieții Lui* spre o tot mai mare *viață duhovnicească*.

Unul o simte, o gustă, o înțelege tot mai mult…pe când altul nu o simte, nu o crede…se învârtoșează tot mai mult…neagă cu ardoare…

Însă *negarea* harului lui Dumnezeu e un chin, e *o plăcere dureroasă*, sfâșietoare, care ne face tot *mai urâți* sufletește, tot *mai dezagreabili* la nivel moral.

Pe de o parte, te crezi *zeu*, nu vrei să dai nicio *întâietate* cuiva, vreunei alte ființe în viața ta, te crezi *al tău*, profiți de tine, încerci *să uiți* că ești trecător ca și o gâză…iar, pe de altă parte, încerci să faci din *viciile tale* un mod de *a-ți suporta viața*.

Însă curvia, beția, drogul, violența, vanitățile de tot felul *nu te scapă* de frică, de neîmplinire, de teamă, de insucces, de urât, de suferință, de moarte…de Iad…

O frică cocoșantă și *o neîmplinire delirantă* sunt tot bagajul tău de ateism, de solipsism prozaic.

Pentru că tu te crezi *singurul important* și *singurul viu* numai *în mintea ta*…în timp ce realitatea e *mult mai pragmatică* cu tine.

Realitatea Sfântului Andrei era de *un pragmatism al îndumnezeirii cuceritor*.

Cuvintele predicilor lui te invitau la *un nou mod de viață*, la *un mod de viață teologic*…care îți aducea nu doar *împlinirea interioară momentană*…ci s*anctificarea/ îndumnezeirea* trupului și a sufletului tău.

De aceea, predicile nu sunt *vorbe frumoase*…ci, în primul rând…*adevăruri care te transfigurează*, care *te înnoiesc ontologic*, care te fac *să Îl îmbrățișezi* pe Dumnezeu cu toată ființa ta.

Și onlineul este spațiul în care *predica transfiguratoare* își găsește *o casă perpetuă*, o bibliotecă portabilă…care ne face să o auzim…să o reauzim…pentru ca să ne *lămurim* nu numai *crezurile* dar și *sentimentele* și *voința*…întreaga viață, întreaga determinare…însuflețirea pentru *a fi viu*…și pentru a fi *frumos* împreună cu Dumnezeu și cu oamenii și cu toți Îngerii Lui.

Căci după cum observați nu e de ajuns *să știi ce trebuie*…ci e nevoie *să și faci ce trebuie*.

Și ca să fii *omul lui Dumnezeu* trebuie *să te zbați să fii frumos* în gândurile, în sentimentele, în toate faptele tale.

Da, nu reușim clipă de clipă *să fim frumoși*!

Secretul însă *al rezistibilității în duhovnicie* e acela de *a nu te lăsa convins* de faptul că *urâțenia* e *adevărata noastră frumusețe*.

Nu, *urâțenia spirituală*, adică *păcatul*, nu e *frumusețe*, oricum s-ar chema păcatul acela!

Și oricum l-am masca noi, oricum l-am schimba ca să sune mai puțin *contondent*…el, păcatul, *ne desfigurează fața* precum *loviturile* unei bâte de oină[66].

Însă frumusețea trebuie *să se împânzească*!

Adevărurile Lui trebuie *mărturisite*, pentru că *ele înfrumusețează* lumea.

De aproape 5 ani de zile, *Teologie pentru azi* încearcă *să înfrumusețeze* oamenii, să-i *umanizeze* prin cultură și *să-i spiritualizeze* prin teologie.

Nu suntem *singuri* la nivel online…dar nici *prea mulți* nu suntem!

Însă modul nostru, al celor care creăm online în Ortodoxie, mai mult sau mai puțin *profesionist*, mai mult sau mai puțin *înțelept*, schimbă mentalitățile. Le schimbă în bine…

Pentru că una e *să nu vezi nimic* despre credință, despre Sfinți, despre frumos…și alta e *să descoperi* și *să privești* oaze de bucurie, de curaj frumos, de dedicare la nivel online…unde se cresc *altfel de valori* decât cele *plezirist-consumiste*.

În cinci ani s-au schimbat *enorm de multe* la nivel online.

Aici, în *directețea curentă*…nu trăim „virtual”, nu trăim „ipotetic”…ci *cu toată ființa* și *în mod imediat*.

Iar cei care se uită astăzi *la online*…așa cum se uitau bunicii noștri *la aparatul de radio*…la început…vor înțelege cu timpul că cei care vorbesc la radio, cât și cei care vorbesc cu ei la telefon…cât și cei care scriu pentru ei în online sau editează imagine la TV au mâini și picioare, au suflet și viață, că sunt *reali*…și *nu fantasmagorici*.

Avem nevoie de *respectul*, *ajutorul* și *prezența dumneavoastră* pentru ca să ne *îmbogățim reciproc*!

A da cu pietre…în mâna care *vă întinde masă* zi de zi, în cel care vă dă *mâncare pentru*

---

[66] Idem: http://www.artimex.ro/ro/doina.htm.

suflet…înseamnă *a vă ucide* proprii *părinți duhovnicești*, care vă hrănesc cu idei, cu viață, cu chintesența interiorității lor.

Și când *a venit* Sfântul Andrei la noi, în București, când *a revenit* în România…prin preacinstitul său cap…cei care *ne-am atins* cu trupul și cu sufletul nostru de iradierea prezenței sale duhovnicești…am constatat identitatea dintre *adevăr*, *bucurie* și *comuniune*.

Adevărul *ne unește*, el *ne bucură*, ne entuziasmează și el creează *comuniunea duhovnicească* între mii, milioane de persoane.

Cuvintele mele pot ajunge *la milioane de persoane* fiind online…și eu mă împărtășesc *de cuvintele altora*, a mii de oameni, din care *cresc* și *mă dezvolt* intelectual, moral, sentimental, volițional, caracterologic.

Toți cei pe care *îi citesc*, îi văd, îi simt, *îi cunosc* mă ajută *să fiu altul*…semn că am nevoie *de toți* ca să fiu *mereu altul*.

Și prietenul, și dușmanul, și necunoscutul meu *mă fondează* într-un fel anume, *mai gentil* sau *mai dureros*…

Eu sunt *în comuniune* cu toți…chiar și atunci când eu *nu mai vreau să accept* această comuniune…această *legătură* a mea cu toți ceilalți…prin aceea că *toți suntem creația lui Dumnezeu*.

Și demonii și oamenii potrivnici lui Dumnezeu au aceeași *existență* și *viață* primite ca *dar*, ca și noi, numai că ne diferențiază *ce facem* cu viața noastră.

Și Sfântul Andrei ne spune *ce a făcut el* din viața lui: *o frumusețe unică* și *iluminatoare* pentru întreaga istorie a umanității.

Iar dacă alegem să fim *sclavii* unor *principii utilitariste* suntem *o marfă* și *unelte de lucru*…pe când, dacă alegem *să ne sfințim viața*, cu toate eforturile și traumele pe care le implică acest *demers eclesial*, ajungem *frumuseți ontologice*,

făclii vii ale Împărăției netrecătoare a lui Dumnezeu.

Și *binecuvântată* este Împărăția Lui, cea preaveșnică și netrecătoare, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 27-a după Rusalii [2011]

†

Iubiți frați și surori întru Domnul[67],

Evanghelia de astăzi [Lc. 13, 10-17[68]] se ocupă cu întrebarea: cum trebuie *să ne petrecem* sărbătorile?

Sau cum trebuie *să fie* sărbătorile noastre, ortodoxe, în așa fel încât să simțim și noi că *ne priesc* pe de-a-ntregul?

Adică trebuie *să ne cocoșăm* tot timpul spinarea cărând genți cu alimente și cadouri, să facem 10 feluri de mâncare și *să nu vedem* pe unde trece vremea, să mergem în Egipt, la soare și să ascultăm colinde…sau la schi și *să ne rupem gâtul* pe-acolo?

Există și varianta *nefardată*: stai acasă, ții la salariu și pensie, mai închizi caloriferul sau faci foc mai puțin…mănânci fără nazuri…și *te duci* sau *nu*…la Biserică, dar știi că e *Naşterea Domnului*, că sunt *zile de sărbătoare*, că acum lucrurile sunt *altfel*…

---

[67] Predică scrisă în data de 29 noiembrie 2011.

[68] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/12/03/predica-la-duminica-a-27-a-dupa-rusalii-2010/.

Sărbătoarea *de acasă*…cu statul la televizor sau la computer și cu dusul la Biserică…ceva colinde…ceva milostenie și un dus la cimitir…cred că e *majoritară* în România.

Și pentru această *sărbătoare*…învățăm de la Domnul…că *binele,* deschiderea *generoasă* și *iertătoare* e lucrul *capital* pentru ca să ne simțim *bine sufletește*.

Faptul de *a vrea binele* și de *a ne împăca cu toți*, în primul rând cu Dumnezeu *în inima noastră,* e *fundamentul* sărbătorii.

Pentru că Domnul mergea *în sabate*/ în zilele *odihnirii duhovnicești* la Biserică și acolo făcea *bine*, vindeca, ierta, mântuia pe cei care erau ținuți *în robie*/ în captivitate de către demoni.

Așa că răspunsul la *întrebarea inițială* e acesta: sărbătorile trebuie *trăite eclesial*/ *bisericește* și cu atitudinea interioară a celui care *vrea să facă binele* și să lase urme *frumoase* în viața lui…căci zilele noastre sunt *puține* și *triste*…

Dar nu e *de ajuns* mersul la Biserică…și nici *legitimarea* noastră ca oameni *religioși*…dacă pe *premise* teologice, ca *mai marele sinagogii* de azi, căutăm *pretexte* pentru *neiubire*, pentru *neîntrajutorare*, pentru *excluderea de la bucurie* a altora.

Pe de altă parte, există *săraci reali* în România, *falși* săraci, oameni *demni* și bogați *săraci*.

Săracii *reali* sunt oamenii pe care, cel mai adesea, *nu îi vedem*…pentru că ei chiar sunt *de plâns*. Sunt singuri, grav bolnavi, abandonați, bătrâni sau copii, cu diverse grade de handicap și, mai ales, *de tristețe*…

Îi vedem, cel mai adesea, pe *falșii* săraci, pe cei care au transformat cerșetoria într-o *meserie*, și care *își numără banii* la sfârșitul zilei…și, cu cei cu care *mai rămân*, după ce își plătesc *codoșii cerșetoriei*, trăiesc *insolent de bine*, mulți dintre ei…

Românii *demni* sunt cei care *își plătesc* taxele și impozitele la zi…chiar dacă nu îi dau banii afară din casă…care sunt *responsabili* pentru

fiecare faptă a lor, care *muncesc* de dimineață și până-n noapte…și cărora *le e rușine* să ceară ceva când *nu au*…pentru că știu *valoarea* muncii.

Bogații *săraci* sunt cei care, pe măsură *ce sărăcesc* și *se schimonosesc* la nivelul sufletului…își mai iau *o mașină*…deși mai au *nouă*…și mai *derapează* puțin la TV sau printr-un ziar…chit că și până acum i-am mai văzut în aceste ipostaze *prozaice*…

Faptul că Domnul *se oprește cu privirea*…pe trupul unei femei posedate de 18 ani, de un demon ce o gârbovise, o adusese de spate, *o rablagise* înainte de vreme…și *o cheamă* la El…este *esențial de înțeles* într-o relație.

Pentru că numai când privești *în mod profund* oamenii…înțelegi *ce probleme au* și că vizavi de astfel de probleme trebuie să te comporți *cu seriozitate*.

Nu poți să te duci *cu gura plină de râs*…în casa unei văduve, a unui suferind, a unui om cu probleme sufletești și trupești…după cum nu poți privi *cu aroganță* pe un om aruncat în gunoaie, în zdrențe!

Nu intri într-o relație cu *supoziția* că *știi* cine este cel din fața ta.

Nu te duci la om *cu texte din Scriptură*…ci cu ceea ce *ai devenit tu* datorită *relației* cu Dumnezeu.

Și nu transformi sărbătoarea într-un *simplu ritualism* (merg la Biserică, ascult n-ascult, înțeleg nu-nțeleg…am fost acolo și gata!), pentru că sărbătoarea e *bucurie*, e *împlinire*, e *revărsare de umanitate*, de umanitate *transfigurată* în jur.

De vreo trei secole oamenii *pre* și *postmoderni* vorbesc despre *iluminism* și despre *umanism*…despre *maniere elegante*…despre *etichete sociale* și *cerebralizarea comportamentului*…despre *echitate* și *coresponsabilitate*…și oamenii sunt *tot mai animalici* în comportamentul lor.

De ce? Pentru că *lozincile ideologice* nu sunt decât un travesti.

Părem *mai domni*…ca să nu fim *amendaţi* şi *aruncaţi* din culcuşul nostru.

Părem *mai doamne*…pentru ca să nu ne *cocoloşim* buna *imagine* socială…

Dar *patimile noastre* sunt *vii*, o, Doamne, *cât de vii*!

Ele, *patimile*, nu sunt nici *umaniste*, nici *raţionale*, nici *benefice social*, nici *semne de noblețe*, nici *înlesniri* pentru *o viaţă mai bună*…ci *lipsă de bucurie*, neîmplinire, răceală, singurătate, frică…

Tocmai de aceea, *mai marele sinagogii* a trecut *pe citate*…pe *foc automat* împotriva *esenţei* sărbătorii, adică *a facerii de bine*, a bucuriei *interioare*, când a fost pus faţă în faţă cu *eliberarea de tristeţe*, de demonism, pe care o făcuse Însuşi Stăpânul întregii existenţe.

Cu alte cuvinte: *să rămână* handicapaţii cu handicapul lor, să rămână triştii tot *trişti*, nemângâiaţii tot *nemângâiaţi*, oropsiţii să rămână *cu greutăţile lor*…şi să ne bucurăm la Biserică *doar noi*, ăştia frumoşi, cu bani şi cu nesimţirea până-n nori!

Tristeţe *geloasă* pe *binele făcut altora*.

Dacă *îi merge bine*…şi mie *îmi merge rău*…atunci *să ne meargă la toţi* la fel *de rău*: aceasta e *non sărbătoarea*!

Non sărbătoare despre care Domnul îi mai vorbise *ierarhiei evreieşti*, când îi spusese că voi aveţi *cheile teologiei* în mână şi nici voi *nu intraţi* dar nici pe alţii nu-i *lăsaţi să intre*.

Nici pe alţii *nu îi învăţaţi* cum *să trăiască dumnezeieşte*…dacă vouă *vă sticlesc* ochii *după bani* şi după *viaţa în huzur*.

Cei care *au văzut* minunea…nu au fost *de acord* cu ea în inima lor…pentru că nu o doreau *izbăvită* de boala demonizării pe femeie.

Și de aceea și Domnul a vorbit cu durere despre *fățărnicia* lor proverbială…pentru că nu doreau *nici pentru femeie* și nici pentru ei *izbăvirea de păcate*.

Și cine nu dorește *să se vindece de păcate*…nu poate *să se bucure* când îi vede pe alții umplându-se de *tot mai mult bine* și *de cunoaștere duhovnicească*.

Sărbătoarea *vine*, poți să ai *de toate*…sau să nu ai *prea multe*…dar dacă *nu te bucuri* de ceea ce e frumos, sfânt, curat, minunat…și nu cauți, cu toată inima, bucuria lui Dumnezeu în comuniune cu întreaga umanitate și cu tot cerul…sărbătoarea *nu te îmbogățește*, nu te face *mare* la inimă…

Schimburile de scrisori, de cadouri, vizitele…trebuie să exprime *frumusețea* noastră interioară, gândurile noastre *de bine*…și nu diverse meschinării.

Ele trebuie *să ne apropie*…și nu *să ne despartă* și mai mult.

Și nu ne vom *ruși*na de *binele* făcut altora și nici de *respectul* vizavi de alții și nici de *recunoștința* pentru cei care ne-au făcut bine, dacă nu vom *abdica* de la *binele făcut ca respirație zilnică*. Amin!

Predică la *pomenirea* Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei [6 decembrie 2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[69],

Sfântul Nicolae, *Părintele milostivirilor*…este *patronul duhovnicesc* al platformei noastre, *Teologie pentru azi*[70], pentru că acum 5 ani de zile…începeam această *lucrare învăţătorească la nivel online* tocmai în ziua sa de pomenire, pe *6 decembrie 2006*.

A trecut timpul…și am înțeles că *rolul nostru* e acela de *a dărui mai mult decât primim*…că rolul nostru este acela de *a uimi prin măreția dăruirii* și *prin constanta muncă de creaţie*.

[69] Predică scrisă în data de 1 decembrie 2011.
[70] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/.

Însă creația noastră nu este *o luare la întrecere* cu cineva…ci *o ieşire de conştiinţă spre toţi*, o ieșire *în întâmpinarea tuturor*…o întâmpinare *de suflet* pentru toți cei care au nevoie de niște *prieteni reali*.

Și cred că Dumnezeiescul Nicolae ne-a condus spre *o tot mai echilibrată* perspectivă *a întâmpinării* tuturor…în ciuda tuturor *obstacolelor* care au apărut între timp.

Cine este *Dumnezeiescul Nicolae* și de ce bunătatea sa a ajuns *proverbială*…până la a ne pune ghetuțele ca să fie *umplute* de cadouri?

S-a născut în cetatea *Patara* din regiunea Lichiei, în Turcia de azi, pe la anul 280 d. Hr., din părinți de bun neam, credincioși și bogați: *Teofan* și *Nona*…iar *Nicolae* (în limba greacă) înseamnă *biruitor de popor*.

Și când biruie *atâtea inimi* cu bunătatea sa, cum nu e el *biruitorul* inimilor noastre?

A fost singur la părinți…și din prima clipă a fost *un copil minunat*: la prima sa îmbăiere *a stat trei ceasuri* pe propriile-i picioare, a supt *numai din sânul drept* al mamei sale și miercurea și vinerea sugea *numai seara* de la sânul mamei, postind peste zi în mod paradoxal.

Ager la minte și înțelept.

O copilărie fără prietenii rele, vorbe nefolositoare și întâlniri cu fete.

Petrecea mult la Biserică, în rugăciune și citire.

Unchiul său, tot *Nicolae*, era episcop. Acesta l-a crescut în cuviință și l-a hirotonit preot mai apoi, prorocia pentru el împlinindu-se, aceea că va fi *un nou soare* pentru lume.

Ca preot are o viață foarte ascetică.

Și-a împărțit averea primită de la părinți…și îl ajută pe tatăl sărac, cel cu 3 fete de măritat…pe care îl scapă de la faptul de a-și transforma casa în bordel.

De aici încolo…milostivirea sa va deveni *și mai evidentă*.

Sfântul Nicolae vrea să meargă în Țara Sfântă ca să se închine. Satana vrea să îi scufunde corabia cu care naviga. Oprește furtuna pe mare. Învie un marinar mort.

Ajunge în Alexandria Egiptului, și aici tămăduiești bolnavi și îi alungă pe demoni din oameni. Ajunge apoi la Ierusalim, se deschid ușile Bisericii înaintea lui, e sfătuit în mod mistic să se întoarcă în patria sa.

Devine monah, e chemat în mod extatic la episcopat și e condus de Dumnezeu la Mira Lichiei pentru aceasta.

Episcopii, care trebuiau să îl aleagă, sunt luminați de Dumnezeu ca să îl aleagă *episcop* pe Sfântul Nicolae.

În vedenie, Domnul i-a dăruit *o Evanghelie* iar Prea Curata Stăpână *un omofor*…și astfel *l-au încredințat* să primească episcopatul.

A trăit în vremea împăraților romani *persecutori* Dioclețian și Maximian. A fost întemnițat și chinuit. Este eliberat în vremea Sfântului Constantin cel Mare și luptă împotriva păgânismului.

A participat la *Sinodul I Ecumenic* de la Niceea, din 325 d. Hr. și aici l-a pălmuit pe Arie pentru *neobrăzarea lui eretică*.

Părinții sinodali i-au retras, pentru acest gest, *însemnele arhierești* dar Domnul i-a dăruit *din nou* Evanghelia și Prea Curata Stăpână omoforul.

Ajută pe oameni în timpul secetei.

Face judecată dreaptă.

După o scurtă boală a adormit la adânci bătrânețe, pe la anul 345 d. Hr.

Și după adormirea sa a izvorât mir din Sfintele sale Moaște și…minuni nenumărate a făcut în întreaga lume până astăzi.

Însă, când spui *Sfântul Nicolae*…spui *bunătate*.

Și a avea *bunătate* înseamnă a avea *înțelegerea* oamenilor, înțelegerea *greutăților* și a *problemelor* lor.

Iar cum noi, cu toții, căutăm *prieteni*…sau cum vrem să știm *să fim prieteni* cu alții…avem în Sfântul Nicolae *un sfătuitor* pentru *prietenie*…pentru că Înalt Preasfinția sa ne învață pe toți că *prietenia reală* e una *sfântă,* e una *de conștiință,* e una *frumoasă* și *totală*.

Și dacă noi suntem de vină că *nu putem iubi* și nu putem *ierta*…de unde să știm ce înseamnă *prieten pentru totdeauna*?

Cum să vrem *să experimentăm autenticitatea* unei relații și, în același timp, să nu vrem să facem *niciun efort* pentru ea?

Așa că, *în relațiile cu oamenii*…trebuie *să ne curățim inimile* ca *în relația cu Dumnezeu*.

Iar dacă văzătorii de Dumnezeu sunt *cei curați cu inima*…prietenii *reali*…sunt tot cei *curați cu inima,* cei *simpli la inimă,* care *nu simt una* și spun *alta*…ci care au cuvinte și gesturi care *coincid* cu *adâncul inimii* lor.

Prieteniile și iubirile *reale*…ca și *iubirea de Dumnezeu* sunt *flori* ce trebuie *îngrijite permanent*.

Dacă nu le uzi *permanent* cu gândul cel bun, cu încredere, cu dorința de *cunoaștere* și *respectare* a celuilalt intervine molima *invidiei,* molima *îndoielii,* molima *nesincerității*…și floarea *iubirii,* a *prieteniei* sau *a relației colegiale* și *principiale* se pălește.

Și dragostea, relația se erodează, se strică, *se diluează*…pentru că e nevoie de *fidelitate* în relație de ambele părți.

Și când unul *trădează* relația…își trădează *caracterul* sau *își dezvăluie metehnele* caracterului său…

Se pot vindeca relațiile de *infidelitate*? Da, într-un *anume grad*.

Numai că trebuie *să ai eroismul* de a-ți *recunoaște* greșelile și limitele în cadrul relației.

Iar dacă *nu simți să faci nimic* pentru *a repara* o relație…înseamnă că a fost o *pseudo relație*…de care *ai scăpat*…pentru că în cadrul ei *vă mințeați reciproc*.

Vă mulțumim tuturor pentru *sprijin* și pentru *fidelitate*…și vă dorim *numai bine*. Amin!

Predică la Duminica a 28-a după Rusalii [2011]

†

Iubiți frați și surori întru Domnul[71],

după *praznicul fără bucurie*…Evanghelia de azi [Lc. 14, 16-24[72]] teoretizează pe marginea *cinei fără participanți*.

Pentru că o parte dintre *oamenii religioși* aflați în sinagogă *nu s-au bucurat* de *vindecarea* demonizatei cocoșate de 18 ani…după cum la *Cina cea prea mare* a Împărăției lui Dumnezeu, *cei chemați* n-au vrut să vină din *diverse motive puerile*…și *cu totul improprii chemării*.

Și a cui și care *chemare*? Chemarea lui Dumnezeu la bucurie.

Pentru că *Omul* din parabola de astăzi, acest *Preamilostiv*, Care i-a chemat *pe mulți*…adică *pe toți* la Împărăție…S-a văzut *refuzat* de foarte mulți într-un mod pătimaș, prefăcut, mincinos…

L-au refuzat și Îl refuză…pe Dumnezeu *în mod ipocrit* și *irațional*.

Pentru că nu există niciun motiv *plauzibil*, nicio rațiune *sănătoasă* pentru care un om…poate

---

[71] Predică scrisă în data de 6 decembrie 2011.

[72] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/12/10/predica-la-duminica-a-28-a-dupa-rusalii-2010/.

să Îl refuze pe Dumnezeu, adică să-şi refuze *propria fericire* şi *împlinire veşnică*.

Dumnezeu *ne cheamă*…ne invită *la bucuria îndumnezeirii*…ne face *cea mai serioasă invitaţie* din câte pot exista…iar noi *pretextăm* că avem *pământ de lucrat*, că avem *boi de încercat*, că avem *femei…de iubit*…adică *n-avem timp* pentru El.

Însă observaţi, vă rog, *ilogicitatea* oamenilor invitaţi în comparaţie cu *măreţia dăruitoare* a Celui care îi cheamă!

Dumnezeu îi cheamă *la bucurie netrecătoare*…iar oamenii *preţuiesc* lucrurile mici, trecătoare, stricăcioase…

De aici titulatura, pe deplin meritată, de *oameni trupeşti* dată unor astfel de oameni care *se bucură egoist* de creaţia lui Dumnezeu, de plăcerile vieţii, de ei înşişi…mai *presus* de Dumnezeu.

Însă o astfel de „bucurie" egoistă e fără valoare, fără *consistenţă*…pentru că nu e *comuniune*, nu e *înfrăţire*, nu e *veselie dumnezeiască*.

La cină, la un dineu, la o nuntă…mergi pentru ca *să te bucuri* cu cel care *te-a invitat*.

Şi dacă *poţi* şi *vrei să te bucuri* cu el…te duci, *onorezi* invitaţia.

Iar dacă nu poţi, trimiţi *un dar* sau *îţi ceri scuze* de aşa manieră…în care cel care *te-a invitat* să te considere *prieten*…şi nu *un indiferent*…

Iar faptul că dintre cei care *au refuzat* invitaţia lui Dumnezeu…niciunul *nu s-a răzgândit*…îl vedem din aceea că Domnul i-a chemat şi pe cei nechemaţi *iniţial*, adică a chemat *şi neamurile*, după ce *îi chemase* pe fiii lui Israel, adică *pe toţi păcătoşii* la mântuire.

Israelul, *în integralitatea* sa, nu a vrut *să Îl recunoască* pe Fiul lui Dumnezeu întrupat.

Nu L-a recunoscut pentru că *nu L-a văzut* cu ochii inimii. Doar puţini *L-au văzut* şi *s-au bucurat de mântuirea Lui*…

Tot la fel: doar unii dintre neamuri L-au dorit, L-au iubit și au adormit *somnul nemuririi* întru El.

Și versetul al 21-lea, care vorbește despre *sărăcie*, despre *schilodire, orbire, neputința de a merge* se referă la *starea interioară*, decăzută a celor *chemați*…care au fost chemați/ invitați/ *poftiți* la bucuria netrecătoare…în ciuda neputințelor lor duhovnicești.

Asta ar trebui să ne dea de gândit, nouă, celor care spovedim și împărtășim oamenii: credincioșii vin la Biserică *ca să mănânce* din Cina Împărăției și nu pentru ca să fie *spectatori* la ea.

Trebuie *să guști* [v. 24] din Împăratul slavei, din Hristos euharistic!

Trebuie *să guști* și *să pleci mâncat* de la Biserică, *săturat* de puterea și de sfințenia lui Dumnezeu, *întărit* și *fortificat* duhovnicește și nu *dezamăgit,* nu *dezolat,* nu *panicat*!

Pentru că *în afară* de Biserică, e adevărat, există multe tentații, multe războaie…multă decadență…multă boală, greață, animozitate, răutate, indecență…

Dar aici, în Biserica Sa, cu o mică linguriță plină de *Hristos Cel răstignit și înviat* pleci *plin,* pleci *tare,* pleci *vindecat de neiubire*…dacă ai venit cu inima *îndrăgostită* de El.

Și El, Stăpânul și Iubitorul de oameni, *te mângâie* pe măsura doririi Lui.

El te iubește *pe măsura iubirii tale* sau pe măsură ce tu *Îl lași* pe Dumnezeu să îți arate *cât de serioasă,* de *sfântă* și de *acaparatoare* e iubirea lui Dumnezeu pentru *orice păcătos care se pocăiește*…

Cina cea de Taină nu trebuie să fie *fără împărtășire*!

Sfânta Liturghie nu poate fi fără *bucuria euharistică a împărtășirii*, fără *rugăciunea împreună*, fără *privirea cu prietenie,* cu blândețe…fără *întrajutorarea reciprocă.*

Și acolo unde există *cântare* și *formalism liturgic*…dar nu există *iubire*…nu există

atenție…nu există *delicatețe*…nu există *respect reciproc*...Cina Liturghiei se face…fără ca cei care *participă* la ea *să se bucure interior*.

Se face ca *o corvoadă*…

Și prin aceasta ne întoarcem la aceeași situație: *sărbătoarea fără bucurie*…

Cum *să te bucuri*…fără să te bucuri?

Cum să crezi că ești *sensibil*…dacă *nu te bucură binele* din viața confraților tăi?

Ce câștigi până la urmă dacă *îi invidiezi* pe alții, când *te nărui interior* pe tine?

Nu, nu se poate doar cu faptul de *a face act de prezență*!

Sărbătoarea reală e *plină de bucurie*…iar Cina e plină de veselie, de împlinire duhovnicească.

Nu e doar de ochii lumii, *de fațadă*…ci din sărbătoare *creștem*, ne umplem de bucurie, de milă, de lacrimi frumoase, de delicatețe…

Însă, se poate întâmpla, din diverse motive, ca sărbătorile noastre să ne fie *ciuntite* de bucurie.

O boală, o lipsă, o nevoie, moartea cuiva iubit…ne pot *răni* bucuria.

Dar niciodată o bucurie duhovnicească nu ne poate fi *furată deplin* din inimă, din minte și din trup atâta timp cât ea e *întărire* a noastră, clipă de clipă…făcută de Însuși Dumnezeu.

Putem să-l plângem pe cel iubit, putem fi încercați crunt de boală…putem fi îndurerați amarnic…însă undeva, *dedesubtul* tuturor acestor *griji* și *neîmpliniri* există *magma* bucuriei, *lava* frumuseții duhovnicești, care *irumpe* în ființa noastră…în cele mai paradoxale și neașteptate momente.

Și momentele noastre de *bucurie duhovnicească* pot fi *cărțile de vizită* pentru cei care nu cunosc fericirea pe care *ne-o dăruie Dumnezeu*.

Da, fapta bună, *te silește* să recunoști că ești *apreciat, stimat, iubit*!

Opera mare a cuiva, *măreția lui de spirit*, bunăvoința lui față de tine…*te sileşte* să recunoști că aici e *darul lui Dumnezeu* înmulțit *în mod conștiincios*!

Tot lucrurile bune, frumoase, durabile în această lume *te silesc* să le recunoști caracterul de *daruri* venite în viața ta.

Darul lui Dumnezeu făcut prin oameni, *darul* omului, omul ca *dar*…te silesc să recunoști, în adâncul tău, nevoia de astfel de *daruri alese*.

Prietenul *autentic*, soția *devotată*, duhovnicul *ales*, fiul *demn* sunt daruri *imense*.

Mântuirea, sănătatea, iertarea, cunoașterea, încrederea, iubirea, libertatea, pacea, prietenia sunt *daruri imense*.

Ele te silesc *să admiți* milostivirea lui Dumnezeu.

Și convertirile *reale* pornesc de aici: de la *simțirea* și *conștientizarea* darurilor lui Dumnezeu revărsate în viața noastră.

Să fim așadar exemple *neforțate*, exemple *naturale*…pentru alții!

Să nu ne dăm de „sfinți”, să nu vrem să facem *neapărat* lucruri care *să convingă*…ci să ne manifestăm în așa fel în relație cu alții încât *să îi atragem* pe oameni, de la sine, prin *distincția* modului nostru de-a fi. Amin!

Predică la *Naşterea* Domnului [2011]

Iubiți frați și surori întru Domnul[73],
Hristos S-a născut!

El, Fiul lui Dumnezeu, născut din Tatăl *mai înainte de veci,* S-a întrupat și S-a făcut om *la plinirea vremii*, luându-și trup din Prea Curată Fecioară Maria, *Maica lui Dumnezeu.*

Praznic preaslăvit, zi prea minunată, plină de bucurie dumnezeiască!

Plină de bucurie dumnezeiască pentru cei care *trăiesc* în harul Său, pentru cei care se umplu de bunătatea Sa.

Căci pentru *ceilalți*…e *o zi oarecare*…sau o zi cu un profil sărbătoresc *involuntar*…dacă trăiesc în țări creștine…

Da, și cel *nedus* la Biserică poate ști că astăzi e *Naşterea Domnului*…

Numai că această zi, cunoscută mai ales sub titulatura de *Crăciun*…e cu mâncare, băutură, șorici și vin…și, mai deloc…un praznic *al bucuriei duhovnicești*, al bucuriei *sobre,* al bucuriei care *duce* spre Paști.

Căci *Cel născut din Fecioară*, încă de pe acum, Se profilează ca *Cel ce Se va răstigni pentru noi*…

[73] Predică scrisă în data de 19 decembrie 2011.

Icoana praznicului vorbește despre *duritatea vieții* în această lume…pentru că Pruncul Iisus e deja *în lințoliul morții*…încă din primele clipe ale vieții Sale pământești.

Nimeni nu râde *cu gura până la urechi* în icoană…ci toți sunt *adânciți în ei înșiși*.

Și *duritatea* vieții s-a văzut și în *duritatea* postului prin care am trecut…și care ne-a *slăbit* ființa…

Pentru că atunci când postul *ne veștejește* trupul…ne face să fim *stăpâni*, prin sufletul nostru, *peste* trupul nostru.

Bucuria praznicului e *bucuria postului plin de har*, plin de înțelegere, plin de sensibilitate duhovnicească.

Dacă ne-am învins răutatea, nesimțirea, îndoiala, bădărănia din noi…*am lăsat loc* harul lui Dumnezeu *să ne bucure*.

Și avem *bucurie* pe cât *ne-am strivit* patimile prin post și rugăciune și citire și milostivire…

De aceea trăim *o bucurie sfântă*, frumoasă, *lină* în viața noastră…și nu o bucurie datorată, în primul rând, *cadourilor* sau *mesei bune*.

O situație materială anume, prieteniile, cadourile, surprizele frumoase…*ne îmbrățișează* și *ne oferă stabilitate*.

Însă suntem niște *statui frumoase* dar *fără viață* în noi…dacă nu suntem *invadați*, din belșug, de iubirea și blândețea lui Dumnezeu, de frumusețea slavei Sale.

Ce să faci cu *viața*…dacă nu ai în tine și *bucuria vieții*, care e *Dumnezeu*?

Ce să faci cu *banii mulți*…dacă ești *plin de singurătate*, de neiubire, de solitudine interioară exasperantă?

Nu e de ajuns *sănătatea*!

Ai nevoie de *bucurie cerească* în inima ta, de bucuria spre care cei trei foști *magi*, în Evanghelia

de azi [Mt. 2, 1-12[74]], *au călătorit*…pentru ca *să o afle*.

În boală, cea mai mare *vindecare*, e *vindecarea sufletului*…pentru că ea te face să suporți *mai ușor* boala trupului.

Conștiința păcatului e *torturantă*…dacă nu ai parte de *iertarea* lui Dumnezeu.

Avem nevoie de iertarea Lui, de pacea Lui, de frumusețea Lui, de înțelegerea Lui mai mult decât de noi înșine.

Și dacă azi *prăznuim* nașterea Domnului…prăznuim, de fapt, *bucuria* și *încrederea* lui Dumnezeu în oameni.

Cât de mult *a mizat* Dumnezeu pe noi, dacă *S-a întrupat* pentru noi!

S-a făcut om pentru ca pe noi *să ne facă dumnezei prin har*, să ne îndumnezeiască.

Cine a făcut *mai mult* pentru noi *în comparație* cu Dumnezeu?

Cine S-a lăsat mai umilit, mai *călcat în picioare* decât Dumnezeu, când a venit vorba *să recâștige* pe oaia cea pierdută a umanității?

Cine a preferat umilința și sărăcia, ostilitatea și bădărănia umanității…pentru ca *să ne urce* prin Cruce spre Înviere și să ne înalțe, întru Sine, de-a dreapta Tatălui?

Și atunci când cumpărăm *brad*…când cumpăram *cadouri*…când avem masa *plină*…când nu ne lipsește nimic…sau când ne lipsesc toate acestea la un loc…să ne gândim că cele pe care *le avem* sunt *daruri ale Lui* iar cele pe care *nu le avem* sunt urmarea *lipsei de atenție* a altora vizavi de *nevoia* noastră.

Suntem, după 2.000 de ani de creștinism, totuși…*prea răi*, reci, *insensibili* la dramele lumii…

Ne-am însușit prea puțin din *riscul frumuseții* de-a fi *creștin*…și asta se vede din lipsa de *măreție*,

[74] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/09/evanghelia-dupa-matei-cap-2/.

de frumusețe, de prospețime duhovnicească a vieții noastre.

Pentru că *diferențele*, o, diferențele dintre *noi*…și *Părinții noștri* sunt *atât de mari*…și *de rușinoase*…încât nu mai știm *câte nu facem*…din ceea ce suntem *datori să facem*…

Și cum să dovedești altcumva că ești *un om bătrân în înțelepciune*, chiar dacă ești *tânăr cu vârsta*, decât prin *cunoașterea teologiei* și prin *trăirea ei*?

Și cum *să cunoști* dacă nu citești, nu traduci, nu aprofundezi teologia Bisericii?

Pentru că *prospețimea* vieții e adusă tocmai de *învățătura întotdeauna valabilă* și *întotdeauna îndumnezeitoare*, care i-a sfințit pe cei de dinaintea noastră…și ne alătură și pe noi acelora.

Fapta bună iese din *teologia bună*, din teologia Bisericii de la Hristos până azi.

De ce nu ne mai îngrijim de *teologia Bisericii*? Pentru că nu căutăm *să ne sfințim* viața…

Dacă am căuta *noutatea continuă* a vieții, a vieții duhovnicești, am fi avizi ca cerbul după *apele harului*, care *curg continuu* din teologia și viața Bisericii.

Și ce preferăm, de fapt, *în locul* Împărăției lui Dumnezeu?

O viață prosperă de câțiva ani, câteva distincții, o recunoaștere socială largă…sau *băltirea* într-o viață banală.

În locul tainicei și preafrumoasei îndumnezeiri *de fiecare clipă* preferăm inutilitatea de fiecare clipă, facilul, puturoșenia, îngâmfarea prostească…

Însă praznicul de astăzi ne cere *o copilărie bătrână*, o tinerețe bătrână, o maturitate bătrână…adică *o bătrânețe mereu tânără*.

A fi și *a trăi* potrivit rațiunii lui Dumnezeu înseamnă *a fi în har* și a face faptele pe care Dumnezeu *ni le cere*.

De aceea *activismul social caritabil* nu e tot una cu *milostivirea ortodoxă*.

Milostivirea vine din *învățarea milei* lui Dumnezeu, din ce ne-a învățat Dumnezeu despre Sine.

Activismul e o expresie *a milei trupești* sau *a celei ideologizate*…pe când mila ortodoxă e mila care *ne îndumnezeiește*.

Fără doar și poate, pâinea e *pâine* oricine ar da-o…

Numai că atunci când problematizăm urmarea *dăruirii* în inima noastră…ea trebuie să fie aceea că *ne umple de har*.

Sărbătoare *lină*, prăznuire *duioasă*…care începe astăzi și se încheie pe 31 decembrie 2011.

De aceea: „vă dorim…cu ocazia *sărbătorilor* de iarnă"…mulți neștiind că *sărbătorile* acestea sunt, de fapt, *mai multe zile* ale *aceleiași* sărbători, adică a *Nașterii Domnului* sau a două praznice…dacă alăturăm acestuia și pe cel al *Botezului Domnului*.

Și în aceste zile vedem că prăznuirea Bisericii e *paradoxală* ca și icoana praznicului de față.

Duminica trecută, cu o săptămână înaintea praznicului, am avut Evanghelia *Nașterii* Domnului.

Pe când acum, de praznic, avem Evanghelia *confirmării* Nașterii Domnului…pentru că Iisus, în cap. 2 de la Matei, e deja *născut*…și magii vin să Îi aducă daruri.

La fel, icoana praznicului *comprimă* lucruri *disparate*, care nu s-au întâmplat deodată: venirea magilor, nașterea Sa, îndoiala Sfântului Iosif, venirea păstorilor…și îmbăierea Domnului, după cum observăm în icoana de față.

Iar rațiunea ei cât și a imnografiei praznicului e aceea de a aduce *mărturii multiple* despre faptul că nașterea Domnului a fost *reală*, reperabilă istoric și că în El S-au împlinit toate profețiile veterotestamentare.

De aceea *referirile la profeții* în Evanghelia de dinainte și de după praznicul propriu-zis: pentru ca nimeni să nu aibă *dubii* asupra faptului că *Mesia* e *Iisus Hristos*, Fiul lui Dumnezeu întrupat.

Și *norul de mărturii* al Tradiției Bisericii ne arată că această *naștere străină*, suprafirească, a *Răsăritului celui de sus*, a făcut să țâșnească în istorie *lumina* mântuirii.

Tu, Doamne, Lumina lumii, ai venit în lume…ca lumea *să învețe* de la Tine că totul e *cu sens*, că totul e *important*…și că suntem *profund responsabili* față de tot ceea ce trăim, spunem, facem!

De aceea, dă-ne Tu, Lumina lumii, bucuria de *a ne bucura* întru Tine, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului [2012]

Iubiți frați și surori întru Domnul[75],

anul 2012 începe în *pustia pocăinței*!…

Pentru că *Evanghelia de astăzi* [Mc. 1, 1-8] ne vorbește despre cel care *„strigă în pustie*" [βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ/ voontos en ti erimo, *cf.* GNT]…adică despre *predica* Sfântului Ioan Botezătorul.

Biserica așadar începe *anul civil 2012* printr-o *chemare la pocăință* și nu printr-o chemare la *uitare de sine* sau la *mistificare de sine*.

Și cum *pustia lumii* e locul unde toți suntem *aproape* unii de alții…dar *atât de departe* dacă nu vrem *să comunicăm* reciproc…chemarea la *pocăință* e o chemare a întregii lumi la *vederea de sine*, e o chemare *interioară*, o chemare la *revenirea* în sine…

Revelionul e *o bucurie de-o noapte* ca *o uitare de sine*.

Oamenii care n-au terminat ieri *praznicul Nașterii Domnului* și nu încep mâine, 2 ianuarie

[75] Predică scrisă în data de 31 decembrie 2011.

2012, *înainteprăznuirea Botezului Domnului*, adică care nu au avut parte de *prăznuire*…au nevoie și ei de o noapte de…*strălucire*…

Tocmai de aceea atenția exagerată la *ținuta exterioară*, dorința de *a petrece*, de a uita de sine…

Însă prima duminică a anului 2012 începe cu *trezirea la realitate*. La aceeași realitate: *realitatea interioară*.

Realitate care nu e *mai bună* doar prin faptul de *a vrea să fie* mai bună…ci e *mai bună*…dacă ne simțim *mai curați*, mai liniștiți, mai *treji* în tot ceea ce facem.

Și zilele de *harți* din săptămâna trecută, de după post…adică zilele de *nepostire,* ca exprimare *a bucuriei duhovnicești* a Nașterii Domnului…sunt încheiate pe 5 ianuarie, în *ajunul* Botezului Domnului, când e zi *de post* în fiecare an, pentru că exprimă *pregătirea noastră* pentru Botezul Domnului, care e *o retrăire* a propriului nostru Botez.

De aceea nevoia de pocăință, de mărturisire, de cunoaștere a lui Dumnezeu, Izbăvitorul nostru de păcate, de post…pentru că prin *apa* Botezului noi ne umplem de *bucuria curățirii* de păcate, de *lumină dumnezeiască*, de *luminare* a sufletului și a trupului nostru, care e aceeași *bucurie* și *lumină sfântă* ca cea a Nașterii Domnului.

E bucuria „de la tinerețe și pân' la bătrânețe" a colindului…adică bucurie *netrecătoare*, durabilă în viața noastră.

Revelionul *a trecut*…dar bucuria pocăinței *nu trece*.

Bucuria pocăinței, că e în *pustia pustie* sau în *pustia lumii*, în singurătatea *populată* a lumii…e *bucurie mântuitoare*.

Pentru că e *corectă raportare* la Dumnezeu, la sine și la semeni și, implicit, la întreaga existență.

Căci atunci când Îl ai pe Dumnezeu ca *Stăpân milostiv* și *mântuitor*, pe tine ca *rob* al Său și pe semenii tăi ca *împreună frați* cu

tine…lucrurile au sens, au frumusețe, au armonie…pentru că sunt făcute *cu bună înțelegere*.

Brazii tăiați cu tonele, mâncarea în exces, lipsa de compătimire și milă, vanitățile de tot felul *nu există* acolo unde există *o dreaptă înțelegere* a lucrurilor.

Nimic *incorect* nu e *o bucurie reală*.

După cum *abuzurile de tot felul* nu sunt o urmare a unor relații *reale* între noi…ci a unor relații *văduvite* de bucurie.

Sfântul Ioan Botezătorul vine ca să ne dea *o măsură demnă* în viața noastră.

Chiar dacă nu ne putem îmbrăca *ascetic* ca el…putem să ne îmbrăcăm în așa manieră încât *să nu sfidăm* prin luxul nostru.

Pe fiecare zi înțelegem și mai bine nevoia de *mâncare naturală*…pe cât suntem asaltați de modificarea genetică a plantelor și a animalelor.

Postul și mâncarea echilibrată, diversificată și în cantități mici se dovedește, ca și în viața Sfântului Ioan, *o bună* și *corectă raportare* la mâncare.

Haina *subliniază* demnitatea omului…

Dar numai *relația* și *caracterul* acestuia și *opera lui* ne dă să vedem dacă haina chiar *îl reprezintă*.

Însă Sfântul Ioan ne vorbește *despre Hristos* mai înainte de toate, despre Cel care *ne va boteza cu Duhul Sfânt* [v. 8], adică *cu har*. Căci *apa Botezului* e *o apă sfântă*, plină de *har,* de *harul* Prea Sfintei Treimi.

Și *viața decentă* și *vestimentația cumpănită* și *mâncarea ponderată* sunt doar *trupul* unei vieți în credință, al cărei *suflet* e *iubirea nețărmurită pentru Dumnezeu*.

Rămânerea doar la *ce nu trebuie* să facem…e nimica toată pe lângă *ce trebuie să facem* din iubire de Dumnezeu și de oameni.

Arderea vieții noastre ca *o lumânare în sfeșnic* înseamnă *ce trebuie* să facem…

Și a fi măcar *o mică lumânare* în această lume, care *să convingi* prin crezurile și munca ta…nu e totuna cu a fi *un întuneric murdar*, grețos, insuportabil.

Din Evanghelia de astăzi…s-a format în mentalitatea publică, în mod distorsionat, expresia: *țipă în pustiu*…sau *predică degeaba*…

Cu alte cuvinte: *bate toaca*…sau *bate clopotul* pentru *babe surde*…

Însă *babele*, chiar dacă ar fi *surde* toate…nu ar fi toate *oarbe*…

Și dacă ar fi și *surde* și *oarbe*…mirosul de *tămâie* și de *cuviosie* al Bisericii nu e ca *mirosul de crematoriu*…

Și dacă, in extremis, nici mirosul nu îl mai au *bun…gustul* lui Hristos euharistic și al colivei…sunt *gusturi de neuitat* pentru un ortodox ajuns la bătrâneți multe.

Așa că niciodată nu predicăm *doar*…pentru pereți!

Unde *se predică*…rămân *idei sfinte* în suflet, se formează *obișnuințe cucernice*, se observă diferența dintre *știință teologică* și *neștiință superstițioasă*, se pogoară *har* în suflet…

Pentru că predica Sfântului Ioan *a rodit*…chiar dacă nu toți *au acceptat-o*.

După cum predica Domnului nostru *a rodit*…pe măsura *frumuseții sufletești* a oamenilor…chiar dacă nu toți *au acceptat-o*.

Și nu e *de vină* propovăduitorul credinței…dacă ogorul inimilor e *foarte impropriu* frumuseții!

Dacă am devenit atât de *urâți* la suflet încât *să nu ne mai bucure* frumosul, binele curăția, normalitatea…atunci nu trebuie să ne acuzăm decât *pe noi înșine* de faptul că am ajuns și suntem niște *calamități umblătoare* și nu pe alții care *ne doresc* binele.

Binele *prinde* întotdeauna la cei care *nu înghit* urâțenia, nedreptatea, mitocănia, perversitatea.

Și binele *îl înțelegem* dintr-o singură privire pentru că e cel care *ne defineşte* cu adevărat umanitatea.

Și de aceea vorbim despre *anormalitate* ca despre *un delict* și *nu încurajăm* ci *detestăm* omorul, sinuciderea, hoția, atentatele de orice fel la viața, demnitatea și proprietatea omului pentru că credem în *binele pentru toți*, pentru că *binele* e *demnitatea* omului.

Și observăm din versetul al 7-lea, că Sfântul Ioan, cu cât *înainta* în curăție și în sfințenie, se vedea ca fiind *nevrednic* în fața lui Dumnezeu.

Căci pocăința ne sporește nu dorința de *a ne ascunde* patimile…ci dorința de *a ne îndrepta viața* prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu.

Însă azi, 1 ianuarie 2012, e praznic împărătesc, pentru că prăznuim *tăierea împrejur* cea după trup a Domnului, când I s-a pus numele de *Iisus*.

La 8 zile după naşterea cea după trup…de unde a rămas în Molitfelnicul nostru rugăciunea la *însemnarea pruncului* și *a punerii numelui*.

Și azi încep *durerile* Domnului pentru noi oamenii și pentru mântuirea noastră…pentru că El începe *să sufere* în trupul Său dureri și răni pentru noi…

Dacă Naşterea Domnului, în 2011, a căzut duminica și am avut, datorită unei prescripții tipiconale, Liturghia Sfântului Vasile cel Mare…fiecare an civil începe cu Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare, pentru că astăzi *e și pomenirea sa*.

Și dacă îl pomenim pe Sfântul Vasile pomenim teologia și asceza sa, pe văzătorul de Dumnezeu și pe liturghisitorul Treimii, pe predicatorul neînfricat și pe luptătorul duhovnicesc de care se temeau demonii.

Însă predica nu poate fi *un tratat teologic*, care să dezbată fiecare *cută* a praznicelor sau a vieților Sfinților.

De aceea ea *invită*, încurajează pe om spre *gustare*/ spre *experiență proprie*, adică spre dorința de *a cunoaşte neîncetat*, tot mai mult, teologia și cultul Bisericii lui Hristos.

Și în 2012 trebuie să fim *ortodocşi*!

Poate *și mai ortodocși* decât până acum…

Ne confruntăm cu lipsuri enorme financiare și materiale, vin alegeri electorale în România, seceta, prin unele locuri, e copleșitoare și grijile și fricile *ne zguduie* zi de zi…

Pentru ca să ne păstrăm mintea *nevătămată* de frici, de griji, de pericole reale sau imaginare…trebuie să ne rugăm pentru *înmulțirea* credinței, a răbdării și a dragostei în noi și între noi.

Trebuie să avem grijă de *puținul* nostru și de *sănătatea* noastră.

Să ne facem *datoria* acolo unde suntem și să găsim întotdeauna *punți de înțelegere* între noi.

Și, cu siguranță, Prea Curata și Prea Sfânta noastră Treime, Dumnezeul nostru, ne va lumina să înțelegem ce să facem, ce să spunem, cum să ne mișcăm în *pustia din noi*…și *în pustia acestei lumi*, unde *pocăința* și *îndreptarea vieții* sunt *rădăcinile de viață* ale umanității. Amin!

Predică la *Botezul* Domnului [2012]

Iubiți frați și surori întru Domnul[76],

înțelegem *cât de necesară* este în viața noastră *apa*…dacă suntem lăsați fără apă ore întregi…

Dacă suntem lăsați să murim de sete și de foame…sub niște dărâmături, la un cutremur…sau într-un loc pustiu…sau aruncați, de o mână criminală, în vreo groapă sau locuință ermetică…

Și când înțelegem *cât de importante* sunt apa, mâncarea, sănătatea, iubirea în viața noastră…cât de importante sunt pentru *viață*…atunci când suntem *privați* de ele…suntem *apți* să înțelegem, prin luminarea lui Dumnezeu, cât de *absolut importantă* e *apa harului*, lumina lui Dumnezeu, pentru *setea* inimii noastre.

Deșertul este imaginea sufletului *distrus*, devastat de patimi.

Când ai făcut *toate* păcatele lumii, când ți-ai *distrus* viața prin răutate, prin lăcomie, prin nesimțire față de *dramel*e altora…și rămâi *singur*…căzut la pat…și te simți ca o mașină stricată, *abandonată*, părăsită de toți…sau ca un

[76] Predică scrisă în data de 4 ianuarie 2012.

pustiu *dogorit de chinuri*…atunci ai vrea măcar *o oază de verdeață*, o alinare, pe cineva care să te înțeleagă, să te creadă, să îți plângă de milă…să te scoată din *pustiul neiubirii*…

Lumea era *un pustiu*…care avea nevoie de *Cel care ne-a iubit pe noi mai mult decât pe Sine*.

Lumea e și azi *un pustiu*…dar *cu oaze de verdeață*, cu pomi frumoși, roditori…în mijlocul unei *arșițe sinucigașe*.

Și mergem în lumea *pustiită* de frumusețe…pentru ca să îi propovăduim *importanța capitală* a Botezului Domnului.

Cel care *S-a botezat în Iordan* acum 2.000 de ani era *Fiul lui Dumnezeu întrupat*…și la Botezul Său am aflat că Dumnezeul nostru nu e *o persoană* ci e *în trei persoane*: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh.

Mergem cu botezul…botezăm casele…și le mărturisim tuturor creștinilor, cu bucurie, că *Dumnezeul nostru* e *Treime de persoane,* că *El e Dumnezeul dragostei care ni se descoperă*.

Botezul e la *Iordan*…pentru că *Iordanul* înseamnă *coborâre*…E locul unde a coborât, în apă, Domnul, pentru ca *să dezvăluie* taina că *Dumnezeu e Treime*.

Și de aceea vine Dumnezeu *spre* om: pentru că El este *iubire*.

El nu stă *departe* de noi!

El nu este *indiferent* față de noi!

Ci noi, cei atât de *copilăroși* la minte, nu sesizăm *prezența* Lui pretutindeni…nu vedem suflarea Lui de viață peste tot…nu vedem îmbrățișarea Lui în fiecare clipă.

Am întâlnit mulți oameni în viață care mi-au spus că *nu Îl simt* pe Dumnezeu…că nu au nicio *certitudine* din partea Lui…

Și *m-au sfâșiat* interior…m-au *îngrozit* mărturiile lor…pentru că le vedeam *părăsirea*…le vedeam orbirea, indiferența, necurăția…adică tot atâtea *cataracte* pe ochii inimii lor.

Pentru ca *să te luminezi duhovnicește*, pentru ca *să vezi* pe Dumnezeu și *pașii Lui* în istorie, trebuie *să te curățești de patimi*.

Trebuie *să te plângi*…pentru ca *să Îl vezi*.

Și apa Botezului, Sfânta Aghiasmă a acestei zile…vine ca *o ploaie binefăcătoare* în *arșița* sufletului nostru.

Iar noi putem să înțelegem ce e *pământul gol* de apă…atâta timp cât din luna august a lui 2011…și până astăzi, în ianuarie 2012…am avut parte de *foarte puține* precipitații…nu a nins deloc în mod serios…și a plouat lacunar.

Pământul…acum…*seamănă* cu sufletul nostru: e *avid* de apă.

Grâul are nevoie de apă și de soare pentru ca *să încolțească* și *să se înfrățească* sub pământ…

Iar noi cum am putea *să creștem duhovnicește* și *să ne înfrățim cu adevărat* unii cu alții, să ne *împrietenim dumnezeiește*, dacă nu avem în noi *apa* și *căldura* lui Dumnezeu, adică *slava Sa*?

Sfânta Aghiasmă ne curățește, ne luminează, ne sfințește…

Bând apa aceasta *plină de har*…retrăim clipele Botezului nostru…sau, mai degrabă, *consecințele veșnice* ale acestor clipe eclesiale/ bisericești prin excelență.

Apa aceasta, plină de harul lui Dumnezeu, a fost cea prin care *am murit* și *am înviat* întru Domnul, ne-am umplut de frumusețe, de slavă dumnezeiască…

Și când ajungem în boală, când ajungem la Sfântul Maslu și la dorința de *vindecare*…căutăm tocmai *harul iertării* lui Dumnezeu, intrarea în relație cu Dumnezeu…din care *ieșind* prin păcat…ne-am îmbolnăvit sufletul și trupul nostru…

Iar 2012, fiind declarat de *Sfântul Sinod* al *Bisericii Ortodoxe Române* ca an al *Sfântului*

Maslu și al îngrijirii bolnavilor[77], ne dă să conștientizăm și mai mult *nevoia de viață*, de viață *duhovnicească*…fără de care viața trupului e *o nefericire perpetuă*.

La prima vedere…crezi că poți *trăi* fără Hristos euharistic, fără Sfântă Agheasmă, fără Sfintele Moaște, fără iertarea de păcate…într-un cuvânt: *fără Biserică*.

Însă roadele *ruperii* comuniunii cu Biserica sunt catastrofale…

Acolo unde *nu e* harul Bisericii, unde nu e lumina Evangheliei, unde nu e ajutorul Sfinților e *multă tânjire* după frumusețe, după lumină, după curăție…

Oamenii *caută*, în toate *surogatele* fericirii, *împlinirea lor*…însă împlinirea omului e, în primul rând, *eclesială*, e viața în Biserică, viața cu Dumnezeu ca *membru viu* al Bisericii Sale Ortodoxe.

Greul și *fericirea* se îmbină în viața noastră ortodoxă, așa cum se îmbină *medicamentul* cu *răbdarea*, cu suportarea bolii…

Ca să te *curățești de patimi* trebuie să lupți *zilnic* împotriva lor…și să te ridici *mereu* din căderile tale…după cum *o singură* intervenție chirurgicală, uneori, *nu e de ajuns* pentru a vindeca un complex de boli…

Numai doctorii geniali știu să facă *operații complicate* și, la prima vedere, *imposibile*, după cum, la fel, de mari patimi, de *complexul de patimi* te scapă doar *sfaturile* și *iubirea* și *experiența* unor Părinți duhovnicești *foarte abili* în lupta cu bolile sufletului.

Nu e de ajuns, așadar, *să vrei* să fii sănătos…ci trebuie *să și poți* să fii sănătos.

Iar *sănătatea mântuirii* se primește *în dar*, ca *dar* al luminii Treimii, prin care ne facem *purtători*

---

[77] A se vedea: http://www.basilica.ro/ro/stiri-patriarhie/bi2012_anul_omagial_al_sfantului_maslu_si_al_ingrijirii_bolnavilor_in_patriarhia_romanaib_7351.html.

de Dumnezeu și *fii ai lui Dumnezeu*, îndumnezeiți prin slava Sa.

Și de ce bem astăzi *apă sfântă*? Pentru că Biserica ne reamintește, ca și la Sfânta Euharistie, că *vindecarea* înăuntrului nostru este *adevărata bucurie*.

Dacă în noi e *bucurie*…atunci e *praznic*.

Dacă nu e *bucurie*…praznicul nu ne găsește *în apele noastre*…ci în suferință, în durere…în tânjirea după *sănătatea duhovnicească a inimii*.

Hristos Domnul *a coborât* în Iordan și „*a zdrobit* capetele balaurilor în apă", se spune într-o cântare a zilei.

Pentru că în apa Botezului El *i-a învins pe diavoli* în locul nostru…și *ne-a scos* de sub stăpânirea lor…ne-a scos din pustiul lor…și ne-a introdus în *grădina bine înmiresmată* a Bisericii.

Bineînțeles că nu trebuie *să ne împingem* să luăm Sfânta Agheasmă (și televiziunile noastre vor da *câteva mostre* în acest sens, probabil, și anul acesta)…dar trebuie *să ne grăbim* spre mila și iertarea lui Dumnezeu, pentru ca să simțim *cum se coboară*, cum *curge* și în noi apa Iordanului, aceasta, *sfințită* de Dumnezeu prin noi.

Și cei care aveți Sfântă Agheasmă și din anii anteriori știți că apa aceasta nu e *sfântă* pentru că am băgat noi mâna și crucea în ea…ci pentru că harul lui Dumnezeu *s-a coborât* în ea prin mâinile noastre nevrednice.

Ea e *mărturia sfințeniei* lui Dumnezeu pentru noi, cei care vrem *să consumăm* minuni și, mai puțin, *să ne cutremurăm* în fața Dumnezeului nostru, Cel care e Preaminunat în ochii noștri.

Dumnezeu *să ne umple* de slava Sa, prin *gustarea* și *stropirea* cu apa aceasta sfințită…pentru că Dumnezeu S-a coborât la noi, ca să Își facă *locaș* în noi. Amin!

Predică la *Soborul* Sfântului Ioan Botezătorul (7 ianuarie 2012)

Iubiți frați și surori întru Domnul[78],

ce vă spune icoana Sfântului Ioan de deasupra?

Pare a fi plin de *o veselie avară*, de pofta de stăpânire, de pofta de bani, ca unul îmbrăcat *la modă* și doritor *să parvină*…sau este *interiorizat*, cufundat în rugăciune și își poartă portul lui de bărbat, de bărbat Cuvios, Sfânt?

Căci dacă am privi *cu atenție* la Sfintele Icoane am vedea *o profundă așezare*

[78] Predică scrisă în data de 6 ianuarie 2012.

duhovnicească și *o pronunțată distincție socială* a Sfinților.

Haina trebuie purtată cu o anumită *stare interioară* pentru ca *să ne personalizeze*.

Învățăm asta cu timpul, dacă dorim…

Hainele de pe noi trebuie să prezinte *ceva* din noi, la prima impresie, pentru ca să fim *plăcuți* celor care ne văd.

Celor care ne văd…și care au gusturi *netrucate*, nestricate…cărora le place *naturaleța* și *măreția sufletească* a persoanei.

Fiindcă îmbrăcămintea trebuie *să-l trimită* pe cel care *ne vede* la *sufletul* nostru…

Îmbrăcămintea, gesturile, mersul, așezarea noastră interioară, vorbele noastre…sunt *pridvorul* spre sufletul nostru.

Și trebuie să avem astfel de *haine* și astfel de *gesturi*…care să-i facă pe oameni să nu se *oprească* la ele…ci *să ne caute* fața, ochii, căldura sufletului nostru, înțelepciunea minții noastre, lucrarea tainică a vieții noastre și opera noastră.

În icoana Sfântului Ioan căutăm *fața* lui…pentru a-i vedea *sufletul*…

Și avem nevoie de *tăcerea gândurilor*…de rugăciunea *tainică*, neîncetată…pentru ca să pătrundem *în intimitatea* Botezătorului Domnului, a celui care *a deschis* calea Domnului.

Cel care *L-a botezat* pe Domnul *a văzut* slava Lui…slava Treimii…

Dar a văzut *cu ochii inimii* slava Lui…a Celui pe care L-a văzut și întrupat…

Și când spunem că *îl cunoaștem pe cineva*, cu adevărat, într-un anume grad…spunem că *i-am intuit*, i-am văzut conștiința, inima, sufletul…

Și când vedem *adâncul* celui din fața noastră…spunem: e om *bun*…e *milos*…e *ajutător*…e *cuminte*…e *devotat*…știe *ce vrea*…

Și *văzându-l* cu adevărat…îi iertăm unele greșeli, i le înțelegem…sau înțelegem că nu mai trebuie *să îi împovărăm* și noi existența cu șicanele noastre…pentru că și așa este *suferind*, e profund *afectat* de evenimentele ce l-au străbătut.

Însă când ne apropiem de marii Sfinți și de marii oameni ai lumii…ne apropiem de ființe *foarte complexe*…pline de virtuți…de căutări….de întrebări…de entuziasm…

A-l *vedea* pe un om al lui Dumnezeu înseamnă…a fi, la rândul tău, *plin de har*.

Căci *lumina cunoștinței*…lumina care aduce/ produce în noi cunoașterea/ vederea/ înțelegerea de sine și a oamenilor e harul lui Dumnezeu, e lumina Sa.

E lumina *necreată* a lui Dumnezeu, care ne luminează și ne sfințește…pentru că ne dă să pășim tot mai mult spre *simplificarea de sine*, spre *unitatea interioară* a puterilor sufletești și trupești din persoana noastră.

Cu mâinile…Sfântul Ioan indică spre Domnul…

Ne trimite la *Domnul*, la *Mielul lui Dumnezeu*, Care *ridică* mereu/ continuu păcatele lumii…

L-am văzut în *Icoana Botezului* cum se apropie cu frică duhovnicească, iubitoare…de creștetul Stăpânului…

Pe malul celălalt al Iordanului îi vedem pe Sfinții Îngeri, care și ei *se pleacă* cu frică duhovnicească Stăpânului…Sfântul Ioan și Sfinții

Îngeri învățând *de la același* Stăpân acest sentiment al…*fricii iubitoare de Dumnezeu*…

O frică cuvioasă, care *iubește cuvios*, smerit, pașnic, care se apropie *cu delicatețe*…și *nu sare* de gâtul Stăpânului, cum ar sări un copil căruia *i se face* toate poftele…și care crede, în mod rău, că i se cuvine *orice* și *oricând*…chiar și atunci când tatăl lui are nevoie de *liniște*…și de *odihnă*.

Cu alte cuvinte, iubiții mei, familia are nevoie și de clipe de *liniște*, de singurătate, de *însingurare cuvioasă*…pentru ca să își trăiască comuniunea în mod *delicat*…și nu *lubric*.

E nevoie să știm când *ni se permite* relaxarea și odihna…și când e timpul pentru muncă, seriozitate, atenție, cumpătare.

Căci peștii aceia din apa Iordanului, care *stau* la picioarele Domnului…care înoată doar *în apa harului* Său…și nu se *îndepărtează* de Domnul suntem…noi, *credincioșii* Bisericii, care am înțeles că *viața adevărată* e *viața cu Dumnezeu* și nu *îndepărtarea* de El și de oameni.

Însă când Dumnezeu ne cheamă la *îndepărtare de oameni*…la singurătatea *iubitoare* cu Sine…atunci singurătatea cu El este *o comuniune cu toți*, pentru că *ne pasă* de toți și *îi purtăm* pe toți în rugăciunile noastre în fața Lui.

Și doar asceza, *măturarea* continuă a casei de praful păcatelor de tot felul, ne face ochii inimii *apți* de a vedea slava Prea Sfintei Treimi…fără de care suntem *orbi, neștiutori* și *grosolani*…

Nu, dacă Sfântul Ioan *nu vedea* slava Lui, nu arăta *așa ca în icoană*!

Pentru că Dumnezeu ne învață *prin slava Sa* ce simte, cum se comportă, ce vrea, ce caută *adevăratul om*…omul zidit *după chipul Său*…și care *Îl caută mereu* pe El.

Interiorizarea lui Ioan din icoană este *căutarea* lui Dumnezeu.

El Îl iubește *prin renunțarea* la gânduri…și prin unirea cu El în rugăciune, în rugăciunea *fără imagini*.

Ioan ne invită *să ne dăruim* lui Dumnezeu, pentru că numele său, în limba ebraică asta înseamnă: *darul lui Dumnezeu.*

Și cel care *se dăruiește* lui Dumnezeu…*se uită pe sine* pentru *Cel iubit de el.*

Îl pune pe Dumnezeu în centrul vieții lui, în centrul activității lui…și dorește ca toți să Îl vadă pe Dumnezeu *în centrul existenței* întregii creații.

Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, în Icoana Botezului, sunt reprezentați *în linie verticală.*

De la Tatăl coboară Duhul Sfânt, în chipul unui porumbel și Acesta rămâne în Fiul.

Pentru că Treimea împărtășește aceeași ființă din veci și până în veci și e comuniune, *comunitatea iubitoare*…și ne cheamă și pe noi, *întreaga creație*, pe Îngeri și pe oameni, *la comuniunea* cu Sine.

Și Treimea Se coboară *prin slava Sa* în lume, pentru că *susține*, dintru început, lumea în existență…și face din apa Iordanului și din apa tuturor izvoarelor, prin sfințire, apă care *luminează* și *curățește* sufletul și trupul.

Și *curățirea interioară* ne *întraripează de dumnezeiescul dor*…ne face să arătăm *viața veșnică* prin gesturile noastre, pentru că viața veșnică, locuirea lui Dumnezeu în noi e *o realitate* care face *minuni continue*.

Da, nicio icoană a Sfântul Ioan nu ni-l prezintă ca pe *un dezmățat*, ca pe un *ahtiat* după averi, ca pe unul care umblă după *elogii* și *titluri nemeritate*, ci ca pe unul care…disprețuiește tot ce înseamnă *păcat*, relaxare păcătoasă…pentru că e plin de *dorirea lui Dumnezeu*, de *dulceața slavei Sale*.

Și dacă îi purtăm numele și îl iubim…sau dacă i ne rugăm lui…Sfântului Ioan, Părintelui nostru, Îngerului pământesc și omului ceresc…trebuie să i ne mărturisim *în mod simplu*, cinstit, din inimă…cu conștiința că el *știe* și *vede* inima noastră…pentru că e robul Stăpânului *Cel atoatevăzător* și *cunoscător*.

Și să-i cerem, mai presus de toate, să ne învețe cum *să ne mișcăm* printre oameni, cum *să simțim* fiecare clipă a vieții noastre, cu ce *conștiință*, cum să ne *dăruim* lui Dumnezeu…în așa fel încât *să pătrundem* în tăcerea Lui, în dulceața Lui, în bucuria Lui cea veșnică încă *de aici*…din această clipă…

Dumnezeu să ne umple *inima* de apa bucuriei Sale și de dulceața iubirii Sale acum și în veci. Amin!

Predică la Duminica după Botezul Domnului [2012]

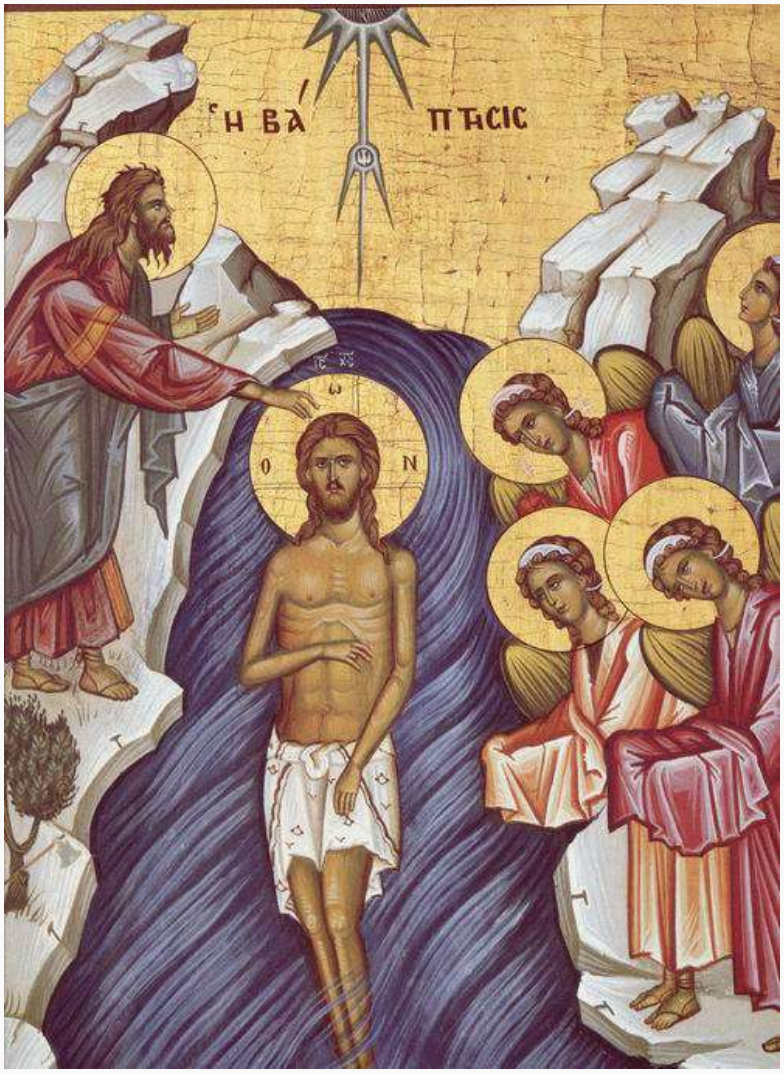

Iubiți frați și surori întru Domnul[79],

Dacă în duminica dinaintea Botezului Domnului…și prima din an…Evanghelia zilei a vorbit despre *pocăință*…în duminica *de după* Botez [Mt. 4, 12-17]…pocăința e mărturisită, de Însuși Domnul, ca *pregătire* pentru Împărăția Cerurilor [v. 17].

[79] Predică scrisă în data de 7 ianuarie 2012.

Și cel care vrea *să simtă* și *să înțeleagă* lucrarea lui Hristos Dumnezeu în persoana sa, ieri și azi, are *nevoie* de pocăință, de curățire de sine…pentru ca să fie *iradiat* de slava Lui.

Așa stând lucrurile…pocăința, pentru un ortodox, nu e ceva anost…nu e ceva mohorât, lipsit de bucurie…ci, dimpotrivă, e *o sinceritate din toată inima*, o descărcare a durerilor și a neîmplinirilor în fața Lui…care *însenineză*…întremează…bucură…luminează mintea și inima…

Și acolo unde bucuria *nu se naște* din pocăință…e semn că *nu există* pocăință reală…

Dar unde pocăința, vederea de sine și osândirea de sine…văd lucrurile *așa cum sunt* în ființa noastră…și în fața lui Dumnezeu nu căutăm *să ne îndreptățim* în niciun fel pentru ce am făcut…Dumnezeu coboară *lina Sa* iertare, bucurie, milostivire…care ne face să fim *duioși* cu alții…înțelegători…

Simțirea curată față de alții, adică duioșia, e consecința *directă* a duioșiei cu care ne iartă Dumnezeu.

Și dacă Dumnezeu *nu ne învață* ce înseamnă *iertarea*…prin *iertările Lui* cele multe și prea-prea-preamilostive, făcute *în taina* ființei noastre….nici Scriptura, nici Sfinții Părinți, nici mersul la Biserică, nici faptele noastre bune nu ne pot învăța *iertarea* și *mila*…așa cum mila Lui *ne învață* în mod direct…

Ci, dimpotrivă, ne poate *înfumura* foarte mult viața noastră *cuvioasă*…care nu are în ea milă, îndurare, frumusețe, umilință, frică de Dumnezeu…

Și semnul că mulți *nu cunosc* iertarea Lui…e aceea că *transformă* cărțile Lui, cărțile scrise cu harul Lui…în *săbii de tăiat capete*…sau *în motive de ceartă*…sau *în motive de păcătuire*…când ele sunt *medicamente ale vindecării*, lumînări ale minții, *introduceri* în tainele Lui cele prea înalte.

Dar, după cum știm, medicamentul neadministrat cum trebuie sau luat la întâmplare…viciază *și mai mult* sănătatea noastră.

De aceea pocăința care *se apropie* de Împărăție…sau pocăința care *deschide* ușa Împărăției, adică *a venirii Lui* la noi, se termină într-o *bucurie fără seamăn*…și nu în marasm.

Ortodoxia este *promotoarea* bucuriei duhovnicești, a bucuriei care *izvorăște* din pocăință și din cunoașterea profundă a lui Dumnezeu.

Cunoașterea experențială a Ortodoxiei este *continua învățare* a noastră de către Dumnezeu.

Nu noi *Îi spunem* Lui *cum este*…ci El *ne spune nouă*...cum este *să stăm* în fața Lui.

Și *starea* în fața lui Dumnezeu are *date clare*: El *Se revelează continuu* celui cu care e *în relație*…și *îl învață* duioșia, sinceritatea, curăția, frumusețea Lui.

Viața duhovnicească e *academia* la care suntem *învățați* de Dumnezeu *teologie* și *viață curată*.

E o continuă *verificare* a gândurilor, a simțirilor, a crezurilor…și a stării noastre de bucurie.

Pentru că există *bucuria* celui care minte…*bucuria* celui care fură…*bucuria* celui care se crede *sfânt* dar nu e…*bucuria* celui care *se iubește pe sine* mai presus de orice…și bucuria celui care *se umple de bucurie dumnezeiască* pentru că e *sincer cu Dumnezeu*.

Tu poți *să negi* adevărata bucurie…

Dar dacă ea *există* în cineva…*negarea* și *împotrivirea ta* nu strivesc/ nu elimină *bucuria* din celălalt, pentru că bucuria lui e *odihnirea* lui Dumnezeu în acela.

Și am spus toate acestea…pentru ca să nu facem *greșeala* de a considera *pocăința*…drept starea în care facem rugăciuni, metanii, avem dureri de inimă…care *ne îmbolnăvesc*…dar nu devenim *senini la inimă*…și nici nu scăpăm *de durerea din suflet*.

Ci, dimpotrivă: pocăința *te înseninează*…pentru că e *iertare* care te umple de bucurie…și *îți ridică* toată povara de pe inimă și mustrările conștiinței.

Pocăința e recunoașterea *a ceea ce am făcut* și *a ceea ce suntem.*

Adică: să fim *cinstiți cu noi* în fața lui Dumnezeu. S

ă fim cinstiți, de fiecare dată, după fiecare păcat, cu El…și cu noi…recunoscând că *am păcătuit*…pentru că *am vrut*…și că doar noi suntem *de vină* pentru asta.

Însă, în același timp, să Îi mărturisim Domnului că suntem *slabi*…și că nu putem să *ne ridicăm* din această tristețe a păcatului, din amărăciunea noastră, din rușinea noastră…fără *iertarea* Lui…fără *înseninarea* Lui…și că toată religiozitatea noastră devine *sumbră*…dacă El *nu ne întinde mâna*…iar și iar…de fiecare dată…

Trebuie să știți însă și faptul…că demonii au creat *o pocăință falsă*…în locul celei *adevărate* (care *te duce* la Dumnezeu și *te înseninează*)…și care se manifestă prin *scrupulozitate extremă* la lucrurile mici dar nu și la cele mari, printr-o *tăiere a firului în patru* la fiecare păcătuire…în loc să acceptăm *evidența păcătuirii* și să ne *aruncăm* înaintea Domnului…pentru ca să ne ierte…

Persecutarea de sine…pentru ca să obținem iertarea…care duce până la schilodiri de sine și privațiuni extreme…vine din înțelegerea că trebuie *să compensăm*, din punct de vedere uman, prin durerile și nefericirea noastră, *păcatele făcute.*

Însă *pocăința* nu înseamnă *să îți storvești ființa* pe măsura păcatelor făcute…ci să îți *umilești* sufletul în fața lui Dumnezeu, *recunoscându-ți* starea ta căzută înaintea Lui…și cerând *mila* Lui…care vine *în scurt timp*…pe măsura *sincerității* noastre față de El…

Și demonii *au ticluit* falsa pocăință…tocmai pe baza vieților Sfinților. Pentru că mulți *citesc* viețile Sfinților, din cei care se nevoiesc…și văd

acolo că Sfinții Părinți s-au nevoit *atât de mult* până când trupurile lor *s-au micşorat* foarte mult, s-au făcut *duhovniceşti*.

Însă nu din cauza pocăinței înțeleasă ca *echivalență pentru păcate* s-au subțiat trupurile lor…ci din cauza *iubirii de Dumnezeu* și *a trăirii în slava Lui*…care i-a făcut *să se nevoiască* în diverse feluri…pentru că, întotdeauna, se simțeau făcând tot mai puțin…în comparație cu mila Lui…

Adică *înduhovnicirea trupului* vine dintr-o *pozitivitate* a sufletului, din umplerea lui de bucurie și de frumusețe duhovnicească…și nu dintr-o *stare negativă*, de *slăbire* a trupului…pentru ca *să compenseze* păcatele trecute și prezente.

Asceza fără *simțirea* harului e una *demonică* și are *sfârşit rău*.

Și aceasta merge mână în mână cu *pocăința ca scrupulozitate la detalii*…dar care nu ne arată oameni *cu dreaptă înțelegere* și *cu dreaptă cumpănire* a lucrurilor.

Pentru că nu putem să trăim *cuvios*, nu putem *înțelege* teologia Bisericii, nu putem să facem *fapte bune*, nu putem *să Îi slujim* lui Dumnezeu și oamenilor fără ca Dumnezeu să *ne ajute* în mod efectiv, direct, clipă de clipă…

Căci ieșim din σκιᾷ θανάτου [*schia tanatu*]/ din *umbra morții* [*cf*. GNT, Mt. 4, 16] numai când *răsare* în noi lumina/ slava Lui [Ibidem].

Iar moartea *ne umbrește* în orice păcat, pentru că orice păcat e *spre* moarte veșnică…pe când orice *răsărire*/ ivire în noi a luminii Sale, a harului Său e *ridicare* din moarte…la viața veșnică…

Și *apropierea*/ ἤγγικεν [*inghichen*] Împărăției de la v. 17 e sinonimă cu ἀνέτειλεν [*anetilen*], cu *răsărirea* luminii în noi de la v. 16.

Căci Domnul e *aproape* de noi numai *în comuniune* cu El, numai când El *răsare în noi* ca Lumină spre viața veșnică.

Astfel înțelegem de ce după *Botezul Domnului*, după *adeverirea Treimii* și *zdrobirea capetelor balaurilor în apa Iordanului*…Evanghelia duminicii de față ne vorbește despre *pocăința care țâșnește în noi slava Sa*.

Pentru că Biserica se îngrijește de *binele nostru real*, existențial, de *renașterea noastră ontologică* și nu ne oferă doar *o cunoaștere intelectuală* a evenimentelor fondatoare ale creștinismului.

Biserica ne dă *apă plină de slava Lui*…pentru că omul nu e doar *minte* ci și *trup*…

Dar prin *apa plină cu har* se luminează atât trupul cât și sufletul nostru.

Iar pocăința e *o lucrare* a întregii ființe umane…și consecințele ei sunt *umplerea* de slava Lui, de bucuria Lui, adică *o revărsare personală* a slavei lui Dumnezeu în viața noastră, o comuniune continuă cu Sine.

Căci Ortodoxia e *soluția divino-umană* pentru mântuirea *integrală* a omului…și nu doar pentru *o parte* din om.

Acolo unde *partea* luptă împotriva *întregului* sau *întregul* sufocă *partea* e semn că *pocăința* nu e *o stare reală* și *continuă*.

Dar unde se trăiește duhovnicește există *ajutorarea* celor care *nu cunosc* sau *au nevoie*, după cum și *dorința de creștere a tuturora* în bucurie și sfințenie.

Dumnezeu să ne dăruiască tuturor *să gândim binele* unii față de alții și *să ne vedem* unii pe alții prin *pocăința personală*, prin cea care *ne curățește simțirile* și *ni le umple de slava lui Dumnezeu*. Amin!

Predică la Duminica a 29-a după Rusalii [2012]

Iubiți frați și surori întru Domnul[80],

putem avea *recunoștință* față de toți cei care *ne-au făcut vreun bine* vreodată…sau numai față de cei care *și-au pus amprenta* pe persoana noastră?

Putem să-i *re-cunoaștem* în noi, ca *pietre fundamentale* ale persoanei noastre…pe cei care *nu ne-au atins sufletul* în mod esențial?

Adică îi putem *iubi din toată inima*…pe cei care *nu ne-au atins* cu iubirea lor, pe cei a căror prezență nu ne-a marcat *în mod fundamental*?

Răspunsul e simplu: *nu*!

Nu putem *mima* recunoștința, adică respectul, gratitudinea, dorința entuziastă de *a mulțumi* pentru instrucția teologică și culturală, pentru viața și cariera noastră…dacă nimeni nu ne-a ajutat *în mod fundamental*…adică *păsându-i* de noi.

Re-cunoașterea în noi a altuia, a celui care ne-a format, ne-a educat, ne-a *modelat*, ne-a dat *o direcție personală*…prin prezența sa…e

[80] Predică scrisă în data de 11 ianuarie 2012.

reală…dacă acela *s-a ostenit* în iubirea lui față de noi…iar noi am resimțit această *osteneală* a lui ca *un bine fundamental* al nostru.

Și părinții *greșesc* aici în mod fundamental…când cred că *recunoștința* copiilor față de ei e ca *un act reflex*: eu le-am dat viață, i-am crescut, i-am făcut mari, i-am dus la casele lor…trebuie să îmi fie *recunoscători*, adică *să mă ajute necondiționat*…

Însă *recunoștința copiilor* față de tine, ca părinte al lor, nu vine din *ce crezi* tu că ai făcut pentru ei…ci din ceea ce *resimt ei* că ai făcut pentru ei.

Recunoștința vine din *cum ai intrat* în inima lor…din *cum te-ai așezat* acolo…și din cum *ai crescut,* ca *un univers imens*…în sufletul lor…

Și copiii nu pot fi *mințiți*: dacă nu ai făcut *tot ce ai putut* pentru ei…nu te vor *recunoaște* ca parte *esențială* din viața lor!

Da, vor avea *un anume grad de afecțiune* față de tine…o anume *grijă*…un *respect anume*…vor veni la tine *de ochii lumii*…dar nu vor fi *plini de recunoștință*!

Recunoștința e pentru *gesturi totale*.

Recunoștința nu se naște din mâncare, băutură, bani de buzunar…ci din *caracter*, din darea unei *direcții în viață*…din faptul de *a-l ajuta* pe copilul tău *să își descopere* și *să își trăiască* vocația lui.

Din *uitare de sine*…pentru *a te ocupa* de viața profundă a altuia.

Și din propria mea viață știu că recunoștința are *multe trepte*…

Una e *recunoștința* mea față de bunicii mei, care m-au crescut și educat, care au fost *adevărații mei părinți*, alta e recunoștința mea față de soția mea, față de episcopul care m-a hirotonit, față de duhovnicii mei, față de prietenii mei, față de anumite *rude* ale mele, față de profesorii mei…și

alta, fundamentală, primordială, pentru *Părintele meu duhovnicesc*, pentru Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu…care *mi-a punctat viața* în mod abisal, absolut…

Și *cea mai mare recunoștință* o ai față de cel care ți-a schimbat *în mod radical* viață…față de cel care *te-a răscolit interior* cel mai mult…față de cel care *te-a făcut să te vezi* cel mai mult…care te-a dus la *cea mai mare cunoaștere de sine* și *de Dumnezeu*.

Pentru că *recunoștința* este *recunoașterea* celor prin care Dumnezeu *te-a umplut de bucurie*.

Recunoștința e *recunoașterea* altora în tine *ca vegetații esențiale* ale sufletului tău, ca *plămâni* ai *sănătății* tale interioare.

Și când mergem la pădure…mergem pentru aerul și vegetația ei…și *tragem în plămâni* întreaga viață a pădurii…

La fel, aici, *recunoștința* e *aerul* vieții noastre…*produs* și *întreținut* de cei care ne-au *ocrotit* și *ne-au iubit cu adevărat*.

Și tocmai de aceea inima noastră și mintea noastră *se îmbujorează* la amintirea lor, renasc, *se entuziasmează* la pomenirea lor, la aducerea lor în amintire…pentru că prezența lor ne-a umplut de *oxigenul* pe care acum îl respirăm.

Căci au fost și rămân *vitali* în viața noastră cei care ne-au învățat *să prețuim* timpul și viața noastră, să scoatem din noi *tezaurul* pe care ni l-a dat Dumnezeu, să punem în lucrare *bucuria Lui* față de noi, adică *viața veșnică*.

Și toate acestea spuse până acum sunt *regăsibile* în Evanghelia de azi [Lc. 17, 12-19]…

Pentru că samariteanul a devenit *recunoscător*…în momentul când „*a văzut* că s-a vindecat” [v. 15].

Și ceilalți nouă *au văzut* că s-au vindecat…dar numai acesta, al 10-lea, *a înțeles* cum s-a vindecat…

Sau, mai bine zis, *a început să vadă în sine* pe *Cel care l-a vindecat*…adică pe Cel care a făcut

ceva fundamental pentru un străin…un bolnav…un om fără scăpare ca el…

Lepra[81] te dezumanizează…pentru că îți mănâncă trupul, ți-l dezmembrează pas cu pas…

E boala care *nu se joacă* cu tine…ci *te ucide metodic*…ca și cancerul[82] sau HIV-ul[83].

Când grupul celor 10 [v. 12] a cerut *milă* de la Iisus [v. 13]…a cerut *scăpare de moarte*.

De moartea *sigură*…

Și toți 10 *au primit* vindecarea de boala leprei…scăparea de moarte…

Însă samariteanul…*a văzut* că s-a vindecat!…

Cei 9 s-au bucurat că *au scăpat*…și *s-au dus* la ale lor…

Dar al 10-lea *și-a dat seama* că…*a înviat* dintre cei morți…

Că a fost *umplut* de har…că i *s-a înmulțit* credința și iubirea în el…prin vindecare…față de *Cel care l-a făcut viu și cu sufletul și cu trupul*…

Noua viață din el…*harul lui Dumnezeu* din el…l-a făcut *doxologic* [v. 15].

Și recunoștința, după cum spuneam…e *ce simte* omul că *ai făcut* pentru el…și nu ce *crezi tu* că ai făcut pentru el…

Dacă pentru cei 9 viața valora *atât de puțin*…și, la fel, și mântuirea…pentru cel al 10-lea…*viața* și *mântuirea* erau *esențiale*…erau pline de doxologie…pline de recunoștință, de conștiință, de bucurie negrăită.

Așa se face că poți predica la *mii de oameni* deodată…și *doar unul* să se simtă *atins* de cuvintele tale…

Și acel *unul* se simte *atins*…de o anumită frază…de anumite cuvinte…de anumite *conexiuni iluminatoare*…pe măsura *pregătirii lui* pentru *a crede*…sau pentru *a spori în credință*.

---

[81] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lepr%C4%83.
[82] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cancer.
[83] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/HIV.

Minunile lui Dumnezeu, în termeni de *finalitate*…au fost și sunt întotdeauna *eficiente*…

Nu de *milostivire*…adică de *minuni*…duce lipsă Dumnezeu…ci El așteaptă, *răbdător*, ca noi *să ne coacem spre înțelegere*.

Prin dureri, prin necazuri, prin bucurii, prin întâlniri *rare* El ne conduce…spre a ne *pregăti* pentru a putea *înțelege*…paradoxal…ceea ce ne *depășește* toate simțurile și facultățile trupului și ale sufletului*: întâlnirea personală* cu Sine.

În comparație cu dracii…care *ne momesc* și *ne bruschează* libertatea cu tot felul de acte barbare…Dumnezeu e *plin de sfială* și *de atenție* în orice clipă…și vrea ca noi s*ă ne deschidem* ca o floare…în care El *Își varsă* nectarul.

De aici și avertismentul că e *mare păcat*…să *îi smintim* pe cei *mici* ai Lui…adică pe cei care se fac *tot mai mici* în conștiința lor plină de umilință…pe cât *se umplu* de *Cel mai mare decât toată făptura*…

Cei nouă aveau nevoie *doar* de vindecare…

Ca *să vezi mai mult*…ca să vezi *mai sus*…ca să aspiri *la tot* lucrul bun…trebuie să ai *suflet mare*…*deschis* măreției lui Dumnezeu.

Și de aici…cel care *își închide* tot mai mult sufletul *măreției prea milostive* a lui Dumnezeu…devine tot *mai nevăzător*…și *nedoritor de vindecare*.

Da, el *a văzut*…că s-a vindecat!

El a văzut *în sine* pe *Cel care l-a vindecat*…pe *Cel care l-a umplut de bucurie negrăită*.

De aceea *L-a recunoscut*: pentru că *Îl avea* în el!

Îl *dobândise* în el…pe *Cel care i Se dăruise*.

Și Hristos *i Se dăruise* celui străin…celui bolnav…celui singur…pentru că iubirea Lui de oameni nu era *o joacă*…nu era *un plan caritabil*…prin care urmărea *să câștige* ceva fani…ci era *dăruire de Sine*, era *harul* Lui…prin

care *l-a legat de Sine* pe cel *nelegat* de inima nimănui.

Și de aceea a venit…*spre* Sine…cel legat, prin iubire, de *Vindecătorul* lui: pentru că a înțeles că *doar El* îl iubea…pentru că El *îi făcuse* daruri incalculabile.

Da, *recunoștința* e *dorință străină* pentru cei care își calculează orice cuvânt și gest!

E ceva *nefiresc*…pentru cei care nu simt că *firescul vieții* e tocmi *trăirea în slava lui Dumnezeu*…adică trăirea unei *vieți*…*mai presus de fire*…

Că de aceea vorbim de *viață divino-umană* în Biserică: pentru că e viața *mai presus* de telurica *acomodare* cu toate păcatele și plăcerile.

Recunoștința samariteanului l-a făcut pe el *israelit autentic*...pentru că israelitul *autentic* e cel pe care *Dumnezeu îl cunoaște* pentru că *îl iubește* și *locuiește* întru el.

Și samariteanul *s-a întâlnit* cu Hristos din clipa în care *a văzut* vindecarea Lui în el…și de atunci *a început* doxologia lui, lăudarea Lui din toată ființa.

Noua lui *viață* e *sculare din moarte* și *acțiune continuă* [v. 19].

E viața *ortodoxă*, adică *continua luptă cu sine* pentru *a sta în bucuria lui Dumnezeu*…și, din mijlocul ei, *să țipi* doxologii în fața lui Dumnezeu în orice clipă și în orice loc.

Căci dacă *rugăciunea continuă* nu e *strigare din bucurie* și *pentru bucurie*…atunci ea e *strigare descurajată*…e chemare care *doare*…pentru că *Cel chemat* nu e *simțit* în năuntrul ființei noastre.

Cine sunt cei față de care *avem* recunoștință?

Ce ne învață *recunoștința* noastră să facem?

Ne învață *să le facem* bucurii, surprize…pentru că surprize, bucurii, lumināri, încurajări *au fost* și *sunt* și ei pentru noi.

Și *recunoștința* se manifestă ca vizită, vorbire de bine, pomenire în rugăciune, ajutor, îmbrățișare, taifas, împreună locuire…

Rugăciunea pentru cei vii și pentru cei adormiți e *recunoștință* față de toți.

Recunoștința față de Sfinți, față de genii, de eroi, de marii oameni ai lumii…față de cei care au făcut pentru noi toți *lucruri importante* se manifestă ca rugăciune, ca dorire de bine, ca popularizare a acestor fapte…

Și, în primul rând, *recunoștința* față de Dumnezeu se manifestă…ca *neieșire* din comuniunea cu Sine…ca *o conștiință suplă* în toate relațiile noastre…

Cât de *frumoși* suntem în recunoștința noastră și cât *inspirăm* și pe alții prin ea?

Cât de mult este viața noastră o lumină pentru alții și cât găsim noi, în viața altora, lumină, îmbărbătare, alinare, încurajare?

Sunt întrebări pe care *samariteanul israelizat* ni le pune…pentru că toți am fost *samariteni* odată…și am devenit *israeliți* prin Botez.

Și fie ca *recunoștința noastră* să scrie *pagini de istorie*…pagini *luminoase*…din care să se aprindă și *conștiința* celor care *ne vor urma*. Amin!

Predică la Duminica a 32-a după Rusalii [2012]

Iubiți frați și surori întru Domnul[84],

gustul libertății se formează în casa *recunoașterii de sine*.

Numai când stai *față în față* cu tine…înaintea lui Dumnezeu…înțelegi *cât de puțin liber* ești…dar și cât de multă *nevoie* ai de libertate…în primul rând, bineînțeles, de *libertate interioară*…de la care *pornește* tot binele în Biserică și în societate.

Și ce înseamnă *să fii liber* în tine însuți?

În Evanghelia de azi [Lc. 19, 1-10] avem *paradigma* Sfântului Apostol Zaheu[85] [*Zacheos* în limba greacă], unul dintre cei 70 de Sfinți Apostoli ai Domnului[86], pomenit la 20 aprilie[87]…pentru ca să înțelegem *ce înseamnă* libertate interioară…și *câte eforturi* trebuie să facem pentru ea.

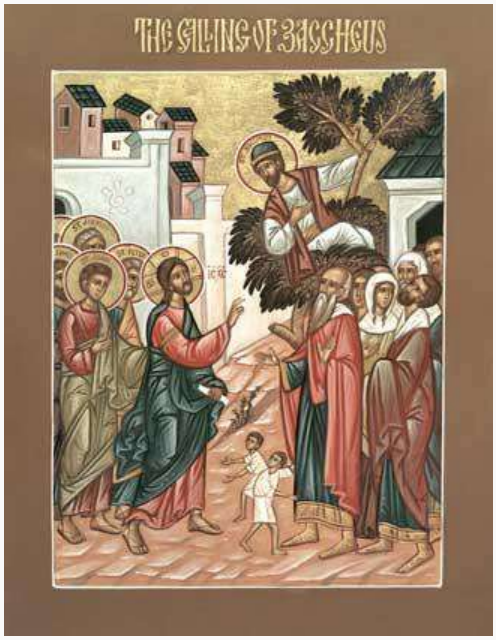

[84] Predică scrisă la data de 18 ianuarie 2012.
[85] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Zaheu.
[86] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostol#List.C4.83_a_celor_70_de_Apostoli.2C_dup.C4.83_data_de_pr.C4.83znuire.
[87] Idem: http://calendar-ortodox.ro/luna/aprilie/aprilie20.htm.

Avem *convertirea* lui…drept *exemplu* de *eliberare* de sub stăpânirea patimilor.

Pentru că atunci când *s-a văzut* în fața Domnului…când s-a văzut *văzut de Domnul* până în străfundurile sale…a înțeles că trebuie să devină *milostiv* și să se *împace,* din punct de vedere *financiar*, cu cei nedreptățiți de el…din postura sa socială de *vameș*/ *perceptor*/ de *încasator de impozite* (v. 8).

În *apropierea* Domnului, Sfântul Zacheos a înțeles *dintr-o dată*/ *imediat*…că trebuie *să iasă* de sub patima care *îl robea cel mai mult*: iubirea de bani, dorința de a avea *cât mai mult*…și *prin orice mijloc*.

Și prin asta a ieșit *din închisoarea* îmbogățirii nedrepte, din închisoarea *interioară* a dorinței de *a nedreptăți pe alții*…la locul larg *al bucuriei de a face bine*le…de a avea raporturi normale, *cinstite* cu oamenii.

Căci pe lângă statura sa *mică*, care *isca* ironii…și pe lângă *ura* oamenilor, ura *crescândă*…datorată nesațiului său de *a lua mită*, de a fi *nedrept* cu oamenii din postura sa de *vameș*…se adăuga în inima lui și nefericirea de *a fi situat* în rândul *păcătoșilor* [v. 7] din punct de vedere social, adică a celor bolnavi de lepră, a prostituatelor, a criminalilor, a nedrepților…

Și el a înțeles, mai mult decât alții, ce *milă* și-a făcut Domnul cu el…cât *respect* i-a acordat…dacă a venit *tocmai în casa lui*…a celui recunoscut ca *păcătos*, ca om *nedrept,* ca om *ce nu merită atenția* altora…pentru că nici el *nu-i respectă* pe alții.

Și acum, în aceste zile în România, vedem ce înseamnă *să nedreptățești* poporul…să *îi calci* demnitatea…deși el *își face datoria*…

Dar în cazul lui Zacheos…Domnul vine în casa lui și *îi distruge* imaginea socială de *bădăran*…de *gros la inimă*.

I-o distruge prin *asentimentul său*…pentru că Zacheos *se vede* gol de bine, de relații normale cu

oamenii, de libertate interioară…și vrea să fie liber, plăcut, apreciat pentru ce este și face.

Ieșind din rău, din *exercițiul* răului…Sfântul Zacheos *se umple* de mila lui Dumnezeu și de milă și de atenție față de oameni.

Și *mila, atenția* față de alții, relațiile *drepte* cu alții ne aduc *libertate*, multă *libertate interioară*…în care putem crește/ avansa la infinit în relația cu Dumnezeu și cu oamenii.

Nu îți fac rău…înseamnă și: *nu îmi fac rău*.

Îți văd suferința…pentru că *și eu sufăr*.

Compătimirea altora se naște din conștiința *fragilității* sănătății și a vieții noastre.

Și de aceea *ieșim* în ajutorul celor suferinzi, a celor nedreptățiți, a celor minimalizați…pentru că oricând putem fi *în locul lor*…iar dacă nu suntem *încă* în locul lor e tocmai pentru a fi *apți să-i ajutăm* pe cei care sunt în aceste situații *dramatice* și *nedemne*.

Fiecare *act* al Domnului are…*taina lui imensă*…

Însă *taina milei* și *a iubirii* lui Dumnezeu are nevoie de *un da răspicat* al ființei noastre.

De *o ieșire* din dormitare, din lene, din obiceiuri proste spre…*un alt fel de a fi*.

De aceea *convertirea* lui Zacheos…și a noastră, a tuturor, e *o ieșire din închisoare*…spre *un orizont cu totul nou*, de neimaginat mai înainte.

Ești *scos* din viața ta plină de patimi…spre o viață din ce în ce mai *rarefiată*, mai *bogată* în frumusețe și în milostivire.

De aceea *convertirea* e, deopotrivă, ca *o urcare pe munte*…spre o tot mai mare înălțime duhovnicească…dar și ca *o trecere prin deșert*…spre oaza de liniște a Împărăției.

Adică presupune *dezlipire* dureroasă/ dramatică de trecut…de *dependența* de rău, de păcat…

Și prima *mișcare* a libertății e revoluționară la nivel interior: înseamnă *o ruptură radicală*, în forță, de viciile trecutului.

Cei care îl văzuseră pe Zacheos, până mai ieri, *jecmănind* pe conaționalii săi pentru *a oferi* impozitele romanilor, adică *ocupanților*, au rămas cu gura căscată…când l-au văzut *împărțind milostenii* și *despăgubind*, mai mult decât judicios, pe cei nedreptățiți.

De aceea l-au perceput drept *altul* imediat…pentru că convertirea lui a fost *plină de entuziasm*, de înțelegere, de libertate duhovnicească.

În comparație cu o astfel de *convertire năvalnică*, în forță…e de la sine înțeles de ce *nu convinge* viața laxă a creștinilor, care nu arată asceză, mărinimie, un alt fel de *a fi*…în comparație cu *banalitatea* curentă a lumii.

Și astfel avem creștini care fac *prea multe*…creștini *cu viteză redusă*…și creștini *cu mașina în pană*.

Și suntem într-un fel sau în altul…pe măsura *a cât ne-am lăsat convinși* de Dumnezeu.

Pe cât *am stat* în fața Lui…ca să vedem *ce cere* El de la noi.

Sau pe măsura a ceea ce *am simțit* să facem…stând *în fața* lui Dumnezeu în tăcere rugătoare.

Zacheos *a coborât* din sicomor (v. 4) dar și din *băltirea lui în rele*.

S-a coborât *când* a vrut Domnul și a făcut *ce a vrut* El…adică *s-a lăsat convertit*…scos din *derapajul* lui…și *adus* pe drumul cel drept…al dreptății, al omeniei…

A coborât degrabă…cu inimă aprinsă…și L-a primit bucurându-se (v. 6)…

Nu a considerat convertirea spre bine drept *o pagubă*…ci *un câștig imens*…

Tocmai de aceea *și-a cumpărat* libertatea cu milostenie și cu fapte de conștiință. Și-a *recăpătat* demnitatea umană și socială prin relații *oneste*, omenoase.

Pentru că *munca cinstită* trebuie *remunerată* și omul care *o face* trebuie *tratat cu demnitate*.

De aceea *mântuirea* lui [v. 10] a însemnat *ieşirea din neomenie*, din *bădărănia* în relațiile cu oamenii.

El era *pierdut* [ἀπολωλός/ *apololos*, *cf.* GNT, v. 10] pentru că refuza *să comunice corect* cu oamenii.

Și *comunicarea corectă* cu oamenii se face atunci când ești perceput ca om *integru*, ca om *de valoare*, ca om pe care alții *se pot bizui*/ se pot baza/ în care își pot pune încrederea.

Însă pentru a fi *integru* trebuie să fii *un om al lui Dumnezeu* care *își lucrează* vocația. Care face *ceea ce știe să facă*…și pentru care *se simte dăruit* de Dumnezeu.

Sfântul Zacheos a devenit „fiu al lui Avraam" (v. 9) pentru că a devenit *om pentru oameni*.

S-a făcut din *contra exemplu* un *exemplu*/ o pildă de urmat.

De aceea Evanghelia de azi e una *încurajatoare* pentru cei care *nu se simt bine* în *lumea păcatului*…ci simt…intuiesc…înțeleg…că trebuie *să meargă* spre *libertatea dumnezeiască* a fiilor lui Dumnezeu.

Înțeleg că au nevoie de *schimbare*…de *o schimbare de profunzime*…care ne umanizează…ne îndumnezeiește…ne bucură…ne eliberează de noi, cei *din trecut*…și de *trecutul nostru murdar*…

Adică: *se poate*!

Întotdeauna *se poate să fii altul*…dacă înțelegi *valoarea absolută* a schimbării în bine!

Pentru că binele *nu se devalorizează* în timp…ci măreția lui *crește* tot mai mult.

Binele e *valută forte*, e *forță duhovnicească*…e *avuție neperisabilă*.

Și în răspăr cu avuția nedreaptă/ ilicită…și cu inima plină de invidie și nemilostivire…Zacheos a făcut din banii lui nedrepți *bucurii* pentru alții…și *descătușare de sine*…

El…și noi…oricare am fi…am trăit și trăim întotdeauna *o mare eliberare*…o mare *împlinire*…o

bucurie *nobilă*…când *ajutăm*…când facem ceva *dezinteresat*…când ne comportăm *firesc*, normal, uman…

Și aceste *momente de candoare*, de împlinire, de dăruire…sunt amintirile noastre *frumoase*…sunt oglinda în care ne bucurăm *să ne privim*…pentru că ne arată ca oameni care nu am făcut degeaba *umbră* pământului.

Adică: spune *nu* unei vieți *inutile* și *egoiste*!

Dezbracă-te de *armura grea a nesimțirii*…pentru ca să vezi *ce relaxat* vei fi…când vei merge *degajat* pe stradă!

Sfântul Zacheos a făcut din casa lui *Biserică*…pentru că fiecare devenim *biserici*/ locașuri ale lui Dumnezeu unde El vine *să locuiască*.

Dar pentru ca El *să vină* la noi trebuie să ne debarasăm de *vechiturile* vieții noastre indiferente…pentru a ne umple de *noutățile netrecătoare* ale comuniunii cu El. Amin!

Predică la Duminica a 17-a după Rusalii [2012]

Iubiți frați și surori întru Domnul[88],

Evanghelia de azi [Mt. 15, 21-28] confirmă faptul *universal valabil*, că atunci când ai *o durere reală*…ea devine *un țipăt către Dumnezeu*.

Că nu poți *să ții în tine* ceva care simți că *te doboară*…ci ai nevoie de *un sprijin real*, autentic…

Și că *durerea reală* nu e *un țipăt teatral*…ci unul *ontologic*, deplin uman, *o sfâșiere interioară*.

[88] Predică scrisă în data de 24 ianuarie 2012.

Când nu mai poți *să suporți*, când răul *te cuprinde*…pe tine…pe ai tăi…când te simți umilit, călcat în picioare, în mod nedrept…sau fără sprijin, *singur* în fața bolii și a vieții…țipătul/ cererea de ajutor/ apelul către alții sunt manifestări *firești*/ *normale* în atare situații.

Însă *cel mai corect* e să strigi, mai întâi de toate, *către* Dumnezeu…pentru că, dacă strigi către El…Acesta va face *să fii auzit* de cine trebuie, de cât mai mulți…de foarte multă lume.

Femeia hananeiancă a țipat către Domnul nu *pentru sine*, în primul rând…ci pentru *fiica ei* „rău demonizată/ κακῶς δαιμονίζεται [cacos demonizete]" [v. 22, în GNT].

Însă a țipat pentru cea de care *i se frângea inima*…pentru cea pe care *o iubea*.

Cu alte cuvinte, ca să devii solidar cu cei care suferă, cu cei nedreptățiți, cu cei desconsiderați…trebuie *să îți pese* de ei…trebuie *să îi iubești*…să le *dorești* binele.

Și pentru *a le dori binele* trebuie *să îți dorești* și ție binele…să vrei *să fii în bine*.

Pentru că *rugăciunea pentru întreaga umanitate* are tocmai acest rol: ca oamenii *să dorească* binele, pacea, frumosul, dragostea…și să le sădească și să le cultive în viața lor.

Și vedeți, din destul, în aceste zile…ce înseamnă ca cineva să stea *împotriva* dorinței multora. Ce înseamnă ca unii *să trăiască bine*, excesiv de bine, tocmai datorită ținerii *în mizerie* a altora…

Însă adevăratele *constituții* ale națiunilor vorbesc despre principiul evanghelic al *egalității de șanse* în ceea ce privește viața, munca, educația, sănătatea, profesia…adică *al drepturilor egale* între cetățeni.

Toți avem nevoie de viață liniștită, de considerație, de drepturi fundamental umane…pentru că *o societate stabilă*, bine întemeiată, e cea care are *grijă* de toți cetățenii ei tocmai pentru că *nu minimalizează* pe nimeni.

Ce a vrut *mama* pentru *fiica* ei?

A vrut *miluirea* ei de către Domnul…*ajutorarea* ei.

Ce vrea, de fapt, fiecare om pentru cei pe care…*îi iubește*?

Același lucru: ca Dumnezeu *să le dăruiască* sănătate, pace, mântuire, bucurie dumnezeiască în viața lor.

E adevărat: viața noastră nu *se reduce* la sănătatea fizică!

Însă avem nevoie de sănătate, de o casă, de un loc de muncă, de un salariu decent, de iubirea și de înțelegerea altora, de sprijin și de relații normale cu semenii noștri pentru ca *să simțim viața* ca pe ceva…*respirabil*…

Când viața devine *irespirabilă*…când simți că *nu mai suporți*…atunci *țipi*…și țipătul tău e *profund valabil*.

Și acest *țipăt interior*, această *verticalitate ontologică* trebuie *recuperată* în Biserica și societatea noastră.

Pentru că ea reprezintă *asumarea stării de fapt*…dar și *dorința de schimbare*, de *înnoire interioară*.

Iar dacă *înnoirea* unei societăți democratice se face prin *vot* și prin *vigilență democratică*…înnoirea *interioară* este duhovnicească, eclesială…și se face prin *pocăință* și prin *lucrarea virtuților*.

Ambele înnoiri *converg*.

Pentru că omul și societatea *se vindecă* din năuntrul omului.

Și bazându-ne pe ceea ce este *corect* și *cinstit* pentru toți învățăm *să prețuim* oamenii profunzi, de mare caracter…și, în același timp, înțelegem și *slăbiciunile* tuturora…dar și *aportul* fiecăruia la societate.

A nega *lucrul bine făcut* înseamnă *a fi ipocrit*. Dar *a lăuda* ceva ce *nu merită lăudat*…și *a susține* ceea ce este *dezumanizant* înseamnă a fi *un om mârșav* și *iresponsabil*.

Iar femeia a fost *responsabilă* față de fiica ei…pentru că *i-a dorit mântuirea*.

Nu doar *i-a dorit-o* ci *s-a zbătut* pentru ea.

Și când Domnul părea *că o minimalizează…că o jignește*...El, de fapt, dorea ca ea *să se destăinuie* Lui…și *în fața* oamenilor…pentru ca Domnul să o dea drept *exemplu*/ drept *paradigmă* de *credință* și *de luptă pentru mântuirea altora*.

Așa că Domnul lucrează *tainic* și *preaînțelept* cu oamenii.

Iar dacă nu privești *profund* lucrurile…poate să ți se pară că Dumnezeu *Se cam înșală* cu unii…sau e *prea îngăduitor* cu alții.

Dar dacă vei înțelege *schimbările* din viețile oamenilor…dacă oamenii *ți se destăinuie*…înțelegi că fiecare *bucurie* sau *boală*, *nefericire* sau *extaz*…îi lămuresc pe oameni, îi fac înțelepți, prevăzători, mulțumitori…și nimic nu rămâne *fără urmări*…

Greșelile noastre sunt *momente de iluminare* în cadrul pocăinței.

Bucuriile noastre sunt *momente de iluminare* în cadrul mulțumirii aduse lui Dumnezeu.

Deopotrivă, sănătatea și boala, sărăcia și huzurul sunt *cadre* ale experienței noastre…pentru că ce este *prea mult* sau *prea puțin*…deschide în noi *falii de înțelegere* și de *reevaluare personală* a lucrurilor.

Când ți-e *bine* și ești *sănătos*…*prietenia* și *ajutorul altora* ți se par *neimportante*.

Tot la fel când ai casă, masă, salariu, familie…lucrurile sunt *altfel* decât atunci când, în mod vizibil, acestea *se destramă*…le pierzi…

De aceea am nevoie de *îndreptarea*/ de *palmele lui Dumnezeu cele prea iubitoare* pentru ca *să ne regăsim* pe noi înșine…după cum avem nevoie de *stabilitatea care vine de la El* pentru ca să putem *să ne bucurăm*.

Și când Domnul *a binevoit*…fiica ei *s-a vindecat* de demonizare [v. 28]!

Vindecarea a venit în urma *țipătului iubitor* al mamei…

Pentru că mama trebuie *să țipe bine*…adică *să se roage mult* pentru fiii ei.

Ambii părinți trebuie *să țipe bine* către Dumnezeu, din toată inima…pentru ca rugăciunile lor *să îi zidească* pe copiii lor drept *case ale Stăpânului*.

Cu alte cuvinte: oamenii și Bisericile și familiile și națiunile *se zidesc prin rugăciune*, prin cerere, *prin țipăt* în fața lui Dumnezeu și prin *angajare totală* într-un crez…și nu pe *indiferență*!

Indiferența lasă demonismul *să crească*, să crească *continuu* și *să îl desfigureze* pe om într-un mod înspăimântător, incredibil…

Dacă *nu ridici* o hârtie de pe jos, dacă nu vezi nicio *mână întinsă*, dacă nu spui niciun *cuvânt bun*, dacă nu scrii nicio *carte asudată* prin care *să lămureşti* unele lucruri, dacă *nu îți pasă* de ceilalți contemporani, aflați *dimpreună cu tine* în *corabia vieții*…indiferența *scufundă* întreaga *corabie* mai devreme sau mai târziu.

Răul care *nu se taie* de la rădăcină…crește *infernal* de mult.

După cum binele, ca *haină* zilnică a omului, îl face pe acesta *un reper* al binelui.

Trebuie să existe oameni în care *să te încrezi*…pe care să vrei *să-i vezi*…să te lași *călăuzit* de ei…

Nu poți să vezi, tot timpul, în fiecare clipă, numai *canalii*, numai *nulități*, oameni care să te facă *să exasperezi*.

Ci ai nevoie de oameni care *să te odihnească* prin simpla lor prezență…și prin *cuvintele lor*…pentru că *se lasă odihniți* de Stăpânul întregii creații.

Tace Dumnezeu? Este *indiferent*? Nu-i *pasă* de noi?

Nu! Nu! Nu!

Dumnezeu *vorbește* și vrea să fie *auzit* în *șoapta conștiinței*…

Dumnezeu e *atent* la toți…și vrea să fim și noi *atenți* la noi și la întreaga lume…

Dumnezeu e *preamilostiv* și așteaptă ca și noi *să ne facem griji*, să ne *pese* de orice *suflare*…de orice *existență*…pentru că această grijă ne face *frumoși*, ne face *plăcuți*, ne face *cu adevărat sensibili*…

Și noi, cei care ne uităm la *cum arată* omul…la cum e *îmbrăcat*…la *cum* vorbește…trebuie să învățăm continuu *cine* sunt oamenii.

Pentru că *oamenii* nu sunt *măștile surâzânde*…nu sunt cei care *se tupilează* în spatele cuvintelor și ale paragrafelor de lege…nu sunt cei care *mimează* fericirea, munca, grija, excelența…ci cei care își asumă *riscuri*, își *veștejesc* sănătatea, își *cheltuiesc* întreaga energie pentru *a împrospăta încrederea* și *demnitatea* oamenilor.

Avem nevoie *să învățăm continuu* ce suntem și ce nu suntem…ce facem și ce nu facem…ce cere Dumnezeu de la noi…și ce vor oamenii de la noi.

Dar *învățăm* toate acestea când suntem *dispuși* să prețuim adevărul.

Adevărul despre *noi* și despre *alții*…adevărul nostru *în fața* lui Dumnezeu.

Pentru că, în definitiv, acest lucru e cel care *contează*: cum *mă situez* eu în fața lui Dumnezeu și în fața întregii umanități?

Cu *cine* sunt eu: *cu El* sau *împotriva* Lui?

Unde *mă voi duce* eu: *aproape* sau *departe* de El?

Dumnezeu să ne dăruiască *grijă nobilă*, cu alte cuvinte, grijă pentru *demnitatea* și *viața* oamenilor, pentru că numai așa putem să le înțelegem *adevărata față*…și ne putem înțelege și noi *adevăratele limite*. Amin!

Predică la 30 ianuarie 2012. Despre *teologie* ca despre *viața noastră*

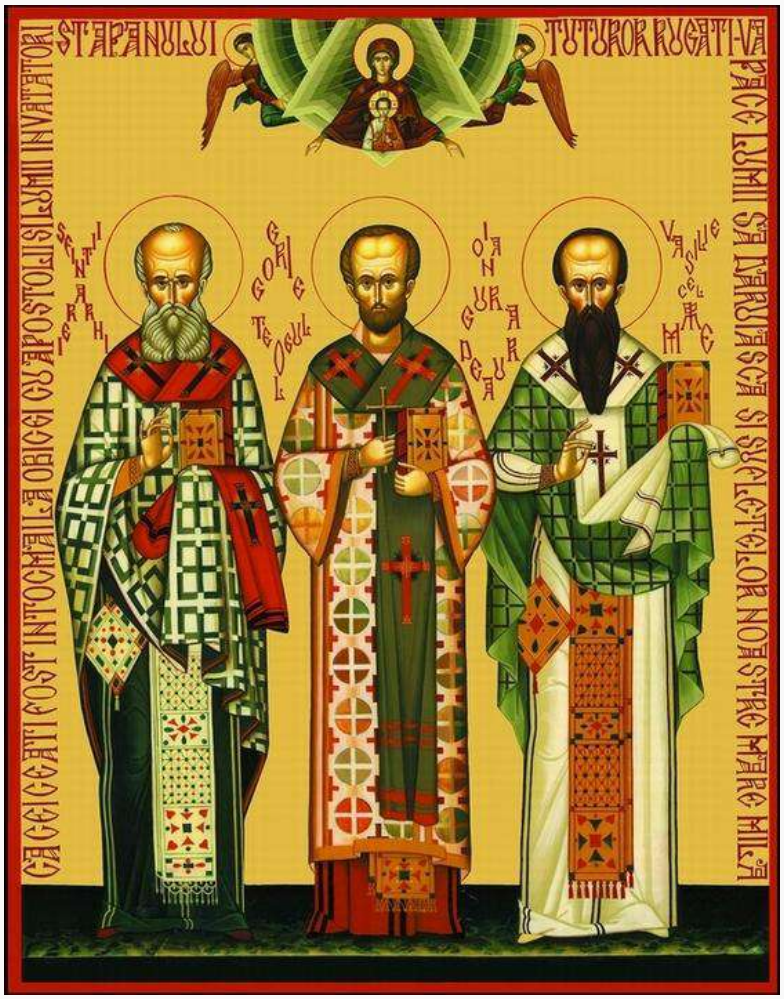

Iubiți frați și surori întru Domnul[89],

deși îi prăznuim pe *Sfinții trei ierarhi*…Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur…astăzi e prăznuit și Sfântul Sfințit Mucenic Ipolit al Romei, un alt *teolog redutabil* al Bisericii.

Adică 4 ierarhi *foarte învățați* și *Părinți* ai Bisericii, care au lăsat scrieri *valoroase* Bisericii universale…fapt pentru care ne sunt *Învățători peste timp* în cele ale teologiei.

Am spus *teologie*…și nu *ipocrizie*!…

[89] Predică scrisă în data de 28 ianuarie 2012.

Pentru că ipocrizia e purtarea *părut evlavioasă* ca ortodox, în care vrei să fii crezut *un cunoscător* al credinței…*un prieten* al lui Dumnezeu…dar tu *nu știi* lucrurile *esențiale* ale…comuniunii cu El.

Pentru că *evlavia* se naște din *teologie*…din cunoașterea reală a lui Dumnezeu.

Din viața continuă cu Dumnezeu.

Adică din experiență mistică și citire, din asceză și viață cultică…păstrându-se echilibrul armonios între dorințele sufletului și nevoile trupului.

Tocmai de aceea *mă înfior* când aud că „nu e nevoie *să știi* credința…ci *să o practici*”.

Ce *să practici* însă, dacă *nu știi* drumul care *te duce* la viața cu Dumnezeu?

Și cum să fii *indiferent* față de tot ce *ne-a lăsat* Tradiția, față de acest *nor de mărturii* al cărților patristice…pentru *o evlavie după ureche*?

Și *evlavia după ureche* înseamnă întregul mod de a te ruga, de a posti, de a trăi creștinește…care *nu a fost învățat* din tradiția Părinților Bisericii.

Adică nu te poți închina cum vrei, nu poți posti oricum și oricând, nu poți să crești în Hristos fără să înțelegi *rostul* Sfintelor Taine ale Bisericii, al rugăciunii, al curățirii de patimi în viața ta.

Pentru toate acestea trebuie *să pleci* de la teologie…de la *citirea* ei…spre *înțelegerea* ei…până când teologia *devine* viața ta.

Dacă nu ai școală…sau ai câteva clase făcute…mersul la Biserică îți asigură *intrarea* în cunoașterea teologică…pentru că Sfintele Icoane, modul de *a fi* în Biserică, ce se spune și se cântă la slujbe, ce se predică în Biserică e *teologie*.

În Bisericile ortodoxe, la strană și din gura preotului, auzim *teologie* la slujbe.

Auzim și învățăm cele despre Prea Sfânta Treime, adică despre Dumnezeul nostru, despre faptul că Tatăl L-a născut pe Fiul din veci și L-a purces din veci pe Sfântul Duh, că Hristos S-a întrupat din Prea Curata Fecioară pentru mântuirea noastră, că Biserica e *comunitatea celor credincioși*, a celor care trăiesc și se bucură în Domnul, că viața noastră e *darul lui Dumnezeu* și că viața nu trebuie *trăită la întâmplare*…pentru că moartea ne trece în *viața veșnică*…unde există doar *comuniunea* cu Dumnezeu, Raiul Său sau *depărtarea* de El, adică *Iadul*.

Dacă nu știi *să citești*…în Biserică poți învăța *lucrurile esențiale* ale credinței.

Numai că trebuie *să fii atent*, să bagi la cap, „să furi meserie”…adică *să înveți* teologie.

Să asculți…și să întrebi.

Să întrebi mereu…și să te lămurești mereu.

Și când *ai înțeles ceva*…să te bucuri *nespus*…pentru luminarea lui Dumnezeu.

Având școală: 8 clase, liceu, facultate…nu mai zic de cei cu studii postuniversitare…*a nu citi* teologie…și *a nu ști teologie* e *o rușine*…o rușine cauzată de *lene* și *indiferență*.

Chiar dacă nu ești *om credincios*, a nu avea *cultură teologică* înseamnă a nu avea *trecut valoros*…a nu ști *ce s-a crezut* în istorie, de-a lungul timpului. A nu ști care a fost *fundamentul* vieții oamenilor.

Pentru că teologia este întreaga *cunoaștere* și *experiență* dezvăluite de Dumnezeu oamenilor Sfinți prin care stăm *în relație vie* cu El.

E *o cunoaștere* care devine *viață*, care *ne dă viață*…care face ca *viața lui Dumnezeu* să devină și *viața noastră*…pentru că *adevărul teologiei* ne dă *să ne umplem* de sfințenia vieții lui Dumnezeu.

Și acesta e motivul pentru care teologia e *viață* și *sfințenie* și *adevăr*.

Iar când adevărul teologiei e ciuntit, e *minimalizat*, e negat…întru câtva…când se adaugă *minciună* la *adevăr*…de aceea Sfinții și oamenii duhovnicești reacționează *foarte prompt* împotriva acestei falsificări…și subliniază ceea ce înseamnă *conținutul* ereziei: adică minimalizarea/ denaturarea/ *falsificarea* unei părți din teologie.

Însă cum să îți dai seama *care a fost* eroarea lui Arie, dacă tu *nu știi* cine e Arie?

Și cum să înțelegi diferențele dintre Ortodoxie și romano-catolicism, Ortodoxie și mahomedanism sau dintre Ortodoxie și ideologii diverse…dacă tu nu știi, în mod aprofundat, atât *dreapta credință a Ortodoxiei*...cât și alte forme de teologie, de religie, de filozofie?

Și când să începi această *școală a teologiei*…decât *de foarte devreme*?

Dacă se poate: *din copilărie*.

Încă de copil trebuie să înveți să te închini, să te înveți cu greul postului, care devine ceva *firesc* în scurt timp, cu dulceața rugăciunii, cu bucuria de *a fi la slujbă*, de a cânta, de a auzi lucruri dumnezeiești, de a călători spre locuri sfinte.

Bucuria de *a citi* cărți sfinte, de copil, devine *un dor nespus* mai apoi.

Și înveți teologie ca pe *fundamentul* vieții tale…pentru că *tot ce înțelegi*…devine *propria ta viață*.

Și îmi dau seama foarte bine, că cei care nu au făcut din teologia Bisericii *viața* lor…*dorul meu* de a vorbi, de a predica, de a cunoaște cele dumnezeiești ale Tradiției, de a mă umple de slava lui Dumnezeu nu are *corespondent* în ei.

Le vorbesc degeaba…pentru că nu avem *aceeași dragoste*…aceeași *îndrăgostire* de adevărul și viața lui Dumnezeu.

Însă cei care sunt tobă de carte și de experiențe teologice, dumnezeiești…*rezonează nespus de bine* cu dorința mea de a le fi *prieten, confident, audient*…pentru că ei îmi spun lucruri pe care *le cunosc în parte*…sau ei văd în mine pe cel care *le pot urma* și *îmbogăți* experiența.

E *o întâlnire de suflet*…între teologi, între oameni duhovnicești, între oameni cu *aceeași dăruire*.

Fiecare cu experiența noastră, cu împlinirile și neîmplinirile noastre…dar care nădăjduim în Cel care *ne întărește* pe noi, Care *ne luminează* pe noi, Care e *viața noastră.*

Pentru că teologia nu e doar *plină de cunoștințe*…ci și de *rezistență*, de echilibru, de luminozitate, de perspectivă clară.

Stare trează, atenție încordată, cădere și ridicare, înțelegere continuă…dureroasă…foarte dureroasă…sau bucuros de dureroasă.

Căci experiența noastră teologică, teologia noastră trăită, viața noastră teologică este o îmbinare *uluitor de fină* între cea mai mare *concretețe* a bucuriei și a adevărului…și vederea *acută* a celor mai josnice și inumane porniri din partea demonilor sau a viciilor.

Pentru că atunci când luptăm în bine/ de partea binelui/ pentru bine…aflăm și cât de mojic,

de *nesimțit* e răul demonilor…și al oamenilor…vizavi de noi.

Suntem *zdrobiți* de răutatea vrăjmașilor noștri…în timp ce *ne bucurăm nespus*.

Suntem *insultați* când avem *dreptate*.

Ni se pun *bețe în roate*…tocmai când *am intuit* cum să ne pocăim, cum să trăim frumos…când am înțeles spre ce *liniște teologică* tinde duhul nostru…

Și mulți cred că noi, oamenii Bisericii, cei eruditi, teologii…*nu cunoaștem* durerea și șmagul[90] lumii și *disprețuim* lumea…

Că ne credem niște inși fără *dileme*, fără *dureri*, fără *regrete*…

Însă toate bucuriile, toată nevoia de sfințenie a lumii, tot greul ascezei…deopotrivă cu tot greul și duhoarea patimilor lumii și a păcatelor ei…sunt în ființa noastră…atunci când *ne descoperim*, pas cu pas, drept *ființe teologice*, dialogice, deschise spre infinitatea slavei lui Dumnezeu.

Pentru că viața cu Dumnezeu e viața la *temperatură înaltă*, e viața *incandescentă*, e viața ca *îndrăgostire veșnică* de El…în care te aprinzi pentru *a cunoaște* și *a fi de partea* tuturor acelora care *se bucură* sau *plâng*, *caută* sau *jubilează*, *găsesc* sau *se dau de ceasul morții că nu înțeleg una* sau *alta*.

Da, teologia e *un incendiu* în ființa noastră…care *ne aprinde* ca pe torțe!

E *un incendiu dumnezeiesc*…care ne schimbă, ne preface…*ne coace* ca pe pâinea în țest…pentru viața viitoare.

Și de aceea mulți Sfinți mărturisesc faptul că *îndrăgostirea de o persoană*…te face *să înțelegi* care e *ușa* spre *incandescența iubirii lui Dumnezeu*. Cât de *spirituală* dar și de *practică* e viața cu Dumnezeu.

Căci, ca și în dragostea față de persoana iubită…ce afli despre ea devine viața ta…vrei să fii

[90] Gustul rău.

ca celălalt, vrei să îi faci *pe plac*…și trecerea ta spre dialog, spre dăruire, spre altfel, spre *mereu-altfelul-dialogic-și-comunional*…te face *de nerecunoscut*.

De aceea am spus că teologia este *viața noastră*…dacă noi ne lăsăm continuu schimbați de Dumnezeu, prefăcuți de El în ființe…*de nerecunoscut*…și asta la modul *foarte pozitiv*.

Însă *teologia ca viață* începe odată cu *învățarea scrisului* și *a cititului*.

Teologia începe cu *învățarea pe de rost* a rugăciunilor, a slujbelor, a zilelor de postire, a modului cum să ne comportăm în diverse situații.

Și se continuă cu tot ceea ce citim și auzim și trăim…într-o *amestecare firească* cu viața noastră de copil, de tânăr, de om matur…

Pentru că teologia este *fundamentul* și *introducerea* în tot ceea ce facem.

Învățăm carte, suntem respectuoși, muncitori, onești, ne pregătim de o carieră sau de un mod de a fi care are la bază *viața* cu Dumnezeu.

Poți fi *vânzătoare*…fără să fii mai puțin *ortodoxă*. Poți fi profesor…cu Ortodoxia în suflet…Polițist, avocat, fermier, militar, apicultor, ceferist…orice…dar punându-ți viața *în acord* cu cererile profunde ale credinței.

Nu, nu doar teologii *știu* teologie în Ortodoxie!

Ci oricare dintre ortodocși trebuie să fie *un teolog*…un om care cunoaște ce crede și trăiește ceea ce crede.

Un om în care *frica de cunoaștere* nu are ce căuta…pentru că Dumnezeu ne cheamă la *cunoaștere* și *experiență teologică* și nu la un mod de viață *fanatic*, care distruge relațiile și pacea dintre noi.

În plină iarnă…vorbind *despre teologie*…e ca și cum ai vorbi despre *un foc în zăpadă*…

Despre un foc *în mijlocul* Siberiei, care nu e stins *de viscol*…ci care face din *viscol*…*o pace lină*.

De fapt acesta e *rolul* acestei zile de praznic de la sfârșit de ianuarie: de a ne umple de *foc dumnezeiesc*, de râvna de *a urma* marilor teologi ai Bisericii, prin cunoașterea și viața noastră.

Pentru că nu e *un demonism*…faptul de *a ne sfinți viața* prin cunoaștere și experiență…ci e *împlinirea noastră* cu adevărat, ca oameni ai dialogului, ai comuniunii și ai respectului reciproc. Amin!

Predică la *Întâmpinarea* Domnului [2012]

Iubiți frați și surori întru Domnul[91],

în ce termeni mai putem vorbi despre *întâmpinare*…despre *ieșirea înaintea cuiva*…într-o lume în care *uşile* nu mai au *umanitate*?

În care uşile nu se mai *deschid*…ci *se zăvorăsc* tot mai mult?

Nu părem *mult prea naivi*, noi, oamenii Bisericii, când mai vorbim despre *deschidere*, *dialog*, *comuniune*…când cuvintele *de ordine* sunt *profitul*, relațiile *pur-comerciale*, *indiferența* și *cruzimea față de altul*, când vine vorba de *imaginea proprie*…de *interesul* personal?

Cui îi *mai pasă* de *întâmpinarea* lui Dumnezeu…acolo unde nici ei înșiși, oamenii, nu se mai cunosc, nu se mai știu, nu își mai *găsesc* rostul?…

Și cu toate acestea, pe 2 februarie, în fiecare an…*întâmpinarea* Domnului înseamnă *reamintirea* vocației Ortodoxiei.

Adică? Aceea că Biserica trebuie *să iasă*, în continuu, *înaintea*/ *în întâmpinarea* oamenilor…pentru a le da *stabilitatea* Împărăției…adică *viața veşnică*.

Ca fiind în lume, omul să nu se simtă *un animal cu pofte*…și *cu frică de moarte*…ci *o persoană plină de viața veşnică*, care trăiește încă

[91] Predică scrisă în data de 31 ianuarie 2012.

de aici ritmul *bogat,* suplu, al *învierii* duhovnicești…al vieții veșnice.

Și troparul…troparul zilei…vorbește despre *părinți*…și, în mod *subliniat,* despre *mame*.

Despre vocația mamei: aceea de *a-l dărui* pe copilul ei *lui Dumnezeu*.

De a-l da *în dar* lui Dumnezeu…Celui care *i l-a dăruit*.

De *a-i reîntoarce* darul Lui.

Și astfel spune troparul zilei: „Bucură-te, Cea plină de dar, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că din tine a răsărit *Soarele dreptății*, Hristos, Dumnezeul nostru, *luminând* pe cei din întuneric".

Pentru că el, copilul ei, al mamei, al *oricărei* mame…dacă *este dat* lui Dumnezeu și Dumnezeu *rodește* în el prin slava Sa…poate fi *o lumină*…în întunericul ideologic și moral al acestei lumi.

Dacă mama învață de la Maica lui Dumnezeu ca *să îl crească*…copilul ajunge *o lumină*, un purtător de sensuri adânci și de înțelegeri iluminatoare.

Părinții, *conștienți* și *mulțumitori* față de darul primit de la Dumnezeu, pot face *o minune* din copilul lor…*o minune copleșitoare*.

Pentru că el poate fi *o uimire* pentru toți, un locaș al harului, al curăției, al dreptății, al frumuseții cerești și pământești.

Dar pentru *a uimi la modul frumos*…trebuie *să răsari* în slava lui Dumnezeu…

Trebuie să fii *mădular* al Bisericii…mădular *viu*…conștiință *vie* și *iubitoare*…în relație continuă cu Dumnezeu și cu oamenii…cu întreaga existență.

Trebuie să fii *luminat* de raza Treimii.

Trebuie să nu fii *întuneric*!

Pentru că întunericul *nu comunică*…nu *îmbrățișează*…nu se *pătrunde* de milă…nu are *dragoste*.

Întunericul răutății are toate ușile închise.

Așa se explică de ce umanitatea…cu atâtea exemple vii de sfințenie…de măreție sufletească…de eroism…*preferă* o lejeritate morală schizofrenică…

Preferă urâtul…inconsistentul…mojicia fără mustrări de conștiință.

Stai și întrebi: cum mai pot exista atât de mulți oameni *urâți*, desfigurați de păcat…într-o lume atât de *burdușită* cu frumusețe?

Cum *să calci* peste cadavre…când orice lucru din viața noastră reclamă atenție, sensibilitate, duioșie?

Cum?!

Cum de mai putem *să ne suportăm* simțindu-ne atât de închiși *în moarte*...în lipsa de *frumusețe sufletească*?

Despre *întâmpinare*…împreună cu bătrânul cel Drept, cu Sfântul Simeon…*primitorul de Dumnezeu*…care *s-a veselit dumnezeieşte* „primind în brațe pe Izbăvitorul sufletelor noastre”.

El…*necredinciosul* de altădată în ceea ce privește profeția[92] de la Is. 7, 14…unul dintre traducătorii Septuagintei[93]…*vede* în Pruncul Iisus pe Dumnezeul și Domnul lui…și de aceea *Îl întâmpină*…și *Îl primește* cu bucurie mare.

Iar rugăciunea sa [Lc. 2, 29-32], care a devenit *emblematică* pentru cultul ortodox…care cere *slobozirea de viață*…s-a făcut după *360 de ani de așteptare*…de așteptare a împlinirii proorociei pe care *o negase*.

Așa că viața lungă…adâncimea de zile…nu e întotdeauna *o binecuvântare*…ci *o îngăduință dumnezeiască* pentru *o înțelegere* și mai mare…pentru *o pocăință* și mai *corectă*…mai *proprie* vieții tale.

Alături de Sfântul Simeon, Sfânta Ana…avea 84 de ani și slujea lui Dumnezeu, ziua și noaptea, în post și în rugăciune [Lc. 2, 37].

---

[92] A se vedea: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsfeb/02-03-sf_si_dreptul_simeon.html.

[93] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Septuaginta.

Iar dacă doar un bărbat de 360 de ani…și o femeie de 84 de ani…L-au văzut…L-au sesizat…L-au înțeles…au văzut *în Pruncul Iisus*, Cel de numai 40 zile după umanitatea Sa…pe *Domnul* și *Dumnezeul lor*…înțelegeți cât de *minunat* lucru e să vedem un copil, un tânăr, un om în prima tinerețe *vorbind*…și *slujindu-I* lui Dumnezeu?

Adică *întâmpinarea* nu e la îndemâna oricui…Pentru că ieși *înaintea* cuiva…numai dacă *îl înțelegi*. *Comentezi* lucrările cuiva numai dacă *ai sesizat*…măreția lor.

Poți *să lauzi* pe cineva…numai dacă *îl știi*…îl vezi…te impresionează…te umple de *uimire* mereu…

Iar dacă *nu te lași uimit*…sau nu poți fi *uimit* de oameni…ești *încuiat* la minte și la inimă…

Ești *o fereastră zidită*…

Ești o inimă *perfidă*…și *avară*…care nu accepți *măreția* din alții…tocmai pentru că ea este *o palmă* adusă *nesimțirii tale perpetue*.

L-au primit pe „Cel ce ne-a dăruit nouă și *învierea*".

Pentru că *predica adevărului* vrea să îl scoată pe om din *urâțenia* lui pentru a-l umple de *învierea harului*, a iubirii lui Dumnezeu față de oameni.

Căci predica Bisericii e *lumină* care-l înviază pe om…care *îl mută* de la moarte la viață…

Condacul zilei vorbește despre *sfințire*, despre *pace* și despre *întărirea* dreptei credințe în oameni.

Credința ortodoxă trebuie *să prindă rădăcini adânci* în oameni…până într-acolo încât ea să fie gândirea, viața, modul de *a reacționa* la tot ceea ce se petrece cu noi.

Și când prinde *rădăcini reale*…și noi devenim *pomi ai dreptei credințe*…credința nu mai e un set de *întrebări* și *răspunsuri*…nu mai e *o problematizare sterilă*…ci o jubilare, o bucurie, *o*

încântare continuă…plină de sensuri, de înțelegeri, de bucurii, *de mântuire*.

Pentru că *Îl întâmpinăm* astăzi…și oricând…pe Cel pe care Îl știm…cu Care trăim…prin Care ne mișcăm și suntem…

Înălțarea inimii spre El…țipătul rugăciunii spre El…umplerea noastră de El, de Dumnezeul slavei…e continua *întâmpinare*, continua *înviere*, continua *cincizecime*/ *pogorâre* a Lui la noi ca să *ne urce* la El.

Întâmpinăm…fără să fim *întâmpinați*?

Le dorim tuturor *mântuirea*…și nimeni, de fapt, *nu o dorește*?

Ne prefacem că suntem „fericiți", că suntem „alții"…dar nu facem decât *să ne mințim* cu eleganță?…

Poate că *da*…sau poate că *nu*…

Poate uneori *ne mințim* cu *bucurii false*…iar alteori chiar *ne bucurăm* întru Domnul.

Însă soluția e *să rectifici*!

Să îndrepți ceea ce trebuie *îndreptat*…pentru ca *ieșirea ta din nefericire*…să fie *o primăvară caldă*, calmă…o minune îmbelșugată, plină de bucurie…

Stam și priveam frigul de afară…înfofolirea noastră…nasurile curgând…tusea și scuipatul…

Dacă am trăi numai pe vreme *bună*, temperată…am uita *greul*…am uita că viața înseamnă *încordare*…și nu *relaxare*…

Însă frigul, gerul, viscolul, zăpada de trei metri, rămânerea în câmp, lipsa de perspectivă…aceleași dureri, aceleași dorințe…aceleași neliniști sunt cele care *ne unesc* și *ne vor uni mereu*…chiar dacă, în primă instanță, credem că nu avem *lucruri în comun*.

O, da, avem *prea multe lucruri în comun* ca ele *să fie puține*!

Avem *nașterea*, avem *viața*, avem aceleași bucurii, necazuri, triste ți, frici…aceeași *moarte* în

față…numai că noi putem *îndulci* viața sau o putem *amărî* tot mai mult.

Întâmpinare…

Întâmpinare…și *salvare*.

Pentru că *mântuirea* e *întinderea brațelor* spre *Cel ce a venit să ne vindece de toată boala și de toată neputința*.

Și *boli* și *neputințe* grave ale noastre sunt…lipsa de dialog, lipsa de încredere, neiubirea, nesimțirea, închiderea ochilor în fața *martirajului* sufletesc și trupesc și a morții *dramatice* a altora.

Ne prefacem că *nu vedem*…pentru că *ne e frică* să ne punem *în locul lor*.

Și tot fugind de *răul altora*…dăm, inevitabil, peste *greul nostru*…pe care, dacă îl trăim singuri, fără alinare, e *un cataclism*.

Avem nevoie de *întâmpinare*…de *îmbrățișare*…de *contaminare* de bucuriile și necazurile tuturor.

Dacă *nu ne pătrund*…înseamnă că *suntem pe moarte* cu sufletul…

Dacă însă durerile și bucuriile altora sunt *vii* pentru noi…atunci suntem *împreună* cu cei ce se bucură și cu cei ce plâng, cu cei ce *trăiesc*.

Însă *pe cine*…și *cum* întâmpinăm noi?

Dacă scriem *un mesaj* cuiva…nu-l *întâmpinăm*? Dacă zâmbim, apreciem, ajutăm pe cineva…oare nu-i facem *bine*?

Nu e *binele făcut* o bucurie care *ne face vii*?

Nu e, de fiecare dată, *vederea cuiva*…ceva *infinit mai mult*…decât *nevederea* lui?

Întâmpinare…și *încântare*…

Pentru că atunci când *ieși cu toată inima* spre cineva…arăți semnele *încântării* față de vederea lui.

Și când *ne încântă* oamenii? Nu când *ne rugăm* pentru ei? Nu când *îi citim*, zi de zi, în toate faptele, cuvintele și urmele lor?

Ce e *încântarea* decât *descoperirea cuiva mereu*, vederea lui tot mai profund, mereu *altfel*, mereu *demn de prețuit*?

Din acest motiv…oamenii nu sunt *expiraţi* dacă sunt *în vârstă*…şi nu sunt *mocofani*…pentru că nu ştiu *multe lucruri*…

Pentru că bătrâneţea *decantează*…pe cele la care tinereţea *aspiră*.

Şi *bătrânul înţelept* e cel care îl face pe tânăr *să vibreze* vizavi de propriile sale *adâncimi* încă *nedescoperite*…dar *întrezărite* prin discursul celui în vârstă.

Maturitatea nu înseamnă *absolutism experienţial*, un răspuns la toate lucrurile…ci înseamnă *coacere în experienţa personală*…

Înseamnă *evidenţa palpabilă* a unei vieţi de om…care *a adunat* şi *s-a adunat din lume* în fiecare clipă.

De aceea *eşti* şi *devii* tot mai mult *lumină*, o lumină *tot mai mare*….pe măsura adevărurilor pentru care *arzi* şi *te consumi*.

Iar astăzi, fiecare dintre noi, ca nişte *lumini vii*…suntem chemaţi *să Îl întâmpinăm* cu dragoste pe Soarele dreptăţii, pe Cel ce face din noi *mărturii* ale iubirii Sale nețărmurite.

Câţi suntem *credincioşi*…şi câţi vrem *să ne facem* credincioşi…trebuie să Îl întâmpinăm pe Cel ce *ne întâmpină*, prin fiecare om, prin fiecare pom, prin fiecare floare, carte şi idee…ca *să ne bucure*.

Un praznic *al bucuriei* împreună cu Pruncul Iisus, Cel de 40 de zile născut pentru noi dar Care e *mai bătrân* decât veacurile.

Pentru că *maturizarea reală* e *îmbrăcarea în curăţie*, în frumuseţe, în înţelepciune, în dreapta credinţă şi doxologie, chiar dacă ai cinci, zece, 30 sau 90 de ani.

Şi suntem *maturi* pe cât suntem *de Sfinţi*.

Pe cât dovedim *maturitate* în credinţă, în nădejde, în dragoste şi în toată viaţa noastră ascetică şi mistică.

Iar Dumnezeu, Cel care *ne întâmpină* pe noi cu bucurie negrăită, acum şi pururea să ne bucure pe noi cu *vederea* feţei Sale, Care e hrana, bucuria şi frumuseţea noastră veşnică. Amin!

Predică la Duminica a 33-a după Rusalii [2012]

Iubiții mei[94],

în această zi începe *Triodul*…adică *pregătirea pentru Paști*. Și în tot acest drum vom fi când *vameși*…când *farisei*…

Adică când *smeriți*…când *infatuați*…

Și de aceea drumul nostru este cu *vale*…și *deal*…cu *deal*…și *vale*…cu *ridicări* și *coborâșuri*.

Cât de mari *ridicări*…*ascensiuni* duhovnicești?

!!!!

Însă căderile…o, da, căderile…în păcate…sunt *multe*, *grele* și *rele*…

Cel care nu știe logica *înaintării* duhovnicești…crede că duhovnicia/ sfințenia…nu are *iluzii*…*căderi*…*rușine*…

[94] Predică scrisă în data de 3 februarie 2012.

Ba da, are!

Însă *sfinţenia* nu e suma locurilor în care *n-am cedat* păcatelor…ci e forţa duhovnicească *a iubirii pentru Dumnezeu*…aceea care nu ne lasă de *a pactiza*…*interior*…cu necurăţia…cu lipsa de frumuseţe.

E dorinţa, fără răgaz…pentru *bucuria cu Dumnezeu*.

Nu, nu e o problemă care *se înţelege de la sine*…parabola de astăzi [Lc. 18, 10-14]!

Nu ştim ce e *smerenia*…şi nici ce e *infatuarea*…şi *lipsa de recunoştinţă*…până nu ne curăţim de patimi…până nu privim *limpede*, profund, în sinele noastre.

Pentru că *smerenia* nu e *părerea smerită* despre noi…ca sumă a tuturor greşelilor şi neputinţelor noastre…după cum *infatuarea* nu se confundă cu *înălţarea minţii* şi cu *o părere călduţă* despre noi înşine.

Pentru *a te infatua* îţi trebuie daruri, harisme mari…pe care *să le terfeleşti*…să le calci în picioare…crezând că *ţi s-au dat numai ţie*…

Pe când, pentru *a te smeri* cu adevărat…trebuie *să te umpli* de mare pocăinţă…de multe vederi dumnezeieşti…de multă sfinţenie…ca să înţelegi *cât de mic* eşti tu…pe lângă *Dumnezeul slavei*.

Şi *patima infatuării*…şi *harisma smereniei* au nevoie de oameni cu *mari sporiri* duhovniceşti şi intelectuale…şi nu de *leneşi*.

Un om genial…cu scrieri fluviu, cu compoziţii muzicale…cu o măiestrie picturală enormă…au motive *serioase*…*reale*…de infatuare.

Ei se cred *mari*…pentru că sunt *mari*.

Însă încep să se creadă *mari la modul negativ*…uitând…că *măreţia* artei lor e *darul* lui Dumnezeu…

Şi *infatuarea* începe din momentul…în care îţi asumi…ceea ce nu poţi asuma: *izvorul* artei tale, care e *harul* lui Dumnezeu.

Când te pui pe tine *în locul* harului lui Dumnezeu…atunci începe *decăderea* ta artistică.

La fel, cine se poate *infatua*, cine se poate *înălța* cu mintea, cine poate crede *lucruri mari* despre sine…decât *un om duhovnicesc* plin de harisme și minuni?

Și acesta e motivul pentru care toți Sfinții lui Dumnezeu au căutat să fie *minimalizați*, să fie *vorbiți de rău* sau *se vorbeau de rău*…tocmai pentru *a nu lăsa loc* acestei *bune păreri* despre ei înșiși.

Pentru că *buna părere* despre tine te face *vedetă duhovnicească*.

Și *vedetismul* în materie de viață duhovnicească te face *să cauți* laude, onoruri, adepți…pe măsură ce o lași, *tot mai moale*, cu munca teologică, cu asceza, cu curățirea de patimi.

Bineînțeles oamenii *te pot aprecia*…te pot *asculta cu nesaț*…te pot *publicita*.

Problema însă nu stă *în ce spun alții* despre tine…ci *în ceea ce crezi tu* despre tine.

Pentru că *infatuarea* se traduce tocmai prin faptul…că ajungi să crezi că ești *altul*…decât *ești*.

Uneori nu poți fugi de *laude exagerate*…dar, de fiecare dată, poți face acest *gest* în inima ta: de *a nu le accepta*.

Pentru că de la *a nu le accepta*…începe toată *coborârea în smerenie*…

Și omul care *se știe*…care își știe și își vede păcatele…patimile…la modul abisal și cu consternare…cu durere…cu jale…nu și le *minimalizează*…și nu poate fi mințit de nimeni cu o părere „curată”, „parfumată” despre el.

În ce *interval* ne mișcăm noi atunci?

În intervalul *compromisului*…*al lejerității*…*al nebătăii de cap*.

Închidem ochii pentru că avem *nevoie*…

Ne gândim că e mai bine…*mai ușor*…decât *mai repede*…ca să nu ne îmbolnăvim *subit*…

Ne spunem că *merge și așa*…fără *schimbări*…pentru că și noi suntem *greu de urnit* spre bine.

Călduți…vorba Apocalipsei.

Suntem *călduți*…și *începți*…

Ne e teamă de *prea mult* bine…sau *de prea mult rău*…de aceea nici *păcate mari* nu avem…nici *virtuți mari* nu avem.

Însă *lenea* noastră…*lâncezeala* noastră…*insensibilitatea* noastră…sunt cele care *ne schimbă*, în timp, credința…din ceva *viu*…în ceva *abia respirabil*…

Cum ne putem *îndrepta*…din ce *nu ne place că suntem*…că *am devenit*?

Fiecare trebuie *să își caute* răspunsul la întrebare…stând *în fața* lui Dumnezeu.

Și garantez acest lucru: Dumnezeu *nu ne lasă* fără un răspuns despre noi…despre ce trebuie să facem *fiecare* dintre noi…dacă problema se pune *stringent*...pe viață și pe moarte…cu seriozitate *bărbătească*.

Pentru că *bărbăția* e *virtutea ascetică* și a bărbaților și a femeilor…prin care recunoaștem *ce suntem*…și *ce trebuie schimbat* în noi. E eroismul *sincerității* noastre…

Dumnezeu răspunde *de fiecare dată*…la întrebările *ultimative*…

De fapt asta și *așteaptă* Dumnezeu: ca să devenim *atât de serioși*…încât, într-o clipă…să dorim *să tranșăm* lucrurile foarte clar.

De fiecare dată când stau *înaintea* lui Dumnezeu…*mă cutremur*…

Pentru că mă simt *dezarmat*…fără *nimic*…*gol cu desăvârșire* de vreun lucru bun…

Și de fiecare dată…*îndreptarea* datorată *rămânerii* înaintea Lui…înseamnă tot mai multă *responsabilitate*…o *tăioasă* responsabilitate…și mai multe proiecte…și mai puțin timp *pentru*

mine…și mai mult, tot mai mult timp *pentru El* și…pentru *statul cu El*.

Adică *îndreptarea* nu e doar *pentru azi*…ci îndreptarea e *pentru fiecare secundă*…

Chiar dacă până azi…am făcut multe…am trăit multe…am experiat multe…a nu mai vrea…dintr-o clipă…*și mai mult*…înseamnă *a pierde totul*.

De aceea *nu contează*, vorba Sfântului Pavel, *victoriile* zilei de ieri…dacă azi, în clipa de față…sunt o „epavă admirabilă”.

Cu ce mă ajută *bucuria de ieri*…dacă astăzi sunt *trist ca un demon*?

Ce să fac cu *tot ce am spus ieri*…dacă azi simt că am început să trăiesc *net diferit* față de ieri?

A mă lăuda cu împliniri, cu bucurii *trecute*…înseamnă *a mă infatua*…a mă *auto-amăgi* că sunt *fericit*…când eu știu că *nu sunt*…

De aceea, dacă azi, mâine, peste un an…mă simt *gol*…mă simt *nefericit*…neîmplinit…*a recunoaște* toate acestea în fața lui Dumnezeu înseamnă a avea curajul *să privesc*…cu ochi *plânși*…propria mea *dramă*…propria mea *părăsire*…

Și, deși e *foarte dureros* să te vezi *așa*…eroismul mărturisirii…înseamnă *ridicarea din gol*…din singurătate.

Vă doresc să ieșiți din *mințirea de sine*…așa cum *coborâți* dintr-un tren pe peron!

Gara…vi se va părea *o liniște dulce*…Amin!

Predică la Duminica a 34-a după Rusalii [2012]

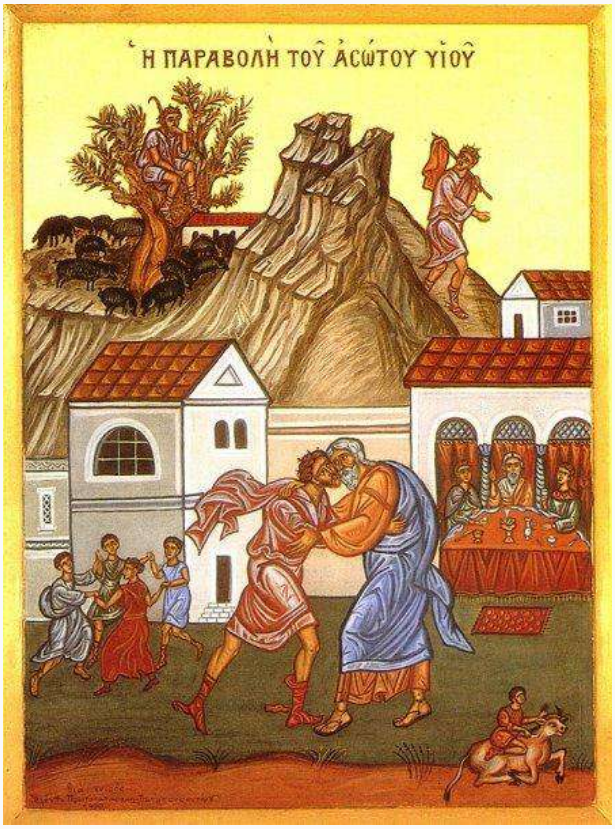

Iubiții mei[95],

avem azi o Evanghelie [Lc. 15, 11-32] *foarte bogată* în semnificații teologice…dar dintre ale cărei semnificații vreau să discutăm acum numai *trinomul semantic*: *desfrânare – iertare – îndreptare*.

Pentru că el explică, de fapt, *logica teologică* a acestei a doua duminici din Triod și anume: oricine *se poate mântui*…dacă *își limitează* desfrânările/ dezlănțuirile de energie interioară, dacă își cere iertare pentru *impetuozitatea sa păcătoasă*, pentru ieșirea din *firesc*/ din *frâul normalității* și dacă intră, după fiecare *exces întristător*, în *calea binelui*, a binelui asumat, dorit, care *întinerește* sufletul omului.

[95] Predică scrisă în ziua de 8 februarie 2012.

Astfel, deși considerăm adesea, în spațiul ortodox, că *desfrânare* înseamnă *o relație sexuală* între un bărbat și o femeie ambii fiind necăsătoriți…și *preadesfrânare*…*relația sexuală extramaritală* dintre doi oameni căsătoriți…care își înșală, fiecare dintre ei, soțul/ soția…*desfrânarea*, din perspectivă scripturală și patristică, înseamnă cu mult mai mult: *ieșirea din normalitatea firii*.

Și *desfrânarea*, așadar, nu se reduce la *sexul nepermis*, deși *îl înglobează*…ci reprezintă *toată ieșirea* din firescul nostru.

Pentru că avem, în limba română, prefixul *des*, cu sens *privativ*/ *negaționist*, contopit cu substantivul *frâu*…care exprimă *cenzura personală*, grija la detalii, respectarea normalității ontologice.

Iar a-ți păstra și lucra energiile și potențele cu grijă, a te *înfrâna*, a te cenzura înseamnă *a te feri de excese*.

Adică de mâncatul mult, de băutul mult, de visatul mult la lucruri nepermise, de *sentimentalismul fără rațiune*…care se pierde în dorința unui *frumos fără folos real*, de excesul de nervi, de excesul de muncă, de excesul de oboseală, de excesul de dorințe minore…

A vedea imagini și filme erotice pentru *a te excita* și *a te masturb*a înseamnă *desfrânare*…după cum desfrânare înseamnă și *visarea* la femei sau bărbați în același sens erotic.

Dar *desfrânare* înseamnă și *suprasaturarea* stomacului…când noi avem nevoie doar de o anumită cantitate de mâncare și de băutură…iar noi mâncăm până ne doare nu știu care organ intern sau vomităm…

Excesul de sentimente sau de nervi, de căutări și griji ridicole…sunt tot *des-frânare*…pentru că nu ne calmăm, nu ne ponderăm căutările…nu ne reținem la *cât ne trebuie*.

Și tot ce *nu ne trebuie*…tot ce e *prea mult*…e *un exces*…adică o acțiune *fără frâu*…desfrânată…

Iar toată viața *fiului mai tânăr* din parabola de astăzi, de până la *cererea* iertării…*e un exces*…*o desfrânare*.

Pentru că *înfrânarea reală* a firii noastre începe atunci când conștientizăm faptul că răul *ne destructurează interior* iar binele *ne personalizează*, ne *împlinește* interior și ne asigură *sănătatea* sufletului și a trupului.

Mâncăm în exces, muncim în exces, nu avem nicio grijă, ne facem de cap?…

Dacă *da*, atunci urmează *bolile*…și *degradarea morală*.

Excesul se transformă în dureri, în boli, într-o conștiință bolnavă, în lipsa de relații autentice, în necunoaștere de sine.

Însă, dacă înțelegi că ți-ai făcut răul *cu mâna ta*, dacă ai ajuns la conștiința că trebuie *să schimbi* unele lucruri din tine…atunci *ieși din desfrânare*…și optezi pentru *înfrânare*…

Și cauți *iertarea* lui Dumnezeu și a oamenilor pe care i-ai exasperat cu conduita ta rea.

Relații sexuale pasagere? Droguri? Țigări? Furturi? O viață trăită *în minciună* și *în bădărănie*? Nu știi ce înseamnă *familie normală* sau *mers la Biserică*? Cunoști numai *lașitatea*, *parvenirea* și *turnătoriile*?

Toate acestea sunt *o acumulare demonică* care *te umple de greață*…atunci când *nu te mai suporți*…nu te mai vrei…te vezi *urât* și *singur*…

Singur *în tine*…mirosind *a moarte*…și *neavând bucurii reale*.

Atunci vine…*căutarea iertării* ca *ieșire din groapă*!

Vrei *să evadezi* din închisoarea vieții tale…vrei *să îți pierzi* urmele rele…

Și de aceea ieșirea *din desfrânare*/ *din exces*…se poate face *oriunde* pe acest pământ…și *în orice clipă*…pentru că *nevoia de libertate interioară*, de *demnitate duhovnicească*…e *mai mare* decât *povara* lucrurilor rele.

Însă dorești *libertatea iertării*…numai dacă *te-ai suprasaturat* de rele…de impostură, de minciună, de vanități fără sens.

Fiul mai tânăr vine la Dumnezeu, la Tatăl său ceresc, *îmbâcsit* de rele, plin *de greață* față de ceea ce *ajunsese*.

Tocmai de aceea *cererea iertării* nu ia în calcul *rușinea*…pentru că *rușinea păcătoasă* e semnul că încă nu ți-a ajuns *cuțitul* la os…că încă mai crezi păcatul ca ceva „bun", „delicat"…

Dar când păcatul…orice păcat…ți s-a arătat în tine ca *o urâciune*, ca *o moarte*…pentru că ai văzut că niciunul *nu te îngrașă*, nu îți *îngrașă* inima cu seninătate…cu pace…atunci nu mai zâmbești *pervers* când vorbești despre *păcat*, despre orice păcat…pentru că nu te mai poți *bucura* de ceea ce *te omoară încet*…dar *sigur*…

Și *bărbăția duhovnicească* se naște tocmai de aici: de la *lipsa de bucurie* față de păcat.

Pentru că păcatul, oricare ar fi el, nu e *o bucurie*…ci *o rană mortală*.

De aceea nevoia, nevoia *nestăvilită* de *iertare*.

De *iertarea* lui Dumnezeu care te *împacă* cu tine, care te face *să vezi* cât îți este *de ajuns*…care e *măsura ta*…și care te face să simți nevoia unor *prietenii reale*, cu oameni *ca tine*, care *se despart* de rău, de desfrânare, de exces în fiecare clipă…pentru că *au gustat*, până la fund, paharul morții păcatului…

Și *convertitul autentic*, cel care caută *iertarea* lui Dumnezeu în mod continuu, are dorința *mereu vie* de a se *îndrepta*/ de *a trăi* în ceea ce e drept, frumos, sfânt, curat…

Pentru că *harul iertării* lui Dumnezeu, primit prin Taina Sfintei Spovedanii și prin toată slujirea Bisericii, e cel care *ne umple* de dorința de îndreptare continuă, de aprofundare continuă, de luminare continuă.

Și de aceea am spus că vreau să vorbim astăzi despre această *treime de cuvinte*: *desfrânare – iertare – îndreptare*, pentru că ele reprezintă calea

de la *moarte* la *viață*, calea *soteriologiei personale*, a mântuirii.

Și oricând și oriunde *păcătuim*…avem nevoie de *ridicarea din păcat* și *de iertare*…și de schimbare a vieții prin înfrânare, prin atenție, prin depărtare față de excesele trecutului.

Dumnezeiasca Scriptură extinde *realitatea desfrânării* până o face sinonimă cu *idolatria*.

Și aceasta, pentru că idolatria, *închinarea la alți dumnezei*…sau *teologia falsă*…sunt cele care ne duc spre *un alt fel de actualizare* a energiilor ființei noastre, adică spre *ieșirea* din normalitatea ființei noastre.

Iar pentru noi, ortodocșii, *teologia*, care naște *viața* și *închinarea ortodoxe*, e foarte *importantă*…pentru că de *sănătatea ei* ține *sănătatea vieții* și *a închinării* noastre bisericești.

Acesta e motivul pentru care s-au ținut Sinoade, s-au anatematizat/ blestemat eretici și tot felul de idei desfrânate/ neconforme cu adevărul/ diferite de adevăr…de-a lungul timpului.

Pentru că *schimbarea* teologiei/ falsificarea ei înseamnă *denaturarea* realității lui Dumnezeu și a omului.

Iar dacă Părinții Bisericii, de-a lungul timpului, nu ar fi luptat cu cei care *brodau* minciuni pe marginea adevărului…acum nu am mai fi avut perspectiva unui Dumnezeu spiritual, plin de iubire și de grijă pentru umanitate, pentru că e Treime de persoane veșnice și iubitoare ci imaginea unui Dumnezeu *indiferent* și Care *ne umple de teroare*.

Și nu l-am mai fi văzut pe om ca pe *o creație* a lui Dumnezeu, care crește *prin iubire* și *comuniune* în relația cu Dumnezeu…ci ca pe *un ins stingher*, fără destinație și fără valoare.

Însă *teologia autentică* vorbește despre *valorile autentice* ale existenței.

Iar ea, teologia, există, pentru că e *darul* lui Dumnezeu, ca și *viața*, dăruite omului ca să

privească continuu spre El tocmai pentru ca…*să rămână om*.

Căci de aceea *degradarea* umană…*suma tuturor exceselor noastre* e văzută ca *nefiresc*, atunci când *ne venim în fire*/ când *ne pocăim*: pentru că ne face să înțelegem că *omul* nu e *suma păcatelor sale* ci *a faptelor care îl menţin în firescul creatural* dorit de Dumnezeu.

De aceea, iubiții mei, oricine am fi…oricât *ne scuzăm*…și oricât de mult credem că *nu suntem păcătoşi*…cu toții avem nevoie de *iertarea* lui Dumnezeu.

Pentru că aprofundând voia lui Dumnezeu…vom vedea că și *nesimțirea interioară*, și *lipsa de înțelegere*, și *lipsa de compasiune*, și orice *non-acțiune care ne răceşte inima*…sunt *desfigurări* enorme ale firii noastre.

Și că *renunțând la rău*…*întinerim* interior, ne *înfrumusețăm* mintea și inima…și această *frumusețe duhovnicească* e *împlinirea noastră*.

Dumnezeu să ne dea tuturor această *împlinire*…ca să nu mai *însetăm pentru rău*…ci pentru *frumusețea slavei Sale*. Amin!

Predică la Duminica Înfricoșătoarei Judecăți [2012]

Iubiții mei[96],

în mijlocul zăpezilor, a zăpezilor *reci* ca inimile noastre, Evanghelia de azi [Mt. 25, 31-46] e o altă *palmă* a milostivirii Sale.

Pentru că ea ne vorbește despre *ce facem* și *nu facem* pentru aproapele nostru și, implicit, pentru noi.

E reala noastră *carte de vizită*.

Fiindcă Matei 25, 31-46 arată cu degetul *locurile nescrise* ale CVului nostru și anume: *lipsa de fapte bune*.

Lipsa unei *reale* și *personalizante atenții* față de cei din jurul nostru.

Pentru că *înaintarea în vârstă* ar trebui să meargă mână în mână cu *creșterea* în omenie, în sensibilitate, în atenție…și nu în obtuzitate și bădărănie.

Copilul poate fi *egoist*…pentru că nu știe *ce mare rău* este egoismul…

[96] Predică scrisă în ziua de 14 februarie 2012.

Poate cere marea cu sarea de la părinții lui, de la cei care-l iubesc…pentru că *nu știe cum e viața*.

Nu știe ce pericole, ce dureri, ce necazuri îi stau înainte.

Nu știe că are nevoie de prieteni, de oameni care să-l iubească și să-i dorească binele.

Însă când tinerețea îi facilitează contactul *brutal* cu viața…omul nu mai ar trebui în niciun fel să fie *o brută*, o canalie…atâta timp cât *înțelege* fragilitatea vieții, adică *cât de scurtă* și *de dureroasă* e viața.

Și de aceea Domnul, acum, în această duminică, ne dă *să privim* dinspre *viitor*…spre *prezent*…pentru ca să înțelegem *cât de serioasă* e viața aceasta, câte *implicații* are ea…ce fel de *veșnicie* aduce modul nostru *actual* de existență.

Căci punem *punct* mâncării de carne până la Paști…pentru ca să nu mai dorim *să sfâșiem* sufletul și viața aproapelui nostru…ci *să-i alinăm* inima.

Dar, în același timp, punem *început* cugetării la faptele noastre, la o tot mai *profundă* privire de sine…pentru că postul ce vine nu e doar *abținere* de la păcate…ci și dorință vie de *a ne umple de bucurie*.

Și cum *să te bucuri* și *să bucuri și pe alții*…dacă nu prin *a face binele*?

Căci cine se bucură de rău? De nedreptatea care i se face?

Cine se bucură de faptul că e *călcat în picioare*, că e umilit, că e desconsiderat?

Și pentru *legaliști*, pentru cei care vor să vadă *scris*…ca să facă *ceva*…Domnul ne spune că El privește, în primul rând, nu la *ce nu faci* pentru El…ci la *ceea ce faci* pentru El.

La ceea ce faci, din *proprie inițiativă*…și, mai ales, *din toată inima*.

El privește…și iubește…ceea ce faci *cu bucurie*…și nu *mânat de la spate*.

Pentru că *binecuvântații Lui* (v. 34) sunt cei care au dat de mâncare, au dat de băut, au vizitat, au primit, au ospătat, s-au dăruit cu totul altora…au dat zăpada la o parte…și i-au salvat pe oameni.

Binecuvântații Lui *sunt* și *vor fi* cei care s-au umplut de bucuria de *a dărui*, de bucuria de a fi *oameni printre oameni*, de a fi oameni *cu obraz* și nu oameni…*cu nesimțirea groasă* pe inimă.

Căci degeaba *dai binecuvântare* cuiva să facă nu știu ce lucru…dacă el *nu vrea din toată inima* să facă acel lucru…și, în primul rând, nici nu știe *prea bine* să facă acel lucru.

Însă când cineva e umplut de Dumnezeu cu *râvna* de a munci, de a scrie, de a crea, de a se jertfi pentru un țel…atunci acela face *mai mult* decât se așteaptă alții de la el…și de la cât credea și el însuși că *poate să ofere*, să dăruie…

Și aceștia sunt *binecuvântații* Tatălui ceresc: cei care au făcut binele ca *normalitate*, ca *firesc* al omului…care nu au așteptat *ovații* pentru faptele lor…ci s-au manifestat ca oameni *buni* de la sine…în modul *cel mai firesc cu putință*.

De aceea Sfinții nu își pun problema *echivalenței* (v. 37-39)…a primirii din partea lui Dumnezeu a ceva *în schimb*…pentru că ei sunt oameni *curați*, frumoși…

Însă Dumnezeu Se simte *dator* față de ei (v. 40)…pentru că ei nu au considerat pe nimeni ca fiind *mic*, adică *neimportant*…

Și vedem cum statul, care nu își face treaba…consideră *puțin important* faptul că…oamenii mor *zidiți* în zăpadă…

Și dacă *nu îți pasă* de oameni…ești *inuman*.

Și ești *inuman*…pentru că nu înțelegi că în viață nu e important *să îți scapi pielea*…ci *să lași urme de măreție*.

Urme de măreție, de candoare, de umanitate, de atenție, de grijă pentru ceilalți…*urme* pe care Dumnezeu *nu le aruncă* la coș…ci *le pune* sub ochii Săi.

Le dă exemplu.

Le elogiază…

Și *Înfricoșătoarea Judecată* este…o înfricoșătoare lecție de *adevăr* și de *dreptate*, de *neuitare*, la modul ultrapozitiv…de neuitare *a oricărui* membru al umanității.

Nu contează că ai fost avortat…că ai murit la 40 de zile, la 10 sau la 96 de ani…

Dumnezeu *te aduce* în față, în fața tuturora…ca *să luminezi*…sau să fii *o tenebră vie*.

Pe tine, oricare ai fi, Dumnezeu *te va învia din morți* la a doua Sa venire întru slavă, te va face o ființă *nouă*, spiritualizată…iar conținutul tău, al persoanei tale, va fi plin *de har* sau de *absența lui*.

Iar dacă *lumina* din tine, *sufletul* tău adică, va fi *întuneric*…va fi plin de bezna neiubirii…vei simți *prezența* lui Dumnezeu, *slava* Lui, ca tortură, ca un chin imens.

Dar dacă tu vei fi găsit *plin* de slava Sa…venirea Lui *întru slavă* va fi *fericirea cea mai mare* a vieții tale…pentru că *slava Lui* va fi cea care *îți va șterge* toate lacrimile sufletului.

Faceți un exercițiu de…*comparație*…

Gândiți-vă ce înseamnă pentru voi *apropierea* cuiva…*mângâierea* cuiva…Cum *vă inundă* bucuria, frumusețea…datorită unei persoane.

Și acea persoană e *un om*!

Iradierea acelui om e ca *luminița* unui licurici[97]…pe înserate…

Ce înseamnă însă această *iradiere* a omului…pe lângă *imensa lumină* a lui Hristos, a slavei Sale…care se va arăta *extrem de pozitivă* pentru noi…atâta timp cât *va transfigura* întreaga creație în mod instantaneu?

Judecata universală, a toată lumea…se va face în lumea aceasta transfigurată de venirea lui Hristos…în lumea unde viețile oamenilor se vor judeca după *gradul* de adevăr, de frumusețe, de delicatețe, de sfințenie sau de nonsfințenie…

De aceea lipsa de omenie, de atenție, răutatea cu carul…e *un blestem* pentru om.

---

[97] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lampyridae.

Pentru omul care se comportă *inuman*…cât și pentru cei care *îl văd* și *suferă* din cauza lui sau pentru el…

Și Domnul nu îi va numi *blestemați* (v. 41) pe cei păcătoși pentru că *le dorește* răul…ci El indică prin acest nume *propria lor stare*, pe care aceștia și-au construit-o *cu sârg*: starea de *autism moral*.

Nu au avut timp decât *pentru ei*.

Nu s-au văzut decât *pe ei*.

De aceea li s-au părut ceilalți ca fiind *mici*…neimportanți…insignifianți…pe lângă propria lor stare de *relaxare*, de bine *relativ*…

Însă binele *relativ*, binele *egoist*…nu dă *bine* la CV!

Mai devreme sau mai târziu…dacă ai fost *neam prost*, dacă ai fost *duplicitar*, dacă ai fost *îngrijorat* decât pentru tine…se va ști *pentru eternitate*.

Așa că *regretele eterne* nu sunt *pentru toți*…ci *doar pentru unii*.

Pentru cei care și-au permis *luxul* de a fi canalii, inumani, autiști la nevoile altora.

Și cele două veșnicii, una ca *osândă* și alta ca *viață fericită* (v. 46), sunt moduri de a fi *adjudecate pe deplin*, construite cu grijă…și nu *fatalități*.

Pentru că totul depinde de *cum ai văzut* lucrurile.

Ține de perspectiva noastră *asupra vieții* și asupra *relației cu ceilalți*.

Și faptul că Dumnezeu *ne amintește* că Raiul e *universal*…e pentru toți cei care *trăiesc în adevăr* și *lucrează dreptatea*, e un lucru plin de responsabilitate și de trezvie…pentru că asta înseamnă că Dumnezeu *nu ne obturează* bucuria…ci ne ajută să ne bucurăm de ea *în mod veșnic*.

Dumnezeu să vă ierte și să ne ierte, iubiți frați și surori întru Domnul!

Și să ne dea să înțelegem…că zăpada e ca inima noastră: *rece*!

Și acolo unde nu e *rece*…există *pârtie*…există *drum*…există *tunel spre alții*…indiferent dacă zăpada e de 3, 4 sau 6 metri.

Haideți *să topim* zăpada din noi…ca să iradiem în afară!

Pentru că *fără lumină în noi*…și care *să țâșnească* din noi…postul nu ne aduce decât *tristețe* și *schimonosire a feței*.

Însă unde există *lumină*, oare poate fi confundată ea *cu bezna*?…

Dumnezeu să ne umple de bucurie și de pace, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica *Izgonirii* lui Adam din Rai [2012]

Iubiții mei[98],

iată-ne și la începutul *Postului Mare*, adică în momentul când postul devine *cotidianitatea/ ritmul zilnic* al vieții noastre ortodoxe, timp de 7 săptămâni, până la Învierea Domnului!

Postul e *aspru*, trebuie să ne raportăm la el *pe măsura* vârstei și a sănătății noastre…a muncii pe care o depunem…căci pentru *post*…trebuie să ai *exercițiu*…care aduce, în timp, *rezistibilitate/ obișnuință*.

Altfel, după o săptămână-două…se văd *sincopele* în viața noastră, lipsa de putere, sleirea fizică, perturbarea creierului…

De aceea postul trebuie *învățat* din copilărie, puțin câte puțin, pentru ca el să devină ceva *firesc* pentru noi, așa cum ne devine *firească* cantitatea de mâncare și de băutură cu care ne-am învățat.

De aceea vă îndemn la faptul de a nu considera că trupul nu are *logica* lui…și că putem să postim, deodată, dacă până acum *nu am postit* în

[98] Predică scrisă în data de 23 februarie 2012.

mod periodic…pentru că trupul și creierul *vă lasă/ dau rateuri* dacă *forțați* lucrurile…

Căci mâncarea de post *echilibrată*…în cantități pe măsura *eforturilor* și *a drumurilor zilnice* pe care le facem e *soluția* de a ajunge cu *sănătatea întreagă* la Paști.

Și Evanghelia zilei [Mt. 6, 14-21], iubiții mei, vorbește, în principal, despre 3 coordonate ale vieții ortodoxe și anume: *iertarea, postul* și *milostenia*.

Lucruri *cu legătură internă*…sau care *se cer a fi împreună*.

Pentru că *ascultarea* de Dumnezeu începe cu *iertarea*, cu dorința iertării lui Dumnezeu *vizavi de noi*…care ne învață să fim sensibili, atenți cu alții…dorind *iertarea* lor.

Și până nu primim iertarea lui Dumnezeu, care *ne înmoaie/ ne umanizează* inima…nu știm cum să ne manifestăm *cu inimă*, firesc, sensibil față de aproapele nostru.

Și *iertarea altora* este *o milostenie*.

E *o grijă atentă* la sufletul lor…și al nostru.

Pentru că grija aceasta de *a ierta* și *a te ruga pentru întreaga umanitate* e *o grijă de conștiință*…care există *în adâncul* ființei noastre…și care *se naște* din *iertarea Lui*.

Și cum să mai fim *insensibili*, când iertarea lui Dumnezeu…mila lui Dumnezeu față de multele noastre păcate…*curățirea lor* din noi…*ne-a schimbat* inima, adică ne-a făcut-o *plină de har*, cu gândul lui Dumnezeu în ea?

De aceea am spus că trebuie *să învățăm de la Dumnezeu* iertarea…ca să știm *cum să iertăm*.

Cum *să îmbrățișăm*…

Cum *să îl vedem* pe cel din fața noastră.

Ce *cuvinte*…ce fel de mod de *a pune problema* trebuie să avem…ca *să intrăm* în inima lui…

Căci după cum observați…*a-l vedea* pe altul…nu înseamnă, în mod neapărat…și *a-l înțelege*.

Pe lângă faptul de *a-l vedea*, de *a-l auzi*, de *a citit despre el*…de *a auzi de la alţii lucruri despre el*…ca *să îl vezi* pe cel din faţa ta…ai nevoie de *ochii lui Dumnezeu*, adică de *harul Său*, ca el, cel din faţa ta *să ţi se desluşească*…să se lumineze *prezenţa sa interioară* în conştiinţa noastră.

Pentru că omul nu este o fiinţă *uşor de înţeles*…ci, dimpotrivă, este *o taină abisală*, profundă, paradoxală, neînţeleasă în înţelegerea ei…care are nevoie de *revelare*/ de *descoperire* continuă înaintea *ochilor* inimii noastre.

Aşa se face că există tomuri imense cu opera Sfântului Ioan Gură de Aur sau a lui Mihail Eminescu…pentru că au avut nevoie de zeci de mii de cuvinte pentru ca *să îşi astâmpere* setea de *cunoaştere* şi de *redactare a cunoaşterii personale*.

Dar şi mai multe sunt cărţile despre ei…care vor să pătrundă în gândirea, în sensibilitatea lor…adică *în taina* lor.

Şi de aceea nevoia vitală de *exegeză*…de *muncă de cercetare pe texte*…pe vieţile lor…pentru a surprinde…şi mai mult…*taina* vieţii lor…care *suscită* mereu *interesul*…

Interesul viu pentru celălalt…pentru alteritatea care *ne cheamă* să o cunoaştem…şi care ne *fortifică* existenţa.

Astfel citirea de cărţi sfinte, de cărţi erudite, de cărţi pline de informaţie *formatoare de conştiinţă* e *un post* al minţii…şi *o delectare* a duhului nostru în acelaşi timp.

Marea carte te face *să posteşti* de lucrurile minore, de lucrurile uşoare şi sterile.

În locul unor ziare impudice, a unor saituri cu plăceri perverse, a unor bancuri de prost gust sau a unor filme cu tot felul de bizarerii…*a citi viaţa unui Sfânt* sau *opera sa teologică* înseamnă *a posti cu mintea*…*a vedea* cu mintea *înţelesuri adânci*…a te *responsabiliza* şi mai mult în faţa greutăţilor vieţii.

Pentru că, după cum vedem, acum, în aceste zile de *mare încercare* pentru România…în faţa

durerii, a bolii, a cataclismului…nu ne salvăm *cu bancuri* și cu *filme porno*…ci prin *solidaritate,* prin *muncă energică,* prin *rezistență* în fața durerilor și a grijilor de tot felul.

Și de aceea Evanghelia de astăzi începe cu iertarea…cu *iertarea oamenilor*: pentru că *iertarea reală* e *un factor de progres*, de *înaintare în relație* atât pentru noi cât și pentru cei pe care îi iertăm.

A bate pasul pe loc înseamnă *a nu ierta*.

Pe când *a ierta* înseamnă *a merge mai departe*…și a fi întotdeauna capabil de *o întâlnire*, față către față, cu cei pentru care *te rogi*…

Însă *ierți* pe un altul…pentru că știi că Dumnezeu *iartă enorm de mult* în comparație cu noi.

Noi iertăm *omenește*…pe când Dumnezeu iartă *dumnezeiește*, ca un Preaiubitor de oameni.

Și *prin iertare*…prin *cererea iertării* în fața lui Dumnezeu și a oamenilor intrăm *în firescul* postului…care e *firescul vieții paradisiace,* unde postul era *ascultare* și unde ascultarea de Dumnezeu era *bucurie* și *vedere dumnezeiască*.

Căci după izgonirea Protopărinților noștri din Rai, datorită păcatului lor, a urmat pocăința, lacrimile, postul lor…care *i-a curățit* de păcate…și care *i-a scos din Iad*…la venirea Domnului.

Acesta e motivul pentru care duminica de azi poartă titlul *Duminica Izgonirii lui Adam din Rai*: pentru că drumul nostru spre Învierea Domnului e *drumul pocăinței*, ca și pentru Protopărinții noștri Adam și Eva…pocăință care *ne umple de bucurie*.

Iată de ce *postul nostru* nu e *tristețe*: pentru că aduce *bucuria duhovnicească*!

Când oamenii *se întristează* din cauza greutății postului…se întristează pentru că se gândesc la *plăcerile gustative*…la umplerea stomacului cu orice deliciu…

Dar când omul *postește cu adevărat*…nu se gândește la *ce nu mănâncă*, nu se gândește la câte săptămâni de post *ne stau înainte*…nu se gândește la *câte metanii, câte cărți* sau *la câte slujbe*

merge…sau *la cât o să slăbească*…ci e *bucuros* că *se întraripează interior* de bucuriile tainice, sfinte, dumnezeiești ale postului.

Pentru că postul nostru e *plătit imediat* cu *multe bucurii dumnezeiești* de către Dumnezeu…

Și la fel milostenia…și orice lucru bun pe care îl facem: *ne umplu* de har, de înțelepciune, de pace, de omenie.

Adică Dumnezeu ne dă *cu mult mai mult*…decât dăm noi…și ne iartă *infinit mai mult* decât iertăm noi…și ne umple *cu plăceri și mai înalte*…decât acestea *grosiere*…care durează câteva ore după masă.

Și dacă iertarea…aduce bucurie…

Postul…aduce bucurie…

Milostenia…aduce tot bucurie…avem de trei ori mai multă bucurie…pentru că bucuria este starea cotidiană a celui ce postește.

Pentru că bucuria e *starea cotidiană a ortodoxului*…și când e *post* și când *nu e*…

Însă *bucuria ortodoxului* nu e *o euforie egoistă* sau *o autoiluzionare*!

Pentru că ea se naște *în relația* dintre Dumnezeu și noi…și, în același timp, dintre ceilalți și noi.

Când iertăm…suntem *în relație* cu cel iertat…și care *se împacă* cu noi.

Când postim suntem…*în relație* cu Dumnezeu…pentru Care *ne curățim* și mai mult simțirile…pentru ca *să Îl înțelegem* pe El, Care e *Duh*.

Când dăm milostenie suntem…*în relație* cu cei pe care *îi ajutăm*.

De aceea am subliniat faptul că bucuria ortodoxă nu e *o autoiluzionare*…ci *o realitate personală* și *interpersonală*…

Și nu e nicio *euforie egoistă*…în care eu mă bucur de lucruri pe care *le fac pentru mine*…ci e *o bucurie din relație*, din relația care *îmi umple inima* de simțiri umane, calde, responsabile…

Pentru ce *ne indignăm*, de fapt, în aceste zile, când ne referim la faptul că suntem *umiliți* și *mințiți*, că nu suntem *respectați* cum se cuvine?

Pentru lipsa *relațiilor firești* dintre *cei pe care îi alegem* și noi, *alegătorii*…și pentru lipsa *raportării principiale* la diverse straturi ale societății.

Dacă majoritatea și-ar face treaba *în mod conștiincios*, negândindu-se la *a abuza de funcție* sau *la a fura*…atunci nu ar exista *un grad major de nemulțumire socială*.

Însă când încalci *regulile principialității* nu mai ai nici *credibilitate*.

Credibilitatea se obține *prin muncă asiduă* și prin *demnitate*.

Dacă vrei *să iei ochii* audienței, ai publicului sau ai clienților tăi…dacă vrei *numai atât*…nu *valorezi* mare lucru.

Pentru *a valora* trebuie *să impui respect* prin munca pe care o faci și prin demnitatea pe care o degaji.

Așa stând lucrurile, iubiți frați și surori întru Domnul, vă doresc *să intuiți* bucuria din spatele abstinenței…bucuria care e *comoara noastră*!

Căci postul de imagini, de senzații tari, de moliciuni multe, de evidențiere de sine…pe lângă postul de mâncare și de plăceri sexuale…e postul care *tezaurizează* harul lui Dumnezeu în inima noastră.

Fiindcă această *comoară de bine* din noi…e *comoara de fapte bune* pe care am strâns-o întru harul lui Dumnezeu.

Și nimeni nu ne poate *otrăvi* inima cu gânduri, sentimente și fapte nocive…dacă noi *mâncăm* harul lui Dumnezeu cu dorul inimii noastre.

Dumnezeu să vă binecuvinteze și să ne binecuvinteze cu pacea Sa!

Și întru iertarea Lui, să postim cu fapte de milă, de conștiință, de bucurie, ca să ne bucurăm împreună cu Treimea Cea Preasfântă și Preacurată, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la *Duminica Ortodoxiei* [2012]

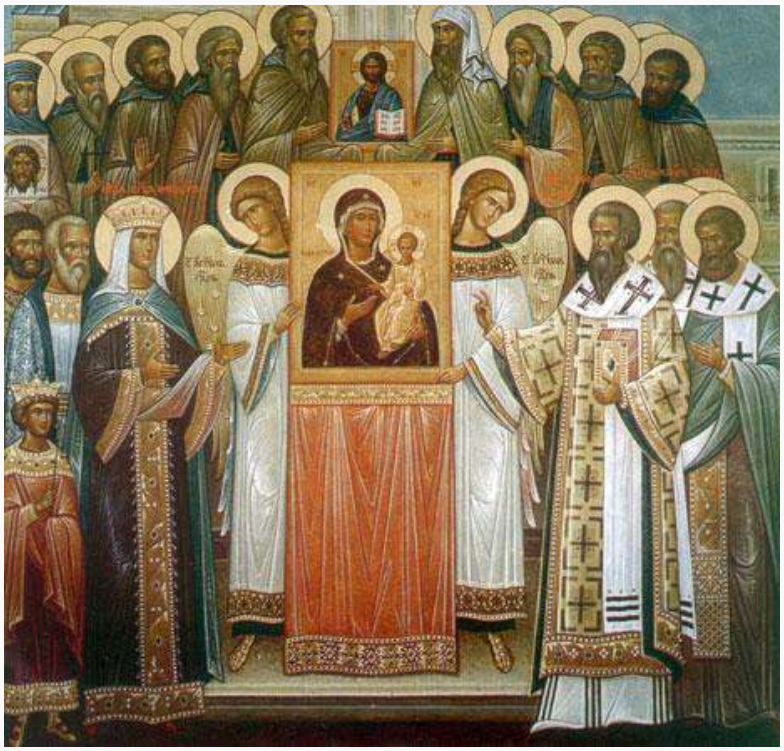

Iubiții mei[99],

Duminica Ortodoxiei nu vorbește despre *trecut*…ci despre *viitor*.

Pentru că atunci când a fost *subliniată* în calendarul ortodox ca *primă duminică* a Postului Mare…după o săptămână de *post aspru*…s-au avut în vedere tocmai *eforturile* prin care *se păstrează* credința ortodoxă…și *mântuirea noastră* odată cu ea.

Căci *puritatea* credinței e păstrată prin *sfințenia vieții* și printr-o *cunoaștere teologică aprofundată*.

Prin ambele în același timp…

Căci dacă *ignori* teologia…faci *erori* dintre cele mai penibile și ai *un mod de a fi* ca ortodox, care te face *să treci* dintr-o extremă în alta în materie de învățătură și comportament.

[99] Predică scrisă la data de 29 februarie 2012.

Iar dacă mizezi doar pe *cunoașterea științifică* a teologiei…fără să fii un om *al curățirii de patimi* și *al sfințeniei*…transformi teologia într-o *ideologie* pe măsura aspirațiilor tale minore…și prin această credință ideologizată refuzi orice *contact real* cu Dumnezeul nostru, Care vrea *să te umple* de viața și de frumusețea Lui.

Și de aici înțelegem…din titulatura acestei duminici…că teologia noastră e *liturgico-ascetică*…și că e *una cu viața noastră*…și că ea…*teologia ortodoxă* e *fundamentul* întregului cult al Bisericii și al nevoințelor duhovnicești.

Adică *teologia* sunt *boii* din fața carului…

Nu pui *carul* în prim-plan, adică *nevoința*…și pe baza nevoinței tale subiectiviste te crezi…*ortodox*.

Ci mai întâi ai nevoie de *boi*, de boii care *să te ducă* la calea mântuirii…adică de *ascultarea* lui Dumnezeu și a Bisericii…de *teologie*.

Și *teologia Bisericii* e diseminată/ împrăștiată în orice slujbă și rugăciune, în orice carte patristică, în orice dogmă sau canon al Bisericii.

De aici și nevoia *sintezei personale*, a acumulării *continue* de teologie…

Mersul la Biserică, rugăciunile din Biserică și cele de acasă, personale, citirile noastre teologice au rolul de a ne face *depozitare personale ale credinței*.

Aflăm despre *trecutul* Bisericii, despre *ce s-a petrecut în istorie* cu Sfinții, îi cunoaștem pe Sfinți, ne cunoaștem cultul, cunoaștem *greutățile* prin care a trecut Biserica…tocmai pentru a înțelege *misiunea noastră* din prezent…și *spre ce ne îndreptăm*…

Oricât am vrea *să ne închipuim* că trăim *în alt secol*…noi trăim *numai* în secolul nostru.

Și pentru a trăi *cu adevărat* în secolul nostru…trebuie să ne asumăm *cunoașterea* trecutului și a prezentului deopotrivă.

Câte pierdem dacă *nu aprofundăm* teologia Bisericii? Enorm de multe lucruri!

În primul rând nu avem *stabilitate* în gândirea și simțirea noastră…nu avem *perspectivă de ansamblu* și nici una *sintetică* asupra *demnității* și *responsabilității* umane.

Cum să ajungi *să te nevoiești*…dacă nu știi *Cine te cheamă* la El…și *ce îți cere* să faci?

Iar istoria ideatică a Bisericii e plină de *răspunsuri teologice universal valabile*. De răspunsuri care întotdeauna sunt *actuale*…și *te ghidează* spre drumul corect.

Noi credem astăzi, în general, că știm *ce îi trebuie* omului și care e *demnitatea* lui.

Dar *nevoile reale* ale omului vin tocmai din *demnitatea la care e chemat*: aceea de a fi *fiul lui Dumnezeu după har*.

Despre om, mediu ambiant, libertate, dreptate, adevăr, patimi, excese, post, rugăciune, realitate…s-au dat deja *răspunsuri colosale* în istoria Bisericii.

A ne *priva* de ele într-o *manieră penibilă*…pentru că *ne e lene* să studiem…și suntem *incapabili*, datorită patimilor noastre, *să sintetizăm* volumul enorm de cunoștințe…înseamnă a ne preda unei *toropeli* care nu are nimic *de-a face* cu Ortodoxia.

Cu Ortodoxia e *prietenă* multa nevoință a minții și a inimii și a trupului pentru a înțelege, a iubi, *a ne schimba* viața.

De aceea Postul Mare începe cu „*pomenirea* dreptei credințe”, cum ne spune *Triodul* (ed. BOR 2000, p. 204)…pentru că *între marginile* dreptei credințe avem și *dreapta nevoință*, dreapta *înțelegere* asupra existenței, dreapta *perspectivă* asupra relațiilor dintre oameni.

Și citățm din *Triod*, din slujba de azi, ca să vedem ce face *dreapta credință* întru care noi *ne-am botezat* și pe care trebuie *să o aprofundăm* zilnic!

Ea, dreapta credință, „*luminează* inimile celor credincioși” (Ibidem). Sfintele Icoane sunt *podoabele* Miresei lui Hristos, ale Bisericii (Ibidem), pe când ereziile sunt „înșelăciune întunecată” (Idem, p. 205).

Și e *subliniată* cinstirea Sfintelor Icoane…pentru că erezia care *lupta* împotriva lor în secolul al 8-lea după Hristos fusese biruită recent…

Slujba de azi e o expresie *a bucuriei identitare*!

A bucuriei pentru *identitatea noastră eclesială*, aceea de *creștini ortodocși*, adică *drept-slăvitori*.

Și *restaurarea* Sfintelor Icoane în Biserică e cântată ca *o evidență picturală* a întrupării Domnului (Idem, p. 214).

El, Cel care S-a întrupat pentru noi, a purtat *cu adevărat* firea noastră, afară de păcat…și de aceea Icoanele *prăznuiesc continuu* această iconomie/ lucrare prea iubitoare a întrupării Sale.

Și în postmodernitatea noastră *aiuritoare*…vedem ce *bine nespus*…sunt Sfintele Icoane…

Dacă vezi toată ziua numai morți, răniți, trupuri goale, *obscen de goale*…mizerii și contrafaceri, violență și acte de incredibilă *lipsă* de umanitate…nu mai simți nicio *liniște* în fața oamenilor.

Pe cel din fața ta…îl vezi ca pe *un potențial agresor*…și nu ca pe *un prieten*, nu ca pe *un semen*…

Unde să mai găsești *normalitate*, sinceritate, sfat, frumusețe…dacă toți par *la fel de corupți*?

Unde ai mai vedea chipul omului, *nefalsificat*, în stare *transfigurată*…dacă nu am avea Sfinte Icoane în Biserici?

Icoane care nu sunt *muzeale* în primul rând…nu sunt *frumoase* în primul rând…ci *teologice*, pline de *normalitate înduhovnicită*.

Privești…și *intuiești* ce trebuie să faci.

Pe măsură ce *te adânceşti* în tăcerea rugăciunii…pe atât găseşti şi *sensul* postului: adică *tăcerea* gândurilor şi a pornirilor pătimaşe ale firii.

Pentru că postul şi rugăciunea sunt *teologie îndumnezeitoare*…ca unele care *transformă* cuvântul şi gestul în expresie *a înduhovnicirii personale*.

Însă de unde *ai cunoaşte* despre patimi, despre cum se luptă cu ele, despre dogma Sfintei Treimi şi relaţia ei cu eshatologia, despre legătura dintre păcat şi iertare, despre conştiinţă, despre *ce a făcut* Hristos pentru noi, despre cum *se sfinţesc* oamenii etc. …dacă nu citeşti din *cărţile de platină* ale Bisericii, adică din *cele mai valoroase surse de cunoaştere* ale lumii?

Şi prin *lenea noastră…desfiinţăm* în mod *tacit* şi fără *scrupule* toată Tradiţia Bisericii.

Tot ce a făcut ea până acum…

Cine să mai afle despre *munca misionară* a Sfântului Apostol Pavel?

Cine să mai citească *teologia mistică* a Sfântului Dionisie Areopagitul?

Cine să mai înţeleagă *truda imensă predicatorială* a Sfântului Ioan Gură de Aur, aceea de a lua Scriptura verset cu verset pentru a da hrană *luminoasă*, plină *de nemurire*, oamenilor Bisericii?

Cine *să mai cunoască* Sfinţi, Sfinte, milioane la rând…care ne pot spune, fiecare în parte, lucruri *unice* despre…*cum să ne trăim* viaţa?

Bineînţeles, niciunul dintre noi *nu vom termina* de citit şi de studiat arhiva Tradiţiei Bisericii.

Însă *a nu pune un început* cunoaşterii ei, deşi suntem *ortodocşi*, e *cea mai mare crimă* împotriva conştiinţei noastre, a Bisericii şi a umanităţii.

De ce?

Pentru că *ne privăm* de însăşi *viaţa noastră reală*.

Fără această *trezire spre cunoaştere*…spre *cunoaşterea teologică*…trăim *ca în somn*…

Dormităm…

Nu ne dăm seama că suntem *cataleptici*…

Din acest motiv am spus că Duminica Ortodoxiei e…*despre viitor*…despre viitorul nostru și al întregii creații.

Pentru că atâta timp cât Biserica păstrează *imaginea/ icoana clară*, reală, profundă a omului…noi avem *posibilitatea binecuvântată* de *a ne trezi* din somnul neștiinței și a ne clădi ca persoane reale, vii, conștiente de *vocația lor* în relația cu Dumnezeu și cu oamenii.

Ce au făcut înaintașii noștri…putem dărâma *foarte ușor* prin lipsa noastră de *educație teologică*…și prin *delăsarea noastră ascetică*.

Și în aceste zile ale Postului Mare…mulți dintre noi văd faptul că metaniile, postul, slujbele lungi…ne sunt cam *peste mână*…pentru că *nu prea ne mai priesc*…

Și de ce nu ne mai *priesc*?

Pentru că trăim într-un context social unde *statul degeaba* nu are *nimic ascetic*.

Ce *lăsăm* viitorului?

Doar *regrete*? Doar *intrigi penibile*? Doar *înălțări din umeri*?

Și ce *relevanță* mai are Ortodoxia pentru alții…dacă pentru noi e *o problemă banală*?

Și cum să nu fie *o problemă banală*…sau *indiferentă*…dacă noi, pentru propria noastră credință, nu facem mai nimic?

O duminică *pentru viitor*…

Dar pentru un viitor care are *nevoie de normalitate*…așa cum a fost nevoie și pentru secolele de până la el.

Pentru că *asta prăznuim* noi acum: *normalitatea vieții cu Dumnezeu*!

A fi ortodox înseamnă *a fi om normal*, întreg, responsabil față de toți.

Însă această *normalitate*, din ce în ce *mai rară*, trebuie *prezervată cu atenție*, adică…*ascetic*…

Și coborând spre pământ în metanie mare…și văzându-ne păcatele *cu luciditate*…și postind…și simțindu-ne *ușori* de materie…vedem

că *mereu* și *cu toții*…trebuie să alergăm spre *normalitatea*…spre *firescul vieții duhovnicești*.

E *firescul nostru*…

E modul nostru de *a ne trăi* bucuriile și necazurile…

Vă mulțumesc pentru că *încercați să fiți* mereu *alții*!

Dumnezeu să ne dea darul de *a ne bucura* cu atenție, cu sfială, cu modestie frumoasă! Amin.

Predică la Duminica a 2-a din Postul Mare [2012]

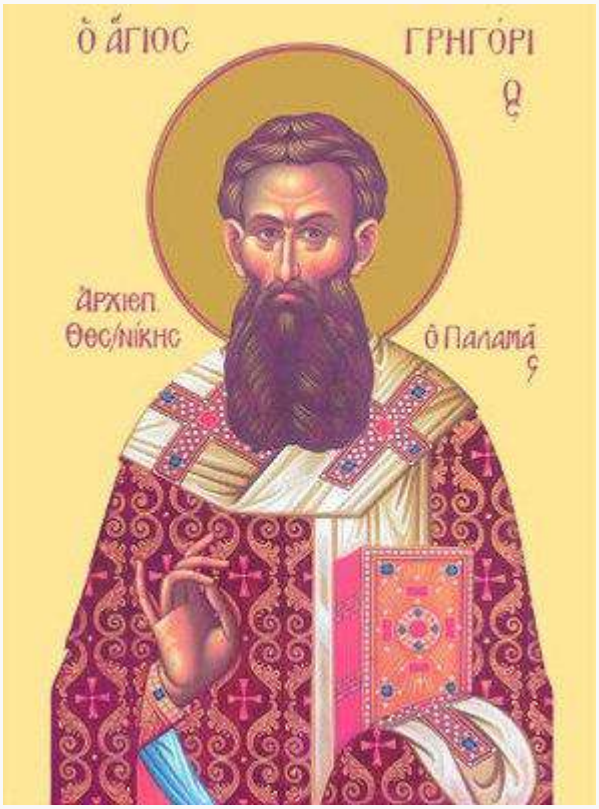

Iubiții mei[100],

drumul credinței nu este pentru toți…*la fel*…și nici nu trebuie să cerem de la toți modul nostru de *a fi* și de *a ne nevoi*.

Ci trebuie să încurajăm pe fiecare să își urmeze *propriul drum* în relația sa cu Dumnezeu, potrivit chemării lui Dumnezeu pe care *o simte* în adâncul lui.

Și Evanghelia de azi [Mc. 2, 1-12] ne arată acest lucru foarte clar: pentru că unii intră *pe ușă*…alții stau *la ușă*…iar alții, părut „ca nelumea”, *sparg* acoperișul…pentru ca *să Îl întâlnească* pe Domnul.

Iar Domnul Se bucură de toți: și de cei care *Îl caută*…și de cei care *Îl găsesc*…

---

[100] Predică scrisă în data de 8 martie 2012.

Dar, mai cu seamă, Domnul Se bucură de cei care Îl găsesc prin *acțiuni în forță*…prin forța unei *mari dragoste* pentru El.

Iar rugăciunea continuă a Sfântului Grigorie Palama de la începutul nevoinței sale: „Luminează-mi întunericul!" (*Viață*, p. 13[101]), adică *întunericul nevederii lui Dumnezeu*, a fost *o acțiune în forță*…ca și a celor 4…care au coborât *prin acoperiș* pe cel paralitic/ slăbănog (v. 3-4).

Pentru că Sfântul Grigorie, căruia îi este *dedicată* această sfântă duminică, fiind plin de dragoste pentru Domnul, a împlinit în viața sa spusa Scripturii: „din cauza *cuvintelor Tale* eu am păzit *căi aspre*/ dure/ neplăcute [ὁδοὺς σκληράς/ odus scliras]" [Ps. 16, 4, *cf*. LXX].

Și ceea ce au făcut cei 4 prieteni ai paraliticului pentru vindecarea lui e tocmai *calea aspră*, care nu e *la îndemâna* oricui.

E calea *paradoxală*, care îmbină *îndrăzneala* cu *dragostea*, *riscul* cu *nespusa credință* în Domnul, *așteptarea* cu *acțiunea rapidă*, imediată.

Și când la diverse praznice vedem oameni care vin de la sute, mii de kilometri ca *să se închine* Sfintelor Moaște sau Sfintelor Icoane…crezând *în vindecarea lor*…asistăm de fapt la…*intrarea prin acoperiș*…adică *la îndrăzneala plină de credință*, de *așteptare sfântă*.

Și astfel, nu *la întâmplare*…*intrarea prin acoperiș* se pomenește acum, în duminica Sfântului Grigorie Palama, a apărătorului neînfricat *al vederii lui Dumnezeu* și *al experienței mistice a harului*.

Pentru că *spărtura în coperiș*…și *intrarea în casă pe acolo*…e însăși *lucrarea rugăciunii minții* care *se lucrează în inimă*.

Și pătrunzi acolo unde e *harul*…și unde are loc *întâlnirea cu Dumnezeu*, adică *în inimă*, dacă *tavanul* minții, adică *puterea* minții *se concentrează* și *rămâne* în inimă.

Și prin rugăciunea continuă, fără imaginație, fără atenția la *cele din jur* sau la gândurile care *se*

[101] A se vedea: http://www.scribd.com/doc/7362798/Viata-Si-Nevointele-Sfantului-Grigorie-Palama.

nasc în mod firesc în minte…prin *deşertificarea minţii* de închipuirile/ imprimările lucrurilor din afară…mintea începe să trăiască *fireasca ei legătură* cu inima…şi sufletul să se facă *o oglindă* a harului.

Iar de aici, de la: „Luminează-mi întunericul!" sau de la „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul!" începe *întâlnirea rapidă*, paradoxală cu Domnul, Care *străluceşte* slava Lui *în oglinda* fiinţei noastre…dacă *ne despuiem* de griji, de patimi şi de neştiinţă teologică.

Însă, după cum spuneam la început, nu trebuie să cerem de la toţi să aibă *aceeaşi abnegaţie*…sau *acelaşi ritm religios* cu al nostru…pentru că fiecare *Îl întâlneşte* pe Domnul în felul lui…şi *se bucură* de intimitatea cu El pe măsura *creşterii sale în credinţă*.

Dar, pe de altă parte, dacă noi *ne ştim* eforturile pentru credinţă şi evlavie…ne ştim *nivelul*, nu trebuie *să-i oprim pe alţii* din urcuşul lor, din dorinţa lor *de mai mult*…dacă noi suntem *mai începeţi* decât ei.

Pentru că *ajutându-i* pe cei care *vor* şi *pot mai mult*…ne facem *prieteni* cu paraliticul iertat de Dumnezeu…suntem ca cei 4…care îl ajută pe omul care doreşte, *cu tot dinadinsul*, iertarea Lui.

Şi *iertarea lui Dumnezeu* este *o vindecare de păcate* (v. 5)…şi nu *o realitate abstractă*!

Iar cei care *pleacă* de la spovedanie…după ce s-au spovedit…pleacă cu inimă nouă, *zâmbitoare*, curată…dacă *şi-au vărsat boala* înaintea Domnului, în mod *concis* şi *cu durere*…pentru că iertarea lui Dumnezeu e *plină de concreteţe*, de realism…inundându-ne sănătatea şi bucuria cu totul.

Pentru că El ştie *gândurile inimii* (v. 6)…dar şi *suspinurile* ei.

El *ştie* şi *vede*…

Știe *câtă râvnă* depunem zilnic pentru *evidențierea Lui*, pentru *a-L arăta pe El* în fața oamenilor.

De aceea nu are rost *să ne prefacem* că suntem *alții*…să ne prefacem că *nu am mâncat* păcate…când noi suntem *negri* ca hornul[102] sobei.

Ci modul *cel mai cinstit* în fața lui Dumnezeu…e *să ne recunoaștem* păcatele noastre…și *lipsa noastră de recunoștință*…și *să cerem*, iar și iar, *iertarea Lui*.

Pentru că *mila Lui*…e mai bună decât viața [Ps. 62, 4, *cf*. LXX]. Decât viața *indiferentă*, egoistă, care se ocupă de tot felul de bizarerii.

Iar Domnul ne arată în Evanghelia de azi că *iertarea păcatelor* este *începutul* vindecării omului în integralitatea lui (v. 10-11).

Și că atât *iertarea* cât și *sănătatea* sunt *daruri imense* ale Lui…și că darurile lui Dumnezeu cer *să le respecți* și în tine și în alții.

Pentru că așa se înțelege faptul de ce nu trebuie *să-l gelozim* pe aproapele pentru ceea ce *este, are* și *face*: toate acestea sunt *daruri* ale Lui.

El primește niște *daruri*, eu primesc *altele*…și cu toții trebuie *să conlucrăm*…să le punem în lucrare pentru *binele comun*.

Și de aceea avem nevoie și de familii și de monahi și de artiști și de oameni ai legii și de finanțiști și de oameni în agricultură…de oameni de diferite profesii…și cu diverse abilități…pentru ca fiecare *să facă ceea ce știe să facă*.

Iar dacă *omul nepotrivit*…e pus *în locul altuia*…atunci lucrurile *nu funcționează*…pierdem timp enorm…societatea se transformă într-un *teatru de violențe*.

Și toate acestea pentru că *nu respectăm* oamenii potrivit *calităților* și *determinării lor*.

Iar cei care *veniseră în casă*, unde era Domnul…cât și cei care *Îl așteptau afară*, ca să-L vadă când iese…cât și cei care *au spart acoperișul*

[102] Coşul de fum al sobei.

pentru a ajunge la El…au căutat lucrul *esențial*: să-L *vadă* pe Domnul…dar fiecare potrivit *ritmului său*, a temperamentului său, a autodeterminării sale interioare.

În concluzie: această duminică ne vorbește despre *vedere*…despre *vederea adâncului oamenilor*…cât și despre *vederea lui Dumnezeu*.

Și când *te vezi adânc*…îi vezi și pe alții *în mod profund*…și ești pregătit să devii *văzător de Dumnezeu*.

Pentru că *iertarea Lui* e o consecință *a găsirii* și *a vederii Lui*.

Iar postul, nevoința, rugăciunile lungi ale acestei perioade își găsesc *împlinirea* numai în *simțirea* și *vederea slavei Lui*, a harului *necreat*…pe care Sfântul Grigorie Palama, Părintele teologilor și al întregii Bisericii, l-a apărat de *materializare*…sau, mai bine zis…de *aneantizare*/ de *desființare*.

Și ori de câte ori oamenii se apropie de teologie *cu inima murdară* și *plină de încredere în sine*, în ceea ce pot ei *să raționeze*…vor înțelege fantezist *viața* și *dogmele* Bisericii.

Pentru că nu poți *să înțelegi* harul…dacă nu te împărtășești de el *cu inimă curată*.

Și nici nu poți *să înțelegi* dogmele *supralogice*/ mai presus de *logica liniară*…ale Bisericii…dacă Dumnezeu nu *îți extinde* mintea…dacă *nu ți-o umple de har*…dacă nu ți-o *introduce* în lumina Sa.

Da, acesta e scopul postului: de a ne face *ferestre* pentru har!

Niște medii care permit luminii dumnezeiești *să ne pătrundă*…și *să iradieze* prin noi și în viața altora.

Iar acum, în a doua duminică a Postului Mare, învățăm că *urcușul duhovnicesc*…este *o coborâre în noi*, în inima noastră…pentru *a ne întâlni* cu Domnul.

Că adevăratul *urcuş*, adevărata ascensiune…e *coborârea în smerenie*…care înseamnă *înălţare duhovnicească*.

Domnul să ne dea *luminarea* de *a ne înţelege* întunericul!

Şi, totodată, de a ne da *nevoia* de *a striga continuu* către El…pentru ca *să ne inunde* cu măreţia slavei Sale. Amin!

Predică la Duminica a 3-a din Postul Mare [2012]

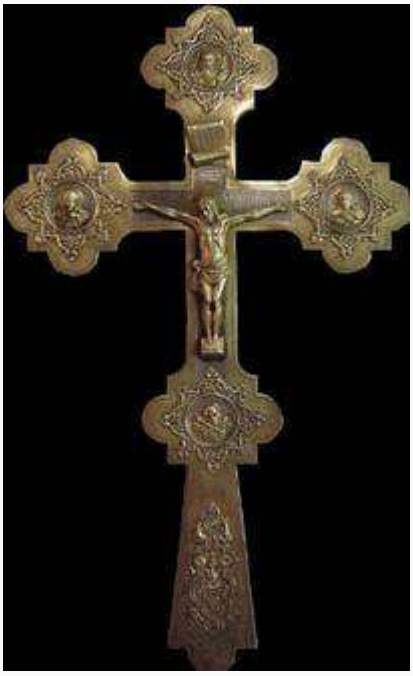

Iubiții mei[103],

Sfânta Cruce este semnul unei *ascultări*…dar al unei *ascultări paradoxale*.

Numai după ce Hristos moare, învie, Se înalță la ceruri…înțelegem, tot mai mult, *ce fel de ascultare* a fost *acceptarea morții* de către El…și *ce a produs ea* în umanitatea Lui.

Pentru că în Ortodoxie ascultarea e *paradoxală* și nu *liniară*.

Căci ea include nu numai *ajungerea la scopuri*…ci și *modul*, mereu altul, de *a ajunge* la ele.

Postul, în sine, nu te face să ajungi la…*simțirea* harului…

Dar postul *paradoxal*…sau *un anume post*…postirea *într-un anume fel*…da…

[103] Predică scrisă în ziua de 13 martie 2012.

La fel e și cu ascultarea: până la un anumit moment ascultarea e *acceptare*…Pentru că ea e și *îndrăzneală*…dar și *acceptarea înjosirilor* de tot felul.

Și această paradoxală *ascultare*…creează o stare *interioară* paradoxală…compusă din mai multe *virtuți* la un loc.

Ea naște altceva *mai mare* decât ea…și niciodată *mai mic* decât ea.

La prima impresie, dintr-o perspectivă telurică, Crucea Domnului…e *un final jalnic*…

Adică Fiul lui Dumnezeu Se întrupează…și moare *în mod lamentabil*…în loc *să distrugă* pe oricine i-ar fi stat împotrivă.

Pentru că omul trupesc are nevoie de *victorii fără profunzime*, de sfârșituri cu totul și cu totul *eroice*…în care eroismul să nu pară *penibil*.

Însă Sfintele Icoane surprind latura *neaccentuată* de Dumnezeieștile Evanghelii: că *ascultarea* Fiului față de Tatăl sau *grija iubitoare* a Tatălui, a Fiului și a Sfântului Duh, a Treimii față de om…e de *o sinceritate* și de *o profunzime cu consecințe incomensurabile*.

Pe când participanții la Răstignire, în marea lor majoritate, Îl vedeau pe Iisus ca pe *un sleit de puteri*…cei Sfinți ai Lui vedeau *în interiorul* persoanei Lui *victoria*…

Victoria umanității, ajutată de Dumnezeire, *împotriva* a tot ce *nu înseamnă* unire, iubire, frățietate, conlucrare.

Și privind *din interiorul nostru* Sfânta Icoană, cea atât *de calmă* și de *plină de slavă*, a Răstignirii Sale, să ne întrebăm, fără menajamente: ce *relevanță* are pentru noi *ascultarea*?

Ce *a produs* în noi *ascultarea de Dumnezeu*…și, totodată, *ascultarea* de părinții noștri, de bunicii noștri, de duhovnicul nostru, de episcopul nostru, de părintele nostru, de cel care ne educă?

Pentru că *asceza*…trebuie să aibă *urmări sfinte*.

Ascultarea trebuie să nască o floare *şi mai rară*: experienţa, înţelegerea, intimitatea cu Dumnezeu şi cu oamenii.

Şi aşa *cad* frazele frumoase, *perierile* de cuvinte: când ceri *probe*!

După cum păcatele sunt…*păcate*…tot la fel şi *probele convertirii* sunt *fapte de mare noblețe* şi nu *şarlatanii*.

Ce ai făcut după ce *te-ai schimbat dumnezeieşte* prin intermediul credinţei?

Care sunt lucrurile pe care le-ai făcut *nu de ochii lumii*…ci din *normalitatea* noilor simţiri pe care Dumnezeu *ţi le înfloreşte* în inimă?

Cum arată *noutatea* vieţii tale…dacă trăieşti ca *fiu al Împărăţiei* şi nu ca *unul dus de ape*?

La *Vecernia* de aseară, Sfânta Cruce a fost desemnată ca lemnul prin care *s-a deschis* Raiul…pentru cei „ce voiesc *să se curăţească* prin post şi prin lacrimi” [Triod, ed. BOR 2000, p. 310-311].

Deci ca *o cale ascetică spre Rai*…

Pentru că, în principiu, toate greutăţile şi durerile vieţii sunt modul nostru ascetic, *crucific*, prin care biruim, *în interiorul* nostru, tot ceea ce *ne obturează* creşterea, continuarea…

Şi când *ne luptăm cu noi înşine* ca să ne învingem slăbiciunile, comoditatea, fricile, obsesiile, panicile nu facem altceva decât să trăim, pe măsura noastră, suferinţele *înaintării*, adică ale *renaşterii prin crucificare*.

Cu orice pas înainte, în domeniul *îmblânzirii de sine*…înaintăm *în frumuseţea* Crucii.

„Dar cum să fie *frumoasă* Crucea, adică *durerea*?”. E o întrebare…*din public*…

Bineînţeles că nu *durerea* e *frumoasă*…ci *consecinţele* suportării şi neabdicării sub durere…sunt *frumoase*.

Iar dacă rezistenţa la frig, la căldură, la dureri, muşchii mari şi câteva replici învăţate pe de rost te fac un războinic *bun de filme*…rezistenţa la

durerea interioară, la umilință, la nesimțire, la invidie, la orice patimă *degradantă*…te face *un războinic duhovnicesc*, un om al sfințeniei.

Însă toate acestea sunt pe bază de…*probe*…

Sfințenia ortodoxă e *cea mai strictă* dintre științele lumii: e *pe bază de probe*…de la cele *mai empirice*…până la *cele mai raționale*.

Ce simți, ce ai, ce îți trebuie, cine ești…sunt date *observabile* cu ochii inimii.

Însă *întremarea* în viața duhovnicească, *întărirea* tuturor simțurilor se face *prin teologie*, prin *experimentarea* dogmelor și a învățăturilor Bisericii în mod practic.

Ce înseamnă *comuniune* între oameni, ce înseamnă *relație* cu Dumnezeu, cum arată *rugăciunea* sau *dragostea*, ce simți când *slujești* un Sfânt Maslu sau *când bei* Sfânta Agheasmă…toate acestea nu sunt *vorbe*…ci *realități interioare*, experiențe, pe care *le dobândești* dacă *le practici*.

Și atunci *ce practicăm* noi, dacă nu știm *să spunem mare lucru* despre viața ortodoxă?

Nu știm *să ne exprimăm* trăirile…sau nu vrem?

De unde atâta *teamă*…și atâta *anomie* în perspectivele noastre față de *realitățile cotidiene*?

Da, la mijlocul Postului Mare, Sfânta Cruce leagă *asceza* de *teologie*, pentru că *experimentarea teologică* a Crucii duce *la înțelegerea* ei.

Mai întâi *citești* prospectul…apoi *iei* medicamentele…ca să le *cunoști* efectele pe propria-ți piele.

Mai întâi trudești la *înțelegerea* teologiei, te zbați *să înțelegi* sensurile teologice ale surselor credinței…și *pe măsura* înțelegerii lor *te nevoiești*…

Te implici într-un *mod practic*…într-o *traducere faptică* a credinței.

Însă *teologia după ureche* duce la…pietismul *fără culoare religioasă* sau la o habotnicie *nedeprinsă* cu delicatețea.

Și ce poate fi *mai grețos*, decât modul de *a fi* al unui ortodox, care *îmbină* toate credințele, religiile, superstițiile, transformându-le într-o *salată mexicană*, care te face *să-ți ia gura foc*?

Dar, pe de altă parte, cât de *credibil* poate fi *zelul tău* pentru credință…dacă ajungi să faci gesturi *neasociabile* cu bunul simț, cu delicatețea, cu cumpătarea?

…Și nu te-ai fi *pierdut* în sentimente *fără echilibru*…și nici în *gesturi de furie* și *de orgoliu*, pe care le consideri drept *„sentimente evlavioase”*…dacă *ai fi înțeles* teologia Bisericii *pe măsura ta*…și în *pași firești*, normali, fără grabă…

Iar acolo unde *se preferă* în materie de credință…unde se învață *doar* anumite dogme, pasaje, citate, prevederi…unde se înțelege, în mod prostuț, că *gândurile lui Dumnezeu* sunt *ca ale noastre*…și că El *cere* de la noi…cam *ce ne trece nouă* prin cap…se observă *goana după senzațional*, *frica* în fața durerii, *neștiința* în fața realelor probleme dar, mai ales…*inconsistența* creativă.

Dacă, realmente, *ai zidit* o Biserică frumoasă din piatră…cum nu poți *să naști* în suflet *atenția* față de Dumnezeu?

Dacă ai scris cărți *citindu-ți* adâncul…cum de nu ai învățat nimic despre cât de delicat, de profund, de provocator e *adâncul* celorlalți?

Dacă *asculți*…cum de *ne enervezi*?

Dacă *vezi*…cum de ești *așa obtuz*?

Dacă *totul e bine*, dacă *nu ne lipsește* nimic…de ce *ascundem* murdăria sub preș?

Oare noi, tocmai noi n-am aflat, că orice *murdărie ascunsă*…e *o rușine și mai mare*?

Și mă reîntorc la *bucuria* Crucii…

Cum *să te bucuri* că alții *suferă*? Cum *să te bucuri* că ei *mor*…sub privirea *nesimțită* a multora?

Însă toată slujba acestei duminici, după cum ați auzit, vorbește despre *închinarea cu bucurie* în fața Crucii Domnului.

Da, cu bucurie!

Pentru că e *o bucurie teologică*, paradoxală…și nu bucuria *de suprafață*, văzută ca expresie *a avuției*.

Bucuria Crucii e *victoria* ascezei, a luptei cu patimile: *vindecarea* de ele și *umplerea* noastră de slava lui Dumnezeu.

Bucuria Crucii nu țâșnește în noi *datorită* suferinței…ci datorită *suportării ei* cu delicatețe de conștiință.

Și neabdicând sub povara greutăților și a ispitelor, *ridicându-ne mereu* din păcate, *învățând mereu* din bucuriile și tristețile noastre…devenim tot mai mult *acaparați de bucurie*, de o bucurie *tot mai trainică*, tot mai dispusă *să înțeleagă* și *să povățuiască*.

Dincolo de tot ceea ce *spunem* și *facem*…rămânem cu *ceea ce simțim în noi*…ca *rezultate/ consecințe* ale vieții noastre.

Acolo e *bucuria* Crucii!

Bucuria crucii e *ascunsă* în taina inimii noastre…și ea este *adusă* de *împlinirea*, după putere, a faptelor *cerute nouă* de Domnul.

A faptelor cerute *de El* de la noi…și nu a celor *inventate* de noi…sau puse de noi *pe seama Lui*.

Și El vrea lucruri *simple, clare* și *precise* de la noi…matematic *trăite* și *experimentate*…pentru ca noi să ne deschidem ca *o gură avidă* …care vrea *să soarbă* din apa Vieții.

Dar dacă „sorbirea din apa Vieții" rămâne numai *o metaforă*…și nu înseamnă *simțirea harului* și *vederea lui Dumnezeu*…atunci nu suntem *oameni duhovnicești* și nici nu *cunoaștem teologie*…ci doar *citate*.

Citatele teologice pot fi *plagiate*. Nu și *experiența teologică*!

Experiența teologică este *un ocean de trăiri și de înțelegeri*…pe care *o porți* cu tine…în tine…despre care *scrii*…dacă *vrei*…sau *taci*…și *o înmulțești*…

Însă *tăcută* sau *mai puțin tăcută*…experiența teologică nu e *mai puțin reală*…și nici *mai mult înțeleasă*.

N-o înțeleg *toți*…deși mulți *îi pot citi* depozițiile…ci numai cei care *vor* sau *o întrupează deja*.

De aceea am spus că e *o știință*, una divino-umană…*teologia*…pentru că e *conexiunea internă* dintre ce a considerat Dumnezeu că *putem înțelege*…și ceea ce am putut *înțelege* luminați de către El.

Dar *înțelegerea*, pentru noi, e *factuală*.

E *un fapt*…și nu *un șir de fraze*…

De aceea, despre *o realitate teologică*, pe care *ai experimentat-o*, poți să scrii *trei fraze* sau *3 cărți*…fără să ai *orgoliul* că „ai spus *tot* ce *se putea spune*".

Însă ceea ce spui e *mană cerească* pentru cei care *au nevoie* de ele…pentru că ele reprezintă *o cunoaștere experimentală* a vieții veșnice.

Și dacă am fi foarte serioși cu *adevărurile experimentale*…cu cele care sunt *consecințe* ale trăirii sfinteniei am încerca *să armonizăm* în noi tot felul de *exprimări* ale acestora din sursele Tradiției.

Orice Sfânt ar fi atunci *un caz unic de cercetare*…pentru că am fi *avizi* și *atenți* la *noutățile* experimentate personal…și la modul cum acestea *se întâlnesc* cu experiențele celorlalți Sfinți.

Pentru că duminica de față *ne întoarce* la asceza postului…adică la experimentarea eclesială, comunitar-liturgică, a teologiei.

Cum arată *teologia metaniei*, a slujbei, a statului *împreună* la slujbă, a coslujirii, a cointeresării noastre soteriologice învățăm postind și rugându-ne, slujind și ajutând, ieșind din carapacea egoismului și interesându-ne de nevoile tuturor.

Căci cum am putea *să ridicăm* ochii la Dumnezeu fără *să îmbrățișăm* lumea?

Și ce fel de *lume* dorim noi, dacă nu o dorim *plină* de slava lui Dumnezeu?

Pentru că Sfânta Cruce *unește* toate colțurile lumii, toate eforturile umanității pentru Dumnezeu pentru a ne oferi perspectiva unui *întreg* format *din părți* și ale unor *părți* care nu pot trăi *decât* și *pentru întreg*.

Fuga de lume, *dezinteresul* față de dramele ei, înseamnă *abandonarea* ei.

Neabandonarea lumii înseamnă tocmai contrariul: a nu mai *spori* și noi răul lumii, necazurile ei, urâtul din ea.

A fi după *altă paradigmă*, după *alt exemplu*, după *exemplul Lui* înseamnă *a ajuta efectiv lumea*.

De aceea Dumnezeiasca Biserică, la mijlocul postului, ne oferă *o reflecție profundă* asupra mântuirii: ea înseamnă *asumarea* a ceea ce *ești* și *faci* până la capăt…

Nu te uita la faptul că ești *minimalizat*…dacă faci *binele*!

Nu considera că *binele* e *lipsit de valoare* în fața unui *puhoi de răutate*!

Nu dezerta din binele care *te ține în frumusețe*…pentru că ajungi ca cei pentru care *vrei să păcătuiești*!

Pentru ca să nu ne fie *greu* din cauza *amărăciunii* postului, ne spune *Sinaxarul* zilei, ni s-a pus înainte „cinstita și de viață făcătoare Cruce, ca să ne *îmbărbăteze*, să ne *sprijine*, să ne *aducă aminte* de Patima Domnului nostru Iisus Hristos și *să ne mângâie*” [Idem, p. 317].

Să ne mângâie cu faptul…că El, mai înainte de toți, *a suferit* toate acestea pentru noi…iar noi mergem *pe urmele* Lui…pentru ca *să ne bucurăm*.

Pentru că *dincolo* (acesta e *accentul* zilei!) de toate *eforturile noastre ascetice* stă *bucuria* și nu *o fatidică dezolare*.

Toate *trec*, numai *bucuria* nu trece!

De aceea, pentru *a fi în bucurie*…trebuie *să mizăm* până la capăt, cu toate căderile noastre, pe postul care *naște* bucurie și nu *instinctualitate*. Amin.

Predică la Duminica a 4-a din Postul Mare [2012]

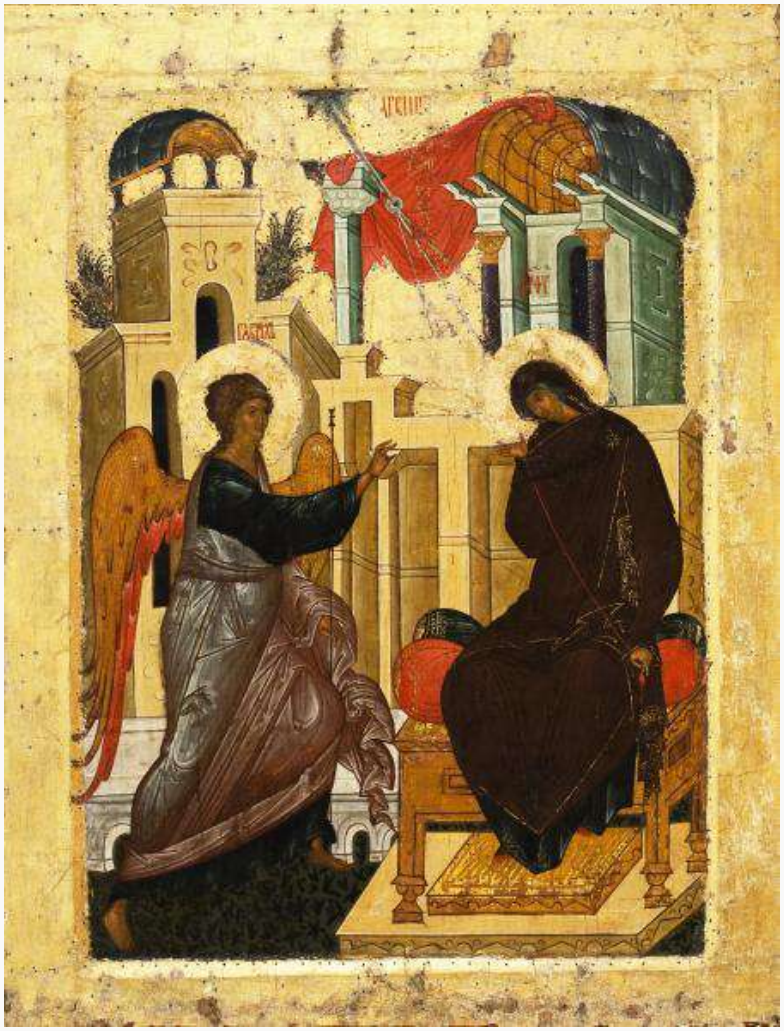

Iubiții mei[104],

într-un mod minunat, astăzi *s-a îmbinat* praznicul *Buneivestiri* cu *Duminica a 4-a din Postul Mare*, închinată Sfântului Ioan Scărarul din Sinai…de aceea avem două Evanghelii: a praznicului e Mt. 5, 1-12, adică *Fericirile*, parte componentă a *Predicii de pe munte*…iar a duminicii e Mc. 9, 17-32, cea în care Domnul vindecă *un tânăr demonizat*.

Și de aceea avem o prăznuire complexă.

[104] Predică scrisă în data de 20 martie 2012.

Pentru că trebuie să vorbim despre *începutul mântuirii* noastre…prin *acceptarea* Stăpânei noastre de a naște pe Fiul lui Dumnezeu întrupat, despre *fericiri* ca despre *conținutul virtuos* al vieții creștine, despre *teologie* și *asceză* în persoana Sfântului Ioan Scărarul…dar și despre *vindecarea de demonizare* și despre *deparazitarea* de orice *ideologizare* a vieții noastre.

„*Astăzi* este *începutul* mântuirii noastre și *arătarea* tainei celei din veac" ne spune troparul Buneivestiri.

Pentru că astăzi *retrăim* bucuria Prea Curatei Stăpâne și a întregii umanități la aflarea veștii că Dumnezeu *S-a milostivit* de creația Sa și că El, Fiul lui Dumnezeu, vrea *să Se facă* și *Fiul Fecioarei*.

Astăzi așadar umanitatea află *o veste paradoxală*: aceea că Dumnezeu vrea *să Se intimizeze* cu creația Sa până la *a Se întrupa*, până la *a-Și asuma umanitatea* și *a Se face* om, Dumnezeu și om.

Veste *străină*, neobișnuită…

Pentru că Dumnezeu era văzut ca *Cel de deasupra*…și nu ca *Cel de printre noi*…

Iar dacă nu înțelegem *venirea Lui la noi*…și modul eclesial în care El este *mereu cu noi* și ne *conduce*, și *ni Se dă* spre mâncare și spre băutură, și *ne întărește* prin fiecare lucrare divino-umană a Bisericii…ne întoarcem la aceeași *stare de distanțare* față de El ca mai înainte…pentru că nu dorim ca El *să Se sălășluiască* în noi, prin har, după cum, în mod ființial, *S-a sălășluit* în pântecele Fecioarei.

Pentru că bucuria acestui *astăzi eclesial* e bucuria că Îl simțim pe El *în noi*, împărățind peste viața noastră, ca *Domn* și *Stăpân* al vieții noastre.

Adică *participăm efectiv* la bucuria Stăpânei noastre…pentru că și noi, cei care *ne nevoim* întru faptele dreptei credințe, ne împărtășim de *simțirea* și de *purtarea* lui Hristos, Cel răstignit și înviat pentru viața și mântuirea lumii, Care e *Domnul* și *Fratele nostru* în același timp.

E copărtaș cu noi la umanitate, pentru ca să ne facă copărtași cu El, prin har, la împărtășirea de slava lui Dumnezeu.

Căci de aceea *astăzi* e *începutul* mântuirii noastre: pentru că astăzi noi ne umplem de măreția slavei lui Hristos, Care Se face om ca noi, afară de păcat, pentru ca pe noi, confrații Săi, să ne facă *fii* ai Tatălui ceresc prin *înfiere*.

Și Sfântul Arhanghel Gavriil vine în Nazaret, la Sfânta Fecioară, și o întâmpină cu *cuvintele bucuriei*.

Tocmai de aceea cuvintele lui: „Bucură-te, cea plină de har [Χαῖρε, κεχαριτωμένη·/ Here, cheharitomeni·]! Domnul este cu tine [ὁ Κύριος μετὰ σοῦ·/ o Chirios meta su·]! Binecuvântată ești tu între femei [Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν Evloghimeni si en ghinexin] [Lc. 1, 28, *cf.* MGK]”, cuvinte de bucurie…*rimează* cu *Fericirile* de pe munte.

Iar *Fericirile* de la Mt. 5, cele nouă, nu sunt niște *promisiuni de viitor*…ci niște *realități interioare ale prezentului*…însăși *conținutul* vieții noastre duhovnicești de acum…când devenim *oameni* ai Împărăției lui Dumnezeu.

Și așa cum Prea Curata Stăpână era *plină de har* aici, pe pământ…pentru ca să fie astfel pentru toți vecii…la fel suntem chemați și noi de Domnul: să fim *plini de har* aici, oameni integri ai Împărăției Sale, oameni care să avem *amprentele* slavei Sale și ale bunătății și sfințeniei Sale.

Fiindcă *sărăcia duhului* [Mt. 5, 3] înseamnă *smerenie* și *umilință* în fața Domnului. Adică să nu credem despre noi *mai mult* decât suntem și facem.

Să fim *săraci*, cu alte cuvinte, de *închipuirea de sine*.

Să fim săraci *de înfumurare*.

Să nu ne credem *veșnici* și *nemuritori*…și, mai ales, să nu credem că putem să facem ceva *bun*…ignorând relația *de mare profunzime* cu Sine și cu semenii noștri.

Iar dacă *ne vedem* păcatele…cum *să nu ne plângem* decadența [Mt. 5, 4]?

Și din plânsul pentru *mojicia* noastră…vine *mângâierea* inimii, vine *consolarea duhovnicească* a lui Dumnezeu…care e *umplere* a noastră de slava Sa.

Iar plânsul conștiinței pocăite și smerite…naște blândețe în inimă [Mt. 5. 5].

Iar cel care dorește ca oamenii *să se umple* de bunătatea lui Dumnezeu, dorește cu râvnă, cu flămânzire, ca *dreptatea* lui Dumnezeu să fie *dreptatea noastră*, adică sfințenia Lui să fie *starea noastră interioară* [Mt. 5, 6].

Dreptatea inimii e *milostivă* [Mt. 5, 7].

Niciodată cel cu adevărat *drept* nu e *un căpcăun*, nu e *un torționar*, nu e *un tăietor de capete*…ci un om *cu simțiri maternale*. E un om cu *o inimă de mamă* pentru cel aflat în nevoie, în durere, în neștiință…

Și milostivirea *curățește* ochii inimii, alături de rugăciune, și ne face *văzători* de Dumnezeu [Mt. 5, 8].

Nu văzători *închipuiți*…ci *reali*!

Și care cresc, din vederea lui Dumnezeu, în și mai mari dorințe de curățire și de sfințenie, de întrajutorare și de milostivire.

Și cine dorește *pacea* pe pământ, ca și în cer, mai mult decât văzătorii de Dumnezeu, decât cei care *au văzut* cum arată Împărăția lui Dumnezeu? [Mt. 5, 9].

Și cine sunt cei *plini de dor* pentru Domnul, fără numai cei plini de *vederi sfinte* și de *fapte bune*, încât se lasă *omorâți toată ziua* pentru Domnul slavei? [Mt. 5, 10].

Da, de aceea sunt *fericiți* cei care suferă toate din cauza *iubirii* pentru Domnul [Mt. 5, 11]: pentru că atunci, *chiar atunci*…în mijlocul suferinței și al nefericirii…ei nu sunt *singuri*…ei nu sunt *părăsiți* de El…ci *se bucură tainic*, în mod negrăit…de Cel care *poartă* împreună cu ei *greul* crucii…

Însă *bucuria* e *teologică* și *ascetică*…ne spune, în mod apăsat, viața Sfântului Ioan Scărarul.

Bucuria vine din *curăție* și din *cunoașterea lui Dumnezeu* și nu din *păcate*, nu din răutate, nu din avariție, nu din delăsare, nu din visări erotice.

Căci a doua cântare din Triod, de la *Vecernia* de aseară, închinată Sfântului Ioan, ne spune:

„Părinte Ioane mărite, *curățindu-ți* sufletul cu izvoarele lacrimilor, și cu stările cele de toată noaptea *înduplecând* pe Dumnezeu, te-ai înălțat spre dragostea și spre frumusețea Lui, Fericite; întru care după vrednicie te desfătezi acum, neîncetat bucurându-te cu cei ce s-au nevoit împreună cu tine, Cuvioase, de Dumnezeu cugetătorule" [*Triod*, ed. BOR 2000, p. 373].

Adică adăstând/ rămânând/ fiind mereu în fapte bune și în cugetare teologică…trăiești ortodox…și te umpli de frumusețe.

Iar dacă nu ești *frumos* la cuget, dacă nu ești *înțelept* la minte, dacă nu ești *mare trăitor* sau *teolog*…nu trebuie *să acuzi* pe nimeni de *neîmplinirea ta interioară*…pentru că, după cum vedem, *suntem*…ceea ce *vrem să fim*…și nimic mai mult…

Creșterea noastră intelectuală și duhovnicească e *pe măsura* eforturilor personale.

Împlinirea noastră creștină e pe măsura *sincerității* dragostei noastre.

Cum dar credem că putem *să Îl mințim* pe Dumnezeu, considerând că prin trei metanii…și cinci lei…devenim ca Sfinții nevoințelor extraordinare de odinioară?

Cum dar așteptăm *marea cu sarea* de la El…și de la noi nu cerem *mai nimic*?

Însă invidia și bădărănia noastră sunt *pe măsura* lenei noastre.

Cu cât suntem mai leneși și mai neproductivi cu atât dorim mai mult *respect nemeritat*.

Și pe cât vedem că suntem mai colțuroși și impudici în actele noastre, pe atât *înălțăm* nasul pe sus…cerând *respectabilitate*.

Însă respectabilitate *coboară* de la Dumnezeu…*pe măsura* nevoințelor noastre.

Suntem *mai de cinste*…pe măsură ce nu iubim *cinstea vană*…ci *cinstea de la Dumnezeu*, care e *slava Sa ce ne inundă*.

Dacă *aşteptăm titluri* ca *să scriem cărţi*…sau dacă *înălţăm* Biserici doar pentru ca să primim *cruci mari la gât*…dorim *prea puţin*…adică doar *slava trecătoare*.

Slava netrecătoare *coboară de sus*…în smerenia inimii noastre…şi ea este *dată de Dumnezeu* şi nu *de oameni*!

De aceea, astăzi, în a patra duminică a Postului Mare avem şi Evanghelia care ne vorbeşte despre *demonul muţeniei* [Mc. 9, 17]…care *se răzbună* pe noi şi ne doreşte *autodistrugerea* [Mc. 9, 18, 20-22].

Tace *ca mutul*…

Sau: *tace* şi *le face*…

Ambele expresii arătând *răutatea încuibată*/ ascunsă/ subcutanată…prin care omul mârşav la inimă…îşi caută *împlinirea* intereselor. Bineînţeles: *meschine*…

Caută *să profite* de bunătatea ta, de inima ta miloasă, de sinceritatea ta…

Îţi întoarce cuvintele pe dos, le răstălmăceşte, duce vorba de la unul la altul, ţese intrigi, toată ziua plănuieşte cum să îl scoată pe unul din poziţia lui…pentru ca el să-i ia locul.

Şi când *îi ia locul*…nu e în stare *de nimic*…pentru că el s-a gândit doar la *a-i lua locul*…şi nu la a face *ceva constructiv* în acel sector de activitate.

Demonul muţeniei îl arunca în foc şi în apă [Mc. 9, 22].

Nu era *prieten* cu tânărul…ci *vrăjmaş*.

El *atenta* la viaţa acestuia…

Îi provoca *stări de boală*…care nu aveau *cauze fiziologice*.

Şi vedem astăzi că *s-au înmulţit* cei care fac lucruri „ieşite din comun”, care „uimesc” în mod satanic…dar care nu au nimic de-a face *cu Biserica* sau *cu minima morală*.

Îți află bolile, îndoaie linguri, merg prin foc, stau sub gheață, postesc zile în șir…toate cu un satanism „bine organizat”.

Și oamenii cred, în naivitatea lor, că există *religiozități paralele* cu Biserica…și dacă nu merge treaba cu slujbele, nu se vindecă, nu se căsătoresc, nu se îmbogățesc prin mersul la Biserică…se duc la vrăjitoare…sau la tot felul de oameni cu capacități „paranormale”.

Bineînțeles: e vorba aici de *necredință* sau de *puțină credință*.

Dacă ești un om *echilibrat* înțelegi faptul că din combinația *otravă* + *miere*…nu rezultă *medicament*…ci *sinucidere*.

Dar dacă vrei *să experimentezi* pe propria-ți piele ce înseamnă *satanizarea*…lecuirea poate să fie *foarte dureroasă*…și să necesite *o parte a vieții pierdută*.

Și putem înțelege *practic* diferența dintre *dependența de ceva* (mâncare, droguri, băutură, medicamente, pornografie, sex) și *satanizare*…prin ce se întâmplă în om.

Dacă nu poți *să te abții* în cazul dependenței…și avem parte, în cazul lor, doar de *sugestionări* din partea demonilor spre *exces*, spre *dezordine interioară*, spre *bucuria de plăcerea în sine*…în cazul *posesiei satanice*…demonii sunt ființe care *te locuiesc* și *își manifestă* răutatea și nesimțirea în tine…tu putând *să li te împotrivești foarte slab*…

După cum vedem din Evanghelia de azi…atunci când *îl aruncau* în foc și în apă, să moară ori *ars* ori *înecat*…demonii *atentau* la sănătatea lui, a tânărului și *îi negau* libertatea.

Era *o unealtă* în mâna lor…și ei *se răzbunau* pe el cu cruzime.

Nu omul *alegea* ce să facă…ci demonii *alegeau* în locul lui.

Și ajungem la *ideologizarea* vieții…adică la ce înseamnă să mănânci, să te îmbraci, să te miști pe stradă…pentru că *așa e moda*, pentru că *așa vor*

alții…sau *partidul*…sau *gruparea* din care faci parte…iar tu, părerea ta, *să nu conteze*.

La astfel de *libertate* ne cheamă Domnul, la una *ideologizată*, propusă de alții, *îngustată* după mintea omului…sau la aceea în care El *ne eliberează de patimi* și *ne umple* de slava Lui?

Însă El, bineînțeles, ne cheamă la libertatea bunătății, a smereniei, a sincerității, a dragostei.

La libertatea care *ne înduhovnicește*…și nu la *secătuirea* de libertate și de creație…pe care ți-o cere ideologia.

Pentru că nici comunismul, nici capitalismul, nici stânga, nici dreapta, nici conservatorismul și nici liberalismul nu oferă o libertate *atât de frumoasă* și *de echilibrată*, de *totalizatoare* și de *personalizatoare,* precum *libertatea lui Dumnezeu*, care vede *întregul* tot pe atât *de atent* pe cât *vede partea*.

Libertate care e curăție și echilibru, angajare și detașare, competiție și competență.

Pentru că nu poți fi *echilibrat* fără *curăție interioară* și nici nu te poți *angaja* în ceea ce e frumos și drept…dacă *nu te detașezi* de *partizanate nocive*.

Libertatea lui Dumnezeu promovează doar *competiția cu tine însuți*…dar în care arăți că ești *competent* în ceea ce faci.

În a patra duminică din Postul Mare, în concluzie, ni se sugerează că încă suntem *pe cale*…că *a urca* înseamnă *a te personaliza*.

A te umaniza…pe cât *te înduhovnicești*.

Pentru că observăm că Sfinții noștri, pe cât sunt *de mari* în comparație cu viețile noastre…pe atât nu sunt *distanți* față de noi…ci vin *în ajutorul nostru* în mod necontenit.

De aceea să ne bucurăm cu *bucurie reală*, cu bucuria pocăinței, a cuminteniei, a curăției și a eleganței dintre noi!

Să nu postim *la normă*!

Să nu dăm milostenie *de ochii lumii*!

Să nu muncim sau să citim *în silă*…ci pentru *luminarea* noastră!

Pentru că ceea ce se face cu inimă bună, cu încredere și cu onestitate…acelea *rămân* acum și în veacul veacului. Amin!

Predică la Duminica a 5-a din Postul Mare [2012]

Iubiții mei[105],

singurul lucru care *ne împlinește*…este acela de *a fi una* cu ceea ce credem.

Adică *să întrupăm* credința noastră.

Să o avem ca pe *propria noastră respirare*…

Și dacă simțim *căderile din ea* ca pe *o insuficiență respiratorie*…să vedem în Biserică *aparatul nostru de oxigen*, cel care ne scapă de *sufocarea* acestei lumi.

Pentru că atunci când ești *sensibil la noxe*…când suporți *cu greu* mirosurile și poluarea fizică dar, mai ales, pe cea *morală*…ți-e greu *să respiri* în această lume.

Cine *ne va scăpa pe noi* de mirosul ateismului, al indiferenței, al pornografiei, al decadenței, al banilor mânjiți de tot felul de compromisuri?

Cine ne scapă pe noi de *insuportabil*?

---

[105] Predică scrisă în ziua de 27 martie 2012.

Cum putem să facem, până la urmă, din *insuportabilele multiple…momente de contemplație*?

Pentru că duminica de azi (cu Sfânta Maria Egipteanca[106] în prim-plan…dar și prin Evanghelia zilei [Mc. 10, 32-45]) ne convinge de faptul că viața ortodoxă este *una paradoxală*…deloc ușor *de înțeles*…dar, mai ales, deloc ușor *de trăit*.

De ce?

Pentru că nu sunt mulți cei care *te încurajează*…și *te ajută efectiv* să trăiești *ortodox*.

Găsim foarte mulți oameni care vor *să le trăim* obsesiile, neîmplinirile, erorile…

Găsim pe mulți care vor *să ne vândă ceva*…sau *să ne convingă* de vreo banalitate sau utopie.

Întâlnim autosuficienți, aroganți, discreționari din diverse motive puerile…sau bătuți cu leoca, cu ochii numai *pe luat*…diverși *agramați* ai spiritului…

Proști *celebri* sau anonimi.

Angoasați sau *defulați*.

Cu interese pipernicite, meschine…sau histrionice.

Cu alte cuvinte, *unde*…în ce spațiu, în ce localitate…poți să mai trăiești *ortodox*, alături de alți ortodocși plini de cuviință și de har…dacă comunitățile ortodoxe ca atare…au *tangență interioară* cu Ortodoxia *mai puțin* sau *deloc*?

Suntem foarte buni la *povești*, la faptul de *a ne imagina* că întreaga lume e *ortodoxă*, la faptul de a ne închipui că *distanța până la sfințenie* se face în trei pași și cinci mișcări.

Însă sunt puțini cei care *întrupează* Ortodoxia.

Sunt puțini cei care sunt izvoare vii de viață, de înțelegere și de acțiune…și care poartă în ei, ca atare, modul de *a fi* al credinciosului ortodox și

---

[106] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/04/07/predica-la-duminica-a-5-a-din-postul-mare-2011/.

relația lui teologică și liturgică și ascetică și culturală cu Dumnezeu.

Majoritatea se ocupă de *istoricizarea* sau *diluarea* Ortodoxiei, de transformarea ei în *cutume fără fond*…în *pure expresii oratorice*.

De aceea Ortodoxia pare *o domnișoară netrecută prin viață*, fără experiență, cam *naivuță*…dacă o prezinți numai în *frumusețile* ei (avem Biserici frumoase, icoane scumpe, slujbe fastuoase, o veche tradiție teologică și monastică, oameni frumoși și inimoși, creștini de nădejde) și nu vrei să vezi deloc *lupta ei* pentru *a-și păstra* fecioria, cumințenia, fidelitatea față de Mirele ei.

Adică, la urma urmei, care e *costul*, în *transpirație* și *sânge*, al Fecioarei, adică al Bisericii, pentru ca să se simtă *slujitoare fidelă* a Mirelui ei, adică *fidelă* lui Dumnezeu?

Biserici *la normă* se pot face multe…

Dar capodopere se pot face *la normă*?

Putem scoate *sfințenie* pe bandă rulantă?

Putem să naștem *teologi*, în adevăratul sens al cuvântului, din oameni *cu pile* și *relații*…care să scrie *patristic*?

Putem să înmulțim numărul slujitorilor Bisericii, numărul Mănăstirilor, al cantinelor sociale, al librăriilor și facultăților teologice…dar prin asta *nu sporim* viața duhovnicească.

E observabil acest lucru.

Învățământul teologic în școli și facultăți produce oameni instruiți, cu cunoștințe și aptitudini ortodoxe…dar nu în mod neapărat *caractere…eroi…genii în materie de fidelitate* față de Ortodoxie.

Însă, pe fiecare zi, în calendarul Bisericii, îi pomenim pe *ortodocșii autentici*…și nu pe *cei la normă*.

Au existat milioane de creștini în 20 de secole…Însă Biserica *i-a reținut*, în mare, doar pe cei *fideli*…pe cei care *au făcut valuri* pentru Biserică…pe cei care au adus Biserica *în prim-*

planul societății…adică pe cei care *nu au făcut de râs* Biserica.

Și cei mai mulți au sfârșit-o „prost”…pentru că ori din Biserică…ori din afara ei…s-a găsit unul, doi, o sută…care „să-i omoare cu grație”.

Cu alte cuvinte, în ce Biserică *să respiri*, dacă și din Biserică și din afara ei…ești *mitraliat*…atunci când vrei să trăiești *ortodox*, adică *dumnezeiește*?

Însă Biserica, ieri și azi…dar și mâine…pentru că e *condusă* de Dumnezeu și nu de *ideologii*…găsește mereu *soluții paradoxale* să supraviețuiască.

Dacă Sfânta Maria Egipteanca, împreună cu Dumnezeu, a convenit pentru *soluția* pustiului…pentru *a întrupa* Ortodoxia…ortodoxul din timpuri postmoderne încearcă *să întrupeze* Ortodoxia tot mai mult în casa lui…în apartamentul său de bloc…în chilia lui…sau dormind pe stradă sau prin munți…mai mult sau mai puțin *cunoscut*…mai mult sau mai puțin *admirat*…mai mult sau mai puțin *ajutat*…dar Dumnezeu *îl conduce*…da, tot El, Cel care *i-a condus pe toți* ai Lui…de dinaintea noastră.

Privatizarea credinței, pe care o subliniază sociologii și filosofii, pare a fi *o soluție paradoxală* a Bisericii pentru vremea noastră.

Dar nu în sensul că acasă ne construim o credință și o Biserică din o mie de teologii divergente…ci pentru că *acasa* ne-a mai rămas drept *singurul loc* în care putem să *ne mai prezervăm* liniștea…și *intimitatea* cu Dumnezeu…pentru că spațiul public sau cel religios e din ce în ce mai mult…*impropriu* intimității, regăsirii de sine…creșterii duhovnicești.

Acasă putem *crește duhovnicește*…acasă putem *să ne instruim*…să ne *cizelăm* comportamental, cum nu ne-a putut instrui *școala* sau *Biserica* sau *altă instituție culturală*…pentru că putem, tot mai mult, să avem *acces* la *cunoștințe personalizatoare*.

Onlineul leagă *casa noastră* de *alte persoane*, întărește relațiile fără prea multe costuri financiare…și ne ajută în creșterea noastră duhovnicească, științifică și culturală.

De aceea *acasa mea* devine *un bun fără preț*…pentru că devine locul în care eu *mă regăsesc*…și îmi păstrez, în mod viu, trecutul.

Așa se explică numărul *tot mai mic de oameni* care vin la Biserică…

Sau care suportă…fără *prea multă plăcere*, atmosfera din Biserică…

Spațiul Bisericii e văzut ca plin de rumoare, cu multă înghesuială, cu oameni necivilizați și care vin pentru alte interese.

Într-o epocă în care *confortul* și *calitatea* sunt norme de viabilitate…e normal ca să se ridice din nas la praf, la cântări proaste, la înghesuială, la ipocrizie, la lipsa unor condiții de igienă a petrecerii timpului.

Tot mai mult Biserica e *a celor săraci*…și *cu puțină școală*…pentru că *cei cu bani* și cu *mai multă cultură* au nevoie de *cadru* și de oameni ai Bisericii care *să le solicite* interesul.

O slujbă care nu are *perfecțiunea* filmului văzut HD, o predică care *nu se întâlnește* cu nicio realitate din inima oamenilor…și un preot care nu e *urmat* de nicio operă…este…și va deveni tot mai mult…*un spectacol neinteresat*.

Ce *îmi oferă* Biserica…pentru ca *să îmi pierd timpul* cu ea?: așa se va pune problema: scurt și la obiect.

Adică Biserica oferă niște *reduceri*…niște *promoții*…îmi face *vreun cadou*…mă face să mă simt *bine*…sau plec *cu un gust amar*?

Vor crește *tot mai mult* pretențiile la adresa Bisericii…cât și *ochii deschiși* asupra ei…pentru că e văzută ca având *tot mai mulți bani* și *un capital de încredere* încă mare.

Se vor *radicaliza* raporturile societății cu Biserica…pentru că sărăcia te face *tot mai atent* la cei care dețin proprietăți și capitaluri.

Biserica va deveni tot mai mult *un ONG* care trebuie *să se descurce* pe speze proprii.

Adică Biserica, Fecioara pe care acum o prezentăm numai cu *rochiile ei frumoase*…și nu din prisma *interiorității ei eroice*, e readusă…*încet* dar *sigur*…la *starea de minimalizare* cu care a debutat în istorie…atunci când creștinul era *de-un eroism martiric*.

Și când Biserica mai rămâne doar cu cei care *o întrupează*…înțelegem de ce *slujirea* Bisericii are rostul de *a transfigura lumea*…și nu de *a o binedispune*.

Pe de altă parte, pomenirea Sfintei Maria Egipteana acum, în *tinda* Patimilor, oferă *o încurajare* enormă întregii Biserici, fie ea *activă* sau *mai adormită*.

Ortodocșii plini de trezvie se bucură de *eroismul transfigurator* al Sfintei Maria…pe când cei *amețiți* de tot felul de patimi văd…că *se poate și altfel*.

Și că atât femeile cât și bărbații pot fi *alții*…pot fi *ortodocși eroici*…slăbiciunea firii nefiind deloc *o pledoarie* pentru *o viață aiurea*.

Pentru că ceea ce contează e faptul de *a sluji autentic*, din poziția ta de creștin, monah sau cleric…adică de a te manifesta ca un factor *coagulant* în societate, ca un *catalizator* al energiilor bune din oameni.

În concluzie, ne vom *retrage* tot mai mult în noi…pentru *a descoperi* Ortodoxia…și odată cu ea *esența* monahismului și a rugăciunii neîncetate.

Biserica dăinuie și se extinde nu prin *număr*…și nici prin *structuri* cu totul și cu totul *mundane*…ci prin oameni care *întrupează* Ortodoxia, adică *adevărata relație* de credincioșie cu Dumnezeu.

A-ți *schimba* viața…a fi *mereu altul*…înseamnă a nu mai fi *o povară*…și *o pată de rușine* pe obrazul Bisericii.

Dar *povară* și *rușine* nu din motive *lumești*…ci *duhovnicești*.

Pentru că Biserica e *viața noastră cu Dumnezeu*…și tot ce iese din *această ecuație* înseamnă *un minus* de viață eclesială, bisericească.

Vă doresc…și îmi doresc…*autenticitate*!

Să fim *autentici* și când *lucrăm* binele…și când *ne ridicăm* din păcate!

Oamenii sunt *atenți* la fețele noastre…și surprind cutele noastre de *fariseim*.

Ele nu ne onorează…

Însă *ne onorează* asumarea greșelii, îndreptarea vieții, înfrumusețarea noastră interioară, care ne face *să iradiem* în mijlocul lumii.

Pentru că slujim *în mijlocul lumii*…și suntem *lumina*…sau *întunericul* ei. Amin!

Predică la Duminica *Intrării* Domnului în Ierusalim [2012]

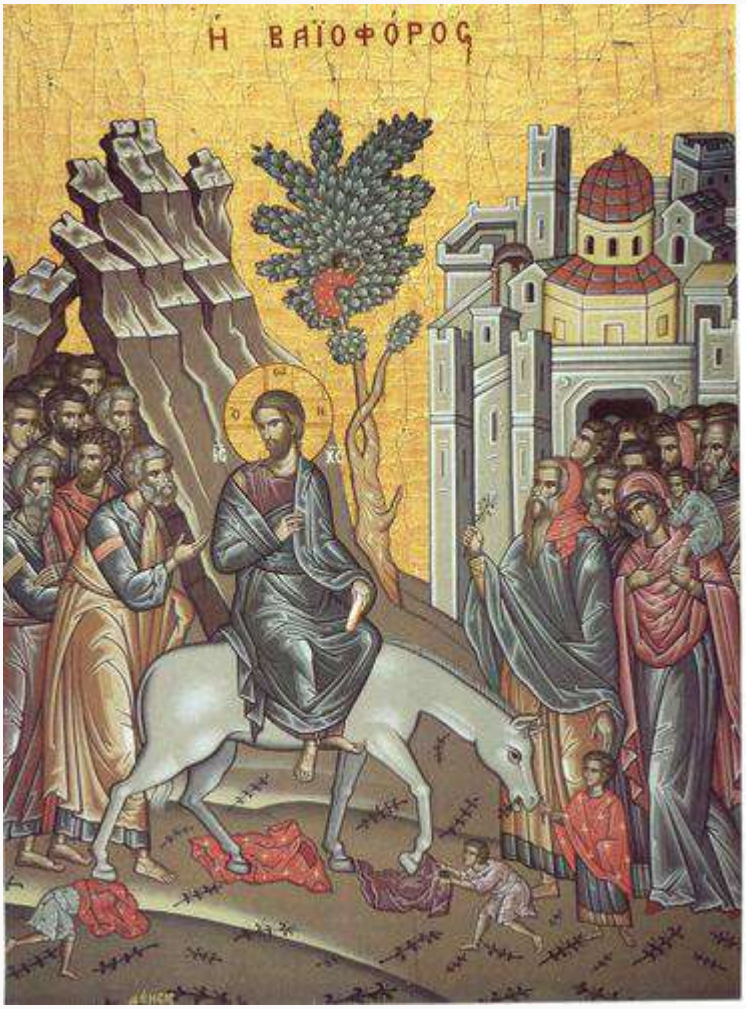

Iubiții mei[107],

duminica aceasta e una *a meticulozității profetice*…atâta timp cât e *împlinirea*, în fapt, a profeției mesianice de la Zah. 9, 9…dar, în același timp, e un praznic de *bucurie-tristă*…pentru că *inițiază* partea finală a drumului Domnului spre Cruce și spre Înviere.

…Și celor care caută *să cunoască* și azi, cu o curiozitate deloc *înțeleaptă*, împlinirea profețiilor din Scriptură și ale Părinților…Evanghelia de azi [In. 12, 1-18] le arată…și ne arată…că profețiile se

[107] Predică scrisă în data de 4 aprilie 2012.

împlinesc…*mai presus* și de *așteptările* celor Sfinți…darămite *ale oamenilor păcătoși*…care nu înțeleg nici *cele mai elementare* semne ale iconomiei dumnezeiești.

Pentru că *nimeni nu a înțeles*, atunci când Zah. 9, 9 *s-a împlinit*, după cum, în mod smerit, mărturisește Sfântul Evanghelist Ioan despre sine și despre ceilalți Apostoli:

„Acestea *nu le-au cunoscut* [οὐκ ἔγνωσαν/ uc egnosan] Ucenicii Lui mai întâi/ la început, ci [numai] când Iisus *S-a preaslăvit* [ἐδοξάσθη/ edoxasti]. Atunci [Ucenicii] *și-au amintit* [ἐμνήσθησαν/ emnistisan] că acestea erau *scrise pentru El* [ἐπ' Αὐτῷ γεγραμμένα/ ep' Afto ghegrammena] și acestea *I le-au făcut Lui*" [In. 12, 16, *cf*. GNT].

Și dacă Apostolii Domnului *nu au înțeles*, în mod punctual, *etapele* tainei lui Dumnezeu cu oamenii…dacă n-au înțeles *cum s-au împlinit profețiile* și care a fost drumul lor, pe mai departe…dar au înțeles *unele*, post-factum/ după ce ele s-au petrecut…cum să nu fie semn de *mare imaturitate* duhovnicească dorința noastră de *a cunoaște* profețiile, de *a tâlcui fără rest* Apocalipsa și prorociile Părinților…de a face *pronosticuri* cu vedere la *prigoane, semne* și *a doua Sa venire*?

Și, bineînțeles, că e *mai ușor* să numeri versetele Scripturii, *să înfricoșezi* cu Scriptura în mână, să mai faci *încă o sectă* pe baza ei sau *să egalizezi* cine știe ce text al Scripturii cu vreun *cip* sau *cod de bare*...decât *să îți sfințești viața*.

Iar *sfințirea vieții*…ajutată de această *nevoință extenuantă* și *umilitoare* a Postului Mare și de toată *teologia practică* a Bisericii…e *cea care contează*…pentru că în ea *se împlinesc* toate *așteptările* noastre eshatologice.

Pentru că *a aștepta ortodox*…nu înseamnă *să fantazezi* pe tema viitorului…nu înseamnă *să te panichezi* de orice fantasmagorie mediatică…nu înseamnă să te crezi *pregătit*, când ai sufletul gol de slavă dumnezeiască…ci *a te concentra* pe relația cu Dumnezeu…și *a trăi* din ea.

Căci *a aștepta ortodox pe Domnul*…înseamnă *a fi cu El*…și *a nu-ți păsa* de ce se întâmplă azi, mâine, poimâine…atâta timp cât El *te învață* ce să faci în toate zilele vieții tale.

Noi așteptăm pe Cineva *deja prezent*!

Prezent nu *sus*…nu *la dreapta*…nu doar *în Biserici*…nu doar *de Paști*…nu doar *seara* sau *dimineața*…ci prezent *în noi* și *cu noi* în orice clipă…fiind *pretutindeni* și *peste tot* în același timp, pentru că El *cuprinde* și *susține toate câte există*.

Noi așteptăm…pe *Cel pururea fiitor, neclintit* și *nemișcat*…care *ne mișcă* pe noi toți prin slava Sa…și, prin ea, cântă în noi…*melodia îndumnezeirii*.

Pentru că trebuie să fii *mlădiat* de slava lui Dumnezeu ca să înțelegi *lucrările Sale*…lucru care S-a petrecut cu Sfinții Apostoli, după Învierea și Înălțarea Sa la ceruri…când au înțeles, întru harul Treimii…că acel *mic verset* de la Sfântul Zaharia…s-a petrecut *deja*, într-un mod paradoxal, la *intrarea* Lui în Ierusalim…

Acum cine *ar fi putut înțelege*, citind Zah. 9, 9, că *șederea pe mânz*…se va petrece *așa cum s-a petrecut*?

Cine ar fi putut *să o lege* de Mesia…și ar fi putut *vizualiza*, în mod punctual, *împlinirea* ei?

Și, la fel, cine ar fi putut lega Is. 7, 14 de *Prea Curata Fecioară*…și ar fi înțeles, înainte să se petreacă, *dărâmarea* Ierusalimului la anul 70 d. Hr.?

Însă, după observăm, profețiile sunt *mici* și *umbroase*…iar împlinirea lor este de *o istoricitate perplexantă*.

Înțelegi că *s-a petrecut* ceva *prezis*…numai când *te luminează* Dumnezeu asupra textului…și după ce evenimentul *s-a petrecut*…

Restul sunt doar *speculațiile* unor minți orgolioase.

Și speculațiile *despre viitor* sunt cel mai adesea *lamentabile* pe lângă *normalitatea*

realităților istorice…cu tot *paradoxul* sau, dimpotrivă, *anormalul* lor.

Scriptura, în abisul ei, a vorbit despre *Cruce*…a vorbit despre *asumarea umanității* de către Hristos…a vorbit despre *deschiderea Împărăției* pentru întreaga umanitate…

Dar numai când lucrurile au început *să se contureze*…am înțeles cât *de firesc*…cât de normal…cu tot paradoxalul lor…s-au petrecut lucrurile în istorie.

De aceea, unii văd numai *liniaritatea istorică*…și în Hristos văd *un simplu om răstignit pe o cruce*…care poate fi *real* sau *o fabulație/ un mit*…pe când creștinii ortodocși văd istoria în mod paradoxal, din perspectiva veșniciei, și Hristosul *disprețuit* de unii este pentru noi *Dumnezeul întregii umanități*, Creatorul și Preaiubitorul nostru Mântuitor, care a dus iubirea pentru noi *până dincolo* de limitele morții…ca să facă din *drumul iubirii*…un drum *mai puternic* și *mai durabil* decât moartea.

Cei care vor să știe *cum va fi* viitorul…nu vor *să își afle prezentul*.

Interioritatea prezentului lor…

Pentru că numai *un om neîmplinit* caută *în afara lui* lucruri care *să-l împlinească*…când împlinirea…*toată*…e înăuntrul lui…pentru că e *viața în Împărăția lui Dumnezeu*.

De aceea noi nu căutăm *împlinirea* unui viitor *total necunoscut*…ci *revelarea deplină* a unui viitor *deja trăit* în miezul lui, în incandescența lui îndumnezeitoare.

Pentru că *viitorul nostru* e *prezentul nostru*…adică *Dumnezeu*.

Și din acest motiv suntem interesați de *a fi în prezentul* relației cu Dumnezeu, de a fi cu El noapte și zi, clipă de clipă…pentru că Domnul *viitorului*…e Domnul *prezentului*…și al întregii istorii…Cel care *ieri* și *azi* și *în veci* e Același.

Și în relația cu El…El mă învață să fiu *omul prezentului*…al unui prezent *mereu în*

derulare…pentru că tot viitorul nostru…e, cum bine știm, *prezentul continuu* al vieții noastre până la moarte…și după moarte, într-o viață *și mai prezentă* decât cea de acum.

Așa că *intrăm* în Ierusalim împreună cu Domnul…adică intrăm în *pacea* sufletului, dacă alegem *smerenia* de *a fi* cu El și *la bine* și *la greu*…mai ales *la greu*…

Pentru că e ușor să fii *un mânz blând*…când *ai verdeață* destulă în cont, mașină la scară, casă bine izolată termic și fonic…familie frumoasă…și sănătate cât cuprinde…

Dar credința, fără *ipocrizie*, se vede când duci *greul evlaviei* singur, când ești neputincios, sărac, minimalizat…bolnav…când ești *credincios* împotriva *tuturor evidențelor* care *te conturbă*.

Și iată, acum, în al doilea praznic *cu pește* pe masă…ne bucurăm *cu un ochi* de simțirea hristologică a celor care L-au întâmpinat…și care au făcut un gest *mai mare* decât *propria lor intenție*…și cu un ochi *ne întristăm*…pentru că de diseară încep *Deniile* Săptămânii Mari, ale Patimilor Domnului, când umanitatea nu și-a mai arătat *fața frumoasă*, nu a mai simțit *prezența* Lui înfricoșătoare…ci *L-a călcat în picioare*, ca pe *o treantă*…ca pe *un lucru uzat*, nefolositor…spre marea noastră *rușine veșnică*…

Și de aici *bucuria noastră tristă*…

Bucuria noastră *mai mult tristă*…

Pentru că în 2.000 de ani de Creștinism repetăm…*tot repetăm*…în fiecare zi…mai degrabă gesturile *bădărane* ale *umilirii* celuilalt…decât pe cele ale *umplerii lui de lumină*, de cutremurare sfântă.

Fiindcă atunci când nu suntem *principiali*, când suntem *duplicitari*…când *ne dăm de Sfinți*…dar în noi *pute* tot Iadul…nu facem decât *să Îi mai dăm* o piatră în cap lui Hristos…să Îl mai *huiduim copios*…să Îl mai *disprețuim* cu sadism inexprimabil.

Căci de aceea Domnul ne-a spus să fim *lumină*…să fim *iubire*…să fim *frumusețe* pentru întreaga umanitate: pentru că știe cât de *urâtă* e lumea fără toate acestea și multele altele care țin de sfințenie.

Da, *sfințenia* nu e *un moralism ieftin*…ci *o transfigurare dumnezeiască* a persoanei noastre!

Sfințenia nu constă în faptul *de a pune* două lumânări, de a face *o donație*…de *a zâmbi frumos* la Biserică…ca la prezentarea de modă.

Sfințenia e *să fi avut* patimi multe și caraghioase la culme…și, pe fiecare zi, să le vezi tot mai *stinse*, tot mai *șterse* în tine…și în locul lor să fi răsărit multă lumină dumnezeiască, multă curăție, multă *virtute* în ființa ta.

Înseamnă să fii *bogat* în Dumnezeu, în harul Său…și nu în lucruri pe care *le pierdem*, inevitabil, pe buza gropii…

Cum *să participăm* la Denii?!

Cum *să ne zdrobim* inimile…și să plângem…dacă până acum *n-am făcut-o*?!

Cum să ne spovedim și să ne împărtășim cu El?!

Cum să facem din viața noastră *un colț de rai* (că tot am văzut astăzi *un bar*…care se numea nici mai mult și nici mai puțin decât: „colț de rai")?!

Pentru toate acestea…aflăm răspuns de la Domnul Însuși…dacă El e *cu noi* mereu…și noi ne rugăm și așteptăm cuvântul Lui cel de viață făcător…și îndumnezeitor…

Însă asceza creștină nu se termină *odată* cu Paștiul…după cum *bucuria duhovnicească* nu *începe*…sau *nu ține* trei zile de Paști.

Bucuria, cunoașterea și asceza *se împletesc*, merg mână în mână…și sunt *pentru toată viață*…chiar dacă programul ascetic al Bisericii e *accentuat* în posturile cele mari, cele 4 din an.

Așa că îndemnul meu e să începeți la un moment dat *viața ritmată* după traiectul Bisericii,

după programul ei…și să nu mai doriți *să ieșiți* din tipicul ei!

Asta, bineînțeles, dacă nu v-ați decis cu mult înainte…pentru bucuria *trudnică* a ascezei…cea care *ne renovează* mereu interior…și ne face *mai frumoși* decât florile și pădurile.

Mergem spre Înviere…prin Cruce, iubiții mei!

Prin suportarea durerilor, a bolilor, a ispitelor…și prin truda continuă de a înțelege, de a ne dezlipi de rău…și de a ne înfrumusețea cu binele slavei lui Dumnezeu.

Mergem spre *învierea noastră*…trăind Învierea Lui, a Celui ce a fost Primul înviat din morți…Care nu a putut fi *ținut de moarte* cu forța…pentru că era *fără prihană*…și S-a ridicat ca un Biruitor din Iad, cu toți Sfinții Lui…pentru ca Împărăția Sa să se umple de *nestemate personale*, de *Sfinți fără de număr*.

Mergem spre Învierea Lui…văzându-ne mereu *neputința* noastră.

Nu mergem ca niște *triumfători*…ci ca niște *vindecați continuu* de El.

De aceea, cu această *conștiință frumoasă*, că El este *Viața* și *susținerea noastră în viață*, să ne apropiem în aceste zile de Domnul slavei, Ca să ne umplem de focul iubirii Sale, ca întru bucurie sfântă să vestim tuturor Învierea Lui.

Nu doar *cu buzele*…ci *cu întreaga noastră ființă*.

Pentru că vestindu-L astfel pe El…vestim tuturor că lumea are *un sens*, că el e *sublim* și preasfânt…și sensul e *comuniunea veșnică* cu Dumnezeul cel veșnic[108]. Amin!

---

[108] Predicile Săptămânii Mari ale anului 2012, inclusiv cea din ziua de Paști, au fost editate deja în cartea: *Predicile din Săptămâna Mare ale Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș. Ediție specială de Paști*, Teologie pentru azi, București, 2012, 25 p.
Care se poate downloada de aici:
http://www.teologiepentruazi.ro/2012/04/13/predicile-din-saptamana-mare/.
Astfel, predica din Sfânta și Marea zi de Luni a fost scrisă pe data de 8 aprilie 2012. Cea din ziua de Marți pe 9 aprilie 2012. Cea de Miercuri pe 10 aprilie 2012. Cea de Joi pe 11 aprilie 2012. Cea de Vineri pe 12

Predică la *Izvorul tămăduirii* [2012]

Iubiții mei[109],
Hristos a înviat!…

odată pentru totdeauna…și noi, cu toții, trăim pe fiecare zi *o schimbare continuă* în viața noastră…și *ne bucurăm dumnezeiește* pentru asta…căci Hristos Cel viu *locuiește* în noi.

O schimbare pe care harul lui Dumnezeu *o lucrează* în noi, în mod direct, prin harul Său…dar și prin lucrurile din afară, în mod mediat…

De aceea, în predica de față vreau să facem împreună câteva *minute de contemplare*…de

---

aprilie 2012. Cea de Sâmbătă pe data de 13 aprilie 2012. Predica la Învierea Domnului tot pe 13 aprilie 2012.

[109] Predică scrisă în ziua de 17 aprilie 2012.

înțelegere *calmă*, frumoasă, a lucrurilor din Biserică…

Pentru că toate sunt cu sens profund, frumos în Biserica lui Dumnezeu și nu se regăsesc aici *la întâmplare*.

Și, spre exemplu, să începem cu lumânarea…cu lumina de Paști…care ne-a umplut sufletul *de bucurie*.

Am așteptat *să coboare* Lumina sfântă în Mormântul Domnului, această lumină…acest foc preaminunat…care *nu arde* în primele clipe…dar după care devine *incendiator*.

Și a coborât în Sâmbăta Mare, la ora 14. 25…

Delegația Bisericii noastre a adus lumina la București…și apoi ea s-a răspândit peste tot…în țară.

Iar noi am primit-o într-un felinar…și v-am dăruit-o tuturor…

Însă, chiar dacă nu o aduceam pe aceasta, de la Ierusalim…și dăruiam lumină din lumina candelei de deasupra Sfintei Mese…toți o primeam *cu aceeași bucurie*…pentru că în acea lumină primită în *noaptea* Bisericii, cu luminile stinse…primeam bucuria sfântă a Învierii Lui din morți.

Însă nu lumina care arde, în sine, *ne bucură*…ci *harul* care vine prin lumina care arde!

Tot la fel astăzi *am sfințit* apă…apa *cea mică*…în comparație cu apa *cea mare* a Botezului Domnului…

E vorba de aceeași *Agheasmă mică*…*Sfințire mică a apei* pe care o facem în casele dumneavoastră…atunci când *vă sfințim casele* sau când vă facem *Sfeștanie*.

Că asta înseamnă *Sfeștanie*: *sfințire a casei* prin stropirea cu *Sfânta Agheasmă mică*…sfințită acolo, în casa dumneavoastră…

Însă, după cum ați auzit, nu am sfințit apă doar pentru ca *să o bem*…ci pentru ca, „prin

gustarea și stropirea cu apa aceasta", Domnul să ne trimită binecuvântarea Sa, „care spală întinăciunea patimilor" [Molitfelnic, ed. BOR 2002, p. 196].

Adică o apă care e *mai mult* decât o apă obișnuită…pentru că e *plină de har*, de *nemurire*.

Așadar avem lumânări aprinse, vii…care *ne umplu* de bucurie haricâ…pentru că ne înalță mintea mai sus de ele, la Dumnezeu, Care ne bucură…după cum avem și apă care ne curățește, ne sfințește, ne luminează mintea, pentru că *ne bucură*…

Și aceasta fiindcă *același har* al lui Dumnezeu…pe care *îl trăim* în prezența lumânării aprinse…care ne liniștește…coboară în trupul nostru prin apa sfințită pe care *o bem*…sau cu care *ne stropim* casele, lucrurile, trupurile…

Mergem mai departe: la masa prinoaselor.

Dumneavoastră aduceți colive/ colivi, prescuri, fructe, vin…aprindeți lumânări în colivi și în pâini…iar noi, preoții, *le binecuvântăm* pe ele…și *le umplem de har*.

Iarăși nu mai sunt *pâini* și *fructe oarecare*…ci *pline de har*…care *ne bucură*.

Și cel care mănâncă din ele cu evlavie și cu rugăciune…*se îngrașă* duhovnicește, i se umple inima *de bucurie*…și nu numai *stomacul de mâncare*…

Ce ne spune însă *pictura* de pe pereți?

Sfinții aceștia *mulți* și *prea minunați*?

Că *tăcerea rugăciunii* și *evlavia curată* sunt *miezul* vieții adevărate.

Și că noi, în Biserică…nu suntem *o adunătură de oameni*…ci *o comunitate vie*, care ne împărtășim *de aceleași* Taine ale Bisericii și de același *har preasfânt*.

Cu alte cuvinte: nimeni nu e *nedreptățit* la Biserică…pentru că toți avem *toate darurile Bisericii în comun*.

Slujbele sunt *pentru toți*, Biserica e *pentru toți*, rugăciunea e *pentru toți*.

Fiecare venim, cu inima deschisă, pentru ca *să aflăm* despre Dumnezeu, *să Îi vorbim* lui Dumnezeu, *să ne umplem* de slava Lui.

Și trebuie să facem tot posibilul, ca unii altora să ne oferim *stare de rugăciune,* de contemplare, de bucurie duhovnicească.

Adică fiecare *concentrați* la relația lui cu Dumnezeu, la rolul său…și cu grija *să nu deranjeze* pe celălalt.

Pentru că Dumnezeu nu dorește ca *să ne mântuim* cu prețul *enervării* celorlalți…

Ci El dorește ca noi să fim *promotori ai unității*, ai sincerității, *ai angajării totale* în slujirea lui Dumnezeu.

Și dumneavoastră *ați împodobit* lumânările de Paști…cu care am ieșit afară, în curte, ca pe niște *mirese*…

Florile acelea *vii*, naturale, *albe* în mod preponderent…și puse în jurul lumânărilor de peste o jumătate de metru, erau ca niște *rochii de mirese* pentru lumânări…

De ce?

Pentru că frumusețea din Biserică *reflectă* frumusețea din suflete.

Iar frumusețea din sufletele noastre e *coborâtă de sus*, de la Împăratul luminii și a toată frumusețea.

De aceea grija noastră pentru *curățenie*, pentru *podoaba cuviincioasă*, pentru *liniște* la rugăciune…pentru că toate acestea sunt cadrul în care noi *ne întâlnim* cu Dumnezeu iar Dumnezeu *coboară* la noi.

În teologia liturgică recentă, datorită unei influențe eterodoxe, se vorbește adesea despre *simbolismul*, decuplat *de realitate*, al anumitor gesturi liturgice sau acte de cult.

Iar acest *simbolism* e văzut numai ca *semn gol*…deloc *plin*…un fel de *semn de avertizare* pentru șoferi…că urmează *o curbă*…sau *o pantă cu predispunere la derapaj*.

Numai că semnul e *o pancartă*…și panta…e *realitate*.

Nu te poți *accidenta* în pancartă…ci numai *în realitatea pantei*…

Adică la întrebarea *ce simbolizează* lumânarea…teologia liturgică mai nouă vine și turuie imediat că ea *Îl simbolizează pe Hristos* și *lumina lui*…spunându-ți, în subsidiar, că ea *nu are nimic de-a face* cu Hristos…pentru că una e *lumânarea*…și altul e *Hristos*.

Însă realitatea liturgică a Bisericii e cu totul alta.

Lumânarea nu e *Hristos*, după cum Icoana Sfântului Gheorghe nu e *persoana* Sfântului Gheorghe…dar lumânarea aprinsă te umple de *dulceața* și de *pacea* lui Hristos…după cum Icoana Sfântului Gheorghe și starea în rugăciune înaintea ei te pune *în legătură* cu Sfântul Gheorghe…cu persoana lui…și tu *nu te rogi numai la pereți*.

De aceea *simbolismul liturgic ortodox* nu e unul *gol*…ci *plin*.

Și când noi *împungem* coasta lui Hristos…împungând Iisusul Agnețului…sau când noi binecuvântăm *cu mâna*…sau când *ne închinăm* pe trup…sau când băgăm mâna în apă și sfințim apa…prin *cererea pogorârii* harului dumnezeiesc în ea…nu facem *gesturi fără substrat*…ci, dimpotrivă: *gesturi pline de realism duhovnicesc*.

Eu mă închin și *simt puterea* Crucii în inima mea.

Eu bag mâna în apă…și simt și văd și înțeleg *cum se coboară* harul în ea.

Binecuvintez…și știu…și simt…*ce trece* prin mine spre ceilalți.

Nu fac doar *gesturi teatrale*…ci gesturi pline de *puterea sfințeniei*.

Că de aceea sunt *hirotonit*, adică *umplut de har preoțesc*: pentru ca *să slujesc dumnezeiește* în Biserica Domnului, spre mântuirea oamenilor.

De aici evlavia de *a ni se săruta* mâinile, nouă, slujitorilor Altarului…sau *atingerea cu evlavie* de veșmintele noastre preoțești când slujim.

Pentru că omul credincios *îți mulțumește* ție, celui care îl spovedești, îl împărtășești, îl umpli de sfințenie…că *lucrezi asta* pentru el.

…De fiecare dată, la Biserică, ar trebui să simțim *cea mai mare* bucurie și pace, o încântare dumnezeiască fără sfârșit.

Dar și oriunde mergem…oriunde ne aflăm…trebuie *să ducem* Biserica în lume…

Prin zâmbetul nostru, prin liniștea noastră, prin rugăciunea noastră care ne umple de har…pentru că lumea, credincioasă sau necredincioasă, mai mult sau mai puțin *școlită* sau *avută*…are nevoie de *viața lui Dumnezeu* pentru ca *să respire în voie*…

Da, noi, fiecare…avem păcatele și ghiolbăniile noastre…cu care *nu ne fălim*…

Însă Biserica e *mai mult* decât *nefericirea* noastră personală sau comunitară.

E mai mult decât faptul că episcopul cutare *face*, preotul cutare *face*, monahul cutare *face* sau credinciosul cutare…iarăși *face*…nu știu ce *nenorocire*…nu știu ce lucru *inacceptabil*…

Biserica Ortodoxă *nu se rezumă* la Biserica *unui stat național*…și nici la *toate la un loc*…

Ci Biserica Ortodoxă este mereu *o realitate prezentă*…și una *potențial prezentă*…pe lângă una *transistorică*…toate formând *un tot unitar* și *indestructurabil*.

Adică Biserica Ortodoxă sunt toți ortodocșii, din toate națiile pământului…sunt toți ortodocșii și credincioșii lui Dumnezeu din veșnicie…dar, în mod potențial, Biserica Ortodoxă e mereu *în expansiune duhovnicească*.

Mereu *iradiază în afară*…și cheamă *tainic* pe toți oamenii pământului…la *viața în sfințenie*.

De aceea nu trebuie *să ne culcăm pe-o ureche* niciodată…pentru că Biserica Ortodoxă nu

e numai *pentru noi,* cei care suntem *ortodocşi* acum…ci şi pentru cei care *nu sunt încă ortodocşi*…sau *nu vor fi niciodată*.

Dar ea trebuie să fie *evidenţa mântuirii* pentru toţi.

Şi noi, oamenii Bisericii, cu toţii, trebuie să dăm mărturia că suntem *făclii de Paşti*, că suntem *mirese împodobite*, că Hristos, Cel ce ne iartă păcatele şi cu Care ne împărtăşim, e în noi şi ne învaţă cum *să lucrăm* binele, frumosul, sfinţenia pentru toţi.

Adică nu trebuie *să ne temem* să dăm *apa harului* şi altora!

Pentru că şi ei sunt *flămânzi* şi *însetaţi* ca şi noi după dreptatea lui Dumnezeu care ne sfinţeşte.

Bineînţeles că sunt plini de păcate, de erezii, de nebunii *improprii* înţelepciunii lui Dumnezeu…toţi cei care sunt *în afara* Bisericii lui Dumnezeu…

Dacă noi, cei *din năuntru*, ne comportăm adesea ca *fii nelegitimi* şi nu ca *fii adevăraţi* ai lui Dumnezeu, şi avem nevoie de sfinţenie, de iertare, de cuvinte şi cărţi care *să ne îndrepte* moravurile…cum ar putea să ştie *un analfabet* al Ortodoxiei *regulile de gramatică* ale Bisericii…dacă nu are *dicţionarele teologiei* şi *ale experienţei* ca să le consulte?

Şi de ce am fi noi *mai breji* decât ei, decât cei care sunt *în afara* Casei Domnului…dacă ne arătăm tot *necreştini,* tot *păgâni,* tot *greţoşi la inimă*?

…Suntem în *Săptămâna Luminată*…până duminică…

Luminată nu *de soare*…ci de *Soarele dreptăţii*…

Luminată din plin…pentru că Paştile nostru, praznicul *cel mai mare* al Bisericii…de abia *a început*…şi *Săptămâna Luminată* e ca porţiunea de la gura fluviului: apa *ţâşneşte* din plin.

…Și bucuria noastră trebuie *să țâșnească* din plin…

Trebuie să fie bucurie plină de înțelepciune, de fapte bune, de *zâmbete sfinte*…

Pentru că prea se zâmbește *din interes*, în mod *profesional*, așa…ca *un rânjet*…

Însă *zâmbetul sfânt*…e zâmbetul care *împrăștie harul* în inimile oamenilor.

Și noi, cei care suntem *obosiți* de atâta *impostură*, de atâta *pioșenie fariseică*…avem nevoie de *obraji veseli*, de *zâmbete sfinte*, de ochi care *să ne îmbrățișeze* și *să ne ajute*.

Să ne mântuie de *indiferență* și *de singurătate*.

Hristos a înviat!…și bucuria noastră nu se mai termină…Amin!

Predică la Duminica a 2-a după Paști [2012]

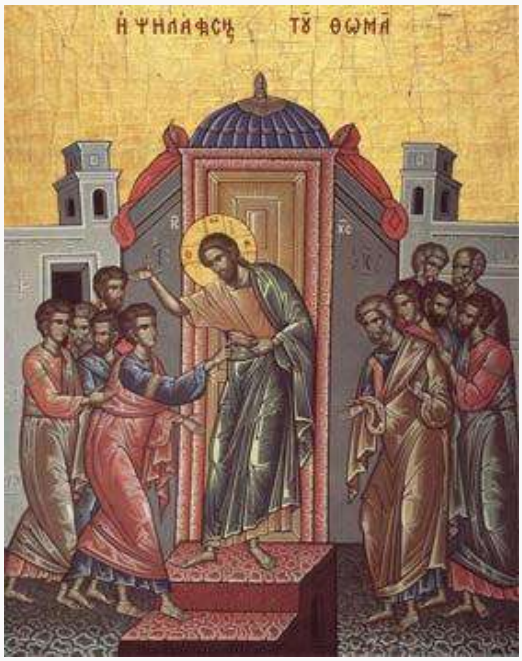

Iubiții mei[110],
Hristos a înviat!…

Iar Învierea Lui are nevoie atât de *credință* cât și de *încredințare*, de *adeverire*…

De dovezi peste dovezi…

Pentru că nu toți cred *din prima*…nu toți se lasă convinși *cu ușurință* de persoana și de iubirea lui Hristos…ci unii oameni au nevoie *de mult timp*…pentru ca *să se încredințeze*.

Trebuie *să se coacă* pentru credință…să se maturizeze…să caute *dovezi*…și să primească *semne de încredințare* de la Dumnezeu…pentru ca *să palpite cu totul* pentru Dumnezeu…

Iar duminica de astăzi, a Sfântului Apostol Toma, ne vorbește despre *încredințarea* lui…

Pentru că Domnul i-a *îngăduit* lui Toma *să pipăie* cinstitele răni ale coastei Domnului [Penticostar, ed. BOR 1999, p. 55].

---

[110] Predică scrisă în data de 20 aprilie 2012.

În cântarea următoare se vorbește despre încredințarea lui prin pipăirea *mâinilor* și *a coastei* Lui [Ibidem]…nu numai *a coastei străpunse* de soldatul roman…

Însă, deși se vorbește despre *încredințare*…pașii făcuți de Sfântul Toma spre *încrederea deplină* sunt *învăluiți în taină*…

Ce a simțit el…când *a atins* rănile trupului Său transfigurat?

Ce *a înțeles* el atunci?

Pentru ce a simțit nevoia *confirmării directe*?

Imnologia acestei zile *nu desluşeşte* aceste întrebări…în sens *psihologic*…ci *ontologic*.

Pentru că răspunsul lui, după experierea directă, e răspunsul *credinței fără tăgadă*.

Slujba zilei vorbește despre „necredința" Sfântului Toma, despre *neîncrederea lui* în mărturia confraților săi întru apostolie…care se transformă în „credință întărită", *dovedită* [Idem, p. 56].

…Și pipăind și văzând…L-a mărturisit pe El *Domn* și *Dumnezeu* al lui…

Pentru că dorința lui de *a cunoaşte pe Dumnezeu cu adevărat*…e dorința profundă a tuturor credincioșilor.

Și cui îi place să fie *mințit*?…

Cui îi place să creadă în *„adevăruri" aparente*?

Relația *reală* e relația care are *conținut adevărat*, împlinitor. E relația în cadrul căreia *simți* că *te îmbogățești*…și *nu decazi*.

Iar credința, pe măsură *ce creşte*, ce se maturizează, e tot mai plină de *dovezi* din partea lui Dumnezeu, de minuni și de daruri, de luminări și de vederi dumnezeiești.

Și chiar dacă Sfântul Toma nu ar fi cerut, în mod expres, aceste *autentificări* din partea Domnului…El tocmai pentru aceea li S-a arătat după Învierea Sa din morți: ca *să le confirme* că ea a fost *reală*…și că după înviere trupul Lui e *unul duhovnicesc*.

Însă „necredința” Sfântului Toma nu e din *neiubire*…ci din *iubire*.

…Și oricine iubește *cu înflăcărare* are nevoie de confirmări *brute*…de *pipăiri* ale realității…pentru că vrei ca cel pe care *îl iubești*…să îți *împărtășească* cu totul dragostea.

Căci ce facem, de fapt, atunci când *îl testăm* pe celălalt…pe cel care ne e *drag*…pe cel pe care-l *iubim*?

Ce altceva vrem să aflăm, decât *vigoarea* dragostei lui…*sinceritatea* și *unirea profundă* cu noi?

Și Sfântul Toma a acționat *potrivit* firii sale, a temperamentului său, a modului său de a gândi…

El a fost *sincer* cu Domnul și cu ceilalți Apostoli…pentru că a vrut ca Hristos Cel înviat să fie *identic* cu Hristos Care îi învățase pe ei despre viața veșnică.

Cu alte cuvinte, *a fi om duhovnicesc* nu înseamnă *a-ți schimba firea*…ci *a o transfigura*, a o *umple* de lumina lui Dumnezeu într-un mod *propriu* și *personalizator*.

De aceea, așa cum spuneam și altădată, Sfinții nu sunt *identici*…și nici nu există *sfințenie standard*…ci fiecare dintre noi creștem în sfințenie *în mod propriu* și *pe măsura noastră*.

Și din acest motiv nu trebuie *să ne comparăm* cu nimeni la cunoaștere, la fapte și la sentimente…pentru că fiecare am trăit, ne-am nevoit și ne-am personalizat duhovnicește într-un mod *unic*.

Trebuie să ne respectăm *unicitatea*, ca pe *un dar* al lui Dumnezeu…și trebuie să respectăm și *unicitatea* celorlalți.

Să nu vrem *să îi nivelăm* pe toți, să îi aducem pe toți la *un numitor comun*…în mod *comunistic*…ci să îi încurajăm pe toți *să crească* în relația lor cu Hristos potrivit cunoașterii, a firii și a simțirii lor.

A modului lor personal de *a vedea* lucrurile…dar rămânând *în comuniune* cu toți membrii Bisericii.

Pentru că așa au fost și Sfinții Apostoli: fiecare *diferit* de celălalt…dar pe toți legându-i *dragostea* și *grija* față de celălalt.

Fiindcă nu *unicitatea* ne umple de *orgoliu*…ci înțelegerea *unicității personale* ca *monadă/ realitate/ existență închisă în sine*, care nu dorește *deschiderea* și *creșterea* ei în comuniune.

Unicitatea *atrage*…pentru că nu ne e *proprie*.

Vrem să cunoaștem oameni *diferiți* de noi, cărți pe care nu le-am citit, filme pe care nu le-am văzut, locuri unde nu am fost…pentru că noutatea *ne atrage*…și *ne convinge* să vrem *să o experiem*.

Și chiar dacă mai mulți citim aceeași carte…sau vedem același loc…fiecare vom descrie *o înțelegere personală*…

Iar eu am nevoie de *înțelegerea ta personală* pentru ca să fiu *mai mult* decât sunt…și tu ai nevoie de *înțelegerea mea personală* pentru ca *să te dezvolți interior*…

Fapt pentru care nu putem *să stăm închiși* în noi înșine…asta numai dacă vrem *să ne sinucidem* ca *persoane avide de experiențe noi*.

Și prostia, lipsa de informare, lipsa de comunicare, lipsa de iubire sunt *sistări* ale creșterii noastre personale.

Sunt *sinucideri* ale noastre pe calea creșterii spirituale.

Ce rost are *să mai trăiești*…dacă nu mai vrei să simți, să gândești, să trăiești *lucruri noi*?

…Iar cei care caută *noutatea* în păcat…în extravaganțe de tot felul…în pierderi de energie și de timp colosale…ajung, mai devreme sau mai târziu, să se simtă *epuizați*, *urâți*, *îmbătrâniți* în căutările lor.

Au o viață, în aparență, „savuroasă”…dar nu și *în miezul* ei.

În inima lor *se simt neîmpliniți*.

Simt *gustul morții*…în mod acut…oricât de *strălucitoare* și de *grandioasă* ar părea viața lor cotidiană.

Pentru că noi suntem *avizi* de viață, de experiențe, de noutate…dar de acelea care ne umplu de har.

Suntem avizi de *viață*…de *viața veșnică*…

Suntem avizi de *experiențe peste limită*…

De *noutăți ontologice*…

Adică de acelea pe care *le simțim* ca pe *o întinerire* a vieții noastre, a trupului nostru, a simțămintelor noastre…

Și aici stă *marea problemă* a Ortodoxiei: că ea este *o minune* cu…*coajă*.

Ea e *o bombă atomică*…înfășurată în *piele de cort prăfuită*…

Un fel de carte veche și foarte scumpă, aruncată pe undeva, prin pod…pe care, dacă o găsești, nu exulți *din prima*.

Te bucuri *fără margini*…numai când începi *să citești*…să înțelegi…și să te schimbi…

Iar dacă tu, cel care vrei *să cunoști* Ortodoxia, nu ai parte de cineva care *a pătruns dincolo* de *coajă*, dincolo de *pielea bătrână* de pe carte…dincolo de *aliajul* care înconjoară conținutul atomic…nu poți fi *bulversat* de Ortodoxie.

Pentru că ea *te bulversează* numai când ești *încredințat*…când îți devine o *dragoste extatică*…care *te scoate din tine*…

Și cei *scoși din ei*…se cunosc *de la o poștă*…pentru că știu cum e *în miezul* ei Ortodoxia.

Ei s-au făcut *izvoare de viață*…și *adapă*, fără plată, pe toți cei care caută viața care *se înmulțește continuu* în lăuntrul lor.

Însă cu ce se laudă ortodocșii…care nu știu *esența* Ortodoxiei?

Cu *frunzele* smochinului…

Cu *aparențe*…

Cu cele care sunt atractive, *sclipoase* numai pentru copii…dar nu și pentru niște oameni în toată firea…

…„Coasta cea de foc” a Domnului [Idem, p. 58] a atins-o Sfântul Toma și a văzut că e

Dumnezeu şi om, că e *Acelaşi*, că e Cel care a venit *să mântuiască* neamul omenesc de stricăciune.

Că în El umanitatea s-a umplut de lumină, de viață și de sfințenie…și că asta e *împlinirea* omului: *îndumnezeirea* lui.

De aceea nici *sănătatea*, nici *cariera*, nici *competențele* nu sunt împliniri *în sine* ale omului…dacă *lipseşte* slava lui Dumnezeu din viața noastră.

Pentru că viața *fără har* e mereu *un abuz*.

Cariera fără credință e mereu *o goană* după respectul oamenilor.

Iar competențele personale fără tangență cu Dumnezeu creează *o scară valorică* numai în spectrul istoriei…dar nu și în cel al veșniciei, unde *valoarea* e tot una cu *curăția personală*.

Motiv pentru care, iubiții mei, să iubim mai degrabă ceea ce *ne înveşniceşte*…decât ceea ce *ne barbarizează*!

Pentru că *e uşor* să dai cu parul în cap, să furi și să minți…dar e *foarte greu* să încerci să fii *mereu identic* cu crezurile și aspirațiile tale.

Încă o dată: *la mulți ani*!…și vă doresc *multă pace* și *împlinire* în viața dumneavoastră. Amin!

Predică la Duminica a 3-a după Paști [2012]

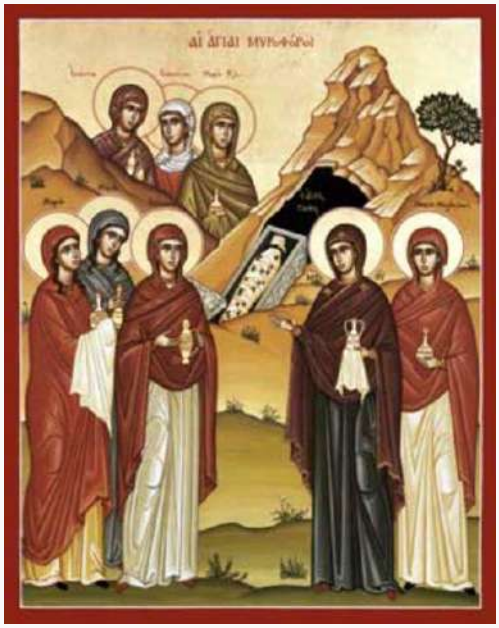

Iubiții mei[111],
Hristos a înviat!…

și prin învierea Lui din morți ne-a arătat nouă *cât de frumos* e omul *împlinit cu totul* în Dumnezeu. Ce plin *de slavă* e omul care *se curățește de patimi* și devine *un locaș luminat* al Prea Sfintei Treimi.

Pentru că Hristos Cel înviat, Cel plin de frumusețe, Cel plin de lumină dumnezeiască…ne arată că *nu putem urî* omul în sine, pentru că omul nu e *rău*…atâta timp cât *traiectoria* lui e *îndumnezeirea*…ci putem doar *deplânge* patimile lui, relele din el…ceea ce el *cultivă în mod pătimaș*.

Astfel *ura* pe motive de sex, de rasă, de etnie, de clasă socială nu are *nimic de-a face* cu învățătura ortodoxă.

Pentru că noi, oamenii, nu suntem *răi* pentru că suntem *femei* sau suntem *evrei* sau suntem

[111] Predică scrisă în ziua de 23 aprilie 2012.

bogați…ci suntem *răi* dacă *ne comportăm ca unii fără conștiință*…în relațiile cu semenii noștri.

De aceea nu putem urî femeia pentru că e *femeie* sau bărbatul pentru că e *bărbat*…doar pentru că o femeie sau mai mai multe…un bărbat sau mai mulți…ne-au *dezamăgit*, ne-au *acrit* viața.

Pentru că nu sunt toate femeile *la fel*, după cum nici toți bărbații nu sunt *la fel*.

Generalizările acestea *extremiste*, formate în noi pe bază de experiențe personale traumatizante, nu fac altceva decât să ne halucineze *dușmani falși*.

Și pe cât *ne înmulțim* dușmanii falși…pe atât *îi uităm* pe cei reali.

Lucru observabil pretutindeni…atâta timp cât *o etnie* sau *un produs* sau *o ideologie* devin „singurii dușmani" existenți…în loc să privim *mai adânc* în noi înșine.

Pentru că *dușmanii noștri* sunt *propriile noastre alegeri proaste*.

Alegeri *neconforme* cu firea noastră…și, implicit, *cu voia* lui Dumnezeu.

Pentru că tot ceea ce înseamnă *normalitate* a firii noastre…e *darul* și *voința* lui Dumnezeu.

…Așa stând lucrurile înțelegem de ce *a treia duminică* după Paști are *în prim-plan* pe Sfintele Femei Mironosițe…adică pe acelea care *au simțit*, în mod firesc, să meargă la mormânt și *să ungă cu miresme* trupul Lui.

Bineînțeles, ele erau *pline de iubire* și *de evlavie* pentru Domnul…și Maica lui Dumnezeu era *cu ele*.

Dar *iubirea* și *evlavia* nu sunt *realități divine*…pe care Dumnezeu *le sădește* în om fără nicio legătură cu el…ci *divino-umane*…pentru că adâncul firii noastre *se umple* de slava Lui și astfel izvorăsc din noi *virtuți*, care *înfrunzesc* și *rodesc* fapte bune.

Dumnezeu rodește, prin harul Său, *în solul* ființei noastre…dacă ne lăsăm în mâinile Sale ca un pământ *arabil*, bun de lucrat…

Dacă ne lăsăm *firescul nostru* să fie *umplut* de harul Lui…

De aceea omul *în sine* nu e *rău*…și nu e *impropriu* lui Dumnezeu.

Pentru că omul e *creația* Lui…și El nu creează *rebuturi*.

Ci orice om, cu orice defect congenital s-ar naște, e *creația* Lui…e *o persoană unică*…chiar dacă *atinsă* de umbra păcatului, a decrepitudinii și a morții.

Însă ceea ce facem noi cu noi…ceea ce facem noi *din noi înșine*…e propria noastră *operă*.

Dacă unii își lucrează trupul pentru a deveni campioni mondiali la gimnastică…iar alții își lucrează mintea pentru a deveni campioni la șah…unii sunt excepționali la dans…iar alții la inginerie spațială…și dacă toate acestea sunt *evidențe*…ele atestă faptul că omul *se poate crea pe sine într-un anume sens*, că el are o mare putere de *a se stăpâni pe sine*…și de *a se forța pe sine* pentru a atinge anumite *performanțe uluitoare*.

În interiorul nostru, când vorbim despre curățire de patimi, iluminare și îndumnezeire, adică despre *mântuire*…vorbim despre *o întrecere de geniu* cu propria noastră ființă, despre *o luptă pe viață și pe moarte*, despre *o înfruntare* colosală…în care *adversarul nostru* suntem *noi înșine*…și ne luptăm continuu ca să ne facem *proprii* lui Dumnezeu și *deschiși* slavei Sale îndumnezeitoare.

Și pentru că „*Împărăția* este *înăuntrul* vostru” [Lc. 17, 21]…pentru că *în ființa noastră* se duce lupta pentru *primirea* și *trăirea ei* încă de acum…dușmanii *reali* sunt propriile noastre patimi, păcate, gânduri, ezitări, relaxări…

Iar cel cu adevărat *stăpân pe sine*…e cel care *nu acceptă*, în forul său interior, să fie *stăpânit* de păcat, de invidie, de răutate, de plăcere, de indiferență, de necredință, de nesimțire…

Și când avem aversiune față de *nesimțirea* femeilor, de *bădărănia* bărbaților, de *parșivenia* evreilor, de *agresivitatea* musulmanilor, de

prozelitismul mascat al neoprotestanților, de *pasivitatea* românilor…ne referim la lucruri care *nu ne plac*…și care nu au nimic *de-a face* cu firescul omului.

Pentru că nesimțirea, bădărănia, parșivenia/ duplicitatea, agresivitatea, minciunea subtilă/ prozelitismul mascat și pasivitatea față de rău…și altele o mie ca ele *nu se regăsesc* în umanitatea *plină de slavă* a lui Hristos, adică *în omul îndumnezeit*.

Însă, dacă suntem oameni duhovnicești, lucizi, raționali, nu trebuie să considerăm omul *de altă credință* sau *de altă ideologie*…ca pe un om *intratabil* sau care *nu se poate schimba*.

Pentru că schimbarea de atitudine…și de comportament ține *de voința* lui…și *de clarificările* pe care le trăiește în relație cu tine.

De aceea Sfinții Apostolii și urmașii lor până azi…au vorbit și vorbesc pentru *întreaga* umanitate…pentru că întreaga umanitate se poate schimba *în bine*.

Da, în loc de *miruri*, putem să aducem *bombe atomice* Stăpânului, erezii, viruși catastrofali…și să distrugem totul în jur: atât *inima* omului cât și *mediul său ambiant*.

Dar *mirurile* Sfintelor Femei Mironosițe…adică *darurile lor* pentru Domnul…sunt expresia *normalității firii umane îmbibate de har*, de lumină dumnezeiască…

Trebuie să ne facem *miruri* care parfumăm întreaga lume.

Adică să devenim *noi înșine*, cei pe care *și-i dorește* Dumnezeu.

Și *Icosul* zilei vorbește despre *îndoielile* Sfintelor Femei Mironosițe în ceea ce privește piatra, piatra uriașă *prăvălită* la ușa mormântului Domnului [Penticostar, ed. BOR 1999, p. 100]…

Adică *au cumpărat*…și *au plecat cu miruri* la mormântul Lui…în ciuda faptului că *soldații* și *piatra*…le stăteau împotrivă.

Au reacţionat din firescul lor plin de har, cu inima lor *plină de dragoste*…dar *au neglijat* obstacolele, realele obstacole din faţa dorinţei lor sfinte de *a unge* trupul Domnului.

Şi asta arată ce înseamnă să acţionezi *din sinceritatea* conştiinţei…şi nu urmărind *scopuri meschine*.

Pentru că cel care spune *una*…dar vrea *alta*…se gândeşte *întotdeauna* la câştig, la faimă, la binele personal.

Dar cel care *lucrează pentru Dumnezeu* se gândeşte, în primul rând, la cei pe care *îi slujeşte*, la cei cărora *le vorbeşte*, la *binele* lor în primul rând…uitându-se pe sine.

Însă *uitarea de sine*…sau punerea *scopului* înaintea *mijloacelor* înseamnă *a-L pune pe Dumnezeu în prim-plan*.

Pentru că atunci când vrei *binele* aproapelui…şi când vrei ca Dumnezeu să fie *slăvit* prin viaţa şi opera ta…El este Cel care *conduce* viaţa ta şi gândul tău spre *scop*, adică spre *împlinirea duhovnicească*.

Sfintele Femei Mironosiţe au plecat *dis-de-dimineaţă* la mormânt…

S-au trezit *cu noaptea-n cap*…sau *nu au dormit*…din cauza *grijii* de *a se duce la mormânt*…

Iar *Utrenia*, care *aminteşte* despre ele, în mod tradiţional, începe *de foarte de dimineaţă*…înainte de răsăritul soarelui…pentru ca la Doxologie *să ţâşnească* soarele…odată cu cântarea…

Astfel că, după *încredinţarea* Sfântului Apostol Toma…avem nevoie şi de *râvna* care se trezeşte devreme, de *foarte devreme*…a Sfintelor Femei Mironosiţe.

Pentru că *credinţa reală* este *explozie* de viaţă, de mărturisire şi de fapte…

Adică simţi că *nu ai timp îndeajuns* pentru a trăi, a mărturisi şi a acţiona ortodox…şi de aceea

faci din noapte zi…și din zi…*un foc continuu*…pentru a sluji pe Cel care *a înviat în tine*…și *te-a umplut de măreția slavei Lui*.

Paștiul nostru înseamnă *bucurie care se exprimă cu exaltare*, iubiții mei!

Exprimăm *bucurie veșnică*…nu ca *bucuria* lumii, care e plină de melodramă.

Bucuria lui Dumnezeu e *lumină* și *viață*, e *încântare* și *fericire dumnezeiască*.

Iar dacă *n-am gustat-o* înseamnă că suntem *în afară* de praznic. Dar dacă *am gustat-o* atunci suntem *în bucurie*…în bucuria care izvorăște în noi *viața* Lui…

Hristos să ne umple de bucuria Lui, pe noi, pe toți, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică *la 7 ani* de la *adormirea* Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu

Iubiții mei[112],
Hristos a înviat!…

și astăzi, 4 mai 2012, El, Cel care *l-a umplut* de slava Sa…ne dă bucuria să facem *pomenirea de 7 ani* a Părintelui nostru întru Domnul, Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, pe care îl simțim *tot mai viu* în viața noastră…

Pentru că lucrând în aceste zile la al 10-lea volum al *Operelor sale complete*, după cum ați observat deja, din cele 11 fragmente publicate online din *Despre omul Împărăției*[113]…îl găsim *foarte viu* în cuvintele sale…din însemnările mele și ale doamnei preotese…dar trăim continuu, în același timp, alături de *prezența sa duhovnicească*, vie, blândă și care ne întărește continuu…

Căci el nu este *în vizită* pe la noi…chiar dacă *nu îl vedem* cu ochii fizici…ci mereu *ne însoțește*!

Fiindcă îi simțim prezența iluminatoare, plină de bucurie și de blândețe…care ne ajută, în mod tainic, să găsim sens, sensuri…tot mai multe

[112] Predică scrisă în data de 30 aprilie 2012.
[113] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2012/04/21/despre-omul-imparatiei-11/.

motive de bucurie în viața noastră…dar, în același timp, și tot mai multe lucruri rele…*de schimbat* în viața noastră.

Adică *ucenicia noastră continuă*…nu s-a întrerupt acum 7 ani…ci ea a trecut într-o nouă fază de *profunzime* interioară.

Pentru că el a trecut de la *prezența fizică accentuată*…la *prezența duhovnicească accentuată* în viața noastră.

Când era *în trup*…îi *străvedeam* duhovnicia vieții sale prin trupul său *adânc mucenicit*.

Acum, fiind în slava lui Dumnezeu, vine la noi ca *prezență duhovnicească personală*, care ne ține viu *trecutul împreună*, ni-l *explică* continuu…dar ne dă și noi evidențe, noi bucurii, noi *încredințări* despre sine în viața noastră.

Încredințări despre sine…pe care, mai înainte, le citeam numai în Viețile Sfinților…și cărora nu le știam naturalețea, *firescul*…

Însă, datorită lui…și a altor Sfinți, dar, mai ales, datorită Maicii lui Dumnezeu, am început să le înțeleg, cu toate păcatele mele, ca pe *legături de siguranță* în viața duhovnicească.

Pentru că *schimbările duhovnicești* din viața noastră…intră *în comuniune* cu schimbările duhovnicești din viețile Sfinților lui Dumnezeu…sau se produc *în comuniune* cu aceștia…și, în primul rând, cu Dumnezeul nostru treimic.

Căci aceasta e *schimbarea dumnezeiască continuu* din viața noastră: ca noi să ne facem *prieteni* cu Sfinții lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu *locuiește în toți* cei care Îl iubesc pe El și Îi împlinesc poruncile Sale!

Iar dacă *te nevoiești bine*…și *te umpli de har în mod real*, autentic…toate *intrările* în viața noastră ale Sfinților Lui sunt *firești*, sunt normale…

De aceea dau mărturie…despre *viața preafericită* a Dumnezeiescului Ilie văzătorul de Dumnezeu…care are *o postumitate vie*, nespus de frumoasă…care *ne îmbogățește* continuu.

Și când demonii ne atacă *tăios*…și când greutățile vieții vor *să ne astupe* nădejdea…și când lipsa prietenilor *ca el* ne *răcește* inima…el, cel ce *ne însoțește* pe noi…Dumnezeiescul Ilie, Părintele nostru, *are cuvântul* în viața noastră.

Dar nu numai *la greu*…ci și *la bine*…el *își spune* cuvântul!

Și uneori mă umple de atâta har și de atâta dulceață dumnezeiască…de *mă epuizează*.

Mă epuizează *tot mai mult* și *mai sfânt*…după cum a făcut-o și când *îl vizitam*…și era, în mod fizic, prezent cu noi.

…Și mă epuizează dumnezeiește cu bucuria, cu sfințenia, cu frumusețea și cu blândețea lui…pentru că acum îi este *foarte ușor* să o facă.

Nu mai trebuie să iau trenul sau microbuzul până la el…ci el vine la mine *într-o clipă*…

Însă bucuria pe care *o revarsă* în noi…e *un dar*…și nu *o răsplată*!

E *o dăruire continuă de frumusețe*…care atestă faptul că e *robul* Stăpânului nostru, Cel Preamilostiv, Care dă *daruri peste daruri*…celor care *se nevoiesc puțin* pentru El.

Însă toți Sfinții lui Dumnezeu sunt *bucuroși* să ne dăruiască din *darurile lor*…

Numai că noi nu îi cunoaștem, nu le citim viețile, nu ne rugăm lor, nu ne deschidem inima lor…deși pe fiecare zi Biserica pomenește câțiva Sfinți…sau câteva mii de Sfinți…

Adică nu sunt *un om privilegiat*…pentru că Fericitul Ilie sau alți Sfinți *se manifestă* astfel față de mine…

Ci acest *privilegiu* aparține *tuturor acelora care doresc* să Îl cunoască pe Dumnezeu și pe Sfinții Lui.

Și Dumnezeu *ne umple* de mari haruri și bucurii dacă venim cu inimă *simplă*, neparșivă…față de El și față de iubiții Săi, de Sfinții și de Îngerii Lui.

Dacă venim spre El ca să aflăm *viața veșnică* a comuniunii cu Sine și să ne umplem de *înțelepciune dumnezeiască,* de *teologie sfântă,* adică de aceea care *ne schimbă* viața.

…Vom edita, pe mai departe, al 10-lea volum cu mărturiile sale și ale noastre despre el.

Dacă el *va binevoi*…și va fi *nevoie*…vom face și alte cărți…în afară de *ediția de 10* a *Operelor complete*.

Însă acolo va fi vorba de *exegeză,* de lămuriri…și nu de *noi opere* ale sale…

Pentru că tot ceea ce am primit, în mod direct, de la Fericitul Ilie am editat în primele 9 volume.

…Simt, pe zi ce trece, nevoie de *a-i vedea chipul iconizat*…însă nu am făcut niciun *demers* în acest sens…ca *să pictez*…sau să pun pe cineva *să îi picteze* chipul…

Pentru că încep *să îi uit* chipul…pe măsură ce el e *tot mai viu* în mine.

Sau chipul lui…din viața aceasta…devine *tot mai plin* de lumină…datorită chipului lui din mine…pe care el *mi-l conturează* continuu prin *însoțirea sa*.

Însă…Dumnezeu *rânduiește toate* în mod prea minunat pentru Sfinții Lui…împotriva uitării, a indolenței sau a neputinței noastre.

Pentru că El dorește să ne dea tot mai mulți *prieteni adevărați* în viața Bisericii…adică pe Sfinții Lui…și ne rânduiește *să îi cunoaștem* și *să ne împrietenim* cu ei…pentru ca *să creștem* întru slava Lui unii prin alții.

De aceea *vă mulțumesc* tuturor acelora care *i-ați citit* opera în editarea noastră…și care *v-ați împrietenit* cu robul lui Dumnezeu Ilie, Părintele nostru.

Dumnezeu să vă binecuvinteze și să ne binecuvinteze cu pacea Sa, ca să *îl iubim* continuu pe el și pe toți Sfinții lui Dumnezeu!

Căci Sfinții Lui sunt *împreună*…și niciodată *distanți* unii față de alții.

Iar dacă înțelegem acest lucru cu fapta, atunci vom încerca, pe fiecare zi, să-i cunoaștem tot mai mult pe Sfinții lui Dumnezeu, să îi iubim…și, mai ales, *să le urmăm* exemplul vieții lor.

Hristos a înviat!…și *bucuria* Lui este *bucurie netrecătoare*. Amin!

Predică la Duminica a 4-a după Paști [2012]

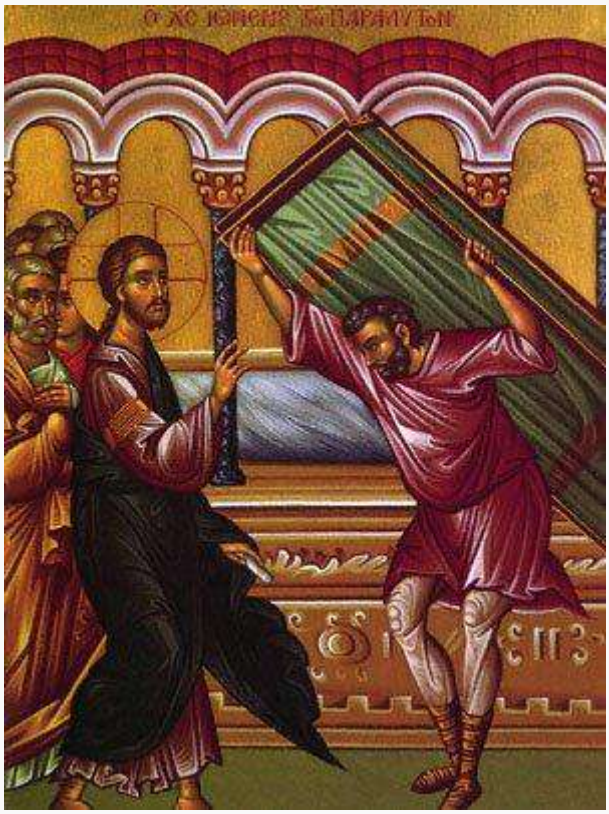

Iubiții mei[114],
Hristos a înviat!...

El, „Paștile nestricăciunii” [Penticostar, ed. BOR 1999, p. 142], Cel care ne umple de viață dumnezeiască, făcându-se *Izvor al tămăduirii* [Idem, p. 131] de orice boală.

Pentru că minunea de astăzi, făcută în timpul Cincizecimii evreilor [Idem, p. 139] și relatată de In. 5, 1-15, ne arată că Hristos, Cel ce *S-a făcut om pentru oameni*, este Omul de care *avem nevoie cu toții* pentru ca *să ne arunce* în *scăldătoarea* vindecării și a mântuirii.

Pentru că Botezul e *pântecele* din care ne naștem ca *fii ai Împărăției* iar *mântuirea noastră* este *consecința directă* a iubirii Celui ce ne-a iubit

[114] Predică scrisă în data de 30 aprilie 2012.

pe noi până la Cruce…Care a înviat din morți călcând moartea și decadența noastră…pentru a ne umple de lumina ce izvorăște din umanitatea Lui transfigurată.

Căci aceasta e *lumina Învierii*: lumina ființială, proprie Fiului din veci, pentru că e proprie întregii Treimi…și pe care El *o revarsă* în întreaga creație prin umanitatea Sa transfigurată!

De aceea *toate s-au umplut de lumină*…de lumina Lui personală, ființială, îndumnezeitoare.

Pentru că *lumina Învierii* nu e *separată* de Hristos, ci ea, lumina Sa necreată, izvorăște din dumnezeirea lui Hristos și se revarsă prin umanitatea Lui, unită ipostatic/ personal și pentru veci cu dumnezeirea Sa, a Celui răstignit și înviat…și *ne atrage pe toți* la *curăție* și *sfințenie*.

…Și *Sinaxarul* zilei ne oferă trei mărturii tradiționale prețioase, fără însă a spune *din ce sursă* sau *surse patristice* sunt luate.

Și anume: cel pe care Domnul îl vindecă de slăbănogirea/ paralizia de 38 de ani se numește *Iaron* și el va fi acela care *Îl va pălmui* pe Domnul în timpul judecării Sale nedrepte…și el este *altul* decât cel de la Mat. 9, 2-7 [Penticostar, ed. BOR 1999, p. 139].

Adică Iaron s-a arătat *inexprimabil de nerecunoscător* față de Binefăcătorul Său…după ce El fusese *singurul Om*…care *a avut milă* de el.

Și iarăși discutăm despre *recunoștința* față de Dumnezeu și față de oameni…care se naște *din iubirea* de Dumnezeu și de oameni.

Pentru că iubirea, de la sine, înțelege că *trebuie să se manifeste cu bucurie* și *mulțumire* față de cel care *o iubește*.

Căci iubirea se naște *în relație*…și *recunoștința* e semnul unei *iubiri vii*…și care *îl înnobilează* pe om.

Pentru că cel care *nu-l recunoaște* și *nu-l pune în evidență* pe cel care *îl iubește*…este un om *stricat* la inimă.

E unul care *minimalizează* omul…și *maximalizează* cine știe ce *realitate telurică*.

Fiindcă atâta timp cât *preferăm* bani, funcții, portofolii…în locul *trădării* propriei noastre iubiri…ne alegem cu *un confort de rușine*…în locul *împlinirii personale*.

Mai devreme sau mai târziu *ne dăm seama*…și ne vine *să ne dăm cu pumnii în cap*…

Iuda și-a pus ștreangul de gât…alții au murit lamentabil…groaznic…pentru că *și-au vândut iubirea*…adică ceea ce *îi ținea în viață*…

Însă cine *își respectă* iubirea…se arată *recunoscător*…și recunoștința se arată *în multe feluri*.

Te poți ruga pentru el, poți face milostenii, pomeniri…

Îi poți face daruri peste daruri…sau poți *dărui* altora ca lui, ca celui care *te-a iubit mult*…

Te vei împlini *după sfatul* lui…al celui căruia *îi ești recunoscător* că ți-a deschis mintea…și te-a învățat să fii *om*…și nu *lepră*.

…Și suntem învățați astfel…în praznicul Învierii…că încredințarea plină de râvnă a credinței…trebuie să fie plină de *noblețea recunoștinței*.

Adică să Îl iubim pe Hristos *pentru iubirea Lui*…și nu pentru *avantajele* mântuirii.

Să fim *absorbiți* de El și de ceea ce *ne învață* El…și să nu ne transformăm în *jandarmerie religioasă*, în *oameni de ordine* ai Bisericii…care credem că „voia Lui” e *să le dăm bastoane pe spinare*…celor care *nu ne ascultă*.

Dimpotrivă, pilda/ exemplul/ *paradigma* Domnului pentru noi e aceea a bunătății care *nu așteaptă* aplauze…a faptei bune care *nu are nevoie* de ochiul camerei de luat vederi pentru ca să se producă…a recunoștinței care *mulțumește*…a iertării și a cumințeniei profunde care *conving* mai mult decât *forța* și *reclama publicitară*.

Pentru că omul care *se înduhovnicește* este *mai de preț* decât orice…pentru că în el *se coboară*

Împărăția lui Dumnezeu, cea care *va stăpâni* toate…atunci când Dumnezeu *va fi plinirea tuturor*.

Așadar, iubiți frați și surori, fii ai învierii, să nu uităm niciodată pe Cel care *ne-a ridicat* și *ne ridică continuu* din bolile noastre…și *să nu ne facem* că trăim într-o lume…*perfectă*, fără lipsuri, fără necazuri…și fără dureri!

Dacă *cunoaștem* ajutorul lui Dumnezeu în viața noastră…și *cât de mare nevoie* avem de el…atunci să fim *ajutor viu*, plin de prietenie, pentru cei care au nevoie de sfat, de orientare, de sprijin, de viață autentică.

Pentru că *debusolarea* societății noastre e *un minus axiologic*…dar și unul *al relației*.

Nu știu *ai cui sunt* și nici *ce trebuie să facă din viața lor*…pentru că *nu au întâlnit* oameni care știu că sunt *robii lui Dumnezeu* și că *scopul lor* e *înfrumusețarea ontologică continuă*, adică *sfințenia*.

Și noi, ca *societate*, suferim din cauza *lipsei noastre de sfințenie*…de *normalitate* axiologică, lipsei noastre de valori…și de eforturile pentru *a le întrupa*.

De aceea nu ne mai plac vorbele goale, *clămpănelile oratorice*…ci căutăm *oameni integri*, care să fie *una* cu vorbele lor.

Vrem oameni *ai faptei*…

Vrem oameni pe care *să ne bazăm*…

Iar cei pe care *ne bazăm*…au, în același timp, *cuvinte cu greutate*.

Cuvinte *pline de responsabilitate*, de *asumare personală* a cuvintelor…

Așadar, Dumnezeu să ne dea puterea de *a ne bucura*, întru slava Lui, de cuvintele și faptele noastre, pe care Domnul *le-a îndreptat* și *le-a curățit* cu purtarea Sa de grijă. Amin!

Predică la Duminica a 5-a după Paști [2012]

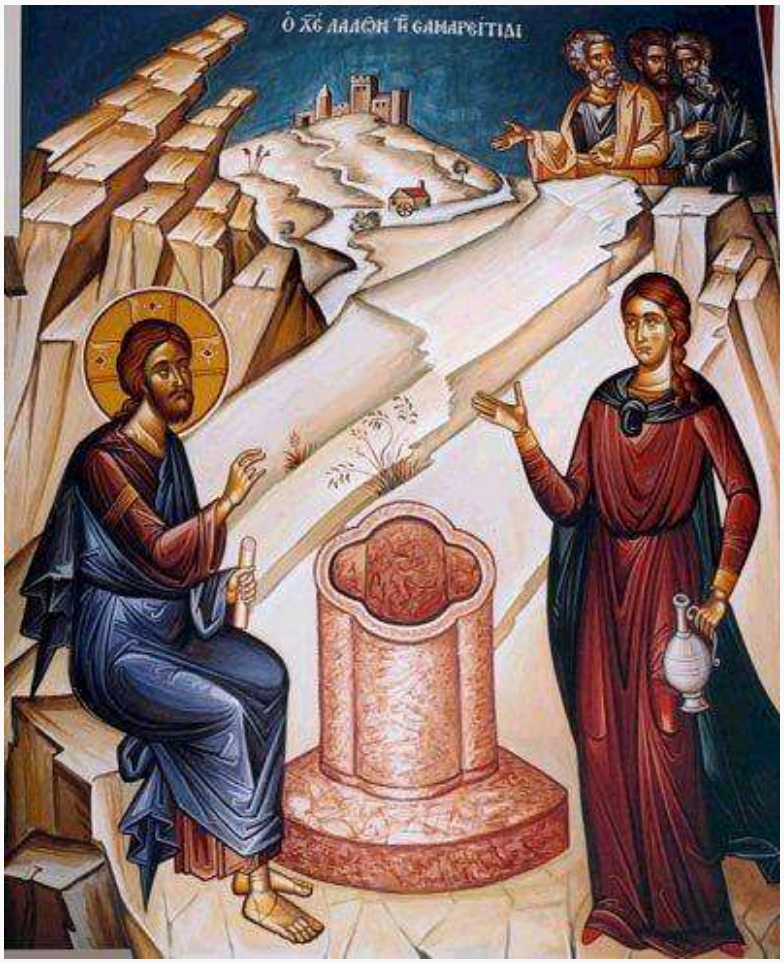

Iubiții mei[115],
Hristos a înviat!…

El, Bucuria noastră cea veșnică…pentru ca *să întărească* în noi *viața teologică*, adică pe cea plină de frumusețe dumnezeiască.

Și *miercurea trecută* (9 mai 2012) a fost *înjumătățirea* Praznicului Învierii Domnului.

Adică a trecut *jumătate* din *timpul liturgic* dintre *Învierea Domnului* și *Pogorârea Duhului Sfânt* [Penticostar, ed. BOR 1999, p. 178].

De aceea duminicile…după cum ați observat se numără *după* ziua Paștiului…și aceasta e *a*

[115] Predică scrisă în ziua de 9 mai 2012.

cincea după Paști…în care ne aducem aminte de *receptivitatea iubitoare,* de credința profundă a Sfintei Fotini prin prisma textului evanghelic de la In. 4, 5-42.

Pentru că Domnul era *flămând* de mântuirea oamenilor [In. 4, 34]…

Și de aceea *ieșea* în întâmpinarea celor *receptivi*…a celor *cu preocupări religioase*…chiar dacă viața lor morală *lăsa de dorit*.

Pentru că e mult mai ușor *să discuți* cu cei care au cunoștințe teologice…și o putere de abstractizare a lucrurilor…decât cu cei care nu știu *mai nimic*…și au o viață *necumpătată*…grosolană…și care cred că Dumnezeu *seamănă* cu ei.

Însă dacă omul are *o credință*, dacă are înclinații religioase…și dacă e *avid să cunoască* pe Dumnezeu…chiar dacă Îl caută în religii sau credințe *departe* de viața ortodoxă…e un om care *se bucură să discute* probleme teologice.

Și discuți, te bucuri să discuți…cu cel care, în mod viu, în mod *serios*, dorește *să cunoască adevărul*…și să aibă *o relație autentică* cu Dumnezeu.

De aceea Dumnezeu a fost, este și va fi *flămând* de cei care *Îl caută* pe El…și *nu L-au găsit încă*.

Pentru că această *căutare* a Lui…are nevoie și de *luminare dumnezeiască*…dar și de *o viață cât mai curată*.

…Și observăm din exemplul Sfintei Fotini din Samaria…că ea avea *căutări religioase* și *cunoștințe religioase*…deși avusese *mai mulți bărbați*. Adică nu avea o viață morală *prea bună*…

Iar Domnul, dacă ar fi fost *ipocrit* ca noi, nu ar fi stat *de vorbă* cu o femeie de altă credință și cu o viață morală *prăpăstioasă*…ci s-ar fi uitat *de sus* la ea…

Însă El *nu a făcut* acest lucru!

Nu a făcut nici cu ea…și nici cu altcineva.

El nu a privit-o *de sus* pe femeie…adică nu a suspectat-o de *inapetență mentală*.

Nu a considerat că un bărbat *nu trebuie să vorbească* cu o femeie *probleme teologice*…

Nu a vorbit lucruri *de nimic* cu o femeie…ci *foarte serioase*…

Și discuția Lui cu ea nu are nimic *revanșard, minimalizator* sau *sexist*…așa cum au multe din discuțiile dintre bărbați și femei.

Dacă ar fi plecat de la premisa că El e *evreu*…și ea *samariteancă*, că El e *Dumnezeu și om* și ea doar *om*, că El e *bărbat* și ea *femeie*…și că între El și ea e *o prăpastie de netrecut*…întâlnirea Lui cu ea *nu ar mai fi avut loc niciodată*.

Însă El *S-a întrupat*…tocmai pentru ca să aibă loc tot felul de întâlniri *directe* între Dumnezeu și oameni.

Să ofere tuturor *întâlnirea* cu El…și *manifestarea* în fața Lui după *cum voiești*…după cum simți…

Însă *cei întunecați la inimă* și la minte…s-au manifestat și se manifestă după starea lor…interioară…pe când cei *luminați* la inimă și la minte *L-au sesizat* pe Domnul…și *s-au bucurat de El* tot pe măsura lor.

Nu la întâmplare, după Iaron de data trecută…paraliticul de 38 de ani, vindecat de Domnul [In. 5, 5-9]…care va sfârși prin *a-L pălmui* pe Binefăcătorul său…avem de-a face astăzi, în a cincea duminică după Paști, cu Sfânta Fotini…cea care avusese cinci bărbați [In. 4, 18]…dar care L-a propovăduit pe El până la moartea sa martirică.

Pentru că Iaron nu *a căzut* din recunoștința față de Domnul pentru că era *bărbat*…ci pentru că s-a arătat *disprețuitor* față de bunătatea Sa.

Iar Sfânta Fotini nu a devenit *Mucenița* a lui Hristos doar pentru că *s-a întâlnit* cu Domnul…ci pentru că *nu s-a mai despărțit* de El niciodată.

Și în S*inaxarul zilei* ni se spune că Sfânta Fotini, împreună cu cei 7 copii ai ei, a fost

martirizată în timpul lui Nero[116], „după ce a fost încercată cu mult chin, cu crestături [pe piele], cu tăierea sânilor, cu zdrobirea braţelor, cu înfigere de aşchii de trestie pe sub unghii, cu turnare de plumb topit pe gât şi cu alte chinuri fără de număr" [Penticostar, ed. BOR 1999, p. 189].

Credința, așadar, e *o iubire nețărmurită* față de Dumnezeu…care nu e *zdrobită* nici de cele mai mari chinuri…pentru că e legătură intimă, profundă, *durabilă* cu El.

Însă așa arată *dreapta credință*…în dogme și în fapte!…

Pentru că mai există și *moarte* pentru…credințe rele, superstițioase, păgâne sau eretice…care nu înveșnicește *în frumusețe dumnezeiască* pe om…ci *în urâțenie spirituală*.

De aceea una sunt *Sfinții* Bisericii Ortodoxe…și *alta* sunt eroii, geniile, „sfinții" altor biserici sau credințe.

Noi putem *să învățăm*…și *învățăm tot timpul*…lucruri bune de la cei din afară, multe științe și lucruri utile…

Însă *credința mântuitoare* și *faptele vieții ortodoxe* le învățăm de la Sfinții noștri, cinstiți în toată Biserica Ortodoxă de pretutindeni…și ceea ce învățăm de la Sfinți nu trebuie *să amestecăm* cu ceea ce învățăm de la cei care sunt *în afara* credinței noastre…

Adică să nu facem *un sincretism religios* în viața noastră…ci să ne păstrăm credința ortodoxă *curată* de influențe și practici străine Tradiției noastre.

…Iar Domnul asta face cu Sfânta Fotini: *o scoate* din rătăcirile ei…și *o întăreşte* în adevăr!

Și nu e nimic *mai de folos* decât *să îl ajuți* pe un om *să își cunoască* greșelile…*să își întărească* părțile bune…și *să se dedice cu totul* vieții cu Dumnezeu.

[116] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nero.

Pentru că fiecare dintre noi avem nevoie de *a ne găsi* propria cale spre Dumnezeu în credința ortodoxă.

De a ne găsi *intrarea* la Dumnezeu cu adevărat…

Și cel care ne ajută *să Îl întâlnim* pe Dumnezeu este *un înaintemergător* al bucuriei noastre…

Un deschizător al ușii noastre spre mântuire.

De aici și *recunoștința noastră* pentru îndrumătorii, profesorii, duhovnicii noștri.

Pentru cei care *ne-au luminat* prin viața lor, prin cărțile lor, prin sfaturile lor, prin gesturile lor *de încredere* în noi.

Pentru că Domnul îi dă *nespusă încredere* Sfintei Fotini…și prea multă bucurie dumnezeiască…atunci când *îi confirmă* că El e *Hristosul* [In. 4, 26]…

Că El e *Cel așteptat de toți* [In. 4, 25].

…Și ea *uită* găleata la fântână [In. 4, 28]…pentru că ceea ce era *cel mai important* atunci era răspândirea *prea bucuroasei vești* a mântuirii.

Adică *din amănunte* se vede bucuria!

Și nu te poți arăta *bucuros* cu o față tristă…după cum nu poți *să emani har*…când tu emani *nesimțire*.

Căci *credința* e cea care *îți ocupă tot timpul*…atunci când ea este *lumina călăuzitoare* a vieții tale.

Și ea, via, învolburata, cutremurătoarea și sfânta credință…atunci când *îți mișcă* viața…te face *să te lași purtat* de mâna lui Dumnezeu, Cel care *nu greșește niciodată* aspirațiile tale cele mai profunde…ci te duce *să ți le împlinești*.

Iar dacă Sfânta Fotini își căutase *împlinirea în dragoste* până atunci…ajunge să înțeleagă prin *întâlnirea* cu El…că dragostea pentru oameni *se împlinește* în credința în Dumnezeu.

Că fără iubirea lui Dumnezeu…iubirea oamenilor nu are *un orizont mereu deschis*.

Și de aici *schimbarea radicală* a vieții ei…și a tuturor acelora care sunt *fii ai învierii* și nu *ai morții*.

Pentru că *fiii învierii*…cei în care *este* și *lucrează* harul lui Dumnezeu…trăiesc la temperaturi înalte, sfinte, pline de conștiință clipele vieții lor.

Le trăiesc ca pe niște *daruri dumnezeiești*.

Le trăiesc *demn* și *cu recunoștință*.

Iar multele zile ale Praznicului Învierii Sale au rolul tocmai de *a ne obișnui* cu frumusețea, cu pacea, cu candoarea dumnezeiască, cu bunătatea, cu sfiala, cu fragilitatea și sfiiciunea simțămintelor curate.

Pentru că *obișnuința cu binele*…rămânerea *în bine*…elimină răul din noi.

Și prin tot ceea ce *ne învață* Biserica…și prin tot ceea ce *trăim* în ea…nu facem altceva decât să stăm *în bine*, în frumos, în curăție dumnezeiască.

Așa că iubirea pentru Dumnezeu e *necondiționată*.

Nu e doar *pentru azi* și *pentru mâine*…ci pentru *o întreagă viață* și *o întreagă veșnicie*.

Și cu cât *crești* în dragostea Lui…cu atât *înveți* mai mult libertatea duhovnicească și seninătatea inimii.

Dumnezeu să vă dăruiască, iubiții mei, pacea Sa și să aveți *bunătate* unii față de alții!

Pentru că bunătatea știe *să ierte*, știe *să treacă cu vederea* micile disensiuni…dar, mai ales, știe *să aștepte creșterea în har* a oamenilor. Amin!

Predică la Duminica a 6-a după Paști [2012]

Iubiții mei[117],
Hristos a înviat!…

și ne-a *luminat* mintea ca să înțelegem *adevărurile* Sale. Pe cele care *ne eliberează* de neștiința păcatelor și de moartea sufletească.

Pentru că fără luminarea lui Dumnezeu, fără harul Său…nu știm *nimic* despre păcate…și despre vindecarea de păcate.

Nu știm *cât de rău* e păcatul…

Însă teologia ortodoxă autentică și experiența duhovnicească personală, la care se adaugă luminarea lui Dumnezeu, formează *știința despătimirii*.

Modul concret în care deschidem ochii *spre cunoașterea* lui Dumnezeu…și spre *cunoașterea de sine*.

E ultima duminică a praznicului pascal…pentru că *odovania/ finalul* praznicului Învierii e miercuri, 23 mai 2012.

Adică *în preziua* Înălțării Sale la cer…care va fi sărbătorită de noi joi, pe 24 mai 2012…

Însă în această ultimă duminică pascală…avem Evanghelia de la In. 9, 1-38…care are în prim-plan *vindecarea de orbire* a unui orb din naștere…dar care ne pregătește, în subsidiar, pentru *adevărata discuție* a zilei și anume: *teologia vederii duhovnicești*.

Căci până la *vederea duhovnicească*, la vederea slavei Sale…toți suntem *orbi din naștere*.

Toți suntem *necunoscători* ai lui Dumnezeu…pentru că nu știm *cum este* Dumnezeu…

Însă *vederea Lui extatică* înseamnă *răsărit de ziuă* pentru noi…pentru că atunci ia sfârșit

[117] Predică scrisă în data de 16 mai 2012.

noaptea neștiinței…și începe *crăparea de ziuă* pentru mintea noastră.

Și așa putem înțelege de ce Sfinții Bisericii sunt *vehemenți* în ceea ce privește *cunoașterea cultural-științifică*, care vrea *să se instituie* în locul celei *teologice*, a celei experiențiale.

Pentru că *adevărata cunoaștere*, cea teologico-experiențială, *coboară* de la Dumnezeu la om…la omul înduhovnicit…și *îl înnobilează* pe om…pe când *cunoașterea umană*, în orice latură a activității noastre, e pe măsura eforturilor noastre *limitate* și e *supusă erorii*.

De aceea *teologia* nu este *un efort uman singularizant*…ci *o intimizare*, o împrietenire cu Dumnezeu…Care *Se lasă văzut*…pe măsura *la cât Îl iubim*.

O tot mai mare *prietenie* cu Dumnezeu înseamnă o tot mai mare *profunzime* în relațiile cu oamenii. O tot mai mare v*edere* a neputințelor proprii…dar și *a potențelor imense* din oameni.

Însă acolo unde teologia este *eliminată* din ecuația căutării existențiale…sau unde *spiritualitatea* înseamnă doar *filosofie* sau *poezie*…nu se ajunge la *adevărata libertate interioară*, adică la *comuniunea interpersonală cu Dumnezeu*…ci la *o limitare de perspectivă*…la *o prelungire* a puterilor noastre sufletești spre natură și oameni…dar fără dorința unei *înveșniciri* în comuniune, în iubire netrecătoare.

Da, Dumnezeu ne-a dat *darul căutării* împlinirii interioare…cât și *al găsirii* ei!

El ne-a dat *profunzimea de-a iubi*…și de *a ne căuta sensul cu maximă intensitate*…

Însă dacă *sensul vieții* noastre nu este, în cele din urmă, *comuniunea* cu Dumnezeu…înseamnă că am eșuat *în noi*…sau *în natură*…adică *în perspective limitatoare*.

Și cum noi avem nevoie mereu și mereu de *o tot mai mare libertate*…adică *de dezlimitare*…teologia și viața duhovnicească…în

căutarea sensului…devin *încununarea* oricărei întreprinderi umane.

Pentru că toate științele și toată tehnica umană…*se împlinesc* în viața cu Dumnezeu…pentru că de acolo *izvorăște* cunoașterea.

Însă trebuie să mergem pas cu pas în această *cunoaştere*…ca acest „banal" enunț…să devină *o grandioasă realitate experiențială*.

…Și în Evanghelia de azi…Domnul Se proclamă „Lumină a lumii" [In. 9, 5]…ca Unul ce ne vindecă de boli și ne aduce *bucuria* sănătății…dar și de neștiință.

Și bucuria *vindecării* de neștiință…e tot la fel de profundă ca și minunea vindecării de o boală incurabilă.

Pentru că boala fizică, mai mică sau mai mare…*nu ne duce* în Iadul veșnic…ci *ne curățește* de păcate. Însă boala păcatului, *patimile* adică, nevindecate…și trecute cu vederea…ne aruncă *în suferință veșnică*.

Și de aici sensul duhovnicesc *abisal* al sintagmei „Lumina lumii"…

Pentru că asta înseamnă că El e vindecătorul nostru de moarte, de *moartea veșnică*…și Cel care ne umple *de nemurire*…de viață veșnică prin vederea Lui.

Și cum *să nu-L vezi*, dacă *te curățești de patimi*, dacă El e *Lumina ipostatică/ personală a lumii*?

Și cum să nu vrem *să ne umplem* de *dulceața* slavei Lui dumnezeiești…dacă vederea Lui înseamnă *vindecare* și *nemurire*, *bucurie* și *pace negrăită*?

Însă…spre *vederea Lui* se merge *în adevăr*.

Prin cunoașterea *întregului adevăr ortodox* și prin *nevoință ortodoxă*.

Nu îmbinând *Ortodoxia* cu *basme*…ci *vindecându-ne* de *neștiință teologică* și de *lipsa de fapte bune*.

Pentru că pe fiecare zi îmi dau seama, din ce în ce *mai dureros*, de neștiința noastră, a ortodocșilor.

Neștiință venită *din lene* și *din înfumurare*.

Nu *citim* teologie…și nu dorim *să aflăm* adevărurile mântuirii noastre.

Luăm totul cu *o ușurătate exasperantă*…

De aceea, în loc de adevăruri teologice *articulate corect*…și de experiență duhovnicească *marcantă*…găsim multă *mitologie*, multe explicații „teologice” născute *din părere de sine*…care arată că cei care *le emit*…sau *le-au auzit de la alții*…le împânzesc fără *nicio judecată*, fără nicio *preluare critică*.

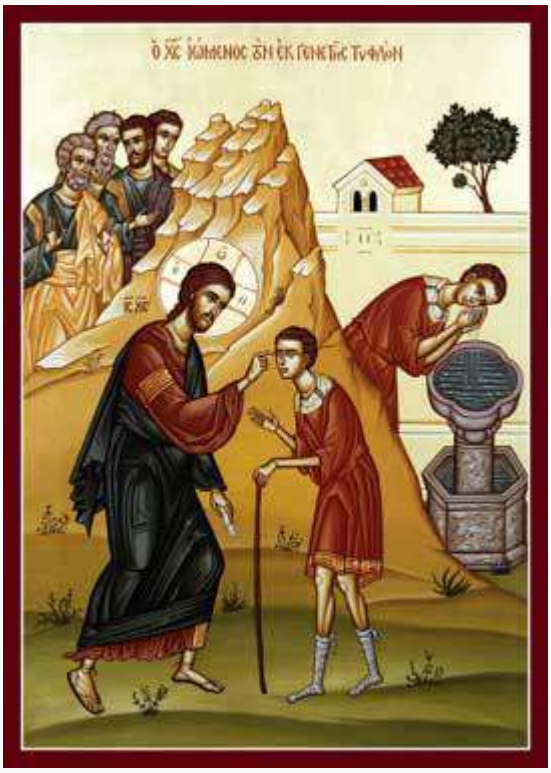

Însă Hristos Dumnezeu, Lumina lumii, ne cheamă la *dezvrăjire de sine*.

El dorește *să ne comute atenția* de la *cunoașterea din părere de sine*…la *cunoașterea ca revelare a Sa în viața noastră*.

Și pentru asta trebuie să renunțăm, *în mod voit,* la tot ce nu e *creditat* de Tradiția

Bisericii…pentru ca să înțelegem ce fel de „prostie savantă” e cunoașterea umană, cea *fără* El…în comparație cu *prezența Lui* și *cu luminarea Lui* în viața noastră.

Așa că orbirea reală…e *nevederea* Lui…*nesesizarea* Lui…*ne-simțirea* prezenței Lui.

Și Domnul de aceasta vrea *să ne vindece* în primul rând…pentru că *viața veșnic*ă e a acelora care *Îl văd* pe El aici…și dincolo…

Pentru că El e *cunoașterea continuă* a vieții noastre.

El e *lumina care ne umple de bucurie*.

El, Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Hristos, împreună cu Preaiubitul Său Tată și cu Duhul Său cel Preasfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Cuprins

1. Predică la Duminica întâi după Rusalii (*a Tuturor Sfinților*) [2011] (2-7)

2. Predică la *nașterea* Sfântului Ioan Botezătorul [24 iunie 2011] (8-12)

3. Predică la Sfinții Apostoli Petru și Pavel (2011) (13-17)

4. Predică la Duminica a 3-a după Rusalii [2011] (18-23)

5. Predică la Duminica a 4-a după Rusalii [2011] (24-29)

6. Predică la Duminica a 5-a după Rusalii [2011] (30-38)

7. Predică la Duminica a 6-a după Rusalii [2011] (39-46)

8. Predică la Duminica a 7-a după Rusalii [2011] (47-53)

9. Predică la Duminica a 8-a după Rusalii [2011] (54-59)

10. Predică la Duminica a 10-a după Rusalii [2011] (60-65)

11. Predică la Duminica a 11-a după Rusalii [2011] (66-70)

12. Predică la Duminica a 18-a după Rusalii [2011] (71-76)

13. Predică la Duminica a 20-a după Rusalii [2011] (77-81)

14. Predică la *pomenirea* Sfintei Maicii noaste Parascheva [14 octombrie 2011] (82-87)

15. Predică la Duminica a 21-a după Rusalii [2011] (88-93)

16. Predică la Duminica a 23-a după Rusalii [2011] (94-100)

17. Predică la cei doi Sfinți Dimitrie [26-27 octombrie 2011] (101-109)

18. Predică la Duminica a 22-a după Rusalii [2011] (110-115)

19. Predică la *Soborul* Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor Puterilor cerești [8 noiembrie 2011] (116-124)

20. Predică la Duminica a 25-a după Rusalii [2011] (125-131)

21. Predică la Duminica a 26-a după Rusalii [2011] (132-139)

22. Predică la *Intrarea în Biserică* a Maicii Domnului [21 noiembrie 2011] (140-146)

23. Predică la Duminica a 30-a după Rusalii [2011] (147-154)

24. Predică la *pomenirea* Sfântului Apostol Andrei [30 noiembrie 2011] (155-162)

25. Predică la Duminica a 27-a după Rusalii [2011] (163-167)

26. Predică la *pomenirea* Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei [6 decembrie 2011] (168-172)

27. Predică la Duminica a 28-a după Rusalii [2011] (173-177)

28. Predică la *Naşterea* Domnului [2011] (178-183)

29. Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului [2012] (184-189)

30. Predică la *Botezul* Domnului [2012] (190-194)

31. Predică la *Soborul* Sfântului Ioan Botezătorul (7 ianuarie 2012) (195-200)

32. Predică la Duminica după Botezul Domnului [2012] (201-206)

33. Predică la Duminica a 29-a după Rusalii [2012] (207-213)

34. Predică la Duminica a 32-a după Rusalii [2012] (214-219)

35. Predică la Duminica a 17-a după Rusalii [2012] (220-225)

36. Predică la 30 ianuarie 2012. Despre *teologie* ca despre *viaţa noastră* (226-233)

37. Predică la *Întâmpinarea* Domnului [2012] (234-240)

38. Predică la Duminica a 33-a după Rusalii [2012] (241-245)

39. Predică la Duminica a 34-a după Rusalii [2012] (246-251)

40. Predică la Duminica Înfricoșătoarei Judecăți [2012] (252-257)

41. Predică la Duminica *Izgonirii* lui Adam din Rai [2012] (258-263)

42. Predică la *Duminica Ortodoxiei* [2012] (264-270)

43. Predică la Duminica a 2-a din Postul Mare [2012] (271-276)

44. Predică la Duminica a 3-a din Postul Mare [2012] (277-284)

45. Predică la Duminica a 4-a din Postul Mare [2012] (285-293)

46. Predică la Duminica a 5-a din Postul Mare [2012] (294-300)

47. Predică la Duminica *Intrării* Domnului în Ierusalim [2012] (301-307)

48. Predică la *Izvorul tămăduirii* [2012] (308-315)

49. Predică la Duminica a 2-a după Paști [2012] (316-321)

50. Predică la Duminica a 3-a după Paști [2012] (322-327)

51. Predică *la 7 ani* de la *adormirea* Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu (328-332)

52. Predică la Duminica a 4-a după Paști [2012] (333-336)

53. Predică la Duminica a 5-a după Paști [2012] (337-342)

54. Predică la Duminica a 6-a după Paști [2012] (343-347)

Pe pagina primă este *un fragment sculptural* dintr-o ușă laterală a Bisericii Negre[118] din Brașov.

[118] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_Neagr%C4%83.

© Teologie pentru azi | 2013
http://www.teologiepentruazi.ro/

Cartea e proprietatea Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.

Ediția de față e una gratuită.

Ea nu poate fi tipărită și comercializată fără acordul direct al autorului.

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

© *Teologie pentru azi*